דבר

חדשות חוץ	5
ספורט	8–6
עכשיו	13–11
תעבורה ותיירות	14
כלכלה	15

דן אלמגור סוקר את עיתוני סוף השבוע. (עמ' 4)

עתיד השלום יוכרע על גבעות הקפיטול. דניאל בלוך. (עמ' 9)

החזן הירושלמי מעלה את "הינשוף החתלתולה". שיחה עם הבמאית ריבי פלדמאסר (עמ' 12)

דבר יום ראשון ט"ז באב תשנ"ד 24.7.94 גליון 21310 16 עמודים, המחיר 2.90 ש"ח (כולל מע"מ) באילת 2.40 ש"ח

עשרות מדינות שולחות סיוע חירום לפליטים ברואנדה

האו"ם: איננו יכולים להתמודד עם המשבר במחנות הפליטים הרואנדים; קרא לפליטים לשוב לבתיהם, אך חיילי זאיר סגרו הגבול; ישראל משגרת 2 משלחות (הרחבה בעמ' 3)

ילד רואנדי ליד אימו הגוססת, שלשום במחנה הפליטים מוגונגה בזאיר (צילום: א.פ.)

מאת דבורה פרל וכתבי סוכנויות הידיעות

חיילי צבא זאיר סגרו אתמול את הגבול עם רואנדה, למרות קריאת האו"ם לעשרות אלפי הפליטים מוכי הרעב והמחלות לחזור לבתיהם. עשרות מדינות ברחבי העולם נענו לקריאתו של נשיא ארה"ב, ביל קלינטון, להזרים סיוע לרואנדה.

סיבלם של מאות אלפי הפליטים במחנות לאורך הגבול עם זאיר הולך ומחמיר מיום ליום. "אתמול המצב היה גרוע מזה שהיה יום קודם לכן, והיום המצב גרוע מאתמול", אמר דובר נציבות האו"ם לפליטים, ריי וילקינסון. "אין אנו יכולים לעצור את המגיפות. אין לנו מספיק מזון בשביל הפליטים ואין לנו מספיק מי שתיה", הוסיף.

דובר האו"ם שהודיע לפליטים כי הם יכולים לשוב הביתה וקרא להם לעבור את הגבול בחזרה לרואנדה אמר אתמול כי הוא יקיים שיחות עם מושל גומא על מנת שהאחרון יפתח מחדש את הגבול. וילקינסון אמר כי אין הוא יודע מתי נסגר הגבול, אך הוסיף כי ידון על כך עם הממשלה בקינשאסה.

החיילים הזאירים אמרו כי לא ניתן לחצות את הגבול בביטחון בגלל התחמושת הזרה שהשאירו בדרכם חיילי צבא רואנדה המובסים.

כתבים דיווחו כי הפליטים עצמם רוצים לחזור וכי הם מגלים חוסר סבלנות לנוכח העיכוב. "אנו מתים ממחלות ומרעב. אני נמצא פה עם 12 מבני משפחתי ושניים כבר מתו מדיזנטריה", אמר אחד הפליטים המחכה ליד הגבול. "כולם רוצים לחזור", אמר פליט אחר.

מקור באחד מארגוני הסיוע אמר כי כמה אלפים מהפליטים מתו בגומא ובמחנות שסביבה בימים האחרונים ונקברו במקום. "אנו מעריכים כי חמשת אלפים גופות

(המשך בעמוד 2)

רבין יצא הלילה למפגש הפסגה עם המלך חוסיין

ירדן מתנה הצהרה משותפת בהתחייבות לגבי השטחים בערבה ופיצוי על אובדן מי הירמוך

מאת דבורה פרל, סופי בסוק ודן אבידן

ירדן דורשת כי בתמורה להצהרה משותפת עם ישראל, בטקס שיתקיים מחר בוושינגטון, היא תקבל התחייבות ישראלית לגבי השטחים בערבה. ירדן גם תובעת פיצוי על כמויות המים מנהר הירמוך שגרפה ישראל במשך השנים.

במקביל, החלו פקידים ירדנים בכירים בבירור יסודי לגבי ההתחייבות שימסור הממשל האמריקאי בתחום הצבאי והכלכלי, וכן מחיקת החוב שלה למערב.

מקורות בוושינגטון מסרו כי ישראל מוכנה לבוא לקראת הירדנים בעניין הגבולות והמים, בתקווה שהמסמך שיסוכם יהווה צעד לקראת הסכם שלום. הכלול הודעה משותפת על סיום מצב הלוחמה בין שתי המדינות.

הבוקר יגיעו לשדה התעופה הצבאי אנדרוס מטוסו של ראש הממשלה. עד היום יתקיימו במקביל מגעים דו־צדדיים בין רה"מ והמלך חוסיין (כל אחד בנפרד) לבין השר כריסטופר וראשי צוות השלום האמריקאי, במאמצים - להשיג הצהרה משמעותית ורחבה ככל הניתן.

גורמים ירדניים בוושינגטון מסרו, שהמלך חוסיין מתכוון לעמוד בנחישות על מילוי תביעותיו בעניין הגבולות והמים, וכן בעניין הסיוע האמריקאי הכלכלי והצבאי – לפני שימסור את הסכמתו למסירת הצהרה משותפת.

מקור אמריקאי בכיר מסר, כי עד כה לא התחייבה ארה"ב להפוך את צבא ירדן לצבא מודרני, אלא לבחון באהדה את תביעת המלך לשפר את צבאו המיושן תוך צמצום מימדיו.

רבין וחוסיין יגיעו מחר עם פמליותיהם לבית הלבן ויתקבלו בטקסים נפרדים על ידי הילרי־קלינטון. אחר כך ייכנסו ל"משרד האובאלי" לסדרת צילומים רשמיים, לפני שיסתגרו באולם הישיבות של הקבינט האמריקאי לפגישה משותפת, שתימשך שעה.

לאחר מכן יישאו השלושה נאומים במדשאה הדרומית של הבית הלבן. בהמשך היום יסעדו קלינטון, חוסיין ורבין יחד עם שני עוזרים ארוחת צהריים, ובערב יהיו אורחי הזוג הנשיאותי בארוחת ערב ממלכתית. למחרת יופיעו רבין וחוסיין בפני שני בתי הנבחרים ועם תום היום יעזוב רה"מ את וושינגטון.

"אנו יוצאים הלילה למסע נוסף בדרך אל השלום ומקווים לחזור עם בשורות טובות לעם ישראל. אף כי הדרך אל השלום עדיין ארוכה ורצופת מכשולים, ברור לכל שיצאנו לדרך שאין חזרה ממנה", אמר אתמול יצחק רבין, שעות ספורות לפני שיצא עם אשתו, לאה, במטוס חיל אוויר לוושינגטון.

יחד עם רבין יוצא לארה"ב גם שר החוץ שמעון פרס, לאחר שיחה בארבע עיניים שקיימו השניים שלשום. אחר הצהריים, כזכור, התלוננו אישים בלשכת שר החוץ כי רבין אינו מעוניין לצרף לפמלייתו את פרס. לא ברור עדיין אם שר החוץ ישתתף מחר בפגישת הפסגה, שנועדה במקור להיערך בין קלינטון, חוסיין ורבין. בבירים בירושלים נאמר, כי בפמליה של ראש הממשלה מעגל המשתתפים בפגישה. עם רבין ייצאו גם בכירי משרדי ראש הממשלה והחוץ, עורכי העיתונות הישראלית והכתבים המדיניים של כל העיתונים.

בירושלים ובוושינגטון נמשכו גם בסוף השבוע המאמצים לגבש את נייר ההסכמות הישראלי־ירדני ואת ההצהרה המשותפת שיישאו חוסיין ורבין עם סיום פגישתם בבית הלבן. מקור מדיני בירושלים אמר, כי אם ההצהרה תכלול רק הודעה על סיום מצב המלחמה בין שתי המדינות, תהיה בכך משום אכזבה, מכיון שמצב היחסים הנוכחי בין ירדן וישראל, בפועל, "המריא" מזמן מעבר לשלב זה.

ישנה גם כוונה ששני המנהיגים יחתמו על הסכמים לשיתוף פעולה בין שתי המדינות, אך גם המגעים בעניין זה טרם הושלמו. בשתי השאלות יש כמה נוסחאות והצעות, המצאות בדרך לגיבוש סופי.

מקורות מדיניים אמרו אמש ל"דבר", כי אם המגעים הנוכחיים לגיבוש הצהרה ישראלית־ירדנית משותפת בדבר פתיחת שלב חדש ביחסים בין שתי המדינות, יצליחו, "יהיה זה סיפור גדול". אם הם ייכשלו, בכל זאת ייצאו שני המנהיגים בהודעה משותפת, כללית יותר, לדברי אותם מקורות.

רשימת הנוסעים

בפמליית ראש הממשלה יהיו גם שני עוזריו הקרובים, איתן הבר ושמעון שבס, המזכיר הצבאי האלוף דני יתום, סגן שר הביטחון מוטה גור, מנכ"ל המשרד דוד עברי, יו"ר הכנסת שבח וייס, מנכ"ל משרד החוץ אורי סביר, אבי גיל ראש לשכתו של פרס, ועוד 12 מוזמנים שלכולם נגישות כזו או אחרת לנושא הירדני או לשאלת השכול שראש הממשלה מבקש לשים לה קץ בחתירתו לשלום.

ביניהם: עמירם קפלן, שריד למשפחה מפוארת ששכלה את שני בניה במלחמות, שרון רגב, בנו של מח"ט הבקעה לשעבר אל"מ אריק רגב שנהרג במרדף אחר מחבלים בסוף שנות ה־60, אברהם דסקל שהיה בשנות ה־30 וה־40 מנהל תחנת הכוח בנהריים וקיים קשרי ידידות עם המלך עבדאללה, אלוף (מיל.) דני מט, שמעון כהנר (קצ'ה), המזרחן ד"ר אשר סוסר המתמחה בענייני ירדן והפלשתינים, חנה ריבלין־חברת קיבוץ גשר שעל גבול ירדן שנהרגה סמוך לשטח הלימודים של רבין ושכלה בן במלחמה, פנינה הרצוג אלמנתו של יעקב הרצוג שהיה מנכ"ל משרד רה"מ בשנות ה־60 וראשון מקיימי המגעים החשאיים עם הירדנים, משה ששון שגריר ישראל במצרים לשעבר שאביו, אליהו ששון, קיים מגעים עם המלך עבדאללה לפני קום המדינה, סלאח גריבאוי ראש מועצת רהט שנבחר לייצג את ערביי ישראל כבדואי מול המלך חוסיין שגם הוא בדואי במוצאו, גבי קדוש ראש עיריית אילת, והח"כ לשעבר דויד קורן שהיה ממייסדי קיבוץ בית הערבה ליד ים המלח לפני מלחמת השחרור.

כל אלה ילחצו את ידיו של המלך חוסיין ויסמלו בכך את המעבר מעידן המלחמות לעידן השלום.

רבין יעניק לחוסיין מתנה: פסל יונת השלום, של הפסל דני כפרי (פסלים דומים העניק כבר ראש הממשלה לנשיא קלינטון, לנשיא מובארק, לנשיא מיטראן ולנשיא סין). צלמת פרטית העבירה למשרד ראש הממשלה אלבום תמונות המתעד את תהליך שיפוץ מסגד כיפת הסלע במזרח ירושלים בכספי המלך חוסיין. גם אלבום זה יימסר כמתנה למלך הירדני.

כתב "דבר" מוסר, כי בימי היעדרו של רבין מהארץ ימלא שר התחבורה, ישראל קיסר, את מקומו. קיסר גם ינהל הבוקר את ישיבתה השבועית של הממשלה.

צה"ל חטף אזרח לבנוני החשוד שסייע לחזבאללה

מאת און לוי ושמעון וייס

כוח של צה"ל חטף בלילה שבין שישי לשבת אזרח לבנוני, מצפון לאיזור הביטחון בדרום לבנון, והביא אותו לחקירה. האיש, קאסם רחיון, חשוד שסייע לארגון חזבאללה. הכוח שב בשלום לבסיס.

חיילי הכוח יצאו למשימה עוד ביום חמישי בלילה, על בסיס מידע מודיעיני. החיילים התפרסו במארב מצפון לכפר ארנון, בגזרה המרכזית של איזור הביטחון, מצפון לקו האדום. שלשום בערב נסע רייחן לכיוון כפר יוחמור. חיילי הכוח התנפלו עליו ולכדו אותו. החוטף לא גילה התנגדות.

לדברי גורם צבאי בכיר בפיקוד צפון, רייחן הוא סייען שאף ביצע בעצמו פעולות נגד כוחות צה"ל וצד"ל בגזרה המרכזית. במערכת הביטחון מאמינים כי בידי רייחן מידע רב על ארגון חזבאללה.

שתי תקריות אש היו בסוף השבוע באיזור הביטחון, ללא נפגעים בקרב כוחות צה"ל וצד"ל. בתקרית הראשונה, שלשום בצהריים, נורו אש מנשק קל, פצצות מרגמה ומספר טילי סאגר לעבר שני מוצבים של צד"ל באיזור סג'ד, בגזרה המזרחית. בתקרית השנייה, בשעות הלילה של ליל שבת, ירו מחבלים אש מנשק קל ופצצות מרגמה לעבר מספר מוצבי צד"ל בגזרה המרכזית. בשתי התקריות הללו השיבו כוחות צה"ל וצד"ל אש לעבר מקורות הירי, וכאמור לא היו נפגעים.

(עתים): תותחי צה"ל הפגיזו אתמול עמדות מחבלים ברכס איקלים אל־תופאח שבדרום לבנון. מסרו מקורות בטחוניים. לדברי המקורות, קרוב ל־50 פגזי תותחים כבדים נפלו על איזור הרכס ההררי, המוחזק בידי אנשי חזבאללה. לא נמסר על אבידות.

סוריה: הודעה ישראלית על נכונות לנסיגה מהגולן תשבור את הקיפאון

אסד אמר לכריסטופר בדמשק, כי הצעדים חייבים להיות דו־צדדיים

(עתים, א.אפ.פ.).- סוריה הודיעה אתמול, כי אם ישראל תצא בהודעה על נכונות לסגת מרמת הגולן ומדרום לבנון, הדבר יסייע לשבירת הקיפאון בשיחות השלום.

העיתונים הסורים הדגישו, כי הנשיא חאפז אסד אמר למזכיר המדינה האמריקאי, וורן כריסטופר, שביקר בדמשק שלשום, כי סוריה מוכנה לדון בצעדים שיסייעו בהשגת פריצת דרך – אך המאמצים האלה אינם יכולים להישאר חד־צדדיים. העיתונות הסורית, המודרכת על ידי הממשלה, ציינה כי כריסטופר הוזמן לחזור לאיזור בקרוב – בעקבות הצעתו של אסד.

כריסטופר ביקר בסוריה ובישראל פעמיים בשבוע האחרון, לפני שובו לוושינגטון ביום שלשום. הוא אמר לכתבים בשיחה במטוס, כי שתי המדינות צעדו אל מעבר ל"מבחן הפסיכולוגי" ההדדי, ועתה הן בשלב של הבנת פרטים ממשיים להסכם על נסיגה ישראלית מרמת הגולן. כריסטופר אמר עוד, כי יחזור למזה"ת בתחילת אוגוסט כדי לזרז את המגעים העקיפים בין ישראל לסוריה.

הפקידים הסורים לא היו מוכנים לגלות פרטים על הצעתו של אסד, אך נודע כי ישראל ביקשה הבהרות על נושאים הנוגעים לסידורי ביטחון ולקשרים העתידיים עם סוריה – לפני הכרזה על נסיגה מהגולן.

העיתון הסורי בשפה האנגלית "סוריה טיימס" כתב: "ישראל חייבת להכריז בפומבי על מחוייבותה הברורה לעקרונות שעל פיהם החל תהליך השלום, ובנוסף עליה להכריז על הסכמתה לנסיגה כוללת מהשטחים הערביים הכבושים... השלום נשאר חלום כל עוד הטריטוריות הערביות נשארות בידיה של ישראל".

העיתון "אל־ת'אורה" כתב: "נכונותה של סוריה לדון בנושאים לקידום תהליך השלום, בביחוד אלה הבת־יחסים למסלול הסורי והלבנוני, מאפשרת לכריסטופר לחזור לאיזור בקרוב כדי להמשיך במאמציו".

שר החוץ הסורי פארוק א־שרע דיווח למנהיגי לבנון אתמול על תוצאות שיחותיו עם כריסטופר בדמשק. א־שרע, שנפגש עם נשיא לבנון אליאס הראווי ועם שר החוץ הלבנוני פארס בויז בארמון הנשיאות בבעבדה, חזר על מחויבותה של סוריה לתהליך השלום.

הוא אמר לכתבים, כי כריסטופר העביר לנשיא הסורי את הצעותיה של ישראל, אך לא פירט. הוא הוסיף, כי כריסטופר קיים שיחה ארוכה עם אסד גם על מסלול השיחות הלבנוני־ישראלי.

אני בעד דבר

* ...מי בכלל החליט שבעלות מסתדרותית או משפחתית טובה מבעלות מפלגתית או ציבורית? (פרופ' אליהוא כץ)

אנשים מכל התחומים והשכבות מוסיפים להביע את תמיכתם ב"דבר" לנוכח סכנת סגירתו. להלן שמותיהם (רשימה שמינית):

אבא אבן, פרופ' אליהוא כץ, פרופ' ליהמן וילצ'ק, פרופ' ד"ר יעקב רותם, שמואל ללקין, מיכה ליסור, יצחק דויטש, צבי גילת, אפרים אבא, אלון גרבה, יוסי אורן, יוסף ברזילאי, עו"ד אמנון לין, חברים במשמר העמק: בינה באור, אהרון ברג, חנה נוברמן, רחל ומשה גור, אתקה ויצחק עוז, בלומה דולינסקי, חיה סוא, אמירה יגאי, עטסה ומנשה ליבמן, רחל ואלימלך ליבנה, צילה סלד, שרה ושלמה מרקוביץ', סרה ויעקב מתליה, בנימין רוזנבלט, שרה וצבי שוהם, עיה ומנחם שפר.

(ראה עמוד 2)

תיירת נדקרה בירושלים

(עע).- תיירת נדקרה במוצאי־שבת בסביבות השעה 23:00 בשוק הקצבים שבעיר העתיקה בירושלים.

קיתי אוקלס (33) מארה"ב נדקרה בגבה על־ידי שני נערים ערבים, שהתגרו בה קודם להתקפה. מצבה מוגדר קל.

המשטרה סגרה את שערי העיר העתיקה ופתחה בחיפוש אחר הדוקרים.

יוסי בנאי לקה בהתקף לב בהופעה

(עע).- השחקן יוסי בנאי לקה בהתקף לב במהלך הופעה ברמת גן. הוא הועבר לבית חולים לאשפוז, ונמסר כי מצבו טוב.

חוסיין לקלינטון: אל תעמוד בינינו כשנלחץ ידיים; נימנע ממעמד מאולץ כמו עם ערפאת

● ראה עמ' 2 ●

ליבאי: בהסכם עם ש"ס יש זלזול בביה"מ העליון ופגיעה חמורה בסמכויות הכנסת

לדבריו, לפי ההסכם אפשר לחוקק חוקים שיגרמו לכפייה דתית ברוב של 61; החותמים מהעבודה לא הבינו ההשלכות החמורות והציבור החילוני עשוי להגיב בבחירות הבאות

מאת אמיר נוימן

שר המשפטים, דוד ליבאי, מתנגד בחריפות להסכם שנחתם ביום שישי בין מפלגת העבודה לבין ש"ס שלא על דעתו, ואומר כי ההסכם – המבטיח לש"ס חקיקה כתגובה לבג"ץ ועיגון הסטטוס־קוו בחוקי יסוד – משקף זלזול מופגן בבית המשפט העליון ופוגע באופן חמור בסמכויות החקיקה של הכנסת.

השר ליבאי אומר, כי יתקוף את ההסכם בישיבת מרכז העבודה שתוזמן בצירוף ש"ס, אם ההסכם לא יתוקן לפני הישיבה. בשיחה עם "דבר" אמש אומר שר המשפטים, כי ההסכם לא הובא עדיין לדיון ולאישור בשום פורום של מפלגת העבודה ועד כה לא ניתנה לו שום אפשרות להביע את דעתו. "לא אתן יד להסכם המחייב את סיעת העבודה בכנסת לתקן את החוק אחרי כל פסיקה של בג"ץ שאינה לרוחה של ש"ס. סעיף כזה יש בו זלזול מופגן בבית המשפט העליון".

ליבאי מזהיר, כי "כשלא שואלים את שר המשפטים ולא מתייעצים עמו מראש קורה מה שקרה לממשלה בפרשת מגורשי החמאס ובפרשת חוק בריאות ממלכתי. אני מזהיר, כי אם לא יישמעו לדעתי בעניין חוקי היסוד, גם ההישגים האדירים שלנו בתחומי השלום והביטחון לא יועילו לנו ביום פקודה, והציבור החילוני יזכור לנו זאת".

שר המשפטים אומר, כי חותמי ההסכם מצד מפלגת העבודה אינם מבינים את ההשלכות המסוכנות שיש בו, למשל לגבי סמכויות החקיקה של הכנסת בתחומים רגישים. "ההסכם אינו מגן רק על הסטטוס־קוו הדתי אלא מקנה מעמד מיוחד בחוקי יסוד לחקיקה בענייני דת, כולל גם חקיקה פלילית בענייני דיני המעמד האישי ודיני האישות, מוסר, מין, זנות, אימוץ ילדים, עיכובי גט, קבורה, ירושות, ואפילו רחבת הכותל המערבי, שלא לדבר על חוקי השבת.

"אנחנו באים לשלול מן הכנסת ומכל כנסת בעתיד, בחוק יסוד, את הסמכות הנתונה לה לחוקק חוקים ברוב רגיל, כמקובל. להבא יידרש רוב של 61 חברי כנסת לכל חקיקה בתחומים אלה. זוהי פגיעה הצינית ביותר בסמכויות הכנסת לחוקק חוקים; פגיעה שמהאפשרת בדרך כלל רק לשם הגנת זכויות יסוד של אדם".

ההסכם, אומר שר המשפטים, מעניק לדתיים אפשרות לסטות מן הסטטוס־קוו בענייני דת ולחוקק חוקים שיגרמו לכפייה דתית. "הדתיים זקוקים להגנה מפני ביטול חקיקה דתית על־ידי בג"ץ. והיה אפשר לתת להם זאת ולהבטיח את הסטטוס־קוו באמצעות שריון החקיקה בענייני אישות ומעמד אישי ולהשאיר את ההכרעה בנושאים אלה לחקיקה רגילה של הכנסת. אבל בהסכם מילאנו אחר דרישות ש"ס בכל הנוגע לשמירת הסטטוס־קוו באמצעות חוק יסוד ולמעלה מכך, משום שההסכם מאפשר סטיות מן הסטטוס־קוו בחקיקה של 61 חברי כנסת.

"כיום כולנו מחויבים לשמירת הסטטוס־קוו, אבל בהסכם אנו מסכימים שאפשר לחוקק חוקים נגד הסטטוס־קוו, לטובת הדתיים, ברוב של 61, למשל חקיקה שתגרום לכפייה דתית".

ליבאי מביע גם תמיהה על כך שמנסחי ההסכם והחותמים, מצד העבודה, לא דרשו ולא קיבלו את התמורה הטבעית שהיו אמורים לתבוע כנגד החתימה על הסכם זה – היכולת להשלים את חוקי היסוד. "כיום אנו מעכבים את חקיקת חוקי היסוד בגלל ש"ס ומשום חששה מפגיעה בסטטוס־קוו. אם הבטחנו זאת בהסכם, היינו חייבים לקבל את הסכמת ש"ס להשלים את החוקים החסרים, אבל לפי טיוטת ההסכם הנוכחי ש"ס קיבלה את מבוקשה להגנת חוקי הדת, וגם השאירה בידה את זכות הוטו על חקיקת חוקי יסוד בענייני דת. ש"ס זכתה בכל העולמות – ואני לא אתן ידי לכך".

בהתייחסו לעמדת מרצ כלפי ההסכם, אומר שר המשפטים כי מרצ תצטרך להסביר לבוחריה, כיצד ניסתה למלא אחר התחייבותה להשלים את חקיקת חוקי היסוד בעוד היא נותנת יד להסכם המקפיא למעשה את האפשרות להשיג מטרה זו.

ליבאי אומר, כי אין לו טענות אישיות על כך שלא שותף בהכנת ההסכם עם ש"ס. לדבריו, ראש הממשלה ידע את עמדותיו ולכן לא ראה אפשרות לשתפו בתהליך. עם זאת הוא אומר, "כשלא שואלים את שר המשפטים מראש, קורה מה שקרה עם מגורשי החמאס ועם חוק בריאות ממלכתי. אני מזהיר שאם לא יישמעו לאזהרותי עתה, גם ההישגים האדירים שלנו בתחום השלום והביטחון לא יועילו לנו ביום פקודה, והציבור החילוני יזכור לנו זאת".

● ראה עמ' 2 ●

אלפי שעות לימוד יקוצצו מחטיבות הביניים

מאת יעל פישביין

אלפי שעות לימוד קוצצו מחטיבות הביניים לקראת שנת הלימודים הבאה. שני ארגוני המורים הודיעו, כי אם הקיצוץ לא יוחזר – לא תיפתח שנת הלימודים בחטיבות הביניים.

יו"ר ארגון המורים העל־יסודיים, שושנה אורך: "אנחנו שומעים כל הזמן מראש הממשלה, משר האוצר ומשר החינוך, שהוקצו למערכת החינוך משאבים אדירים, אבל מהדיווח של המנהלים בשטח מתברר לנו שלא היה ולא נברא, ושבפועל יש קיצוץ ולא גידול בתקן שעות הלימוד – דווקא בקטע הרגיש של חטיבות הביניים".

יו"ר תא מנהלי חטיבות הביניים בהסתדרות המורים, אילן בוזיי, טען: "אינני יודע מה קורה במשרד החינוך. הרושם שלנו הוא, שיש שם בלגן לא נורמלי, חוסר יעילות וחוסר ארגון שלא ייאמן. אומרים לנו שיש יותר שעות, אבל מרוב חטיבות הביניים מגיעות אלינו תלונות קשות על קיצוץ. משרד החינוך אומר שאין קיצוץ, המנהלים אומרים עצות. רובם לא יצאו לחופשה מפני שאינם מסוגלים להבין את שנת הלימודים הבאה מהיעדר שעות. הם ממורמרים, מודאגים ותועמים על מה שקורה: כל מערכת החינוך יוצאת לחופשה ורק הם לא יכולים לעזוב את בתי הספר, כי בגלל הבלגן והקיצוץ – שנת הלימודים לא מובטחת".

כזכור, הנהיג מנכ"ל משרד החינוך, ד"ר שמשון שושני, לערוך בחטיבות הביניים שני ניסויים מינהליים בזה אחר זה: לפני שנה נערך ניסוי בשינוי שיטת ההקצאות מתקן לכיתה לתקן לתלמיד; והשנה נערך ניסוי נוסף, בשינוי בשיטת הקצאת שעות הטיפוח. כתוצאה מכך, שוררת אי בהירות מוחלטת בקרב המנהלים והמפקחים לגבי תקן השעות המגיע להם.

בפגישה שנערכה ביום חמישי בין נציגי המורים למנכ"ל שושני, טענו נציגי הסתדרות המורים כי התוצאה סופית של השינויים היא קיצוץ. המנכ"ל הכחיש את הקיצוץ והאשים את מנהלי החטיבות באי־סדרים בכך שלא העבירו בזמן את מספרי התלמידים.

בדיקה שערך "דבר" בשתי חטיבות ביניים העלתה את הנתונים הבאים: חטיבת ביניים שדיווחה בזמן על 310 תלמידים היתה צריכה לקבל לפי שיטת החישוב החדשה בין 390 ל־360 שעות לימוד. משרד החינוך הודיע באיחור למנהל כי בשנת הלימודים הבאה יעמדו לרשותו רק 262 שעות; חטיבה אחרת דיווחה בזמן על 650 תלמידים, ולפי שיטת החישוב החדשה היה צריך לקבל בין 720 ל־760 שעות לימוד, אבל משרד החינוך הודיע למנהל כי בשנת הלימודים הבאה יעבדו לרשותו רק 655 שעות.

נתונים דומים הוצגו בפני מנכ"ל משרד החינוך על ידי נציגי הסתדרות המורים, ותגובתו היתה, כאמור, האשמת המנהלים. בכירים במשרד החינוך טענו, כי עד היום לא ברורה מה הסיבה לקיצוץ בחטיבות הביניים. לפי גירסה אחת, מדובר בקיצוץ אמיתי שנבע מכך שהתקציבים אשר הועברו לרשות משרד החינוך על ידי הממשלה, בוזבזו על תוכניות ראווה כמו תוכנית "ההתחדשות" בתל אביב, שעלתה למשרד החינוך כ־4 מיליון שקל. לפי גירסה אחרת, מדובר בכישלון ניהולי ביישום שיטת ההקצאות החדשה, שהאחראי לו הוא המנכ"ל.

מלשכת משרד החינוך נמסר, כי "אין קיצוץ בחטיבות הביניים. להיפך, נוספו להן כ־5,000 שעות. אין חטיבת ביניים שדיווחה כנדרש על מספרי התלמידים ולא קיבלה תקן בסיסי. החטיבות קיבלו את השעות המגיעות להן, למעט שעות עבור תלמידים עולים, מורים עולים ו'סלים' ספציפיים שעדיין לא חולקו לחלק מהחטיבות שלא העבירו נתונים סופיים בקשר לנושאים הללו".

صورة من الاصل

صكنا من الامل

אני בעד דבר

● **אבא אבן:**
אני בעד "דבר" כי תנועה בלי עיתון הוא פרדוקס. יש כאן ערווה מסויימת. לא כך צריכה להופיע תנועת העבודה. דברה צריך להישמע ולהיקרא כל יום, לא רק פעם בחודש או בשנה.

● **פרופ' אליהוא כץ**, מנהל מדעי במכון גוטמן:
מדינה מסורתית: היה עיתון אחד – הוליכו שיש צורך דחוף בהרבה עיתונים. היו הרבה עיתונים – הוליכו שמספיק עיתון אחד. ומי בכלל הוליט שבעלות מסחרית או משפחתית טובה מבעלות מפלגתית או ציבורית?

● **פרופ' ליהמן וילזיג**, ראש היחידה לעיתונות ותקשורת באוניברסיטת בר־אילן:
אני בהחלט חושב שיש מקום לעיתון כמו "דבר" שהוא עיתון עובדים. הוא חשוב בעיקר במדינת ישראל, המושתתת על עקרונות חברתיים ויהודיים. יש מקום לעיתון המייצג אינטרסים של העובדים, אם כי במדינה דמוקרטית עכשווית ראוי שעיתון כזה יהיה עצמאי לא רק מבחינת הקו המערכתי, אלא גם כלכלית.

● **פרופ' ד"ר יעקב רותם**, תל אביב:
עם בואי ארצה ב־1938 היה זה העיתון העברי הראשון שקראתי. מאז זרמו הרבה מים בירדן. העיתון מעניין, מגוון, ער לאירועים בארץ ובעולם, מכובד, פשוט תענוג לקרוא אותו. לעתים קרובות הוא ממש מרתק. יש לקיים את העיתון בכל מחיר, הוא נכס.

פרופ' אליהוא כץ אבא אבן

● **עו"ד אמנון לין:**
"דבר" הוא עיתון עם שליחות. אסור שתנועת העבודה תישאר ללא כלי ביטוי המאפשר לכל גורם וזרם בישראל להביע את ריעותיהם, גם אם הן אינן נעימות למישהו. זה כוחו של "דבר". הייתי קובע ללא כל היסוס כי "דבר" הוא כיום העיתון הדמוקרטי ביותר בישראל. אני משוכנע כי עם מחשבה חרשנית נבונה וגישה יצירתית של שיווק, ניתן בהחלט להתגבר על המצוקות הכספיות. אל נאפשר שמצוקות אלה יביאו את עיתון תנועת העבודה. תנועה המזלזלת בכלי ביטויה, צרות להתנהלותה.

● **שמואל ללקין**, מנכ"ל התאחדות לספורט:
בשנים האחרונות השתפר "דבר" בתבנית, באינפורמציה המעניינת, ובמיוחד במוספי יום שישי, הנותנים לו מימד רציני, שקשה לי למצוא בעיתונים אחרים. חסר בארץ עיתון קצת "כבד" ורציני כ"דבר". בקורא של העיתון במשך 32 שנה, אני גם שואב ממנו מידע חיוני לעיסוקי בתחום הספורט.

● **מיכה לימור**, סמנכ"ל הרשות השניה לטלוויזיה ולרדיו:
בכל שיחה מספר העיתונים, בן ייטב לחברה הישראלית, כמו לכל חברה חופשית. בעיתונאי, אין בעיני מראה עצוב מסגירתו של עיתון, וכאותו אין בעיני מראה מרגיע כמראה סגירתו של עיתון. דבר ידוע ומקובל בעולם החופשי והמסחרי, שכלי תקשורת נולדים וגוועים. אך גם על פי כללי השוק המשמעות האלה, ועם נוכח צריכת התקשורת, צריכה של מצרך שהופך להיות היום המוני יותר ויותר, עממי יותר ויותר, חשוב יותר ויותר ולפעמים לדאבון לב, נמוך יותר ויותר – אין כמו החשיבות והצורך בקיומם של פרסומים, עיתונים, בטאונים, בעיקר כאלה שלא בהכרח העניין המסחרי הוא הראשון שבמעלה, שאותו הם משרתים. ו"דבר" הוא בלי שום ספק אחד מאלה. לכן צריך ש"דבר" יימשך.

● **יצחק דויטש**, "הצופה", ירושלים:
אני בעד "דבר". אמנם אני מתנגד לחלק גדול מהדברים הנאמרים בו, אבל חשוב שתהיה עיתונות רעיונית כדי שהשיח הציבורי בנושאים מדיניים, בטחוניים, כלכליים וחברתיים יתנהל בצורה עניינית ומכובדת. העיתונים המפלגתיים, כולל "הצופה", "דבר" ו"על המשמר", ממלאים תפקיד חשוב. בלעדיהם נישאר עם עיתונות מסחרית, שבה הצהוב, הסנסציה והפורנוגרפיה תופסים חלק גדול.

● **צבי גילת**, "ידיעות אחרונות":
עיתונות חופשית יש רק כשיש חופש בחירה. חופש בחירה מחייב עיתונים רבים. אסור לסגור את "דבר".

● **אפרים אבא:**
לא יתכן שאדם ישרש עצמו מדעת – אנחנו עושים זאת. לא יתכן שאדם יובל בעצמו בלי דעת – ואנחנו עושים זאת. לא יתכן שמדעת יאבד אדם עצמו לדעת – ואנחנו עושים זאת. את אבני היסוד של בניינו החדש בארץ הזו אנו הופכים ואין משאירים להם זכר. את משאת נפשנו לעתיד טוב יותר אנו מוכרים בנזיד עדשים שגם אינו תחליף לבכורה. את ראשית חזות הילדות שלנו, שעצבו ביד אהבת ומאמינה, אנו מנסים למחוק בשמם של שלמונים בלבד. אני בעד "דבר", בעד "דבר אחר", בעד "דבר השבוע" – אותו נהיה כולנו ידידים בדיון של הדבר אחר".

● **אלון גרבוז**, מנהל סינמטק תל אביב:
אני מנוי על "דבר" 20 שנה, בתשלום מלא, ולא מוכן להחליף אותו בשום עיתון אחר.

● **יוסי אורן**, מנכ"ל המכון הישראלי לקולנוע:
בין כל העיתונים שאני קורא בסוף השבוע, אין לי שבת בלי "דבר". המאמרים בו פשוט נופת צופים.

● **יוסף ברזילאי**, עפולה. לשעבר: מ.פ. גם ציונה, ראש מועצת עפולה, מנהל מחוז קפ"ח בעמק עפולה:
אני קורא את העיתון מיום הראשון להופעתו. העיתון התקבל בסניף "ההתאחדות". בעיירי בפולין והייתי קוראו הראשון כספרן בספריית הסניף. עם עלייתי ב־1926, בקבוצה, ומ־1933 עם רעייתי אנו חותמים קבועים. "דבר" הוא ביתנו השני ואם ייסגר, תהיה הרגשתנו כאילו ביתנו נחרב.

● **חברים ממשמר השרון:**
כולם מנויים ותיקים של "דבר". מזונם הרוחני מדי בוקר הוא "דבר". ימי התחימה על "דבר" הם כמעט כמו ימי הקיבוץ (61 שנה). חונכנו על ברכי תורתו של ברל, מזונו ממאמריהם של עמוס עוז, חיים גורי ודניאל בלוך ולא יתואר שיבוא שינוי עתה.
(בינה באוך, אהרון כרק, חנה גוברמן, רחל ומשה גור, אתקה ויצחק גורן, בלומה רוזלינסקי, חיה טבא, אמירה יבאו, גוסטה ומנשה ליבמן, רחל ואלימלך ליבנה, צילה מלר, שרה ושלמה מרקוביץ', מרה ויעקב מרגלית, רבקה קליינמן, בנימין רוזנבלט, שרה וצבי שוהם, גניה ומנחם שפרה.)

דבר DAVAR دافار

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל
עיתון עובדי ישראל

מייסד ועורך ראשון: ברל כצנלסון
עורך ראשי: ד"ר יורם פרי
עורך אחראי: דניאל בלוך

הוצאה: "דבר בע"מ"	סניפים:
נדפס בדפוס "דבר בע"מ"	בית "דבר" רחוב שוקן 45 ת"א
המערכת והמנהלה תל־אביב	טלפון: 5286141. מיקוד: 65233
רחוב שוקן 45 ת.ד. 199, מיקוד 65233	ירושלים: רחוב הלל 16
טלפון: 03-5286141 (6 קווים)	טלפון: 02-256873
פקסימיליה: 03-294783	חיפה: רחוב הנביאים 27
מחלקת המודעות, טלפונים ישירים	טלפון: 04-620111
5298032, 5281860, 5286156	רחובות: רחוב הרצל 168
פקסימיליה מודעות: 03-298032	טלפון: 08-451381, 08-453798
טלפון לפניות הציבור 07.30-22.00 03-5286141	הפצה "נר" 03-377056

שר החוץ האמריקאי, וורן כריסטופר, נפגש שלשום בדמשק עם נשיא סוריה, חאפז אסד (צילום: א.פ.)

פגישת רבין־חוסיין בוושינגטון

המלך לקלינטון: אל תעמוד בינינו כשנלחץ ידיים; נימנע ממעמד מאולץ כמו עם ערפאת

מאת דן אבידן

סדר היום של ביקור ראש הממשלה בוושינגטון יהיה כדלהלן: הבוקר ינחת מטוס חיל האוויר שיטיס את רבין ופמלייתו. אחר הצהריים ייועד רבין עם מזכיר המדינה האמריקאי, וורן כריסטופר. הערב יערוך השגריר איתמר רבינוביץ' קבלת פנים לרבין ולרעייתו בביתו, בהשתתפות מוזמנים ואנשי המושבה הישראלית.

מחר ייערכו בבית הלבן שני טקסים. ב־17.00, שעון ישראל, יגיעו רבין וחוסיין למשכנו של הנשיא קלינטון. ברחבת הבית הלבן הוקמה בימה קטנה שבה יופיע קודם רבין לבדו, ולאחר מכן המלך חוסיין עם הנשיא קלינטון. קלינטון יזוז קמעה ויאפשר לחוסיין ולרבין ללחוץ ידיים. בהקשר זה נודע, כי חוסיין ביקש שקלינטון יאפשר לו ולרבין להצטלם לוחצים יד האחד לשני, כשהנשיא האמריקאי לא ניצב בתווך. זאת, כדי למנוע תמונה שתזכיר את לחיצת היד המאולצת בין רבין לערפאת על מדשאות הבית הלבן ב־13 בספטמבר אשתקד. אחר־כך ינאמו שלושת המנהיגים, וכל מנהיג ישא נאום קצר שימשך כרבע. בכך יבוא הטקס הראשון לסיומו.

בעקבותיו ייכנסו שלוש המשלחות [illegible] טקס החתימה יתקיים בשעה 18.00 (שעון ישראל) על מדשאת הבית הלבן, בהשתתפות כ־1,000 מוזמנים. גם במעמד זה יישאו נאומים קצרים.

מיד לאחר הטקסים בבית הלבן יסעדו רבין, קלינטון וחוסיין ארוחת צהריים משותפת בבית ההארחה האמריקאי הרשמי "בלייר־האוס". אחר הצהרים תערוך בשגרירות ישראל קבלת פנים, בראשות רבין, לנציגי יהדות אמריקה ולמוזמנים אחרים.

למחרת, ביום שלישי, ינאמו רבין וחוסיין בפני חברי הקונגרס האמריקאי. חוסיין מבקש לנצל מעמד זה כדי לשכנע את הקונגרס להמליץ לממשל למחוק את החוב הירדני לארה"ב, הנאמד במליארד דולר, ולחדש את הסיוע הכלכלי והצבאי לממלכה ההאשמית בגובה 360 מיליון דולר בשנה. הכל בשם מחויבותה של ירדן לחתום, בסופו של דבר, על חוזה שלום עם ישראל. לאחר הופעת שני המנהיגים בקונגרס יערוך להם הנשיא קלינטון קבלת פנים גדולה במשרד החוץ האמריקאי. בחצות תשוב המשלחת הישראלית לארץ.

המלך־חוסיין הגיע כבר אתמול בבוקר לוושינגטון, יחד עם רעייתו המלכה נור, ובלווית פמליה גדולה של עוזרים ויועצים. מהבולטים שבהם: ראש הממשלה עבד סלאם מג'אלי, ראש לשכת המלך ואיש אמונו הקרוב ביותר זייד בן שאכר, היועץ המדיני מרוואן אל־קאסם, שגריר ירדן באו"ם עדנאן אבו עודה, שר ההסברה [illegible] את מקומו של המלך בירדן ממלא אחיו, הנסיך חסן.

לקראת פגישת חוסיין־רבין אמרו מקורות ירדניים, כי המלך ישמיע בוושינגטון דברים בזכות השלום הכולל באזור, וההתקרבות בין ירדן לישראל. שר ההסברה ענאני טען כי המלך לא יחתום הסכם שלום נפרד עם ישראל, אך הוא עשוי לחתום על הודעה משותפת עם רבין שמשמעותה שינוי מצב היחסים בין שתי המדינות ממצב לוחמה למצב של שלום. אולם ענאני סירב למסור פרטים ספציפיים ביחס לתוכן ההודעה.

סוף שבוע בטלוויזיה | טוביה מנדלסון

מתים מול המצלמות

כל מה שאפשר להגיד על הטלוויזיה של סוף השבוע, כל מה שאפשר לכתוב על התחרות בין הערוץ הראשון והערוץ השני או על המבחר העלוב של התוכניות המוצעות לצופה הישראלי בשישי־שבת, על אף ריבוי הערוצים – מתגמד מול התמונות והריווחים על גורלם של מיליוני הפליטים מרואנדה.

בהקשר הנורא הזה, שוב אפשר לעמוד על חשיבותה ויחודה של רשת החדשות סי.אן.אן. במשך כל סוף השבוע ריווחה הרשת – במהדורות החדשות ובמשדרים מיוחדים – על ההחמרה במצבם של הפליטים בעקבות התפשטות מגיפת הכולירה. רשתות החדשות, חוץ מסי.אן.אן, ששלחו את כתביהם לגהינום בגומא שבזאיר, ממלאים – מעבר לתחרות המקצועית ביניהם – שליחות עולמית גדולה וחרגית.

אפשר לקבוע בוודאות, שהתמונות והריווחים על מצבם של הפליטים בגומא, הם שהגבירו בימים האחרונים את הפעילות הבינלאומית ואת המאמצים לסייע לפליטים הגוועים מרעב ומצמא, ממש מול המצלמות. בעקבות התמונות מגומא הודיע הנשיא קלינטון להודיע על שינוי דרמטי בלוח הזמנים של הסיוע האמריקאי. רכבת אווירית של ציוד רפואי, מזון ונוזלים בשווי של מיליון דולר, החלה לפעול בריציפות.

בין אלפי הפליטים הגוועים מרעב ומצמא נראים צוותי הרופאים, האחיות והמתנדבים, רובם אנגלים וצרפתים. זו קבוצה של אנשים נערצים, שאחרים מהם נלחמים אף הם בכוחות אחרונים לבלום את התפשטות המגיפה ולהציל עוד ילד. הבעת פניה של מתנדבת מצרפת, מול מיכלית מים אחת שהגיעה לגומא, סיפרה את הסיפור כולו. אנחנו זקוקים למאות מיכליות כאלה, אמרה בעיניים בוכיות מתקווה.

קשה לעכל את הצילומים המשודרים מהאוויר, שבהם נראית גומא כאיזור שאירע בו אסון טבע. קשה להסתכל בצילומי ילדים, אמהות האבות ובתמונות של אנשים שגוררים את עצמם עד המקום שבו הם נשכבים ומתים.

אלה הם הקורבנות של המאבק הפוליטי האכזרי ברואנדה, וקורבנות העולם המערבי המרוחק, שתושביו נזקקים רק לשלט רחוק כדי לברוח מהמראות הנוראים לערוץ נוח יותר, ומנהיגיו הבאים מתעוררים ומזדעזעים ומכריזים על מתן סיוע כשהכל כבר מעט מדי ומאוחר מדי.

האופוזיציה בירדן קוראת ליום אבל

(עמ"א,אפ.ם.). – מפלגות האופוזיציה האיסלאמית והמפלגה השמאלנית בירדן קראו אתמול לקיים "יום אבל לאומי ב־25 ביולי", היום בו ייפגשו בוושינגטון המלך חוסיין וראש הממשלה יצחק רבין.

בהצהרה שפורסמה ברבת עמון הודיעו מפלגות האופוזיציה, חזית הפעולה האיסלאמית (ששורשיה ב"אחים המוסלמים") והמפלגה הקומוניסטית, כי הן דוחות את המו"מ בין ישראל לירדן, "אשר איננו מעניק ערביות לקיום האינטרסים של האומה שלנו".

ההצהרה קראה לכל הכוחות הפוליטיים ולכל הארגונים העממיים "להתנגד לנורמליזציה עם ישראל ולהכשיל את כל התוכניות לשים קץ ליחסי האיבה בין האומה הערבית לבין הישות הציונית". מפלגות אלה מייצגות 25 מושבים בבית הנבחרים הירדני, שבו 80 מושבים. הרוב בפרלמנט הירדני תומך במדיניות השלום של המלך חוסיין.

נחתם זכרון דברים עם ש"ס להצטרפות לקואליציה המתייחס לסטטוס־קוו הדתי

מועצת רצ מתכנסת היום לדיון דחוף עקב ההסכם; אלוני: שינוי סדרי שלטון ועיקור הבג"ץ; ח"כ יחזקאל: כשר אבל מסריח; פורום נשים: חבלה בזכויות הנשים; ארגוני זכויות האדם מתאגדים למאבק; ש"ס: הצלנו את הקואליציה

מאת אמיר גוזמן

ראש הממשלה יצחק רבין, מזכ"ל העבודה ניסים זוילי, [illegible] ח"כ אריה דרעי חתמו ביום שישי בצהריים על זכרון דברים בין העבודה לבין ש"ס, המבטיח את הצטרפות ש"ס לקואליציה ומצהיר כי אין לש"ס שום תביעות מלבד שמירה על הסטטוס־קוו הדתי.

על פי זכרון הדברים, מתחייבת מפלגת העבודה לתקן בחקיקה כל סטייה מן הסטטוס־קוו הדתי – כפי שהיה ערב העברת חוק חופש האדם וחירותו – אם וכאשר יורה בג"ץ על שינוי המצב. כן מתחייבת העבודה להביא לחקיקת חוק יסוד אשר יעגן את הסטטוס־קוו הדתי.

בעת החתימה נכח בלשכת ראש הממשלה יו"ר סיעת מרצ, ח"כ רן כהן, אולם הוא לא התבקש לחתום ולא חתם על המסמך. במפלגת העבודה מקווים ומצפים שמרצ לא תגלה התנגדות אקטיבית לצעדי החקיקה שנקבעו בהסכם. עד כה התקיימו מגעים מוקדמים עם מרצ, ובכלל הוראה הציגו בפני נציגי מרצ את טיוטת ההסכם טרם חתימתה, אולם ביניהם לא הושגה הבנה באשר לעמדה שתנקוט.

בישיבה שהתקיימה ביום שישי, ואשר באה בעקבות פגישת ראש הממשלה יצחק רבין עם הרב עובדיה יוסף ביום חמישי בלילה, נדונו העמדות הצפויות במרצ ובמפלגת העבודה ונבחנו האפשרויות להעביר בכנסת את החוקים המתבקשים מזכרון הדברים. משתתפי הדיון העריכו, כי אם מרצ תגלה התנגדות פסיבית בלבד, אפשר יהיה לגבש רוב לצעדי חקיקה באמצעות גיוסו של המפד"ל ויהדות התורה.

הנוסחות המשפטיות בזכרון הדברים גובשו בשבועות האחרונים על־ידי משפטנים המקובלים על מפלגת העבודה וש"ס כאחת, וביניהם עורכי הדין יגאל ארנון, יעקב וינרוט ואמנון לורך.

עוד הוחלט בישיבה להקים ועדת משפטנים, אשר תגבש את הנוסחים החוקיים הדרושים. בעבודה מתכוונים לפנות לאחד משופטי בית המשפט העליון בדימוס ולבקשו לעמוד בראש הוועדה.

זכרון הדברים עורר בסוף השבוע ביקורת קשה בעבודה ובמרצ. שר המשפטים ליבאי אמר כי לא ייתן ידו להסכם, וכי הוא משקף [illegible] השרה שולמית אלוני אמרה, כי ההסכם משנה סדרי שלטון ומעקר את הבג"ץ, וכי אין לכך שום הצדקה.

היום תתכנס מועצת רצ לדיון דחוף בהסכם שנחתם בין מפלגת העבודה לבין ש"ס. אתמול הודיעה נשיאות המועצה, כי עשרות חברי מועצה תבעו ביום שישי לכנס את המועצה לדיון זה. בהודעה נאמר, כי חברי המועצה הביעו חששות כבדים מהשלכות ההסכם ותבעו, כי המועצה תאמר את דבריה מוקדם ככל האפשר. היום אמורה מועצת רצ להתכנס לבחירת מזכ"ל רצ, אולם בעקבות ההסכם שנחתם הוחלט לקיים במקביל להצבעה גם דיון מיוחד שיתקיים באולם צוותא בתל־אביב. מחר יתכנסו סיעת מרצ והנהלתה לשתי ישיבות שיוחדו לדיון על ההסכם.

יו"ר סיעת העבודה, ח"כ אלי דיין, הודיע אמש כי הוא מתכוון להביא מחר את נוסח ההסכם לדיון ולהצבעה בסיעת העבודה בכנסת. בהודעה שפרסמה אתמול אומרת השרה אלוני, כי "אין כל הצדקה להביא את הנושא המורכב הזה להכרעה ערב יציאת הכנסת לפגרה ולהפעיל לחץ על מרצ, כדי שזו תתפשט מערכי הדמוקרטיה ומאמונתה בשלטון החוק, שוויון בפני החוק ובזכותו של אדם שנפגע על־ידי הכפייה הדתית לקבל סעד מבג"ץ".

השר יוסי שריד אמר, כי מרצ מוהלכת על הכל רק שבין הצרכים הקואליציוניים לבין השקפותיה ומחויבותה הציבורית. לדבריו, כי לא הספיק עדיין ללמוד את ההסכם לפרטיו, אך הוא סבור שיש לקבל את ההחלטות תוך התחשבות ברצון לצרף את ש"ס לממשלה לנוכח ההכרעות הכבדות והסורות התקפים העומדות בפני הממשלה בתחום המדיני, המחייבות רוב קואליציוני מוצק. לעומת זאת, יש להתחשב באי־יכולתה של מרצ להסכים לפגיעה בסטטוס־קוו בתחום הדת לאור השקפתה והמחויבות הציבורית שלה.

לעומת זאת, יו"ר הקואליציה, ח"כ אלי דיין, פנה אתמול למרצ בבקשה שלא להעמיד קשיים שיסכלו את שובה של ש"ס לקואליציה. לדבריו, זוהי ההזדמנות האחרונה בקדנציה הנוכחית להחזיר את ש"ס לממשלה והחמצתה תותיר את הקואליציה במעמד של קואליציית מיעוט, עם כל המשמעויות הנלוות לכך.

לדעת ח"כ דיין, ההסכם עם ש"ס אינו חורג מן ההסכם הקואליציוני ומקווי היסוד של הממשלה שבהם מעוגן הסטטוס־קוו הדתי. "אין לנו כל כוונה להפוך את מדינת ישראל למדינת הלכה, כפי שטוענת השרה אלוני, אלא לשמור על המצב הקיים עם התחייבות מצידנו לדאוג, שאם כתוצאה מפרשנות של בג"ץ ייפגע הסטטוס־קוו, אזי נדאג לחקיקה מיוחדת שתמנע זאת, כפי שמנענו יבוא בשר טרף על־ידי חקיקת חוק מיוחד".

חבר הכנסת אבי יחזקאל פרסם אמש הודעה שבה תקף את ההסכם הנוצע. לדבריו, מדובר בהסכם "כשר אבל מסריח – מפלגת העבודה יוצרת לצורך חתימת הסכם קואליציוני נורמה חדשה ומסוכנת, הפוגעת בחופש הדת והמצפון". עוד אמר ח"כ יחזקאל, כי ההסכם מעמיד את סדרת חוקי היסוד שחוקקו עד כה במעמד של תשלום מס שפתיים לדמוקרטיה. לדבריו, הוא מתכוון להביא על שולחן הכנסת הצעת חוק יסוד חופש הדת והמצפון, אשר תמנע את האפשרות לעגן את הסטטוס־קוו הדתי בחקיקת יסוד.

גם פורום הנשים של רצ, בראשות חברת הכנסת נעמי חזן, הודיע על התנגדותו לכל ניסיון לעגן את הסטטוס־קוו הדתי בחקיקת יסוד. ניסיון כזה, אומרת ח"כ חזן, מחבל בראש ובראשונה בזכויות האשה ומונע אפשרות לתקנים בחקיקה מכלול נושאים הקשורים לעגונות, מסורבות גט ומעוכבות גט. חזן אומרת, כי "נשים המאבקות למען השלום, אנו רואות בו אמצעי לכונן חברה מתוקנת. אסור שצעדי חקיקה לצורך שלמות קואליציונית יחבלו בסיכוי להשיג חברה ישראלית צודקת ושוויונית יותר".

אתמול הודיעו ארגוני זכויות האדם על הקמת חזית משותפת למאבק נגד ההסכם הקואליציוני. בהודעה שפרסמו מדובר על התאגדות של האגודה לזכויות האזרח, חמדת, התנועה המסורתית, התנועה ליהדות מתקדמת, שדולת הנשים, נעמת וגופים ציבוריים נוספים. בהודעה נאמר, כי גופים אלה ייאבקו בהצעת הכפייה הדתית באמצעות הקניית חסינות לחוקי הדת מפני ביקורת שיפוטית של בית המשפט העליון. עוד נאמר, כי החקיקה הדתית תזכה בכך למעמד שיציב אותה מעל כל חקיקה אחרת. לדעת הארגונים, מהלך כזה יפגע באופיה של מדינת ישראל כמדינה דמוקרטית.

עוזרא רן מסר: "הצלנו את הקואליציה ואת מרצ בשלב הראשון של תהליך השלום, ועכשיו הם אולי חושבים להמשיך את תהליך השלום באמצעות סיעת יעוד. רק שיחליטו ויגידו, אנחנו מסרנו להם את כל התנאים", אמר אתמול יו"ר סיעת ש"ס, ח"כ שלמה בניזרי.

"בסך הכל אנחנו דורשים כי כל חקיקה דתית חדשה או אנטי־דתית, לא תתקבל אלא ברוב של 61 חברי־כנסת", אמר ח"כ בניזרי. "בסך הכל אנחנו מבקשים הבטחה של רבין לחוק חוק בג"ץ, כלומר נגד הניקת הסטטוס־קוו. אנחנו לא מתביישים לקרוא לילד בשמו. אנחנו דורשים חוק הגנה עצמית, נגד הניקה על ידי בג"ץ. מבחינת תיקים בממשלה, יכולנו לבקש יותר, אבל אנחנו לא תאוותנים".

עשרות מדינות שולחות סיוע חירום

(המשך מעמוד 1)

נקברו בעיר המתנות הפליטים סביבה", אמרה איזאבל פארדיו מארגון הסיוע "רופאים ללא גבולות".

שלשום מטרה נציבות האו"ם לפליטים שהיא קוראה לכל הפליטים מרואנדה הנמצאים מחוץ לגבולות המדינה – שמספרם נאמד ב־2.7 מיליון השוהים בזאיר ובטנזניה – לשוב לבתיהם בגלל התוהו ובוהו במחנות. כמה אלפי פליטים בני שבט הוטו – שנמלטו מפני "החזית הפטריוטית של רואנדה" של בני הטוטסי שהשתלטה על המדינה – חזו ליד הגבול, אבל בגלל מגידתו לא יכלו לשוב לרואנדה.

גם השליטים החדשים של רואנדה קראו שלשום לפליטים לחזור לבתיהם, ולעובדי המדינה לחזור לעבודה. בהודעת משרד הפנים ששודרה ברדיו רואנדה נאמר כי האזרחים יכולים עתה לנוע בצורה חופשית בדרכי רואנדה ואלה המרגישים מאויימים יזכו להגנת הצבא.

"נוכח אווירת הבטחון שהשתררה ברואנדה, אנו קוראים לפליטים לחזור הביתה", נאמר בהודעת משרד הפנים. "חיילים המוצבים במחסומים בכבישים חייבים לסייע לחוזרים במסגרת מילוי תפקידם", נאמר עוד בהודעה.

בתוך כך הגיעה אתמול בדרך האוויר יחידת סיור של הצבא האמריקאי למחנות הפליטים סביב גומא ופתחה בהכנות לקראת בואם של משלוחי סיוע בקנה מידה נרחב דרך האוויר.

25 החיילים האמריקאים נחתו בנמל התעופה של גומא במטוס תובלה סי־141 ומפקדם, מייג'ור גיא שילדס, אמר כי הם יתחילו מיד בעבודות הבנה. "המשימה העיקרית שלנו היא לבדוק את המשבר האנושי המוקף את הפליטים כאן ולהעביר מידע מתאים למטה שלנו. עלינו להפסיק את הסבל ולעזור לאנשים להגיע לביתם. אנו נעשה הכל מהר מאוד", אמר.

בוושינגטון הכריז שלשום הנשיא קלינטון על העברה מסיבית של סיוע אמריקאי לפליטים הרואנדים ואמר כי ארה"ב גם תמשיך לסייע לפריסתם של כוחות האו"ם שיעזרו לפליטים לשוב לבתיהם.

אולם במקביל מתמקדים מאמצי הממשל בהשבת הפליטים לבתיהם. הנחת העבודה היא כי אין דרך להשתלט על המשבר ההומניטרי בתנאים בהם נמצאים הפליטים כיום. פקידי ממשל מזכירים את גל הפליטים הכורדים שהגיע לתורכיה מעיראק בעקבות מלחמת המפרץ, ואומרים כי שיקומם התנהל במהירות יחסית, מיד כשהתאפשרה חזרתם לבתיהם לאחר שהכוחות האמריקאים כוננו עבורם "אזורים מוגנים".

הסיוע של הצבא האמריקאי ברואנדה מאורגן באופן דומה לסיוע לכורדים לפני שנתיים. הפנטגון הודיע אתמול כי לפחות 4,000 אנשי צבא, שחלק ניכר מהם השתתף גם במבצע הקודם, יצאו לסייע לפליטים.

קלינטון פנה שלשום לאו"ם בבקשה להקים ולשלוח, בהקדם האפשרי, כוח לשמירה על השלום ברואנדה, על מנת לייצב את המצב במדינה ולפעול לשכנוע הפליטים לחזור לבתיהם.

פלסטיני בן 13 מואשם בגניבה – למרות שאין כל ראיות נגדו

מאת מיכל סלע

הנער אחמד כלוב, בן 13 מבית לאהיה, מואשם בגניבת רכוש, למרות שאין ראיות לכך שגנב. עורכת הדין תמר פלג שייצגה את הנער סיכמה עם התובע הצבאי של איזור רצועת עזה, כי לא יוטל עליו קנס כספי וכי התביעה תבקש להטיל עליו מאסר על תנאי, או – על פי הנסיבות – להסתפק בימי מעצרו.

כלוב נעצר עם חבר באיזור מחסום ארז ב־18 במרץ השנה, יום החלפת הסמכויות בין ישראל לפלסטינים ברצועת עזה. בזכות מאמץ ושיחות ממושכות עם גורמים במשטרה ובצה"ל, הצליחה עו"ד פלג לחשוף את פרטי מעצרו וההאשמה המיוחסת לו, לאחר שבמשך חודשיים לא היה למשפחתו כל קשר אתו.

כלוב מסר הודאה הנכללת בכתב האישום שהוגש נגדו. על פי ההודאה, הוא הלך ביום המעצר לבלות באיזור התעשייה ארז. בשלב מסוים פנה אליו אדם לא מוכר ואמר לו: "יש כאן מוניטורים על יד הקיוסק של מחסום ארז, שמור עליהם". על פי ההודאה, נעלם האיש ולא חזר. במקביל, התקבלה הודעה במשטרה כי ממחסן מסוים באיזור ארז נגנבו מוניטורים של מחשבים. שני הנערים נעצרו בעודם יושבים על יד הסחורה הגנובה.

כתב האישום נגדם כולל פריצה למחסן וגניבה, למרות הודאת הנערים. אין בידי המשטרה והתביעה הצבאית כל ראיה לביסוס אישום זה. עו"ד פלג שוחחה בסוף השבוע עם התובע הצבאי של רצועת עזה ואמרה לו, כי כתב אישום מעין זה אי־אפשר להגיש בבית משפט בישראל משום שהיה נדחה על הסף.

לדברי פלג, הסכים אתה התובע, ובגלל גילו של הנער הסכימו השניים להגיע למעין עסקה: פלג קיבלה על עצמה להעביר לידי התביעה הצבאית מידע רשמי על גיל הנער, ואילו התביעה הצבאית תעשה בכל יכולתה להימנע מהטלת קנס כספי על הנער, משום שאין ביכולת המשפחה לעמוד בכך.

בהתאם לנסיבות המקרה הדיון בבית המשפט, יוצע להסתפק בימי המעצר או להטיל עליו מאסר על תנאי. מתברר שיש חלוקי דעות בעניין גילו של הנער: על פי דברי הוריו ועל פי מחשב המשטרה הוא יליד 81; בכתב האישום נאמר כי הוא יליד 78, כלומר בן 16.

לדעת פלג יש במקרה הזה כדי להצביע על שיטת העמדה לדין במערכת הצבאית כלפי פלסטינים: העמדה לדין ללא ראיות מספיקות, קבלת עדות של ישראלים, אחרים או חיילים בעדיפות על עדות הנתבעים. "כאן רק בגלל גילו של הנער נגלים רכות, לא כן במקרים אחרים".

מזג האוויר

מעונן חלקית עד בהיר ללא שינוי ניכר בטמפרטורות

צ'אנס

עלה־מס' 2; לב־K; יהלום־J; תלתן־A

תושב שכם נהרג מירי חיילים ו־17 נפצעו בתקריות בשטחים

מאת מיכל סלע

חיילי צה"ל ירו והרגו שלשום תושב שכם ליד מסגד בעיר, ופצעו חמישה אנשים, ביום של הפרות סדר.

ההרוג, מחמוד סלימאן קרבון, בן 28, עמד שלשום ליד המסגד הגדול בשכם, לקראת תפילת הצהריים. שעה קלה קודם לכן, במקום סמוך, החלו צעירים בני העיר ליידות אבנים בחיילים, ואלה פתחו במרדף והחלו לירות.

מהירי נורה קרבון ונפצע קשה. הוא מת עוד לפני שהגיע לבית החולים. ארבעה אנשים נוספים נפצעו קל, שלושה ביד ואחד בכתף.

עדי ראייה סיפרו לעיתונאים, כי אין יסוד לגרסת דובר צה"ל – כאילו קרבון היה בין מפרי הסדר. לדבריהם, מפרי הסדר ברחו, והחיילים הרודפים ירו ללא אבחנה במי הם יורים.

בעימותים נוספים שהיו מאוחר יותר שלשום נפצע עוד אדם מכדור גומי. גם אתמול היו הפרות סדר, בכל רחבי העיר הוצתו צמיגים, אך כוחות צה"ל לא ירו לעבר התושבים.

בבית לחם נפצע קל שלשום שוטר משמר הגבול. השוטר היה בסיור שהותקף באבנים. הוא פונה לטיפול בבית חולים.

בחברון נפצעו בהפרות סדר שלשום 12 פלסטינים וחייל צה"ל. הפלסטינים נפצעו מאש חיילים, והחייל נפגע מאבן. מקורות צבאיים רשמיים אמרו כי פציעתו קלה.

חייל נורה ונפצע קל שלשום בבוקר סמוך להתנחלות מורג ברצועת עזה. אש נפתחה על סיור שעבר במקום, והחיילים השיבו אש. החייל הפצוע הועבר לבית החולים סורוקה בבאר שבע, ומצבו קל.

היורים נמלטו במכונית "רנו" בעלת לוחית זיהוי צהובה. בשלב מסוים במבואות חאן יונס נטשו את המכונית והמשיכו במכונית אחרת. במכונית הנטושה נמצאו כרוזים של תנועת חמאס ותרמילי רובים.

ארגנטינה מבקשת סיוע בינ"ל בלכידת המחבלים

חשש כי קרוב ל־100 נהרגו בפיצוץ בבואנוס איירס

מאת מוטי בסוק והסוכנויות

ארגנטינה ביקשה שלשום סיוע בינלאומי בלכידת מטמיני הפצצה בבניין הקהילה היהודית בבואנוס איירס. "ללא סיוע בינלאומי, יהיה זה בלתי־אפשרי לפתור את תעלומת ההתקפה על בית אמי"א", אמר שר הפנים גואידו די טלה, בראיון ברדיו. די טלה אמר, כי נחוץ סיוע נוסף בחקירה מארה"ב, ישראל ושכנותיה של ארגנטינה, שבכמה מהן יש ארגונים מוסלמיים קיצוניים.

נשיא ארגנטינה, קרלוס מנם, הודה ביום רביעי בנאום לאומה, כי "קשה לתפוס את החיות האלה, גם כאן וגם במקומות אחרים בעולם". הוא הוסיף, כי תשתית הביטחון של ארגנטינה אינה ערוכה להתמודד עם התקפות כאלה.

לדברי מומחי ביטחון מקומיים וזרים, ארגנטינה נבחרה פעמיים במטרה קלה בגלל אמצעי הבטיחות הרופפים יחסית ובגלל הקהילה היהודית הגדולה שנמצאת בה.

מנהיגים יהודים בארגנטינה הביעו שלשום חשש, כי קרוב ל־100 בני אדם נספו באותו פיצוץ. "אם זה המצב, זו התקפה המזוועה ביותר נגד יהודים מאז מלחמת העולם השנייה", אמר עמנואל טננבאום, מנהל הקונגרס היהודי העולמי בדרום אמריקה.

אנשי ביטחון ישראלים החוקרים את הפיצוץ מסרו לממשלת ארגנטינה, כי ארגון חזבאללה בדרום לבנון, המכנה את עצמו "אנשי האל", לקח את האחריות לפיצוץ.

השר עוזי ברעם, שנמצא בארגנטינה, אמר, כי ארגונים מוסלמיים קיצוניים המתנגדים לשיחות השלום בין ישראל לירדן, עומדים מאחורי הפיצוץ. "ישראל אינה יכולה להיות שוטרת העולם ואפילו לא שוטרת של היהודים בעולם", אמר ברעם.

ברעם ייפגש מחר עם הנשיא מנם.

"התרסקות המטוס בפנמה – פיגוע חבלני על רקע תהליך השלום"

טוענים מנהיגים יהודיים בפנמה; נשיא פנמה מודה שכנראה מדובר בפצצה, אבל מעריך שהרקע למעשה פלילי

פנמה סיטי (רויטר). – מנהיגים יהודיים בפנמה אמרו שלשום, כי הם חושדים, שטרוריסטים אחראים להתרסקות המטוס השבוע, כה נהרגו 21 בני אדם, רובם יהודים.

הם לא הציגו ראיות לטענתם, אך אמרו שבידיהם מידע, לפיו המטוס פוצץ ביום שלישי במטרה לחבל בתהליך השלום במזרח התיכון. בתגובה להודעת ארגנטינה, לפיה ארגון קיצוני איסלאמי נטל את האחריות לפיגוע בבואנוס איירס, אמרו המנהיגים היהודיים כי הדבר אף מחזק את אמונתם שהתרסקות המטוס היתה אף תוצאה של פיגוע טרור.

"אנו יכולים לומר עתה בוודאות רבה יותר, שטרוריסטים אלה עומדו מאחורי הפיגוע", אמר ראש הסניף הפנמי של ארגון "בני ברית", ג'אקי אסקנזי. הוא הוסיף כי ארגונים יהודיים ברחבי אמריקה הלטינית קיבלו איומים בשבועות האחרונים. "אנו מתייחסים לכך ברצינות רבה", הוסיף.

חוקרי התרסקות המטוס – שככל הנראה התפוצץ באוויר – לא הודיעו רשמית כי הוא נגרם כתוצאה מחבלה, אבל הודו באופן פרטי שראיות מצביעות לכיוון זה. אחד החוקרים, קארלוס אגוסטו הררה, אמר לכתבים, כי החוקרים מנסים לברר את זהותו של אחד הנוסעים, ככל הנראה אזרח לבנוני.

פקידים ישראלים בפנמה אמרו שלשום, כי הם "עוקבים אחר המצב בדאגה". ואילו נשיא פנמה, ארנסטו פרז בלאדרס, אמר כי מקורות המקורבים לחקירה מסרו לו שההתרסקות נגרמה על־ידי פצצה, אבל הוסיף שהוא מטיל ספק בכך שמדובר "בפיגוע על רקע גזעני". לדבריו, סביר שמדובר באירוע פלילי.

יוסף גרשון נקבר בבית העלמין היהודי בפנמה סיטי

מאת אודי שדרון

יוסף גרשון, בן 45, מהרוגי אסון המטוס בפנמה, הובא ביום חמישי שעבר למנוחות בבית העלמין היהודי בפנמה־סיטי.

תחילה חשבו להביאו לקבורה בישראל, אך אשתו רוזי, תושבת פנמה, ביקשה שייטמן בארצה. בהלוויה השתתפה גם אחותו, יפה קובי מישראל, הנמצאת בפנמה זה חודשים. האם שולה ובתה אתי סתגו יושבות "שבעה" בבית הבת בטירת הכרמל.

יוסף ומתילדה פרדו, הוריו של ההרוג האחר, משה, בן 33, נמצאים בפנמה־סיטי, לשם יצאו ביום רביעי בלילה. בני המשפחה בארץ ממתינים בדריכות לקבלת מידע נוסף על נסיבות האסון.

חיילי צה"ל מעמיסים ציוד רפואי לקראת צאתה של משלחת הסיוע לרוואנדה (צילום: דויטש)

שתי משלחות רפואיות ישראליות יוצאות לרוואנדה – הערב ומחר

מאת מוטי בסוק ואורן לוי

ישראל תשלח היום ומחר שתי משלחות סיוע רפואיות לרוואנדה. המשלחת הראשונה תהיה רשמית, ויעמדו בראשה השר יוסי שריד וקצין הרפואה הראשי בצה"ל תא"ל מיקי וינר. היא תצא הערב בשישה מטוסי הרקולס שיהיו עמוסים בציוד רפואי.

את המשלחת השנייה מארגן אייבי נתן, ובראשה יעמוד ד"ר יעקב אורלב, מנהל חדר המיון של בית החולים הירושלמי "שערי צדק".

הפנייה הראשונה לשיגור משלחת סיוע ישראלית לרוואנדה הגיעה לישראל לפני כשלושה שבועות, ממזכיר האו"ם בוטרוס גאלי. ישראל השיבה אז, כי אינה רוצה להתערב במלחמת האזרחים במדינה. אולם שלשום אתמול, כשהיה ברור כי ברוואנדה מתחולל אסון, הוחלט לשלוח סיוע.

ראש הממשלה יצחק רבין הטיל על יוסי שריד, השר לאיכות הסביבה, להכבנ את פעולות הסיוע הישראלי. אתמול נערכו התייעצויות בהשתתפות משרדי החוץ, הבריאות, הביטחון וצה"ל. סוכם כי היום בלילה ייצאו לגבול שבין זאיר ורוואנדה, שם מתרכזים כמיליון פליטים, שישה מטוסי הרקולס עם צוות רפואי, ציוד רפואי, בית חולים שדה עם 120 מיטות, חדר ניתוח, יחידת טיפול נמרץ, גנרטורים, תרופות, משאיות וכלי רכב אחרים.

זו פעולת הסיוע הגדולה ביותר של ישראל למדינה אחרת. הפעולה תואמה עם האו"ם, צרפת וארה"ב, וזכתה לברכתם. עד כה מדינות בודדות בלבד התגייסו לסיוע לרוואנדה. בצוות הסיוע כ־50 אנשי רפואה, ביניהם 13 רופאים, אחיות, חובשים וטכנאי רנטגן. הצוות ישהה במקום שבועיים ואז יוחלף על המשך הסיוע הישראלי.

בראש המשלחת הישראלית יעמוד אל"מ אריה אלדד, שהיה עד לאחרונה קצין רפואה של פיקוד מרכז.

המשלחת השנייה, הלא רשמית, היא יוזמה של אייבי נתן, הנמצא בקניה הסמוכה, והיא מורכבת ממתנדבים. המשלחת תצא מחר לרוואנדה. בראשה עומד ד"ר יעקב אורלב, הנחשב למומחה לרפואת אסון.

מטוסי המשלחת הרשמית יעצרו לתדלוק בניירובי. המטוסים אמורים לנחות ברוואנדה ולאחר פריקת הציוד, לשוב מיד לישראל.

רק שאלה

אפשר לדכא כולרה באבקה אבל צריך לחטא את המים

מאת עזרא חן

ד"ר יהושע כהן, ששימש במשך 20 שנה יועץ של ארגון הבריאות העולמי:

"ההידבקות בחיידק הכולרה מתרחשת בדרך כלל משתיית מים מזוהמים בצואה ובלכלוך אחר. המחלה מתבטאת בשלשולים קשים ובהקאות, ועקב כך הולכת ופוחתת כמות הנוזלים בגוף והוא מתייבש, דבר המוביל למוות.

"קיימים חיידקים נוספים הגורמים לשלשולים ולהקאות, אך חיידק הכולרה גורם לתופעות הקשות ביותר. הטיפול הוא באמצעות אבקה, הכוללת שישה גרם סוכר וגרם מלח, המומסים בליטר מים אחד. האבקה קיימת בשימוש מאז שנות ה־70, לסיוע למדינות העולם השלישי. התמיסה מיועדת לסייע לגוף לספוג את המים, כי השלשולים, ההקאות וההתייבשות גם פוגעים ביכולתם של המעיים ותאי הגוף לספוג נוזלים.

"האבקה נוחה לשימוש, כל אמא יכולה לתת זאת לילדיה. אבל בעיה נוספת היא זיהום המים. המים המעטים שיש שם מזוהמים מן הצואה ומהשלשולים. זבובים וחרקים אחרים מפיצים את החיידקים, כולל כמובן חיידקי כולרה. צריך לבצוא דרך לחטא את המים, אפשר על־ידי כלור או הרתחה.

"לפני עשר שנים ויותר התפשטה מחלת הכולרה בקרב עולי הרגל למכה. לפני שנה היתה מגיפת כולרה בדרום אמריקה, במיוחד בפרו, עקב אכילת צדפים. הביוב זרם לים, ואנשים אכלו את תוכן הצדפים ונדבקו במחלה. כדי להדביר את המגיפה, צריך להקטין את הגורמים לזיהום, להתפשטות החיידקים. צריך ליצור תנאים סניטריים נאותים, לקיים הפרדה בין בתי השימוש, בין צואת האנשים המתפזרת לכל עבר לבין מקורות המים."

פירושו של דבר / פזית רבינא

כישלון בימי כולירה

לכישלון ברוואנדה יש אבות רבים, אולם בימי רעב וכולירה אלה בולטת יותר מכל אולת ידם של האו"ם. את הכשלונות של ליירוס בראש ובראשונה לנסיבות המסתוריות שבהן הופל המטוס של נשיאי רוואנדה ובורונדי לפני פחות משלושה חודשים. יירוט המטוס היה האות לפריצתה של המלחמה ברוואנדה; אשמים ביירוט, ככל הנראה, שני חיילי או"ם בלגיים שמעלו בתפקידם.

השלב הבא, המביש לא פחות, עם פרוץ הקרבות, היה התקפלותו ומנוסתו של כוח האו"ם. ארגוני הצלה האחרים, בניגוד לאו"ם, לא נמלטו כל כך מהר למרות שלא היו מצויידים יותר או מוגנים יותר. אולם בניגוד לאו"ם, עמדה להם מחויבותם האנושית והקשרים האמיתיים שיצרו עם אנשי המקום בחודשים ובשנים שקדמו להתפרצות הנוכחית.

עם הדרדרות המצב באיזור, נכנס האו"ם למצב חדש. צרפת, בעלת האינטרסים הכלכליים והצבאיים ברוואנדה ובמדינות השכנות לה, נטלה את המושכות לידיה בסיקון שהמצב ההומניטרי מחייב התערבות חירום מצידה. זאת היתה הצעת עזרה בעייתית אם לנקוט לשון המעטה.

צרפת היא מדינה בלתי רצויה ברוואנדה. לא עוזר טענות המורדים כנגד התערבות צרפתית ואף לא הטענה התמוהה כי יש דם על הידיים הצרפתיות, שחימשו ואימנו את יחידות המוות של בני שבט ההוטו ששכחו בבני הטוטסי עד להתהפכות הגלגל.

אולם בהעדר התגייסות לעזרה מצד מדינות אפריקה השכנות ומצד חברות מרכזיות באו"ם, נתגלה היוזמה בידיים צרפתיות. נכון לעכשיו, ברור למדי שתועלת רבה לא צמחה מהתערבות זו, גם אם פה ושם פינו הצרפתים לעיני המצלמות נזירות שנלכדו בלב הקרבות. הצעדים היותר חשובים לא נעשו. החשוב שבהם היה סגירת הגבולות למעבר נשק. אולם בהתחשב בעובדה שהרוב המכריע של כלי נשק בחלק זה של העולם מקורו ביבוא מבלגיה ומצרפת, אין זה מפתיע.

זו אולי הסיבה שגם עם הדרפת המצב, לא הגיע האו"ם לשלב של כינוס דחוף של מועצת הביטחון בעניין רוואנדה, בין השאר בשל היותה של צרפת חברה קבועה במועצה.

הסבל האנושי ברוואנדה הגיע לשפל חדש בשבוע האחרון עם התגברות בריחת הפליטים אל מחוץ למדינה ובמיוחד לעיר גומא בזאיר – עד לאחרונה מרכז לוגיסטי של הצבא הצרפתי. מראות הרעב, המגיפות והמוות החלו להגיע מגומא בתדירות בלתי נסבלת אל חדרי המגורים באירופה ובארה"ב.

בדיוק כמו במקרה של סומליה, לפני כשנתיים, גם הפעם פעלו התמונות הקשות את פעולתן ובדיוק כמו במקרה הסומלי, התגייס גם עתה הממשל האמריקאי למבצע הצלה. יש לשער שבעקבות הניסיון בסומליה, מבצע ההצלה הנוכחי יהיה קצר־מועד יותר ושאפתני הרבה פחות. מכל מקום, הקלה מיידית לא תהיה בשטח. ההערכה היא שמבצע ההצלה מפגר לוגיסטית בכעשרה שבועות.

הקריאה המרכזית הנשמעת בימים האחרונים היא לפליטים לחזור הביתה, תוך הבטחה שלא יאונה להם כל רע. אבל לקריאה זו אין על מה לסמוך, בעיקר לא מההיבט הכלכלי. הפליטים עייפים וחלשים מדי מכדי להתחיל במבצע חזרה הביתה וגם אין להם בדיוק לאן לחזור.

רוואנדה היא אחת המדינות היותר צפופות בעולם, וכלכלתה היא מהנחשלות ביותר. הפער הזה הוא בשורש של המתח האתני שהביא לפרוץ המלחמה. לרוואנדה דרושה תוכנית שיקום כלכלית מרחיקת לכת שלא תתבסס יותר על אופורטוניזם כלכלי כמעט קולוניאלי של מדינות אירופה.

בכלל, תהיה זו טעות להתייחס לרוואנדה כמקרה מיוחד. היבשת השחורה כולה עולה בלהבות. אתמול התבצעה הפיכה בגמביה במערב אפריקה. בזאיר, החולקת גבול עם רוואנדה, שולט משטר העריצות של מובוטו. בבורונדי השכנה עדיין לא הולימו מכוראות מלחמה תאומה לזו של רוואנדה.

בדרום סודאן שורר מצב לחמה, במוזמביק ובאנגולה רמת ההרס והסבל משנות המלחמה הארוכות לא יתוארו. בניגריה המצב אך כפסע ממלחמת אזרחים ואפילו בדרום אפריקה, הכוכב הדמוקרטי הזוהר בשמי היבשת, המצב רחוק מנפלא.

אפריקה לכודה במעגל קסמים כלכלי מרושע ממנו היא אינה יכולה להיחלץ בכוחות עצמה. מדיניות הבנק העולמי וקרן המטבע הבינלאומית, רוששו בשנים האחרונות את היבשת מאוצרותיה הטבעיים וממעט ההרחבות הכלכליות שהיו לה.

המצב התנפח אליך שליטים אפריקאים טובים יותר תוכים פחות לשעבד את כלכלתם לאינטרסים חיצוניים של העולם המתועש. הפרוייקטים הגדולים שיזמו מדינות המערב באפריקה אומנם הזרימו ליבשת מיליארדי דולרים, אולם בו בזמן אילצו את אפריקה לרכוש בתמורה נשק בסכומים גדולים כאלו של העזרה שהוזרמה.

בחמש השנים האחרונות, עם סיום המלחמה הקרה, הולך וקטן המתח שבין המזרח למערב, אולם במקביל גדל הפער שבין הצפון לדרום. פתרון לתחלואיה של אפריקה, מחייב גישה חדשה ואחראית, מתוך הבנה כי פתרון אמיתי מותנה במחויבות גלובלית ובהבנה אמיתית ועמוקה וכי הקהילה הבינלאומית פועלת בסופו של דבר בתוך מערכת אקולוגית וכלכלית אחת – כדור הארץ.

מטה האיגודים המקצועיים של אש"ף הועבר מתוניס ליריחו

מאת אפרים דוידי

מטה ראשי פדרציית האיגודים המקצועיים הפלסטיניים, שפעל ליד מטה אש"ף בתוניס, הועבר ליריחו ויחל את פעולתו כבר בימים הקרובים. על כך נודע לכתב "דבר", גם מי שמכהן מאז שנות ה־80 כיו"ר הפדרציה שתאורטית חולשת גם על הגדה והרצועה, חיידר איברהים, מבכירי המייסדים של ארגון פת"ח, הגיע לשטחים.

בשנים האחרונות נדד איברהים עם מטה האיגודים מבירות לדמשק, ומבירת סוריה לתוניס. הוא התנגד תחילה להסכמים שנחתמו בין אש"ף לממשלת ישראל, אך בחודשים האחרונים שינה את גישתו.

בסוף השבוע נפגש איברהים עם חבר הוועד הפועל של ההסתדרות מטעם הרשימה המשותפת היהודית־ערבית, ג'יהד עקל. בשיחה דנו איברהים ועקל על סוגיית היחסים בין האיגודים המקצועיים הפלסטיניים לבין ההסתדרות. איברהים אמר כי אין בכוונתו להתערב בפעילותן של פדרציית האיגודים הפועלת בגדה ובפדרציית האיגודים אשר בעזה. גם שתי הפדרציות הן בשליטת אש"ף, אם כי כוחות אחרים המתנגדים להסכמי השלום חברים בהן.

עוד הוא מסר, כי הוא נחוש לקיים את הבחירות הראשונות והכלליות להנהגת הפדרציה המאוחדת (תוניס לשעבר, עזה והגדה) בשנה הקרובה. תנאי לכך הוא סיום מפקד החברים ועדכון הרשימות. הוא הבהיר כי ברצונו לפעול מהעיר יריחו עם השלמת מעבר כ־20 עובדי מטה האיגודים המקצועיים מתוניס לגדה.

עוד אמר איברהים, שהוא תולה תקוות רבות לגבי שיתוף פעולה עם ההסתדרות לאחר תוצאות הבחירות. "אני מקווה שנוכל לסיים את המו"מ בכל הנושאים שעל הפרק, כגון השבת כספים לעובדים הפלסטינים שנגבו על ידי ההסתדרות במשך שנים מעבר של העובדים הפלסטינים לישראל בהתאם להסכמים שנחתמו, וסוגיית ההגנה על זכויות העובדים הפלסטינים בישראל".

החוק לצמצום ממדי העוני ייושם באוגוסט, לטובת 250 אלף משפחות

מאת חגי פורשנר

החוק לצמצום ממדי העוני – סדרה של תיקונים בגבייה ובקצבאות של הביטוח הלאומי – ייושם כבר באוגוסט. כך הודיעה שרת העבודה והרווחה, אורה נמיר, לאחר שהכנסת קיבלה את החוק שהיא יזמה. "הצעדים שהתקבלו בכנסת הם רק שלב אחד במלחמה נגד העוני", הדגישה נמיר.

250 אלף משפחות יקבלו קצבאות מוגדלות. לגבי חלק מהן, כ־50 אלף, הסכומים ישנו את הגדרתן מ"משפחה שמתחת לקו העוני" ל"משפחה שמעל קו העוני".

הקבוצה שתקבל את התוספת הגדולה היא נכים שמפרנסים ילדים: התוספת לנכה עם שני ילדים תהיה 354 ש"ח לחודש.

התוספת לאלמנה עם שני ילדים – 300 ש"ח לחודש. מקבלי גמלה להבטחת הכנסה (מגיל 46), שהסתגלותם קשה בשוק העבודה, יקבלו תוספת בסך כ־180 ש"ח. אותה תוספת, תינתן גם למשפחות חד־הוריות עם שני ילדים. הגדלת השלמת ההכנסה של קשיש יחיד תהיה בסך 62 ש"ח.

כל התוספות האלה הן בנוסף לעדכוני הקצבה הרגילים המתחייבים מחוק הביטוח הלאומי.

חלק נוסף בתוכנית לצמצום ממדי העוני הוא הקלה בתשלום דמי הביטוח, שתינתן לשכירים ששכרם נמוך. מי שמשתכר עד למחצית השכר הממוצע במשק – כלומר עד 1,770 ש"ח – ישלם כ־50 ש"ח לחודש במקום כ־90.

מימון התוכנית ייעשה מתיקונים בחוק הביטוח הלאומי, וכן משינויים במערך הגבייה של המוסד לביטוח לאומי. תיקונים אלה כוללים העלאת התקרה לשכירים, מ־3 פעמים ל־4 פעמים מהשכר הממוצע; הכללת הרכיבים הפטורים מתשלום דמי ביטוח (כגון החזר מהמעביד על החזקת רכב המשמש לעבודה, החזרי שיחות טלפון ודמי הבראה) בבסיס הגבייה.

קו העוני עומד היום על הכנסה של 833 ש"ח ליחיד לחודש, 1,333 לזוג, 1,671 לזוג עם ילד, ו־2,138 לזוג עם שני ילדים.

"עם כל קורת הרוח על ההישג החברתי החשוב, הרי שהצעדים להגדלת הקצבאות למשפחות העניות הם רק שלב אחד במלחמה בעוני. עיקר המלחמה בעוני חייב להיעשות בתחומי החינוך, השיכון והבריאות", הדגישה השרה נמיר.

פרויקט "אמצעי התקשורת והשלום 1994"

בראשונה: עיתון ישראלי יפרסם מוסף מיוחד עם עיתון ירדני, מצרי, לבנוני ופלסטיני

מאת כתב "דבר"

העיתון "דבר" יפרסם מוסף מיוחד בסוגיית השלום בהוצאה משותפת עם עיתון ירדני, מצרי, לבנוני ופלסטיני. המוסף המיוחד יתפרסם ברומניה במזרח התיכון ויעסוק בסוגיית יחס העיתונות לתהליך השלום. כמו כן יתפרסם המוסף בשני עיתונים אירופיים שנתנו את חסותם למבצע הסר התקיים: "פובליקו" הפורטוגלי ו"שו ויומה" היווני. עיתונים נוספים מצפון אפריקה, מהמזרח התיכון וממערב אירופה גילו עניין בהשתתפות במוסף המיוחד, וייתכן שהוא יראה אור במספר גדול יותר של עיתונים ושבועונים.

השבוע תתקיים ישיבת מערכת של המוסף בפריס, בהשתתפות עיתונאי ממערכת "דבר" ועיתונאים המייצגים את יתר אמצעי התקשורת במזרח התיכון ובאירופה. כמו כן ישתתפו בפגישה נציגים של הארגון הבינלאומי "עיתונאים ללא גבולות", שיזמו את המוסף ואף מעניקים לו סיוע במסגרת הפרויקט "אמצעי התקשורת והשלום 1994".

הפרויקט, שקיבל תמיכה מהאיחוד האירופי, מתמקד בסוגיה: "אין שלום ללא חירות ואין חירות ללא חופש עיתונות. איך מגיבים אמצעי התקשורת במזרח התיכון בצלו של תהליך השלום? באיזה תנאים העיתונות מסקרת את תהליך השלום? איזה מחיר חייבים לשלם אמצעי תקשורת ועיתונאים כדי לשמור על עצמאותם ולהגיע אל מקורות המידע? איך פועלת הצנזורה הצבאית והצנזורה העצמית ביומיום?"

כהכנה למפגש בפריס כתבו חמישה עיתונאים מישראל, מצרים, מהשטחים, מלבנון ומירדן סקר מקיף על מצב חופש העיתונות בארצותיהם. המחקר יתפרסם בחודשים הקרובים בכמה שפות, והוא הראשון שנעשה על הקשר בין תהליך השלום לחופש העיתונות במזרח התיכון.

המוסף המיוחד יתפרסם לקראת יום השנה של ההסכם בין ממשלת ישראל לאש"ף, בספטמבר. יתקיים מבצע גדול, באותו העולם בחסות "עיתונאים ללא גבולות", כדי לעורר את דעת הקהל למען חופש עיתונות במזרח התיכון ולמען תהליך השלום.

עצרת "גוש שלום" בירושלים

"החוק המונע פעילות אש"ף במזרח י־ם – פסול ומזיק"

מאת כתב "דבר"

"זהו חוק פסול ומזיק, חוק פוליטי שנועד למטרה פוליטית פסולה: למנוע מהפלסטינים את הזכות לפעילות פוליטית שלווה ובלתי אלימה", אמרה חברת מועצת עיריית ירושלים, ענת הופמן (מרצ), בעצרת "גוש שלום" שנערכה שלשום בירושלים. היא תקפה את הצעת החוק הממשלתית האוסרת על אש"ף לפעול במזרח ירושלים.

עשרות פעילי "גוש שלום" הפגינו שלשום בצהריים בכיכר ספרא בירושלים, מול בניין העירייה, במחאה על הצעת החוק למניעת פעילותם של מוסדות אש"ף בירושלים ונגד מדיניות ראש העירייה אהוד אולמרט.

המפגינים הניפו כרזות בנוסח "ירושלים – בירת שתי המדינות", והשמיעו סיסמאות. כל הדוברים תקפו את ראש העירייה אולמרט בגלל הצעדים שהוא נוקט נגד מוסדות אש"ף. אורי אבנרי, מראשי גוש השלום, אמר כי אולמרט משמש כ"ראש העיר המערבית וכמושל הצבאי של העיר המזרחית". לדבריו, החוק נגד פעילות מוסדות אש"ף בעיר הוא הפרה בוטה של הסכם אוסלו, הקובע כי ישראל תצטרך לדון בתוך כשנתיים בתום לב בעתיד ירושלים.

"חמדת" לאולמרט: אל תיכנע לאלימות החרדית

מאת כתב "דבר"

"חמדת", אגודה למען חופש מדע דת, תרבות, הזהירה את ראש עיריית ירושלים, ח"כ אהוד אולמרט, לבל ייכנע לאלימות החרדית וקראה לו לא לתת ידו להסיבת התנועה בבר־אילן בשבתות ובחגים.

לדברי האגודה, מטרתה של העירייה לאפשר תנועה בנתיבי התחבורה בעיר בכל ימות השבוע, כולל שבתות, ולא להניח לחרדים קיצוניים לשבש את מהלך החיים בעיר. חסימת רחובות בשבת רק תגביר, לדעת "חמדת", את הקיטוב בין חרדים לחילונים.

מועצת צומת סוגרת הסניף בחולון המרכז את הפעילות נגד איתן

מאת אמיר נימן

סניף חולון של צומת ייסגר ו־140 חבריו ייאלצו להעתיק את פעילותם לסניפים אחרים של התנועה. כך החליטה ביום רביעי מועצת צומת, בטענה שהסניף אינו ממלא את המטרות שלשמן הוקם. בישיבת המועצה השתתפו תשעה מבין 12 חבריה, וההחלטה – כך מסר אמש דובר צומת – התקבלה פה אחד.

סניף חולון משמש בשנה האחרונה מוקד פעילות מרכזי לאופוזיציה הפנימית ליו"ר צומת, רפאל איתן. יו"ר הסניף הוא רון כרמי, המרכז את הפעילות האופוזיציונית במסגרת "חוג איתן". בין ראשי האופוזיציה גם מרטין שרמן, לשעבר מנכ"ל צומת ויד ימינו של רפאל איתן.

בשבוע שעבר הגיש שרמן לבית־הדין של צומת עתירה לסילוקו של איתן מצומת. העתירה, שנתמכה בידי אנשי חוג איתן, הגדישה את הסאה מבחינתו של יו"ר צומת, ובעקבותיה התקבלה ההחלטה להביא לסגירת סניף חולון.

הפעילות הפוליטית הפנימית בצומת נעשתה בחודשים האחרונים מתוחה מתמיד, בין השאר על רקע פרישת חברי יעד וכן של הבחירות למרכז צומת שיתקיימו בחודש הבא.

לד"ר גפשטיין ראובן
מנהל יחידת ניתוחי עמוד שידרה ומומחה בכירורגיה אורטופדית

תודה על המאמץ ועל היחס המיוחד, תודה לצוות העובדים במדיקל סנטר הרצליה על הטיפול המסור.

בשם כל המשפחה
איתן וסידי בירדמן
רח' השריג 11, סביוני הפארק ראשל"צ

הנהגת ההסתדרות חוזרת בה מתביעתה שיוגש השבוע לכנסת חוק מס ארגון

פריץ: ההצעה הראשונית שגובשה במשרד המשפטים יכולה ליצור מסגרת שבה כל ארגון שאין לו דבר עם עובדים ינסה לזכות בנתח מהגבייה; אנו מעדיפים דיון ציבורי על החוק נטו תוך כדי הפעלתו של ביטוח הבריאות

מאת חגי פורשנר

הנהגת ההסתדרות פטרה את הממשלה מתביעתה להגיש כבר השבוע את חוק מס ארגון לכנסת. כך הודיע בסוף השבוע ח"כ עמיר פריץ, שריכז מטעם סיעת רם את הטיפול מול הממשלה בחוק זה, לשר המשפטים דוד ליבאי.

"הסתבר לנו", אמר פרץ, "שההצעה הראשונית אשר גובשה במשרד המשפטים היא כזו שריונים ופזוים מדי יכולים ליצור מסגרת בלתי רצויה: מסגרת שבה כל גוף קיקיוני, אשר אין לו דבר וחצי דבר עם ייצוג עובדים, יכריז על עצמו כבעל ארגון עובדים כדי לנסות ולזכות בנתח מהגבייה שיבצע המוסד לביטוח לאומי."

"הגענו למסקנה שהסיכויים להטלת מס ארגון לפני אוקטובר הם קטנים. אנו מעדיפים שיתנהל דיון ציבורי עינייני, על מס ארגון נטו", הסביר פרץ המיועד לעמוד בראש האגף לאיגוד מקצועי בהסתדרות, "ובמיוחד חשוב לנו שהדיון יתבצע כבר תוך כדי תהליך הפעלתו של ביטוח בריאות, ולא יעכב תהליך הזה. חשוב להתחיל את תהליך הבראתה של מערכת הבריאות, שנמצאת כיום במצבה הקשה ביותר – בפרט קופת חולים הכללית שהגיעה למצב הכי קשה מאז היווסדה."

פרץ ציין כי סיעת רם בוחנת מחדש את עמדתה לגבי מס ארגון: "אולי נגיע למסקנה מרחיקת לכת, שהשלב אשר חשבנו להגיע אליו בעוד שנתיים – פעולה וולונטרית של כל האיגודים המקצועיים – יוקדם ויתחיל מיידית. כשנגיע למסקנה זאת, נודיע לממשלה שההסתדרות מוותרת על החוק."

הוא הזכיר כי "הסיעות התחייבו, בקווי היסוד של הקואליציה בהסתדרות, לתמוך בחוק מס ארגון. רם והנהגת ההסתדרות זה אותו הדבר, אך ההחלטות יובאו למוסדות הרלוונטיים של ההסתדרות. כרגע, ההחלטה של הנהגת ההסתדרות היא להסיר את התביעה – שהושג לגביה סיכום רשמי בין ההסתדרות לבין משרד המשפטים – להגיש קריאה ראשונה כבר השבוע, כדי שוועדת העבודה והרווחה של הכנסת תוכל לנצל את הפגרה ולהתחיל בהכנה לקריאה שנייה ושלישית. למרות שהפסדנו זמן יקר, המחיר של חוק לא טוב יהיה עוד יותר יקר, בעיקר למשק. עקרונית, מדינה צריכה לשאוף למסגרת פעילות של איגודים מקצועיים אשר שומרת על כללי משחק שיש בהם גם הגינות וגם אחריות. האינטרס ליצור את המסגרת הזו הוא יותר של הממשלה מאשר של ההסתדרות".

2 מעשי שוד אלימים בוצעו ברחובות ת"א בליל שבת

(ע).- שני מעשי שוד בוצעו בליל שבת ברחובות מרכז תל אביב. אמנון מורחי, בן 60, הותקף בידי צעיר באשר הלך ברחוב העבודה לפנות ערב. השודד הלם בפניו בבקבוק ושדד ממנו ארנק, שבו היו מסמכים בלבד. מורחי נפגע בשפתיו וטופל בידי צוות מד"א.

כשעתיים לאחר מכן נשדד משה שחורי, בן 50, ברחוב שמריהו לוין בעיר. גם הפעם הוכה הנשדד בבקבוק בראשו. ארנקו, עם 400 ש"ח וכרטיס אשראי, נשדד. שחורי פונה לביה"ח איכילוב במצב קל. התוקף נמלט ברגל.

בת 68 הותקפה אתמול בבוקר ליד תוף ירושלים בתל אביב. אלמוני חטף מידיה את תיקה שהכיל 300 ש"ח במזומן ומסמכים. היא לא נפגעה. בבדיקות שביצעו שוטרים במקום נמצא התיק, אך המזומנים כבר לא היו בו.

סוף שבוע בעיתונים

תהליך גמילה מומלץ

רן אלמגור

פניית מערכת "דבר" לסקור את עיתוני השבת הסירה אותי הפעם יותר מתמיד, שכן היא איימה לקטוע את תהליך הגמילה שאני עובר בחודשים האחרונים: גמילה מקריאת עיתונים, ובעיקר מהגבהגנים הארוכים הללו, שנודעו פעם בשם "עיתוני ערב" והיום הם מתחייבים להמתין על ספך עוד לפני שבע בבוקר. כרבים, הייתי גם אני "מכור" להצצה בכמה עיתונים מדי יום, ובכולם – בסוף כל שבוע. עד שהולד הגליונות אוחזי הכותרות להיערם לגובה על שולחני מבלי שהצלחתי אפילו להציץ בהם; וכשמצאתי פנאי לעיין בהם בחטף, גיליתי שבעצם ניתן לחיות גם בלעדיהם. אולי אפילו טוב יותר ובעיקר יותר.

תהליך הגמילה היה הדרגתי: תחילה "ירדתי" לעיתון ערב אחד בלבד בימי חול, ואז קיצצתי גם בו. נותרו עיתוני סוף השבוע. גם כאן הגבלתי עצמי תחילה מרצון לעיתון אחד בלבד, ולאחרונה ויתרתי גם עליו. איזה חיסכון בזמן, בכסף ובעצבים ממש עונג שבת. ואם במקרה מופיע באחד העיתונים הללו משהו חשוב באמת – אני סומך על ידידים שטרם נגמלו שיביאוהו לידיעתי מאוחר יותר.

אודה: לא רק הצורך הרצון לחסוך זמן הם שהגבירו את רצוני להיגמל. גם לא הכותרות, הצבעים והסון. פשוט, קשה לי באחרונה לקבל ברצינות את קריאתם של "כלבי השמירה" לטוהר מידות ציבורי, כל עוד לא הצליחו לחשוף את זהותם של מוממני הציתותים, או כל עוד מקצצות או מסולפות ידיעות וכתבות על נושאים תרשותיים (אפילו מופע הדולפינים), משום שהמופע נערך בחסות העיתון, כפי שמכריזות המודעות. וקשה לי באחרונה לקרוא גם את רשימותיו של עיתונאי נחשב, שכינה את עזה ביום ביקורו הראשון של ערפאת שם "בית השוי של המורה והתינוק"; או לכבד עיתון אחר, המוחה את מדור הרכילות שלו, בשבוע שבו נותח ח"כ אברהם שפירא, בבדיחה: "אומרים שכף רגלו לא תדרוך עוד לעולם" וכדומה.

כמעט שלושה חודשים חלפו מאז החלטתי להיגמל, ושום "קריז" לא בא. אף כיוון שנתבקשתי, שבתי שוב לביתי מן הקיוסק עם עיתונות "החומר" לסוף השבוע, נחוש בהחלטה להקדיש לו שלוש שעות בלבד. הכל כשהיה: אותו עימוד, כמעט אותן כתבות (מארגנטינה, פנמה, הסלע הגרוש) ואותם ראיונות עם "ערביסט" (מעוגה מהטלוויזיה (שהעברית שבפיו, אומרים יודעי השפה, עילגת מן העברית שבפי שוטרי ירוחם).

שמחתי שקראתי את מכתבה השקול של נגה רוזנרייב ואת רשימתה של זיוה שמיר על "השיבה מהורד" (ידיעות), או את רשימתו של משה נגבי על חוק אש"ף (מעריב). אגב, בטורו של אמנון אברמוביץ' בעיתון זה נזכרת בכמה פעמים אוניברסיטת דרום קליפורניה בלוס אנג'לס כ"יו.סי.אי.איי", וצריך לומר "יו.אס.סי.".

בעיתוני הבוקר (אלה המגיעים בשעה לפני עיתוני הערב), ריתקו אותי רשימתו של יוסף אלגזי על האשה הדרוזית אחלאס באסם כבעאן שנרצחה (הארץ), או תשובתה האירונית הקולעת של כמיליא עראיף-בדר בדברי השבוע ל"ערביסט" אחר, שניסה לדבר בשם ערביי ישראל. מסתבר שאיני היחיד העובר תהליך גמילה. "תהליך הגמילה שלי מחלוקת העולם ל"אנחנו" ו"הם" היה קשה", היא כותבת שם, "ואינני בטוחה שנגמלתי לגמרי".

אני, לעומת זאת, אופטימי יותר. אם כי קצת חבל לי שבגלל נחישותי זו לא אוכל עוד לקרוא בזמן אמיתי מודעות עבריות (עם מספרי טלפון בארה"ב) כמו זו המבטיחה סקס מיוחד במינו "עם נשים בעליות ישבן גדול".

תכנית ביניים לקופ"ח עד 1 באוקטובר; הקופה תגבש תכנית הבראה ארוכת טווח

הממשלה וההסתדרות יכסו בחודשים הקרובים הגרעון התפעולי – 620 מיליון ש"ח

מאת עזרא חן

בדיון שהתקיים ביום שישי בלשכת שר האוצר בירושלים גובשה תכנית ביניים, עד 1 באוקטובר השנה, למימון הגרעון של קופת חולים הכללית. בדיון השתתפו שרי האוצר והבריאות, מזכ"ל ההסתדרות, ראשי קופת חולים ועוד.

לפי התכנית, עד 1 באוקטובר 1994 תורים הממשלה לקופת חולים הכללית כ־320 מיליון ש"ח, וההסתדרות התחייבה להורים עד או 120 מיליון ש"ח. ההסתדרות תורים סכום זה כתשלום ראשון על חשבון חוב שלה לממשלה, בסך 400 מיליון ש"ח. לסכומים אלה, שנועדו לכיסוי גרעון קופת חולים עד לתחילת אוקטובר, מצטרף סכום קודם שהעבירה הממשלה לקופת חולים לכיסוי הגרעון, בגובה 180 מיליון ש"ח.

סכומים אלה מכסים גרעון תפעולי של קופת חולים, בהיקף של 620 מיליון ש"ח. גודל הגרעון לשנה זו עדיין לא נקבע סופית, עקב הערכות שונות של קופת חולים וההסתדרות לגבי עלות שכר העובדים. הערכה סופית תינתן על ידי רואה החשבון פרופ' סומר.

במסגרת תכנית הביניים יידונו תשלומי ההבראה והביגוד לעובדי קופת חולים. בחודשים הקרובים אמורה הנהלת קופת חולים לגבש תכנית הבראה ארוכת טווח לשנים הבאות, ולהגישה לממשלה. תכנית זו עשויה לכלול גם "תרומה" של העובדים.

שר הבריאות, אפרים סנה, הביע שביעות רצון מההסכם. לדבריו, כולל ההסכם מרכיבים בעלי חשיבות למערכת הבריאות. האוצר קבע זמן להכנת תכנית ארוכת טווח לקופת חולים, וכך, החל מינואר 1995 תהיה מערכת אשפוז אחת ובתי החולים של קופת חולים יעלו על הדרך של ניהול עצמאי". עוד אמר סנה, כי "יישום ההסכם תלוי בשיתוף פעולה כן של כל הגורמים – הממשלה, ההסתדרות, הנהלת קופת חולים והעובדים".

העבודה תקבל את תיק הארגון

הושלמה כמעט הרכבת הוועדה המרכזת של ההסתדרות; טרם חולקו כל התיקים

מאת אפרים דוידי

בימים האחרונים הושלמה כמעט הרכבת הוועדה המרכזת וחלוקת התיקים בה. כך עולה ממגעים שהתנהלו בין הרשימות השונות ובתוך הסיעות עצמן. נותרו עוד סוגיות פתוחות כגון חלוקת התיקים ומינוי של הנציג השלישי לש"ס. בוועדה המרכזת החדשה יהיו 23 חברים: המזכ"ל רמון, ועוד 22 חברים על פי המפתח הבא: 13 חברים של סיעת "רם" (ארבעה לקבוצת רמון, כולל המזכ"ל, ארבעה למפ"ם, שלושה לש"ס ושניים לרצ), תשעה חברים של סיעת העבודה (שמונה לעבודה ואחד למפלגה הדמוקרטית הערבית) ונציג בודד של הרשימה המשותפת היהודית-ערבית.

את ההרכב הסופי של הוועדה המרכזת יבחרו היום חברי הוועד הפועל. הרשימה המלאה של חברי הוועדה המרכזת היא (פרט לנציג אחד של ש"ס): המזכ"ל חיים רמון, מזכ"ל נעמת עפרה פרידמן, הגזבר חיים אורון, יו"ר האגף לאיגוד מקצועי עמיר פרץ, יו"ר אגף לארגון ומועצות פועלים פיני שומר, יו"ר האגף למינהל, משאבי אנוש והדרכה (אגף חדש – איחוד של מינהל והדרכה) מאיר גת, יו"ר האגף לנוער, צעירים וסטודנטים גבה בוטנסקי. איושם של כמה אגפים טרם הושלם, כגון חינוך וביטחון סוציאלי.

יתר חברי הוועדה המרכזת, שחלק מהם יקבלו תפקידים ביצועיים, הם: יעקב ישי, שמואל אביטל, דוד טל, שמואל ישי, יורם אבנבקביץ, אפרים גילוני, ראלב מג'אדלה, חיים הברפלד, בנימין גונן, אהוד פשוש, עירית מרקס, גסאן מוקלשי, גרשון גלמן, מישל אלמליח ומוחמד מסרי.

נקבע, כי הנציג הערבי של מפלגת העבודה בוועדה המרכזת, ראלב מג'אדלה, יקבל תיק. "בכך ישמש לראשונה חבר ערבי כמחזיק תיק בוועדה המרכזת", מסר בכיר במפלגה. החלטה זו, וכן ההחלטות לגבי תפקידיהם הנזכרים לעיל של פיני שומר, מאיר גת וגבה בוטנסקי, טעונות אישור של מרכז מפלגת העבודה שיתכנס השבוע בבית ברל.

בפגישה שהתקיימה ביום שישי בין ראש הממשלה יצחק רבין, מזכ"ל העבודה נסים זוילי ומזכ"ל ההסתדרות היוצא חיים הברפלד, ובה נדון גם מעמדו של הברפלד, הוחלט כי הוא ישמש כראש הסיעה בהסתדרות ויהיה חבר בוועדה המרכזת. רבין וזוילי הציעו להברפלד לשמש כמתאם פעולות ההסתדרות בבית ברל – תפקיד שלא היה קיים עד כה. הברפלד ביקש לשקול את ההצעה, וישיב עליה תוך כמה ימים. מפלגת העבודה החליטה סופית לוותר על ראשות האגף לאיגוד מקצועי, שיימסר לידי סיעת רם.

עוד נודע כי לפי שעה ויתרה המפלגה על איוש מ"מ מזכ"ל מטעמה. שומר, שזכה במספר הקולות הרב ביותר בבחירות במרכז המפלגה לוועדה המרכזת ומחזיק את התיק המרכזי של המפלגה, אמר במוצאי שבת לכתב עתי"ם כי הוא רואה את עיקר תפקידו בשיפור ובייעול השירות של מועצות הפועלים לציבור הרחב, תוך התאמתן למציאות המשתנה. עוד אמר, כי יפעל לכך שההסתדרות תמשיך לפעול כ"הסתדרות כללית ולא כפדרציה של איגודים מקצועיים".

עלייה של 20% במספר ההרוגים בתאונות דרכים במחצית הראשונה של השנה

מאת אריה ארד

עלייה דרמטית של 20 אחוז במספרם של הרוגי תאונות הדרכים נרשמה במחצית הראשונה של השנה בהשוואה לאותה תקופה אשתקד. עם זאת ירד מספרם של הפצועים קשה ב־7 אחוזים ושל הפצועים קל ב־14 אחוז. מספרם של כלל הנפגעים ירד ב־13 אחוז ושל כלל התאונות ב־17 אחוז.

סיכומים אלה מבוססים על נתוני הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה שפורסמו בסוף השבוע. נתונים אלה עדיין אינם סופיים, אולם הם משקפים את המציאות בסבירות גבוהה.

מספרם של כלל הנפגעים ירד, כאמור, ב־13 אחוז והגיע ל־17,127, ומספרן של כלל התאונות ירד ב־13 אחוז והסתכם ב־9,630. עם זאת, ממוצע הנפגעים לתאונה גדל ב־5 אחוזים. מכאן משתמע שמספר הנוסעים במכונית השנה גדול יותר מאשר בשנה שעברה.

הדבר בולט יותר בתאונות הקטלניות, שבהן עלה ממוצע הנפגעים בתאונה ב־9 אחוזים, מ־1.09 בשנה שעברה ל־1.19 השנה. בסך הכל נהרגו במחצית הראשונה של השנה 273 איש, 20 אחוז יותר מאשתקד. חלקם של ההרוגים בכלל הנפגעים הוכפל מאחוז אחד אשתקד ל־2 אחוזים השנה. אם תימשך המגמה הנוכחית יגיע מספר ההרוגים השנה ל־605, 100 יותר מהשנה שעברה.

החודש הקשה ביותר היה מאי, שבו גדל מספר ההרוגים ב־65 אחוז לעומת מאי 1993. החודשים הקשים ביותר בשנה שעברה היו נובמבר, עם גידול של 74 אחוז לעומת השנה הקודמת, ספטמבר, עם 30 אחוז, ופברואר, עם 24 אחוז. במאי השנה היה גם שיא בגידול ממוצע הנפגעים בתאונה קטלנית, שהגיע ל־70 אחוז, מ־1 בשנה שעברה ל־1.7 השנה.

לעומת העלייה הדרמטית במספר ההרוגים יש ירידה ניכרת במספרם של הפצועים, אם כי הירידה הולכת וקטנה. מספרם של הפצועים קשה הגיע במחצית הראשונה של השנה ל־1,869, ירידה של 7 אחוזים, ומספרם של הפצועים קל ל־14,985, ירידה של 14 אחוז. אולם מגמת הירידה במספרם של הפצועים קשה מתהפכת – במאי השחור אף היתה עלייה של 11 אחוז – ואין ודאות, שעד סוף השנה לא יהיה גידול בקטיגוריה זו. אולם אם המגמה הנוכחית תימשך, עשוי מספר הנפגעים להסתכם השנה בכ־6,000 אנשים פחות מאשתקד, למרות גידול של כ־100 במספרם של ההרוגים.

ראמז ג'ראיסי מחד"ש ייבחר לראשות העיר נצרת

מאת מוחמד חליליה

ראמז ג'ראיסי ייבחר לראשות העיר נצרת במקומו של תופיק זיאד, שנהרג בתאונת דרכים קטלנית לפני שלושה שבועות. ג'ראיסי מכהן מאז 1979 כממלא מקום ראש העיר וזכה בתמיכה מלאה של זיאד, שהכין אותו להיות יורשו.

מועצת חד"ש בנצרת, שהתכנסה בסוף השבוע, בחרה פה אחד בראמז ג'ראיסי להיות מחליפו של זיאד. מועצת העיר אמורה להתכנס בעוד שבועיים, לאחר שיתקיים טקס אזכרה במלאות 40 יום למותו של זיאד. בחירתו של ג'ראיסי מובטחת מאחר שלסיעת חד"ש במועצת נצרת יש רוב מוחלט – 11 חברים מתוך 21.

3 הרוגים ו־3 פצועים קשה בהתנגשות ליד מישור אדומים

מאת אורי שרון ועתי"ם

שלושה בני אדם נהרגו ושלושה נפצעו קשה בתאונה שאירעה שלשום בלילה בכביש ירושלים יריחו, ליד מישור אדומים. מחקירה ראשונית עולה, כי רכב פרטי שנסע מכיוון ירושלים, סטה מנתיבו במהירות רבה והתנגש ברכב פרטי שנסע מולו. אמבולנסים של מד"א מירושלים וממעלה אדומים פינו את ההרוגים ואת הפצועים לבית החולים הדסה עין כרם. אחד הפצועים מת בדרך לבית החולים.

זוהתה גופתו של האלמוני שנהרג מפגיעת רכבת נוסעים בחיפה ביום רביעי בבוקר: ויטאלי אברבך, בן 56 מרחוב יוסף בחיפה. נמסר כי האיש, שסבל ממחלה, יצא מביתו באותו יום, וכאשר לא שב למחרת – התלוננו בני משפחתו במשטרה על היעדרותו. ביום חמישי בלילה זיהה אותו קרוב משפחתו. החקירה העלתה כי התאבד.

שיפור חל במצבה של חן מכיני, בת ה־5 מהיישוב אדורה בהר חברון, אשר נפצעה בשבוע שעבר מפגיעת רכבת הנוסעים בחיפה. היא מאושפזת להשגחה ביחידה לטיפול נמרץ ילדים בבית החולים רמב"ם בחיפה. היא נפגעה בטחול, בריאות ובזרוע. שלשום היא החלה לדבר עם הוריה, וביקשה שיביאו לה משחקים.

מאגר הדלק הגדול ביותר בארץ – מוקם בימים אלה

מאת אריה ארד

מאגר הדלק הגדול ביותר בארץ הולך ונבנה בימים אלה. מקום הקמתו והקיבולת שלו נאסרו לפרסום.

על הקמת המאגר החדש נודע במקרה מתוך הודעה של חברת "פוקר", חברה בת של "פז", על זכייתה בעבודות האיטום במאגר, בשיטה חדשנית, בעסקה ששוויה כ־2 מיליון דולר.

המאגר מורכב ממספר מאגרי משנה, שכל אחד מהם יש לאטום כדי למנוע דליפות. בגלל המבנה הגיאולוגי המיוחד פיתחה "פוקר" חומר איטום ביטומני חדש, העומד בצרכים. החומר יובל לאתר הבנייה חם, ושם יוחדר מתוך לרוזן במכשור שיובא במיוחד לצורך זה מחו"ל, ובשיטה שעדיין לא נוסתה בארץ.

החומר יידחס מתוך המאגר החוצה דרך נקבים שנוקבו בדפנות. כך תיווצר שכבת איטום צפופה בין הדופן החיצונית לבין הקרקע. החברה תספק 2,000 טונות מהחומר הביטומיני החדש, כאמור בשווי של 2 מיליון ש"ח.

"פוקר", המצויה באלון־תבור, סמוך לעפולה, מתמחה בחומרי איטום ביטומניים ונחשבת למובילה בתחום ידיעת האיטום הביטומניים ותהליכי הביטומן.

עבודות שירות לבעל רשת טולמנס שגרם למותה ברשלנות של הילדה ליאור סרי

מאת אלי ברנר

בעל רשת חנויות הרהיטים טולמנס ג'פרי טולמן, שהורשע בגרימת מוות בהתרשלות של הילדה ליאור סרי בת השלוש אשר נפלה ממדרגות בחנותו, נדון ביום שישי לשלושה חודשי עבודות שירות ותשעה חודשי מאסר על תנאי ולקנס כספי בסך 20 אלף שקל.

הילדה ליאור סרי הגיעה ב־22 באוגוסט 1990 לחנות הרהיטים טולמנס בכיכר המדינה בתל־אביב עם הוריה מתי ושרית, שביהם שוקנים. בחנות תצוגה על פני שלוש קומות. האם ירדה לקומת המרתף והאב נשאר להשגיח על בתו. אך כאשר הסיר האב את עיניו לכמה שניות מהילדה היא נפלה מבעד לסורגי מעקה המדרגות בקומה השנייה, נחבלה בראשה ומתה מפציעה בבית החולים לאחר יומיים. בחקירה נמצא שהרווח בין הסורגים היה גדול מהתקן שנקבע במכון התקנים.

שופטת בית־משפט השלום בתל־אביב, מרים בקנשטיין, אמרה בגזר הדין, כי מדובר ברשלנות שתוצאתה חמורה ביותר והיא קיפוח חיים של ילד רך. בית המשפט קיבל עסקת טיעון בין הסניגור עו"ד דן שיינמן והתובע עו"ד יוסי קדרבר. עם זאת ציינה השופטת, כי בשל עסקת טיעון רב הנסתר על הנגלה, שכן היא לא יכלה לקבל מהתביעה מענה לשאלה מדוע לא הואשמו האדריכלים ומבצעי עבודות המעקה אשר כפופים להוראות החוק. השאלה הזאת נותרה פתוחה, קבעה השופטת.

השופטת ציינה, כי היא התחשבה בעובדה שטולמן הודה באשמה והביע חרטה. כן התחשבה בעובדה שטולמן הוא אדם העושה למען הציבור, בעיקר למען ילדים פגועים. עם זאת בעל חנות הפתוחה לקהל הרחב חייב לדקדק בקיום ההוראות והתקנות.

טולמן יעשה את עבודות השירות במועדון ספיבק ברמת־גן.

6 מטיילים התייבשו באיזור עין־גדי וחולצו ע"י פקחים

מאת אמיר רוזנבליט

קבוצת מטיילים – ארבעה צעירים ושתי צעירות מאשדוד – התייבשו אתמול כאשר טיילו במעלה־צרויה באיזור עין גדי, לאחר שספקו מכל המים.

השישה, בני 22־23, אותרו וחולצו על ידי פקחי רשות שמורות הטבע ובסיוע צוות החילוץ של המשמר האזרחי בקיבוץ עין גדי. אחד הצעירים, זיו אורן, שסבל מהתייבשות קשה במיוחד, הוטס במסוק של חיל האוויר לבית החולים הדסה עין־כרם בירושלים. שאר הצעירים טופלו במקום בעירוי נוזלים ושוחררו.

ששת הצעירים התחילו את הטיול הרגלי במדבר יהודה אתמול סמוך לשמונה בבוקר, ממעלה האיסיים לכיוון ואדי חבר. אולם במקום ללכת ישר, הם עלו לרמת המדבר ובשלב מסוים התחילו לרדת ממעלה ונקלעו למצוקה קשה של מים.

בנסיבות ארבע אחה"צ ירד מדריך החבורה, קובי טל, לבד לשמורת נחל ערוגות והזעיק את מנהל שמורת עין גדי של רשות שמורות הטבע, אמציה שחום, ופקח בשם דרור, שאיתרו את החמישה כשהם סובלים מהתייבשות.

בעקבות תחקיר שערך, הזעיק שחום את יחידת החילוץ של המשמר האזרחי בקיבוץ עין גדי. המטיילים קיבלו טיפול ראשוני ועירויי מים. בשל מצבו של אחד מהמטיילים, זיו אורן, שסבל מהתייבשות קשה יותר מהשאר, הזעיקו חובש צוות החילוץ מסוק כדי להטיס אותו לבית החולים הדסה עין־כרם בירושלים.

דובר קיבוץ עין גדי, עמיחי אלמר, ציין אתמול כי חבורת המטיילים נקלעה למצוקת מים משום שלא הצטיידו בכמות מים מספקת, וגם בגלל שלא תיכננו נכון את מסלול הטיול. הוא ציין כי אתמול היה באיזור חום ולחות קשים.

אחד מגדולי סוחרי הסמים בדרום־לבנון נתפס בנסותו להבריח 4.5 ק"ג הרואין

מאת שמעון וייס

אחד מגדולי סוחרי הסמים בדרום־לבנון, עאסף עאסף מכפר רמייש הסמוך לגבול ישראל, נתפס בסוף השבוע על־ידי כוחות מיוחדים של המשטרה ומג"ב במרחב הגליל במהלך ניסיון להבריח סמים לשטח ישראל ומעצרו הוארך שלשום בעשרה ימים.

בעקבות מידע מודיעיני מוקדם הגיעו אור ליום חמישי שוטרים של יחידת גבול לבנון של מרחב הגליל ובלשי היחידה המיוחדת למלחמה בסחר של משמר הגבול לסוחר הסמים עאסף עאסף ולכדו אותו בעת שעמד לזרוק שתי חבילות גדולות שבתוכן היו סמים. כוחות המשטרה פעלו גם בתוך איזור הביטחון של דרום לבנון על־פי אישור מיוחד של צה"ל.

בשקיות נתפסו כ־4.5 ק"ג הרואין ששווים למאות אלפי שקלים. האיש נתפס, כאמור, בעת שעמד לזרוק את החבילות לתוך שטח ישראל, אך שותפיו הישראלים טרם אותרו.

במשטרה נמסר כי החשוד אינו משתף פעולה עם חוקריו ומסרב למסור את שמות שותפיו הישראלים, אך במשטרה מקווים שהאיש יתחיל לדבר בקרוב ובכך יסייע לעלות על רשת של מבריחי סמים המשותפת לסוחרי ולבלדרי סמים ישראלים ולבנונים.

במשטרה שיבחו את פעולת היחידות המיוחדות וציינו, כי תפיסתו של עאסף עאסף, שנחשב לאחד מסוחרי הסמים הגדולים בדרום־לבנון, עשויה לפגוע פגיעה קשה בסחר הסמים בין ישראל ולבנון.

בצער רב אנו מודיעים על פטירתו של חברנו המנסיונר
אהרן אמיר ז"ל
ומשתתפים באבלה הכבד של המשפחה
ועד עובדי חברת החשמל לישראל במחוז הדרום
התובים המנסיונרים בחברת החשמל

בצער רב וביגון קודר אנו מודיעים על מות אשתי, אמנו וסבתנו היקרה
רחל קרופניק
(מקרית חיים)
ההלוויה תתקיים היום, יום ראשון, ט"ז באב תשנ"ד 24.7.94 בשעה 15.00 בבית העלמין בשדה יהושע (שער מס' 1).
בשעה 14.00 אוטובוס ייצא מבית המנוחה, רחוב הראשונים 96 קרית חיים.
האבלים: בעלה: יחיאל
בניה: יצחק רוטמ וב"ב
יגאל רוטמ וב"ב
בתה: הרצלה ניר וב"ב
נכדיה ונינה

דואבים במות חברנו
משה רויזמן ז"ל
ומשתתפים בצער המשפחה
יחזקאל אברמוב, ישה קסלמן, שרה יהודאית, משה רבינוביץ, דבורה סופר

קבלת מודעות אבל
24 שעות ביממה 03-5661111
בחיוג חינם 177-022-1516

השתתפותנו הכנה באבלן הכבד של אורילי במרדכי דהרים סילם
במות האב ז"ל
ועד עובדי חברת החשמל לישראל מחוז הדרום

בצער רב אנו מודיעים על פטירתו של חברנו המנסיונר
דב גפרט ז"ל
ומשתתפים באבלה הכבד של המשפחה
ועד עובדי חברת החשמל לישראל במחוז הדרום
התובים המנסיונרים בחברת החשמל

מודעות עד חצות
אבל, לוח ומסחריות בחיוג חינם
177-022-3000
מוקד ארצי

מודעות
בהטבות הגדולות ביותר!!
177-022-29 29

במלאת שלושים לפטירת יקירתנו
הינדה זלמני ז"ל
מברנוביץ'
נקיים אזכרה וגילוי מצבה ביום שני י"ז באב תשנ"ד 25.7.94 בשעה 16.30 בבית העלמין קרית שאול
אוטובוס ייצא בשעה 16.00 מהשקם ברח' אבן גבירול ת"א.
תודתנו נתונה לכל מנחמינו
המשפחה

השתתפותנו הכנה באבלו הכבד של חברנו אליהו רבינוביץ במות
אמו ז"ל
ועד עובדי חברת החשמל לישראל במחוז הדרום

קבלת מודעות אבל
177-022-88 55

מודעות בטלפון
השרות שלנו ללא תוספת מחיר
פרסום רם טל. 03-5600780, 5605731, 5605591
ובעבר 03-5032969, 5010597, 5043568
ביצוע עבודות סדר וגרפיקה ממוחשבת

נעצרו 2 בכירים בחברת התקשורת של ראש ממשלת איטליה ברלוסקוני

יחד עם 20 אנשים נוספים החשודים במעורבות בפרשת שחיתות; מכה קשה לראש הממשלה, שנאלץ לבטל צו המגביל את סמכות המעצר של השופטים החוקרים; שר הגנה לשעבר נעצר במסגרת חקירת פרשה אחרת

מילאנו (רויטר). – שופטים חוקרים איטלקים הורו אתמול לעצור שני מנהלים בכירים בחברת האחזקות "פיניווסט" שבבעלות ראש הממשלה, סילביו ברלוסקוני, ימים מספר לאחר שראש הממשלה נאלץ לבטל צו המגביל את סמכויות השופטים.

עדיין לא נמסרה תגובה מ"פיניווסט", אחת מחברות התקשורת הפרטיות הגדולות באירופה, שברשותה שלוש רשתות טלוויזיה, בית הוצאה לאור ועסקים נוספים.

מקורות משפטיים במילאנו מסרו שהעצורים הם מנהל מחלקת המס של "פיניווסט", סלווטורה שטו, ועוזרו, ג'אנמרקו ריצי, שנעצרו במסגרת חקירת שחיתות במשטרת הכספים האיטלקית. השניים נמנים על 20 קציני המשטרה ואנשי עסקים שנעצרו במסגרת חקירת הפרשה.

המקורות המשפטיים מסרו, כי נחקרים חשודים לפיהם אנשי משטרת הכספים האיטלקית קיבלו שוחד בתמורה לנקיטת "מדיניות מקלה" כלפי נישומים.

המבצע הורש נערך בעת סערה ציבורית באיטליה, שאילצה ביום חמישי את ברלוסקוני לבטל צו שאסר על השופטים החוקרים לעצור חשודים בשחיתות. הצו החליף שלושה בוק, שמגביל את האפשרות לבצע מעצרים, אך מתיר לחוקרים לעצור במעצר מנע חשודים בשחיתות.

האירועים והאחרונים הם תבוסתו הראשונה של ברלוסקוני, מאז נכנס לזירה הפוליטית לפני שבעה חודשים.

המבצע במילאנו לא היה מבצע המעצרים היחיד. שר ההגנה לשעבר, סאלבו אנדו, נעצר בעיר קטניה בסיציליה יחד עם חמישה פוליטיקאים ואנשי עסקים נוספים במסגרת חקירת תזים שנמסרו לבית חולים מקומי. אנדו, חבר המפלגה הסוציאליסטית שנמחקה למעשה מהמפה הפוליטית האיטלקית, כיהן כשר הגנה בשנים 93-92'.

במילאנו, אנשי צוות השופטים החוקרים המכונה "ידיים נקיות" הורו גם על מעצרו של רוברטו ד'אלנסנדרו, המנהל לשעבר של מפעל המסוקים הממלכתי "אגוסטה", במסגרת חקירה נוספת.

השופטים החוקרים במילאנו הגבירו את ההתנגדות הציבורית לצו של ברלוסקוני, כאשר דרשו לעבור לתפקיד אחר, דבר שעורר את החשש להפסקת החקירות. ברלוסקוני הצדיק את הצו בטענה שהוא נועד להבטיח את זכויות האזרח. בחמשת הימים בהם היה הצו בתוקף שוחררו מבתי הכלא ברחבי איטליה יותר מ-2,500 עצורים – 230 מהם חשודים בשחיתות – רובם הועברו למעצר בית.

אשה מוכרת בנזין בשוק השחור של פורט-או-פרינס בירת האיטי. העיצומים הכלכליים שהטיל האו"ם על המדינה הקריבית, על מנת לאלץ את הכת הצבאית להחזיר לשלטון את הנשיא המודח, ז'אן-ברטראנד אריסטיד, גורמים מצוקה קשה לתושביה (צילום: א.פ.)

הפיכה צבאית בגמביה; הנשיא המודח מצא מקלט על ספינה אמריקאית

החיילים החלו להשתולל שלשום בבירה באנג'ול בטענה שלא קיבלו את משכורותיהם; חבר העמים הבריטי מציע לסייע בהשבת הסדר

(סוכנויות הידיעות). – ארה"ב הודיעה אתמול שנשיא גמביה המודח מצא מקלט באוניה אמריקאית בנמל דקאר בעקבות תפיסת השלטון במדינה על-ידי חיילים שהתלוננו על שלא קיבלו את שכרם.

גבולותיה היבשתיים של גמביה ונמל התעופה שלה נסגרו וקשרי הטלפון הבין לאומיים עימה נותקו, לאחר שהחיילים השתוללו שלשום בבירה באנג'ול ולאחר מכן תפסו את השלטון. "זוהי הודעה של הכוחות המזוינים של גמביה. השלטון נתפס על-ידי הכוחות המזוינים. המשטר הקודם הודח", הודיע הרדיו הממלכתי בשידור שנקלט בסנגל השכנה.

"המנהיג לשעבר, סיר דאודה ג'אווארה, ברח מהמדינה. כמה משרי הממשלה נתפסו והם נמצאים בידיים בטוחות", נאמר עוד בהודעה. הרדיו שידר שירי לכת צבאיים וקרא לתושבים להישאר רגועים ולהימנע מאלימות ומביזה.

פקידים סנגלים אמרו, כי שר הפנים של גמביה, [illegible] שלשום בסנגל ליד הגבול עם גמביה. הרדיו [illegible] על מעצרו של סגן הנשיא, סאיהו סבאלי ועל הקמת מועצה של ארבעה קצינים בדרגת סגן. לפי השידור, ההפיכה בוצעה ללא שפיכות דמים, אבל הרופאים והאחיות נתבקשו להגיע למקומות עבודתם.

חיילים, שבתחילה נראה היה שהם מפגינים במחאה על אי תשלום משכורותיהם, החלו להשתולל בבאנג'ול שלשום בבוקר. עד הערב הם השתלטו על נמל התעופה של העיר, על תחנת הרדיו ועל תחנת הכוח.

ג'אווארה, שהיה ראש ממשלתה של גמביה בעת שזכתה לעצמאות לאחר שלטון בריטי ב-65', מונה לנשיא בעת שהמדינה הפכה לרפובליקה ב-70'. הוא הצליח להתגבר על ניסיון הפיכה של השמאל ב-81', בסיוע צבא סנגל.

חיילי סנגל הועמדו אתמול בכוננות, אבל מקורות רשמיים אמרו כי קרוב לוודאי שהפעם לא תתבצע התערבות צבאית על מנת להציל את משטרו של ג'אווארה, אותו מאשים סנגל בתמיכה בפרישת הפדרציה של סנגמביה מסנגל ב-89'.

ב-91' הסתערו חיילים של צבא גמביה על ארמונו של ג'אווארה לאחר שלא שולמו משכורות החיילים ששירתו בכוח ההתערבות האפריקאי בליבריה. אז הושג הסכם לאחר מו"מ.

גמביה היא מדינה בת מיליון תושבים לחוף האוקיינוס האטלנטי תושבים, המוקפת משלושה עברים בסנגל. חופיה הנפלאים הם אתר תיירות מועדף על תיירים בריטים, שלפי ההערכות כאלף מהם נמצאים עתה בגמביה. בראש צבאה של המדינה בן 800 החיילים עומד קולונל ניגרי, במסגרת הסכם מ-92' בין שתי המדינות.

ממשלת בריטניה הביעה "צער עמוק" בשל ההפיכה ומזכ"ל חבר העמים הבריטי, אמקה אנייאוקו, הציע סיוע על מנת להחזיר את הסדר על כנו.

פיצוץ בכנסיית מאתיאס הקדוש בבודפשט; חשד שטרוריסטים סרביים ביצעו את הפיגוע

בודפשט (עיר). – כנסיית מאתיאס הקדוש, אחת הכנסיות העתיקות בבודפשט, נפגעה אתמול בהתפוצצות מטען חבלה. זוהי האחרונה בסדרת התפוצצויות, אותן מייחסת המשטרה לטרוריסטים סרביים.

פצצת זמן קטנה, שהוצבה על אחד משערי הברזל הגותיים של הכנסייה, התפוצצה זמן קצר לאחר ארבע לפנות בוקר ושעון מקומי, הודיע דובר משטרת הונגריה בשידור רדיו. ההתפוצצות גרמה נזק לשלושה חלונות צבעוניים יקרי-ערך ולנפילת אבנים במשקל 10 ק"ג. לא נמסר על נפגעים.

הפיצוץ התרחש בקרבת בניין הפרלמנט ההונגרי, שנפגע קלות מפצצת ב-11 ביוני. כאשר נשאל אם המשטרה רואה קשר בין שני פיגועים אלה ופיגוע שלישי בכנסייה בעיר זגד, ענה הדובר: "עלינו למצוא את מקור חומרי-הנפץ ורק אחר-כך נוכל לומר בוודאות. איננו יכולים כרגע להתעלם מקשר אפשרי בין שלושת המקרים".

הוא הוסיף כי המשטרה בוחנת את האפשרות, שטרוריסטים סרביים הטמינו את הפצצות כדי ללחוץ על הונגריה שלא להסגיר לסרביה את מארינקו מאגדה, החשוד במספר רציחות ומוחזק במעצר בהונגריה.

השלטונות הציעו פרס של 30 אלף דולר תמורת מידע על הפצצה בכנסיית מאתיאס. כנסיית מאתיאס הגותית היא אחד מאתרי התיירות המפורסמים ביותר בבודפשט. בה הוכתרו המלך מאתיאס וקבורים בה מלכי הונגריה.

שוחררו 2 השגרירים הערבים שנחטפו בידי קיצונים מוסלמים באלג'יריה

תוניס (עיר). – אחד משני השגרירים הערבים ששוחררו לאחר שנחטפו באלג'יריה אמר, כי ארגון איסלאמי קיצוני הוא שחטף אותם.

"חטף אותנו ארגון איסלאמי קיצוני", אמר השגריר התימני, קאסם אכבר ג'בראן, בשיחה טלפונית לתוניס. "הפרטיזנים של הארגון יכלו להרוג אותנו אולם הם ליוו אותנו אל אחד מפרברי אלג'יר ולאחר מכן העמידו לרשותנו מכונית כדי לחזור הביתה", הוסיף.

סוכנות הידיעות האלג'ירית מסרה כי ג'בראן, שגריר עומן, חליל בן סאלם אסיאבי שגריר, הנהג המרוקאי שלהם והאורחת תימנית שנסעה איתם בריאים ושלמים. בדיווח זה לא נמסרו פרטים על המקום בו הוחזקו ועל זהות החוטפים.

עד כה נהרגו 4,000 בני אדם, בעיקר אנשי כוחות הביטחון והטרוריסטים איסלאמיים, מאז בוטלו הבחירות הכלליות בהן עמדה לנצח חזית ההצלה האיסלאמית בינואר 92'.

שני השגרירים, הנהג והאורחת נחטפו מחוץ לאלג'יר ומכוניתם הועלתה באש. ג'בראן אמר כי הוא והאחרים זכו ליחס טוב מצד שוביהם.

ארגון מדינות דרום-מזרח אסיה מזמין את ויטנאם להצטרף

בנגקוק (עיר). – בכירי שש מדינות ארגון דרום-מזרח אסיה הסכימו אתמול לנקוט במדיניות הגנה תקיפה יותר, להגביר את שיתוף הפעולה ביניהן והודיעו כי הן מוכנות לקבל את וייטנאם הקומוניסטית לארגון.

הארגון של מדינות דרום מזרח אסיה סיים שני ימי דיונים בדרג מיניסטריאלי, ובהודעה המשותפת בסיומם הודגש, כי הוא יפעל, בהתבסס על הכלכלות המשגשגות של המדינות החברות, להשכנת שלום ויציבות באזור.

ארה"ב: אין חילוקי דעות מהותיים עם רוסיה בנוגע לתגובה כלפי הסרבים

וושינגטון ובון חזרו ואמרו שאם הסרבים לא יקבלו את תוכנית השלום של המעצמות יינקטו נגדם צעדי עונשין

פרייבור (רויטר). – פקידים אמריקאים וגרמנים עשו אתמול מאמץ נוסף לשכנע את הסרבים בבוסניה לקבל את תוכנית השלום של המעצמות, והמעיטו בחשיבות חילוקי הדעות בין המערב לבין רוסיה בנוגע לתגובה הבינלאומית לדחיית התוכנית על-ידי הסרבים.

שר החוץ הגרמני, קלאוס קינקל, קרא לסרבים לשקול מחדש את הדחייה למעשה של תוכנית השלום של "קבוצת הקישור", הכוללת את ארה"ב, רוסיה, צרפת, גרמניה ובריטניה. "תגובת הסרבים הבוסנים מאכזבת. דרישותיהם הנוספות יגרמו לדחייה נוספת בהשגת הסדר השלום", אמר קינקל בנאום בעיר מוסטאר בדרום בוסניה.

קינקל הוסיף כי הסרבים יסבלו מצעדי עונשין אם לא יקבלו את התוכנית עד ל-30 ביולי, אז ייפגשו שרי החוץ של מדינות "קבוצת הקישור" על מנת לשקול את צעדיהם הבאים. "אם עד אז לא תשתנה גישת הסרבים הבוסנים, תשובתם תתפרש כ'לא', עם כל התוצאות המשתמעות מכך. אני קורא להם שוב לקבל את התוכנית. הם אינם צריכים לוותר על ההזדמנות", אמר.

הסרבים דרשו מו"מ נוסף על מנת לדון בדרישות נוספת שלהם, בעוד שהפדרציה המוסלמית-קרואטית קיבלה בחוסר רצון את התוכנית, המחלקת את הרפובליקה היוגוסלאווית לשעבר בין שני הצדדים. לפי התוכנית יקבלו המוסלמים והקרואטים 51 אחוז משטח בוסניה והסרבים את השאר.

מעצמות המערב הבהירו את הדרישות הסרביות כדחייה למעשה של תוכנית השלום, אך רוסיה – בעלת הברית המסורתית של הסרבים – התייחסה לתגובתם בצורה חיובית יותר.

השליח האמריקאי המיוחד לבוסניה, צ'ארלס רדמאן, אמר כי רוסיה והמדינות המערב יתגברו על חילוקי הדעות לקראת מפגש שרי החוץ בשבוע הבא. "אני חושב שניתן לסדר את הענינים עם הרוסים. אינני רואה אפשרות שקבוצת הקישור לא תגיע להסכמה. נגד הסרבים יינקטו צעדים הולכים ומחריפים", אמר.

בין הצעדים הנשקלים, הדוק הסנקציות הכלכליות נגד הסרבים בבוסניה ונגד סרביה, איסור הכנסת נשק לאזורים מסויימים בבוסניה והסרת אמברגו הנשק מעל המוסלמים. "לקבוצת הקישור" יש רעיונות כיצד לטפל במצב, אבל עדיין לא הושג הסכם רשמי. יש דברים שאנו יכולים לעשות על מנת להדק את הסנקציות", אמר רדמאן.

רדמאן גם רמז שהדרישות הסרביות אינן אלא חלק מטקטיקת השהייה, כיוון שהדרישות טופלו כבר על-ידי המתווכים הבינלאומיים.

כינור סטראדיווארייוס של אספן יפני נגנב ממכוניתו של נגן ישראלי בני יורק

ניו יורק (עיר). – כינור מעשה ידיו של בונה הכינורות האיטלקי המהולל סטראדיווארייוס, שערכו נאמד ב-1.75 מיליון דולר וכינור שנבנה על-ידי יוזף רוקה בשווי של 250 אלף דולר נגנבו שלשום ממכונית רולס רויס שחנתה בניו יורק, כך מסרה המשטרה.

הכינורות נגנבו בעת שבעל המכונית, הכנר הישראלי רומי רוזנק, יצא החוצה כדי להודיע בטלפון על תקר שאירע באחד הגלגלים במרכז מנהטן. המשטרה מסרה כי אלמוני ניגש למכונית ושאל את האיש שנסע עם רוזנק אם לא הפיל כסף על המדרכה. הכינורות נגנבו בעת שהנוסע, אספן הכינורות היפני, איזי קאווסאקה, חיפש את הכסף על המדרכה. קאווסאקה הוא בעליהם של שני הכינורות.

הכינורות של סטראדיווארייוס, הנחשבים לכלי המיתר הטובים ביותר בעולם, נבנו על-ידי בונה הכינורות האיטלקי ובני משפחתו באמצע המאה ה-18. רוזנק הוא כנר ישראלי החי בארה"ב.

מגיפת כולרה מתפשטת בעדן

עדן (עיר). – מגיפת כולרה הולכת ומתפשטת בעדן, בירתה לשעבר של דרום תימן; נמסר כי 17 מתוך 150 האנשים שחלו במחלה מתו בשלושת הימים האחרונים.

בעדן קיים מחסור חמור במזון ובמי שתיה כתוצאה מהמלחמה. רופאים בבתי החולים בעיר מסרו כי מקרי הכולרה הראשונים נתגלו ביום חמישי בלילה. הם הוסיפו כי שלשום כבר נתגלו 90 חולים ואתמול 150 נוספים. עוד נודע כי כמה אנשים מתו בבתיהם עוד לפני שהובאו לבתי חולים.

עדן שמספר תושביה עלה ליותר מחצי מיליון בעקבות גל הפליטים ששטף אותה בזמן המלחמה, נותרה ללא מים ומזון ברוב ימי הקרבות.

התזמורת הפילהרמונית הישראלית

נוסדה בתרצ"ו-1936 בידי ברוניסלב הוברמן

מנהל מוסיקלי: זובין מהטה

התזמורת הפילהרמונית מאחלת למנוייה ולקהל הרחב קיץ נעים.

להתראות בעונה הבאה.

אנטוניו פפנו, מנצח
אלנה ברילובה, סופרן
מורין או'פלין, סופרן

בתוכנית:
באך: סואיטה מס' 4
מוצרט: אריות מתוך אופרות
מוצרט: סימפוניה מס' 40

קונצרט מס' 6

ת"א, פילוקלאסיקה,
יום א', 24.7.94, 20:30, היכל התרבות

אנטוניו פפנו, מנצח
מורין או'פלין, סופרן
סוזן הרנגדז, טנור
פרדריק ברצ'ינל, באריטון

בתוכנית:
ורדי: "כוחו של גורל" – פתיחה
אריות מתוך אופרות
ברבר: אדג'ו
ברנשטיין: מחולות סימפוניים מתוך "סיפור הפרברים"

קונצרט מס' 6

ת"א, מוסיקה קלאסית קלה,
יום ב', 25.7.94, 20:30, היכל התרבות

שמן ישראל בע"מ

הודעה בדבר כינוס אסיפה כללית שנתית

ניתנת בזאת הודעה, כי ביום 11 בחודש אוגוסט 1994, בשעה 16:00, תתקיים במשרדי החברה, ברחוב ההגנה 25, אזור התעשיה החדש ראשון לציון, אסיפה כללית שנתית של החברה, אשר על סדר יומה הנושאים הבאים:

1. אישור הדוחות הכספיים של החברה לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 1993.
2. בחירה של חברי דירקטוריון החברה.
3. מינוי רואי חשבון ואישור שכרם.
4. קביעת תנאי כהונתם של הדירקטורים מקרב הציבור.
5. אישור מדיניות שיפוי דירקטורים ובעלי משרות.

הנוסח המלא של ההחלטות שיובאו לאישור האסיפה הכללית נמצא לעיון בעלי המניות במשרדה הרשום של החברה.

בעל מניות רשאי למנות מיופה כח, שיוכל להשתתף מטעמו באסיפה הכללית וזאת באמצעות יפוי כח, שימסר במשרדי החברה לפחות 48 שעות לפני מועד האסיפה הכללית.

בברכה,
מזכיר החברה

המועצה האזורית עמק-הירדן
מכרז 13/94

1. המועצה האזורית עמק הירדן (להלן "המועצה") מזמינה בזאת הצעות למתן שרותי נקיון בבתי הספר היסודיים שבתחומה, כמפורט להלן:
א. בי"ס "קדמת כנרת" – קבוץ עין גב 4 שעות כל יום בימים א'-ה'.
ב. בי"ס "נופי ארבל" – קבוץ גנוסר 3 שעות כל יום בימים א'-ה'.
ג. בי"ס "כנרת" – קבוץ כנרת 3 שעות כל יום בימים א'-ה'.
ד. בי"ס "טל גלעד" – אשדות יעקב איחוד 4 שעות ביום בימים א'-ה'.
2. על המציע לפרט בהצעתו את המחיר עבור שרותי הנקיון ואת המחיר עבור עלות.
3. הנקיון יבוצע בהתאם להוראות המנהל/ת בתום יום הלימודים.
4. הנקיון יבוצע אך ורק בימים המוגדרים על ידי משרד החינוך כימי לימודים.
5. הקבלן הזוכה יספק חומרי ניקוי על חשבונו.
6. המועצה תהיה רשאית לפצל העבודות בבתי הספר השונים, בין מציעים שונים.
7. סיור קבלנים יצא מבנין המנהלה בחצר המועצה האזורית ביום ה' 28.7.94 בשעה 09.00.
8. על הקבלן לצרף להצעתו את המסמכים הבאים:
א. אישור תקף של ניהול פנקס חשבונות על פי חוק עסקאות גופים ציבוריים (אכיפת ניהול חשבונות) תשל"ו 1976.
ב. אישור על נכוי במקור.
ג. תעודת עוסק מורשה.
ד. במידה וההצעה מוגשת על ידי תאגיד, יש לצרף אשור בדבר רישום התאגיד ובעלי זכות החתימה בתאגיד.
9. א. רק אזרחי ישראל רשאים להשתתף במכרז, ו/או תאגידים הרשומים כדין בישראל.
ב. הזוכים במכרז מתחייבים להעסיק אך ורק אזרחי ישראל.
10. א. את ההצעות בצרוף כל מסמכי המכרז יש להגיש במעטפה סגורה בלבד לתיבת המכרזים במשרדי מנהלת המועצה האזורית עמק הירדן עד ליום 7.8.94 בשעה 12.30.
ב. המכרז יפתח בו ביום 7.8.94 בשעה 13.30.
11. אין המועצה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.

בכבוד רב,
[illegible], ראש המועצה

הודעות בעניין חוק תיכנון והבניין

הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל-אביב-יפו
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965

הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לועדה מקומית לתכנון ולבניה ת"א יפו בקשה ליתן היתר לבניה של תוספת בניה ברחוב [illegible] גוש 6769 חלקה 40 תיק בנין 0989-010 בקשה מס' 940704 להקלה מתכנית ג' לעניין גובה הבנין מ-6.00 מ' ל-7.00 מ'.

בעל קרקע או בנין או המחזיק בהם, אשר עלול להפגע מאישור הבקשה יכול לעיין בבקשה הנמצאת במשרדי הועדה שד' בן גוריון 68, בשעות קבלת קהל ימים א'-ה' (8.00-11.00), במידה ויש לו התנגדות להוצאת היתר/אישור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל-אביב-יפו, שד' בן גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדוייקת וטלפון.

התנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו והתגובה לדיון בפני הועדה הנ"ל.

אדריכל דן דריין, יו"ר ועדת המשנה לתכנון ולבניה תל-אביב-יפו

הועדה המקומית לתכנון ובניה מעלה נפתלי
הנדון: תכנית מספר ג/בת 182 מעלה נפתלי
[illegible]
בכבוד רב,
רפי רפאלי
מזכיר הועדה לבניה למגורים ולתעשיה

עיריית פתח-תקוה, הועדה המקומית לתכנון ולבניה פ"ת
הודעה
עפ"י סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965
ניתנת בזה הודעה, כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה פ"ת בקשה למתן הקלה בגוש 6361 חלקה 341 מגרש ברחוב חלוצת הציונות מס' 20 ת.ב. 4974. לפי תוכנית המתאר החלקה הנ"ל נמצאת באזור מגורים ב' בצמוד קרקע בו מותר בנין 2 קומות תחתונות על הגג 30% + חדרים על הגג. קו בנין לחזית – 5 מ'.
בקשת בעלי החלקה היא להתיר להם הרחבת דירה בקשה א' קו בנין לחזית 3.47 מ' לפי רוב הבנינים ברחוב.
כל מי שיש לו התנגדות לבקשה הנ"ל, יואיל להגישה לועדה תוך 15 יום מפרסום הודעה זו.
ביתרא לב, יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה פ"ת

חוק הליכי תכנון ובניה (הוראת שעה), התש"ן-1990 וחוק התכנון והבניה התשכ"ה-1965 מרחב תכנון מקומי אשדוד
[illegible]
שלום דנים
יו"ר הועדה לבניה למגורים ולתעשיה מחוז הדרום

הועדה המקומית לתכנון ולבניה, חדרה
[illegible]
ראש העיר יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה חדרה

חוק הליכי תכנון ובניה (הוראת שעה), התש"ן-1990 וחוק התכנון והבניה, התשכ"ה-1965 מרחב תכנון מקומי שמעונים
[illegible]
שלום דנים
יו"ר הועדה לבניה למגורים ולתעשיה מחוז הדרום

הועדה המקומית לתכנון ולבניה, חדרה
[illegible]

הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל-אביב-יפו
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965
[illegible]
אדריכל דן דריין, יו"ר ועדת המשנה לתכנון ולבניה תל-אביב-יפו

עיריית פתח-תקוה, הועדה המקומית לתכנון ולבניה פ"ת
הודעה
עפ"י סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965
ניתנת בזה הודעה, כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה פ"ת בקשה למתן הקלה בגוש 6390 חלקה 196 ברחוב מלאכי מס' 27 ת.ב. 6406. לפי תוכנית המתאר החלקה הנ"ל נמצאת באזור מגורים א' בו מותר להקים בנין בן 2 קומות ועליית גג 30% – 2 + 10% עליית גג. מרווח אחורי – 6 מ'.
בקשת בעלי החלקה היא להתיר להם תוספת בניה. קרקע – 35.96%, –א– 25.51% במרווח אחורי 5.4 מ'.
כל מי שיש לו התנגדות לבקשה הנ"ל, יואיל להגישה לועדה תוך 15 יום מפרסום הודעה זו.
ביתרא לב, יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה פ"ת

חוק התכנון והבניה, התשכ"ה 1965 מרחב תכנון מקומי אפקים
[illegible]
שלום דנים
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ובניה מחוז הדרום

חוק התכנון והבניה, התשכ"ה 1965 מרחב תכנון מקומי ערד
[illegible]
שלום דנים
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ובניה מחוז הדרום

חוק התכנון והבניה, התשכ"ה 1965 מרחב תכנון מקומי רעננה
[illegible]
ד"ר אברהם לוי
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ובניה מחוז המרכז

עיריית הרצליה חוק התכנון והבניה, תשכ"ה-1965 הועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב הרצליה
[illegible]
אלי לנדאו
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב הרצליה

צלמנא מן الاصل

هكذا من الاجل

מעל לכל המצופה

מונדיאל ארה"ב 94'

סיכום

מאת משה כהן

דווקא בארה"ב הצליח ענף הכדורגל לצבור תאוצה ולבסס את מעמדו כענף הספורט הפופולארי ביותר בעולם. משחקי המונדיאל הצליחו מעל לכל הציפיות, הן במישור המקצועי והן במישור העסקי.

*****

כאשר בפיפ"א החליטו לבחור את ארה"ב כמארחת מונדיאל 94 הביעו רבים ספק ביכולתם של האמריקאים לארגן טורניר כל־כך מוצלח, שכן עד לפני כמה חודשים הכדורגל עניין את מרבית האמריקאים, בערך כמו השלג שירד אשתקד בנורבגיה והחשש היה שהמשחקים יהיו רחוקים מהציבור והיו כאלה שהתנבאו שהם יערכו במחתרת האמריקאית.

אולם, החששות לחוד והמציאות לחוד. האמריקאים הוכיחו פעם נוספת שאין להם מתחרים בארגון אירועים גדולים. חודשים ארוכים לפני שריקת הפתיחה הם הצליחו לחתום על חוזי פרסום ואימוץ עם כמה מהחברות המסחריות המובילות בעולם ולרתום את עולם העסקים האמריקאי לטובת המונדיאל.

הוועדה המארגנת וראשי פיפ"א הצליחו להחדיר לאותם מנהלי חברות ואנשי עסקים שהכדורגל הוא ענף הספורט מספר אחד בעולם וכדאי לנצל את ההזדמנות כדי להחשף לכל חלקי תבל.

ואכן, החוזים נחתמו ועוד לפני שריקת הפתיחה כבר היה ברור שמונדיאל 94 יגלגל מחזור כספי של ארבעה מיליארד דולר.

למארגנים נותר החשש שהקהל לא יגיע למגרשים, אבל פעולות שיווק מקוריות והפצת כרטיסים בין החברות והמפעלים הענקיים הביאו למכירה מוקדמת של כל הכרטיסים חודשים רבים לפני שריקת הפתיחה.

בנושא הזה ניצלו המארגנים את הבורות של מרבית האמריקאים במשחק הכדורגל וכך קרה שאפילו למשחק בין בולגריה ויוון נמכרו כל הכרטיסים. באיטליה, למשל, דבר כזה לא יכול היה לקרות.

נתון נוסף שפעל לטובת המארגנים היה מספרם העצום של זרים השוהים בארה"ב. מתברר שמיליוני המהגרים החוקיים והבלתי חוקיים זוכרים חסד נעורים למשחק הכדורגל שהיה כל־כך פופולארי בימי ילדותם והם מיהרו לרכוש כל כרטיס שהוצע למכירה. העיקר מבחינתם היה לשוב לשורשים של ימי ילדותם.

בחודש נובמבר נחתה על ראשי פיפ"א והוועדה המארגנת מהלומה בלתי צפויה, כאשר התברר שנבחרות אנגליה וצרפת לא זכו בכרטיסים למונדיאל ונוצר חשש שהמשחקים יאבדו מיוקרתם, אבל מתברר שאת חובבי הכדורגל הצרפתים והאנגלים כלל לא עניינו ועבורם היה חשוב לראות את ההצגה הגדולה ביותר בעולם, אפילו עם נבחרות בלתי מוכרות.

בסופו של דבר התברר שחסרונם של האוהדים האנגלים אולי רק סייע להצלחת המשחקים, שכן כמעט ולא נרשמו תופעות של חוליגניזם [illegible] החסונים להשתולל ללא שום קושי על האוהדים שהגיעו מכל קצות תבל. בעצם, יתכן שגם על האנגלים הם היו משתלטים ללא קושי, כיוון שמדובר בשוטרים שבכל ימות השנה מסתובבים בגטאות של השחורים והאיספאנים בארה"ב ומה זה בשביל בוגר רובע הארלם בניו־יורק להתמודד מול אוהד אינגלי, למשל? תאמינו לי שזה פחות מארוחת בוקר קלה.

מבחינה מקצועית חששו בפיפ"א מהחום הכבד והמתיש. אומנם במונדיאל 94 הובקעו שערים רבים והיינו עדים לכמה דרמאות, אבל אין לי ספק שהחום והלחות פגעו במהירות השחקנים ובמזג אוויר יותר סביר הכל היה נורמלי. פשוט מאוד, קשה מאוד לדרוש משחקן הולנדי שרגיל לשלג, לרוץ במשך 90 דקות תחת חום מפחיד של 45 מעלות.

יתכן שהמארגנים היו צריכים לקיים את המשחקים בשעות יותר מאוחרות ולא בשעות הצהריים המוקדמות, אבל כאן נכנס השיקול העסקי לתמונה והמפרסמים העדיפו שהמשחקים ישודרו בשעות של צפיית שיא באירופה, גם על חשבון האיכות.

במונדיאל 94 היינו עדים להרבה הפתעות, אבל בסופו של דבר זכתה הנבחרת הטובה ביותר בגביע העולמי, למרות שלא היה חסר הרבה שאלופת המזל של הטורניר – נבחרת איטליה, תשוב הביתה עם הגביע המוזהב.

מאז תום המשחקים עברתי בשקדנות על תאורי כל 52 המשחקים. לעיתים הלב צבט ונורא רציתי לשוב כמה שבועות לאחור, כדי לראות פעם נוספת משחקים כמו ברזיל – הולנד, רומניה – ארגנטינה ובולגריה – גרמניה, אבל לכל דבר טוב יש סוף וכעת הגיע הזמן לערוך סיכומים והערכות לקראת העתיד.

אלוף העולם היוצא, קפטן נבחרת גרמניה, לותר מתיאוס

*****

ברזיל: נבחרת של זהב

הציון: 9

מה עוד ניתן לכתוב על רומאריו, בבטו וחבריהם. לכל אורך המונדיאל הם הרשימו ודווקא במשחק הגמר הם נקלעו לחולשה, אולי בגלל התרגשות יתר וקשיים בעמידה מול גלי הציפיות.

רבים לא שמו לב לעובדה שברזיל התייצבה למשחק הגמר ללא חמישה מכוכביה, שהגיעו לארה"ב ערב המשחקים ושנאלצו לפרוש עקב פציעות והרחקות.

כמו במונדיאלים קודמים, גם הפעם היתה לברזיל התקפה נהדרת, אבל בניגוד למונדיאלים הקודמים, הפעם שיחקה ברזיל עם הגנת ברזל. למעשה, נקודת התורפה של נבחרת הסמבה היתה בקישור, אבל כאשר לנבחרת יש הגנה מעולה והתקפה עם רומאריו ובבטו, הקישור יכול לחכות.

חרף הרמה בפני עצמה שהציגה ברזיל כמעט לכל אורך הטורניר, גם הפעם התקשו כוכביה למצות את עצמם במשחקים המכריעים. מול שוודיה האפורה, למרות שברזיל שלטה ללא עוררין במגרש והגיעה לכמה וכמה מצבי הבקעה מצויינים, היא בקושי ניצחה בדקות הסיום ולא היה חסר הרבה שהשוודים יסחטו הארכה ואולי גם פנדלים ומול איטליה הציגה ברזיל את משחקה החלש ביותר במונדיאל ורק תפנית חדה של אלילת המזל שנטשה את האיטלקים לטובתם, איפשרה להם לשוב הביתה עם הגביע המוזהב.

אומנם בפנדלים צריך הרבה מזל, אבל לפחות הפעם עלינו להודות שהפעם הנקודה הלבנה עשתה צדק.

*****

גרמניה: האלופה היוצאת

הציון: 6

מה כבר ניתן לכתוב על אלופת העולם שמסיימת את המונדיאל כבר בשלב שמינית הגמר?

הגרמנים בנו על כוכבים הוותיקים. כבר בשלבים המוקדמים נדלקו נורות אזהרה לברטי פוגטס, כאשר חניכיו גברו בקושי רב על בוליביה ודרום קוריאה וסיימו בתיקו לא משכנע את משחקם מול ספרד.

בשמינית הגמר הצליחו הגרמנים לגבור על הבלגים בעזרתו האדיבה של השופט שהתעלם מפנדל ברור לטובתם ואז הגיע משחק רבע הגמר מול בולגריה, שהדיחה אותם בבושת פנים מהמשך המשחקים.

בניגוד לפרשנים רבים, אני חושב שבסך הכל היתה לגרמניה נבחרת טובה שבשלבים היותר גבוהים היתה מציגה יכולת טובה יותר, אלא שלגרמניה לא היה את המזל של איטליה ובסופו של דבר היא שילמה את המחיר של סגל שחקנים מבוגר ועייף.

הכוכב הגדול של נבחרת שוודיה, תומאס ברולין

שוודיה: ראבלי וברולין

הציון: 8

את מקומם של הגרמנים הנחושים והמאורגנים תפסו הפעם השוודים קרי המזג. הם הצליחו למצות מעצמם את המירב ולסיים את המונדיאל במקום השלישי.

השוודים נהנו ממשחק הגנה יציב ובטוח, מקישור ממושמע וממבצעים אישיים של תומאס ברולין, מרטין דאהלין וקנת אנדרסון.

בשלב המוקדם לא היו להם בעיות מיוחדות והם אף הצליחו לסחוט תיקו מברזיל, במשחק האחרון במסגרת הבית. בשלב רבע הגמר הם עמדו על־סף הפסד מול רומניה ורק טעות אומללה של השוער הרומני שאיפשר לאנדרסון לאזן את התוצאה בדקה ה־117 והתעלות של שוערם המצויין, תומאס ראבלי בעת דו־קרב בעיטות העונשין מהנקודה הלבנה, איפשרו להם להגיע לחצי הגמר.

אז הם פגשו את ברזיל הגדולה והציגו יכולת עלובה שלא התאימה למונדיאל הנהדר. בסופו של דבר הם ספגו רק שער אחד ויצאו בזול.

במשחק על המקום השלישי הם ניצלו את הריפיון בשורות הבולגרים, שהרגישו שהם כבר עשו את שלהם, כדי לזכות בנצחון מרשים ובתהילה.

קפטן נבחרת ברזיל, דונגה (משמאל) והקשר מאזיניו

*****

בולגריה: הפתעת המונדיאל

הציון: 8

ללא ספק ההפתעה הנעימה של המונדיאל. הבולגרים הגיעו למונדיאל ברגע האחרון תודות לשערו הבלתי נשכח של אמיל קוסטדינוב בפארק דהפרינס לרשת הצרפתית.

לפני פתיחת המשחק קיוו בסופיה להשיג נצחון ראשון במסגרת המונדיאל והשחקנים היו עסוקים במריבות על גובה המענקים והכוכב הבולגרי הגדול ביותר בכל הזמנים, חריסטו סטויצ'קוב אף טרח להשיג מענק מיוחד של 80,000 דולר למקרה בו בולגריה תעפיל לחצי הגמר. ראשי ההתאחדות בסופיה הגיבו בגיחוך והסכימו וכעת עליהם לשבור את הראש כדי לעמוד בהסכם.

בולגריה פתחה את המונדיאל עם הפסד צורב לניגריה, הפסד שלדעתי נבע מהכנה מנטאלית לקויה לקראת משחקם מול הניגרים החסונים. אולם, בהמשך הביסו הבולגרים את יוון וגברו על ארגנטינה.

גם שני הנצחונות המרשימים לא עוררו את הפרשנים, שהמשיכו לדבר על סטויצ'קוב וחבריו בזלזול.

אולם, במשחק שמינית הגמר ללא שלושה משחקני ההגנה המורחקים שלהם וחרף שיפוט עוין של השופט הסורי, אל שריף הצליחו הבולגרים לחלוף על־פני מקסיקו בתום דו־קרב מרתק מהנקודה הלבנה, כאשר כוכב אותו מאבק היה שוערם הוותיק, בורוניסלב מיכאלוב.

לשלב רבע הגמר עלו הבולגרים ללא יומרות, אבל מבצעים מבריקים של סטויצ'קוב ולצ'קוב שלחו את גרמניה הגדולה הביתה.

אז כבר כולם הבינו שמדובר בהפתעת המונדיאל ובסופיה חגגו [illegible] אולם, במחצית הראשונה של משחק חצי הגמר עדיין היו הבולגרים באופוריה ועד שהם הבינו היכן הם נמצאים איטליה כבר הובילה 2:0, כאשר הם התעוררו מנע מהם השופט הצרפתי להשיג לפחות שוויון מוצדק.

הבולגרים ונשיאם, ז'לב, שהגיע במיוחד למשחק חצי הגמר, חשו שהם עשו את שלהם ובמשחק האחרון מול שוודיה מה שעניין אותם היה לסייע לסטויצ'קוב להבקיע את שערו השביעי במונדיאל. אבל במקום סטויצ'קוב השוודים הבקיעו ובולגריה חזרה הביתה מעט מאוכזבת, אבל מאושרת לנוכח המונדיאל הנהדר שהעלה אותה לכותרות העולמיות.

בנוסף לסטויצ'קוב כדאי לציין בבולגריה את הקשרים יורדן לצ'קוב וקרסימיר בלאקוב וכמובן שאת השוער מיכאלוב שחרף חולשתו במשחק האחרון מול שוודיה הוא עשה ביחד עם הבלם איוואנוב עבודה טובה בין הקורות. לעומתם, את האכזבה הגדולה ביותר הנחיל כוכבם, אמיל קוסטדינוב שסיים את המונדיאל ללא שערים וסבל מעצבנות יתר, אבל דווקא חולשתו מגבירה עוד יותר את הישגם של הבולגרים.

הקשר הבולגרי יורדאן לצ'קוב צוהל אחרי שניצח את גרמניה

*****

רומניה: חאג'י ולהקתו

הציון: 8

ללא ספק הנבחרת המפתיעה ביותר אחרי בולגריה. הרומנים הגיעו עד לשלב רבע הגמר ורק אלילת המזל מנעה מהם לזכות בנצחון מוצדק על שוודיה ולהעפיל לשלב חצי הגמר.

נעים היה לראות בשורות הנבחרת הרומנית את גיאורגי האג'י במיטבו ואת החלוצים המפחידים, ראדוצ'יוי ודומיטרסקו.

פרט ל"תאונה" אחת, מול שווייץ (שנבעה בעיקרה מטעות שיפוט חמורה), הציגו הרומנים כדורגל חכם ומהנה וחבל שהם לא היו אלה שהעפילו לשלב חצי הגמר, כיוון שאני משוכנע שמול ברזיל הם היו מציגים יכולת הרבה יותר טובה לעומת השוודים.

הרומנים ראויים למירב המחמאות וללא היתה להם נבחרת מצויינת, שהחמיצה הזדמנות פז להגיע לשלבים הגבוהים ביותר של המונדיאל.

הבעיה הגדולה של רומניה היתה בין הקורות ובמשחק מול שוודיה עלתה להם חולשת שוערם בטיסה מהירה לבוקארשט.

המעניין הוא שהרומנים היטיבו לשחק גם מול נבחרות דרום אמריקאיות ואת זה ראינו כאשר הם ניצחו ללא קשיים מיוחדים את קולומביה וגברו באחד מהמשחקים הטובים של המונדיאל על ארגנטינה, בשלב שמינית הגמר.

*****

נורווגיה: גוף חזק, כדורגל חלש

הציון: 4

הנורווגים שהדיחו בדרכם למונדיאל את אנגליה הגדולה, שיחקו אומנם בסגנון אנגלי, אבל יכולתם היתה רחוקה מלהרשים.

פתיחת המונדיאל דווקא בישרה טובות לנורבגים, שגברו בשלהי המשחק על מקסיקו. משחקה השני היה מול איטליה וגם עם עשרה שחקנים לא הצליחו הנורבגים לחלץ לפחות נקודה והאיטלקים ברי המזל זכו בסיום בנצחון. משחקה השלישי היה מול אירלנד, שהצליחה לסחוט את הנקודה הדרושה לה כדי להעפיל לשמינית הגמר ולשלוח את הנורבגים החסונים מאוכזבים הביתה.

אין לי ספק שאם נורבגיה היתה משחקת בסגנון יותר התקפי ושחקניה היו יותר מעיזים, היא היתה מגיעה הרבה יותר רחוק.

*****

מרוקו: חוסר מזל מתסכל

הציון: 4

למרות שמרוקו סיימה את המשחקים אפילו ללא נקודה אחת לרפואה, אין לי ספק שאלילת המזל לא סייעה להם ועם מעט יותר תעוזה ומזל, הם היו מסוגלים להשיג לפחות נצחון אחד.

בכל משחקיה במסגרת הבית המוקדם לא נפלה מרוקו מיריבותיה, ערב הסעודית, הולנד ובלגיה, אבל חלוציה הירבו להחטיא ואילו הגנתה התקשתה לעמוד בהתקפות המתפרצות של שחקני היריב.

אין לי ספק שהפעם הכדורגל לא עשה צדק במונדיאל והמרוקאים היו ראויים להרבה יותר.

בכל זאת, יהיה עליהם להסיק את המסקנות הדרושות בעקבות חוסר המחץ שלהם בהתקפה, משחקם הנאיבי בקישור והחולשה בהגנתם.

החלוץ הרומני המצטיין, פלורין ראדוצ'יוי

ספורט

דייגו מראדונה מרים ידיים. המונדיאל נגמר רע עבורו

וכאן גבריאל באטיסטוטה ברגע של אושר לפני הסוף המר

לאלאס: האמריקאי הראשון באיטליה

דמותו הססגונית של בלם נבחרת ארה"ב, אלכסיי לאלאס, תעטר את הליגה האיטלקית • הוא ישחק במדי העולה החדשה, פאדובה, ויהיה הכדורגלן האמריקאי הראשון בליגה האיטלקית

בלם נבחרת ארה"ב בעל זקן התיש ורעמת השיער הבלונדינית, אלכסיי לאלאס, שהפך לאחת הדמויות המרתקות של טורניר הגביע העולמי, הצטרף לשורות העולה החדשה לליגה האיטלקית הראשונה קבוצת פאדובה.

לאלאס שיהיה האמריקאי הראשון בליגה האיטלקית הראשונה חתם על חוזה לשנה כשההתאחדות האמריקאית תקבל בתמורה 200,000 דולאר.

לאללאס שהצהיר כי חלומו לשחק בליגה האיטלקית לא שיחק מעולם במועדון מסודר ומשחק רק כשנתיים כבן לאומי.

פאדובה ביקשה עוד קודם לכן להחתים את הבלם השוודי יואקים ביורלקנר, אך התברר כי האחרון יוכל להצטרף לקבוצה רק בחודש נובמבר ולכן ויתרו עליו האיטלקים.

לאלאס אמור להגיע לפאדובה מחר ויתחיל להתאמן מיד לקראת משחק רעים נגד יובנטוס ב־14 באוגוסט.

ארה"ב תשחק בוומבלי

נבחרת הכדורגל של ארה"ב תקיים ב־7 בספטמבר משחק רעים נגד נבחרת אנגליה באיצטדיון "וומבלי". זה יהיה ביקור ראשון של נבחרת אמריקאית באנגליה. לפני שנה בטורניר בפוקסבורו הפתיעו האמריקאים את האנגלים בטורניר ידידותי בנצחון 0:2.

גארסיה לסוסיאדד

חלוץ נבחרת מקסיקו לואיס גארסיה הצטרף לשורות ריאל סוסיאדאד הספרדית לאחר שסיים שנתיים במדי אתלטיקו מאדריד. גארסיה חתם לשלוש שנים ויקבל שכר של 2.2 מיליון דולאר.

טאפארל נתן "טיפ" לנהג המונית

שוער נבחרת ברזיל, קלאודיו טאפארל, סייע לקבוצתו לזכות בגביע העולם בכמה הצלות מרהיבות, אך נהג המונית חואן בלאנקו האמריקאי ביצע את ההצלה הגדולה מכל.

בלאנקו, אוהד נבחרת מקסיקו, שלאחר הדחת נבחרתו עבר לתמוך בברזיל, הסיע באחד הימים את טאפארל. שעות מספר לאחר שהוריד את נוסעו המכובד ליד מלון "מאריוט" גילה בלאנקו בספסל האחורי של מוניתו 60,000 דולאר במזומנים, את מדלית הזהב של גביע העולם ואת דרכוני משפחתו של השוער.

טאפארל גילה בינתיים את הדבר הנורא שקרה לו והודיע למשטרה שפנתה מיד לחברות המוניות. אולם באותה שעה כבר היה בלאנקו בדרכו חזרה למלון כדי להחזיר את הכסף והמסמכים.

הוא החזיר את הכבודה לקצין משטרה שהלה העבירה לשוער. טאפארל שהתרשם מהגינותו של בלאנקו ביקש להודות לו אישית וכשפגש אותו העניק לו 10,000 דולאר, חולצה של נבחרת ברזיל ומתנות נוספות.

אכן משתלם להיות ישר.

גיורגי האג'י וברצלונה: מתרחקים

המשא ומתן בין כדורגלן נבחרת רומניה גיאורגי האג'י ואלופת ספרד, ברצלונה, עלה על שירטון.

האג'י אחד מכוכבי המונדיאל האחרון עזב בליל שבת את המועדון אחרי שיחות שנמשכו כמה שעות, לא לפני שאמר לעיתונאים: "באתי לכאן עם רצון טוב אך הם לא קיבלו את תנאי למרות שאלה לא השתנו. אני מאוכזב מפני שרציתי לצאת מכאן עם חוזה".

נשיא ברצלונה, חואן גאספארט, דחה את השמועות כאילו שינה המועדון את הצעתו לכדורגלן. "לא יכולנו להסכים לכמה אספקטים כלכליים שדרש האג'י. המשבר הוא כספי".

האג'י דרש לחתום על חוזה לשנתיים שלפיו מיליון דולאר לשנה כמשכורת. העיתונים בספרד כתבו אתמול, כי אי ההסכמה נובעת בגלל דרישת האלופה הספרדית לקבל אופציה לשנה שלישית.

האג'י שיחק בשתי העונות האחרונות במדי ברשיה מהליגה האיטלקית השניה וקודם לכן שיחק שנתיים עבור יריבתה המושבעת של ברצלונה, ריאל מדריד.

הוא היה אמור להחליף את הדני מיכאל לאודרופ שעבר לריאל מדריד לאחר חמש שנים בקבוצה מקטלוניה.

* * * * *

ארצות הברית: גילו את אמריקה

הציון: 6

הכדורגל גילה את אמריקה. כך בישר עיתון איטלקי בתום משחקי השלב המוקדם, כאשר התברר מכל לכל ספק שמונדיאל 94 הולך להיות הגדול מכולם ושנבחרת ארה"ב תוקעת יתד בין הנבחרות הטובות בעולם.

האמריקאים הצליחו לגבש נבחרת לוחמת וממושמעת, שבסיוע התלהבות הרבה של שחקניה ובעיקר אוהדיה הרבים, היא הצליחה להוכיח שיש עתיד למשחק הכדורגל בארה"ב.

ארה"ב פתחה את הופעותיה במונדיאל באיצטדיון המכוסה בגג בדטרויט מול שווייץ ובסיום היא הצליחה למחוק פיגור שווייצרי ולצבור נקודה לקראת משחקה השני, מול קולומביה. האמריקאים הנמרצים חוללו את אחת מההפתעות הגדולות ביותר של השנים האחרונות, כאשר גברו על קולומביה היומרנית. במשחקם השלישי שיחקו האמריקאים מול הרומנים וגם במשחק זה הם לא היו פחות טובים מיריבתם במרכז המגרש, אבל כאן החל לבוא לידי ביטוי חוסר ניסיונם ושער בודד במחצית הראשונה הספיק לרומנים כדי לסיים את הבית המוקדם במקום הראשון ולשלוח את ארה"ב למשחק שמינית הגמר מול ברזיל.

המשחק מול ברזיל בערך ביום העצמאות האמריקאי (ב־4 ביולי) וכל אמריקה ציפתה למתנת חג שיעניקו לה גיבוריה החדשים. אמנם לאלס וחבריו ניסו, אבל גם מול עשרה ברזילאים לוחמים (לאחר הרחקתו של ליאונרדו) לא היו להם את הכוחות הדרושים כדי להדיח את ברזיל הגדולה והם סיימו את חלקם בטורניר עם הרבה מחמאות ותקוות לקראת עתיד הכדורגל בארה"ב.

ההצלחה הרבה ובעיקר אחוזי הצפיה הגבוהים ברשתות הטלוויזיה עשויה להביא כבר בזמן הנראה לעין להקמתה של ליגה מקצוענית בארה"ב, שאין לי ספק שתוך שנה־שנתיים תוכל למשוך אליה את מיטב הכוכבים המפורסמים מאירופה, שכן מדובר בליגה שתגלגל מחזורים בספיים גבוהים וכאשר מדובר בכוכבים ידועים ומפורסמים, כל שנותר להם הוא להרוויח כמה שיותר דולרים עד לפרישתם וארה"ב בהחלט יכולה להתאים להם.

* * * * *

ערב הסעודית: הישג היסטורי

הציון: 6

אחת מההפתעות הנעימות של המונדיאל. הסעודים שיחקו ללא רגשי נחיתות ולא היה חסר הרבה שהם יגיעו לשלבים גבוהים עוד יותר.

מתברר שהכסף מחפה לעיתים על המסורת והאיכות ותוך תקופה קצרה יחסית הצליחו הסעודים לבנות נבחרת מגובשת ויעילה.

במשחקם הראשון הם ספגו הפסד בלתי מחוייב המציאות מול הולנד ובמשחקם השני הם גברו על מרוקו. לשיאם הם הגיעו במשחקם השלישי, כאשר הם גברו על בלגיה ואז הם התייצבו למשחק שמינית הגמר מול השוודים החסונים והממושמעים שידעו לנצל את יתרונם הפיזי כדי לזכות בנצחון ולשלוח את הסעודים הביתה עם הרבה מוניטין וכבוד.

בסך הכל מונדיאל 94 העניק זריקת עידוד לכדורגל הסעודי וחובבי הכדורגל בעולם לא ישכחו במהרה את שערו הנפלא של סעיד אל אוויראן, שחלף על־פני 7 שחקנים בדרכו להבקעת השער הנהדר ביופיו לרשת הבלגית.

* * * * *

ניגריה: הפספוס הגדול

הציון: 6

ללא ספק ראויה לתואר "ההחמצה הגדולה של המונדיאל". הניגרים החסונים והמהירים יכלו להגיע הרבה יותר רחוק מאשר לשלב שמינית הגמר, אלא שחוסר אמונה ביכולתם וטעויות טאקטיות מרגיזות מנעו מהם לממש את יתרונם האיכותי על־פני מרבית הנבחרות.

ניגריה פתחה את המונדיאל בסערה, כאשר היא הביסה את בולגריה. במשחק השני למדה ארגנטינה להתגבר על הזקן של הבולגרים והיא השכילה לנצל את הבאוזיות הניגרית כדי לזכות בנצחון. אולם, במשחקה השלישי לא התקשתה ניגריה לפרוץ את הבונקר היווני.

ואז הגיע משחק שמינית הגמר כאשר ניגריה הוליכה מול איטליה ובמקום להמשיך ולתקוף, היא נסוגה לעבר שערה, כדי לאפשר לרוברטו באג'יו להתעורר ולהשוות את התוצאה שתי דקות לפני תום המשחק ומכאן הדרך בחזרה הביתה היתה קצרה.

בסך הכל ניגריה הותירה רושם חיובי ביותר ואין לי ספק שעם הכנה טאקטית יותר טובה ובעיקר עם יותר אמונה עצמית, היא עוד תגיע רחוק בזירה העולמית.

* * * * *

שווייץ: משחק אחד גדול

הציון: 5

בסך הכל השווייצרים עשו את שלהם, אבל בהחלט ניתן היה לצפות מהם להרבה יותר.

בשלב המוקדם הרשימו שחקניה השאפתנים של שווייץ, כאשר הביסו את רומניה באחד מהמשחקים הטובים של המונדיאל. אמנם השופט סייע להם לעלות ליתרון, כאשר הוא התעלם מנגיעת יד ברורה של אחד מהלוצים בתוך הרחבה, אבל בסך הכל הציגו השווייצרים משחק מהיר ויעיל.

מול ארה"ב סיימה שווייץ בתיקו ומול קולומביה היא נוצחה ואז היא הגיעה לשלב שמינית הגמר.

בתחילה עוד ניסו השווייצרים לעשות משהו, אבל הספרדים הטובים יותר עלו ליתרון ובמקום שנראה את שווייץ מנסה להשיב מלחמה, נראו שחקניה כמשלימים עם הדחתם ובהמשך הם ספגו שערים נוספים וסיימו את הופעתם במונדיאל עם תבוסה.

* * * * *

קולומביה: אכזבת המונדיאל

הציון: 4

קולומביה זכתה בתואר המפוקפק של "אכזבת המונדיאל" ונבחרת עליה הערימו מהמרים רבים להמר במיטב כספם שהיא תזכה בגביע העולמי, היא שבה הביתה בבושת פנים כבר בתום משחקי הסיבוב הראשון.

הכשלון הצורב גרם גם לאבידות בנפש בקולומביה השסועה וההמומה, לאחר שחמישה ימים בלבד לאחר שובה הביתה נאלץ מגינה המסור, אסקובאר, לשלם את מחיר הכשלון באובדן חייו, כאשר רוצח ירה בו מקרוב, כנראה בעקבות שערו העצמי מול ארה"ב.

לפני פתיחת המונדיאל נחשבה קולומביה למועמדת מועדפת לזכיה בגביע העולמי, בעיקר בזכות נצחונה המוחץ בבואנוס איירס על ארגנטינה — 0:5, נצחון שזיעזע את עולם הכדורגל.

עם כוכבים כמו ולדראמה ואספריה היו לקולומביאנים סיבות טובות להיות אופטימיים, אבל כנראה שהכנתם המנטאלית לקראת המשחקים היתה לקויה ובמקום לחשוב כיצד מגיעים לשלבים המתקדמים, הם חשבו כיצד מנצחים את ברזיל.

במשחקה הראשון הופתעה קולומביה ע"י רומניה ולמרות שהיא החזיקה יותר בכדור היא ירדה מהמגרש מנוצחת. לשיא השפל הגיעו הקולומביאנים מול ארה"ב החלשה, כאשר שער עצמי של אסקובאר סייע לאמריקאים לחולל את ההפתעה הגדולה ביותר של המונדיאל.

אז כבר החלו האיומים להגיע למחנה הקולומביאני וכולם נכנסו ללחץ. מתברר שמהמרים רבים הימרו במיטב כספם על הצלחתה של קולומביה והם התקשו להשלים עם אובדן כל־כך מהיר של כספם.

במשחק השלישי לחמה קולומביה על כבודה והיא גברה על שווייץ, אבל זה היה מעט מידי ומאוחר מידי והיא שבה הביתה מושפלת ומאוכזבת.

אין ספק שעוד שנים רבות ידובר על הכשלון הקולומביאני הצורב.

* * * * *

איטליה: באג'יו הביא ולקח

הציון: 7

בעזרתה האדיבה של אלילת המזל הצליחה נבחרת איטליה להגיע למשחק הגמר. לא היה חסר הרבה שהאיטלקים ישובו מושפלים לרומא עוד לפני פתיחת משחקי שמינית הגמר.

איטליה פתחה את המונדיאל עם הפסד צורב לאירלנד ובסופו של דבר היא הצליחה תודות להפרש שערים לסיים את הבית המוקדם במקום השלישי ולפגוש בשמינית הגמר את ניגריה.

הניגרים הוליכו ללא קושי 0:1 ורק חוסר ניסיונם וניהול גרוע של מאמנם מנעו מהם לשמור על יתרונם. הם ספגו שער של הדקה ה־88 מרוברטו באג'יו שהתעורר מתרדמתו ואז כבר אף אחד לא יכול היה לעמוד מול המכונה האיטלקית המשומנת.

בשלב רבע הגמר ניתנה לספרדי, חוליו סלינס הזדמנות נדירה להעניק לחבריו נצחון מוצדק, אבל הוא החטיא כטירון בדקה ה־85 וכעבור שלוש דקות הצליח באג'יו להעניק לחבריו את הכרטיס לחצי הגמר.

אז פגשו האיטלקים את בולגריה המפתיעה ובמחצית הראשונה הם הציגו את משחקם הטוב ביותר בטורניר וירדו להפסקה עם יתרון של 1:2. אולם, במחצית השניה הם שבו לסורם, אבל אז הגיח לעזרתם השופט הצרפתי, ז'ואל קיניה, שהתעלם משתי בעיטות עונשין מ־11 מ' לזכות הבולגרים ואיטליה הגיעה ללוס־אנג'לס.

דווקא ברגעי הסיום אלילת המזל הפסיקה לסייע לשחקני ארץ המגף והגביע נחת בארץ הסמבה.

* * * * *

ספרד: לו סאלינס כבש

הציון: 6

הספרדים לא ישכחו במהרה את החטאתו הרשלנית של חוליו סלינס בשלהי המשחק מול איטליה, החטאה שגזלה מהם את הכרטיס לשלב חצי הגמר.

בסך הכל הציגו הספרדים משחק בטוח וטוב והבעיה העיקרית שלהם היתה בחוד. מתברר שסלינס רחוק מרמתם של הלוצים המובילים בעולם ומשחקו בסגנון העתיק לא מתאים לעידן שנות האלפיים.

ספרד לא נכשלה במונדיאל ורק חוסר מזל וכמובן שסאלינס, מנעו ממנה לזכות בכרטיס לשלב חצי הגמר.

* * * * *

הולנד: זה עדיין לא זה

הציון: 6

ההולנדים היו שותפים מלאים למשחק הטוב ביותר במונדיאל, בינם לבין ברזיל.

בשלבים המוקדמים לא הייטיבו ההולנדים לשחק, אבל קשה היה לבוא אליהם בטענות, כיוון שלא קל לרוץ לאורך 90 דקות בחום מתיש של 45 מעלות.

שוב פעם הוכח שההולנדים לא מצאו תחליף למרקו ואן־באסטן ורוד חוליט והיו חסרים להם אותם כוכבים שיצליחו במבצע אישי בודד להכריע משחקים.

במשחק רבע הגמר מול ברזיל הצליחה הולנד להתאושש מפיגור של שני שערים ומטעות גסה של השופט, שאישר שער מנבדל לזכות הברזילאים ולכפות שוויון דרמאטי 2:2, שנמחק רק תודות לשער מבעיטת עונשין אדירה של המגן הברזילאי המוליך, בראנקו.

בסך הכל הולנד הותירה רושם חיובי במונדיאל, אבל היה חסר לה אותו כוכב שיצעיד אותה עוד כמה שלבים קדימה.

* * * * *

ארגנטינה: פרשת מראדונה

הציון: 6

ארגנטינה פתחה את המונדיאל בסערה כאשר היא הביסה את יוון החלשה 0:4 והעיקר: דייגו ארמנדו מראדונה שיחזר את ימיו הגדולים.

בארגנטינה כבר חלמו על הגביע העולמי ומראדונה כבש את כל הכותרות. במשחקה השני היא גברה על ניגריה ואז, כשעוד כולם חוגגים, נלקח מראדונה לבדיקת שתן מדגמית והתברר שהוא נטל סמי מרץ אסורים.

בפיפ"א לא היו מוכנים לוותר ומראדונה "עף" מהנבחרת ובלעדיו, נראתה ארגנטינה המומה, כאשר היא מחפשת נואשות מנהיג חדש, שלא צץ.

במשחקה השלישי במסגרת הבית המוקדם היא נוצחה ע"י בולגריה ואז היא עלתה למשחק שמינית הגמר מול רומניה.

בנוסף למראדונה גם קאניג'ה הפצוע לא שיחק ומול האג'י וחבריו, היה קשה מאוד לארגנטינים לנצח.

אומנם הם הציגו משחק טוב ושלטו ללא עוררין במרכז המגרש, אבל חסרונו של מנהיג וסיומת גרועה סמוך לשער הרומני, שלחו אותם הביתה מאוכזבים והמומים.

* * * * *

בלגיה: ה"סוסים" עייפים

הציון: 5

למרות שטעות שיפוט מנעה מהם את האפשרות להשיג לפחות שוויון מול גרמניה, בשלב שמינית הגמר, הסך הכל הבלגי היה מאכזב למדי.

הבלגים הציגו כדורגל מיושן, המבוסס על הגנה מתוגברת, בתקווה לתפוס את הגנת היריב עם "המכנסיים למטה".

אומנם בשלב המוקדם הם גברו על הולנד, אבל לאור האירועים באותו משחק, גם נצחון הולנדי בהפרש של ארבעה שערים לא היה מקפח אותם. מול ערב הסעודית הם הפסידו ואת מרוקו הם ניצחו בסיוע אלילת המזל.

פרט לשוערם, מישל פרודום, שהציג יכולת אישית מצויינת, לא הרשימו הבלגים והם איבדו הרבה מהמוניטין שלהם.

* * * * *

מקסיקו: קמפוס וגארסיה

הציון: 5

אומנם מקסיקו הציגה בשלב המוקדם יכולת לא רעה, אבל בשלב שמינית הגמר היא איכזבה כאשר היא לא השכילה לנצל הרכב בולגרי חסר כדי להעפיל לרבע הגמר.

מקסיקו הציגה במונדיאל כדורגל שאפתני ותוסס והיה רצון שחקניה להביא כבוד וגאווה לארצם הענייה.

בין קורות שערה עמד השוער הססגוני קמפוס ובהתקפה בלט חלוצה, לואיס גארסיה. אולם, דווקא בשלב המכריע, מול בולגריה, סבלה מקסיקו מחוסר בטחון ובעיקר ממחסור בתעוזה, כאשר שחקניה מהססים על הדרקיב מהנקודה הלבנה.

אבל הנחישות הבולגרית היתה הרבה יותר חזקה ומקסיקו שבה הביתה מאוכזבת ובצדק.

* * * * *

אירלנד: בצלו של צ'רלטון

הציון: 5

חניכיו של ג'קי צ'רלטון הרשימו רק במשחק אחד והסך הכל שלהם במונדיאל היה מאכזב, ואף קבלת הפנים הלבבית שערכו לכבודם אוהדיהם הנהדרים.

אירלנד ששיחקה בסגנון הבריטי פתחה את המונדיאל עם נצחון על איטליה, אבל בהמשך היא נוצחה ע"י מקסיקו וסיימה בקושי רב בתיקו מול נורווגיה.

בשלב שמינית הגמר שיחקו האירים מול ההולנדים וגם הטעות הגסה של שוערם, שהשמיט את הכדור לתוך שערו, לא צריכה להעיב על יכולתם הפושרת.

הסך הכל האירי מאכזב ובעצם, לטובת הכדורגל ההתקפי טוב שאירלנד סיימה את חלקה בטורניר כבר בשלב שמינית הגמר.

רוברטו באג'יו. העלה את איטליה לגמר, החטיא את הפנדל הגורלי

השוער הססגוני של מקסיקו, חורחה קמפוס

מבט נוסף / משה כהן

העונש של גיבורי המונדיאל

מונדיאל 94 הסתיים וכולם חוגגים את הצלחתו, הן המארגנים שעשו קופה לא רעה והן חובבי הכדורגל בכל קצות תבל שנהנו מחודש מלהיב ומרתק.

גם כמה מהגיבורים של המונדיאל חוגגים וללא ספק הם הוסיפו ליוקרתו של משחק הכדורגל, אבל למעשה, לאותם גיבורים אין הרבה זמן לחגיגות.

מתברר, שכבר בתחילת החודש הבא הם חייבים לשוב לשגרה ולפתוח את ההכנות לקראת הליגות המתישות, בעיקר באירופה.

רוברטו באג'יו, רומאריו וכריסטו סטויצ'קוב לא יוכלו לנוח יותר משבוע־שבועיים על זרי הדפנה של אמריקה והם חייבים לשוב במהירות למשטר אימונים קפדני, במטרה להיות מוכנים לקראת פתיחת העונה.

אין ספק, כי אותם גיבורים סופגים "עונש", שכן בניגוד לעמיתיהם שלא נטלו חלק במונדיאל (בעיקר כוכבי אנגליה וצרפת) הם חייבים להיות רעננים ומוכנים מנטאלית לקראת פתיחת העונה הבאה, בעיקר בגביעי אירופה השונים.

מעניין יהיה לראות האם יהיה להם את הכוח הנפשי להתאושש ולהתערות בקבוצותיהם כלבבם. נראה לי שעל ההיבט הזה אף אחד לא חשב.

כך קורה שכל מי שהצטיין במונדיאל נענש וספק רב אם רומאריו, באג'יו וסטויצ'קוב ייטיבו לשחק בפתיחת העונה.

חבל שבפיפ"א לא חשבו על אותם גיבורים עייפים, שלמעשה, הם סובלים בגלל הצטיינותם, ע"י דחיית משחקי גביעי אירופה השונים, עובדה שהיתה עושה צדק עם כולם. כך למשל, יאלצו כוכביה של ברצלונה (כולל שחקני נבחרת ספרד המשחקים בשורותיה) להתגבר על העייפות ולהיות רעננים, לקראת כוכביה של מנצ'סטר יונייטד שנהנו מחופשה ארוכה ומהנה.

עוד חומר למחשבה לקראת מונדיאל 98.

בעריכת: ניסן פרידמן

ויקי רוזה, מהבולטים בנבחרת ישראל, פורץ לסל היריב

אין הווה ואין עתיד

החלום להעפיל לבית הדירוג 4–1 ולהתברג בצמרת האירופית לנבחרות נוער, התנפץ במהרה. במהלך השבוע הצינה ישראל באולם הביתי ביד־אליהו, נבחרת בינונית ולא חכמה ● מלבד אלון שטיין, בעל היד הטובה, לא רואים ג'מצים וברקוביצ'ים חדשים ובדרך הזאת עוד נתפוס מקום צנוע באמצע היבשת האירופית ● היום תתמודד ישראל נגד אוקראינה בבית דירוג 12–9 ● קרואטיה, איטליה, ליטא וספרד יתמודדו על המקומות 4–1

אליפות אירופה לנוער

מאת עמית כץ

נבחרת ישראל סיימה ביום שישי את הופעותיה בסיבוב המוקדם במסגרת בית ב' באליפות אירופה לנוער במקום החמישי, לאחר נצחון דחוק על נבחרתה החלשה של גרמניה בתוצאה 58:65 (29:24).

גם הנצחון של יום שישי לא יכול להמתיק את הגלולה המרה של הכשלון הצורב המתמיד של ישראל באליפות. אם היו לנו עוד חלומות על התברגות במקומות 1–4, הרי שכעת עלינו לקוות שאולי נסיים במקום התשיעי.

בפתיחת המשחק מול גרמניה המשיכו הישראלים לסבול מחולשה מרגיזה. הם הירבו לאבד כדורים, לסבול מאחוזי קליעה נמוכים ממהמגרש (11 מ־28 רק מ־5 לשלוש) ולהוציא כסירונים מקו העונשין. גם בקליעת הכדורים החוזרים היו הישראלים חלשים ביותר ולמולם הם שיחקו מול אחת מהנבחרות הגרועות בטורניר שניצלה רק באופן חלקי את חולשת שחקני הכחול־לבן כדי לרדת למחצית עם יתרון קל – 24:29.

אל המחצית השניה יצאו הישראלים כאילו נורו כמו מקשת. משחק לחימה יוצא מן הכלל של ויקי רוזה ודירון להם ושיפור ניכר ביכולתו של אלון שטיין, שסיים את המחצית השניה עם 23 נקודות, הביאו לשיפור בקליטת הכדורים החוזרים וישראל לא התקשתה לחולל מהפך, בעיקר ע"י התקפות מתפרצות מהירות ולסיים את המשחק עם נצחונה השני בטורניר (הראשון מול איטליה).

הנבחרת הישראלית תתמודד היום בשעה 12 בצהריים מול נבחרת אוקראינה על הזכות להאבק על המקומות 9–10.

אומנם באיגוד הכדורסל תבננו למכור כרטיסים למשחקי הדירוג, אבל לאור האכזבה מהנבחרת הישראלית הוליטו ראשי הוועדה המארגנת לאפשר גם היום ומחר כניסה חופשית למשחקים, במטרה שכמה שיותר צופים יעודדו את הישראלים ואת יתר הנבחרות.

שפטו דזלינק ופתרדו לעיני 2,000 צופים בהיכל הספורט ביד אליהו.

הזריבו לקלוע לישראל: שטיין 27, רוזה 18, דאנו 8.

הזריבו לקלוע לגרמניה: קרואל 13, רודלר 12, הלד 10.

יתר תוצאות בית ב'

יוון – סלובניה	80:107
ליטא – איטליה	73:79

תוצאות בית א'

רוסיה – תורכיה	51:57
צרפת – אוקראינה	78:89
קרואטיה – ספרד	80:86

היום יחלו משחקי הדירוג ולאור יכולתן של הנבחרות בשלב המוקדם, ננסה לחזות את הצפוי לנו.

מקומות 1–4:

קרואטיה – איטליה... הקבוצה הקרואטית טרם נוצחה בטורניר זה, לעומת שני הפסדים של האיטלקים. לקרואטים יש כמה כשרונות צעירים ומבטיחים וכדאי לשים לב לזמאליץ'. לעומתם, איטליה בנויה על שחקנים חסונים ואפורים. תחזית: נצחון לקרואטיה.

ליטא – ספרד: קרב עקום בין הקבוצה הספרדית החזקה והמהירה בראשותו של דהלפונטה לבין הקבוצה המפתיעה עד כה בטורניר, נבחרת ליטא, בראשותו של מלך הסלים, סטסוקס והרכז המצויין, מרצ'ולניוס. נראה שצפוי לנו משחק שקול עם יתרון קל לספרדים, בעיקר בזכות חוסנם הגופני. תחזית: נצחון לספרד.

מקומות 8–5

צרפת – סלובניה: הקרב של המאוכזבות מהשלב המוקדם. שתי הקבוצות פתחו את הטורניר מצויין, אך כנראה שהעייפות פגמה בהמשך ביכולתן וכעת הן נאלצות להתמודד על המקומות 8–5. לצרפתים, האלופים היוצאים, יתרון קל בזכות יכולתם היותר אתלטית ואילו הסלובנים בונים על שני כוכביהם, מסטרוביץ' ומיליץ'. תחזית: נצחון לצרפת.

יוון – רוסיה: הנבחרת היוונית המאוכזבת, אשר ציפו ממנה להגיע לשלב הסופי ואף לזכות באליפות, לא תתקשה לגבור על נבחרת בינונית מאוד (רוסיה) המבליטה שחקן אחד בלבד: רוסלאן אלייב. לאור השיפור במשחקו של היווני, רנטיזאס, שוקנה של פאוק סאלוניקי, אשר שולם עבורו סכום מרהים של מיליון דולר ושכרו השנתי מגיע לחצי מיליון דולר לעונה, נראה, כי היוונים יצליחו לגבור על הרוסים. תחזית: נצחון ליוון.

מקומות 12–9

תורכיה – גרמניה: התורכים חסונים יותר ומבליטים שני שחקנים, טורקאן והרכז, סאנקר. לעומתם, הגרמנים לוחמים שעד כה התמהו לבעוט בדליים אותם הם מילאו. תחזית: נצחון לתורכיה.

ישראל – אוקראינה: הנבחרת המאכזבת של ישראל נפגשת מול "נבחרת השכונת" מאוקראינה, שהגיעה לאליפות עם סט אחד בלבד של תלבושות פסים, בניגוד לחוקת פיב"א. אוקראינה נחשבת לנבחרת החלשה ביותר בטורניר. תחזית: נצחון לישראל.

מלך הסלים

1. סטסוקס (ליטא)	112
2. זמאליץ' (קרואטיה)	106
3. נסטרוביץ' (סלובניה)	98
4. אלון שטיין (ישראל)	95
5. דהלפונטה (ספרד)	92

מלך הריבאונד

1. טורקאן (תורכיה)	60
2. קאקיוזיס (יוון)	48
3. אבלאייב (רוסיה)	44
4. ויקי רוזה (ישראל)	43
5. ביקצ'וק (אוקראינה)	42

השחקן המצטיין

דוברואנקו זאמליץ' מציבונה זאגרב, שעריכה הציג יציבות בכל משחקי נבחרתו ולמעשה, הוא סחף את חבריו לחמישה נצחונות. זאמליץ' התגלה כשחקן כולבו ואין ספק שמצפה לו עתיד ורוד בכדורסל האירופי ואולי גם האמריקאי.

הצלף הישראלי אלון שטיין זוכה לברכות

הנבחרות המאכזבות

יוון וישראל. היוונים נחשבו למועמדים במעט בטוחים לזכיה באליפות ואילו הישראלים חלמו על המקומות 1–4, אבל בינתיים, הם צריכים להתפלל לסיים את המשחקים במקום התשיעי. אין ספק שבאיגוד הכדורסל חייבים להסיק את המסקנות המתבקשות מהכשלון הצורב והמביש.

השחקן המאכזב

אפטימוס רנטזיאס מפאוק סאלוניקי. משחקן נוער שמשתכר חצי מיליון דולר לעונה ואף משחק בנבחרת הבוגרת של יוון ניתן היה לצפות להרבה יותר, אבל הוא נגרר אחרי חולשת חבריו ולא הצליח להתעלות על עצמו.

הנבחרת המפתיעה

נבחרת ליטא, שסיימה במקום הראשון בבית המוקדם, לאחר תצוגות כדורסל מעולות, בין היתר גם מול ישראל. בליטא בלטו קסטוטיס, מרצ'יוליונס ומלך הסלים, סטסוקס.

אתלטיקה: יובל בוקצ'ין סיים במקום ה־13 באליפות העולם לנוער בקפיצה לגובה, לאחר שעבר 2.10 מ'. הוא החמיץ בשני סנטימטרים את העליה לגמר של 12 הראשונים. במקומו העפיל לגמר מתחרה מיפאן.

שיט: בסוף השבוע יצאו לצרפת השייטים שיטלו חלק באליפויות העולם בדגמים האולימפיים. בדגם 470 יצאו זאב קלה ואלעד רונן, אלי צוקרמן וסתר בר השייטות, שני קרמי ועינת פבריקנט. בלייזר יצאו אודי גל וירפתח שלם ובקטמרן אופיר הראל וניר אשל.

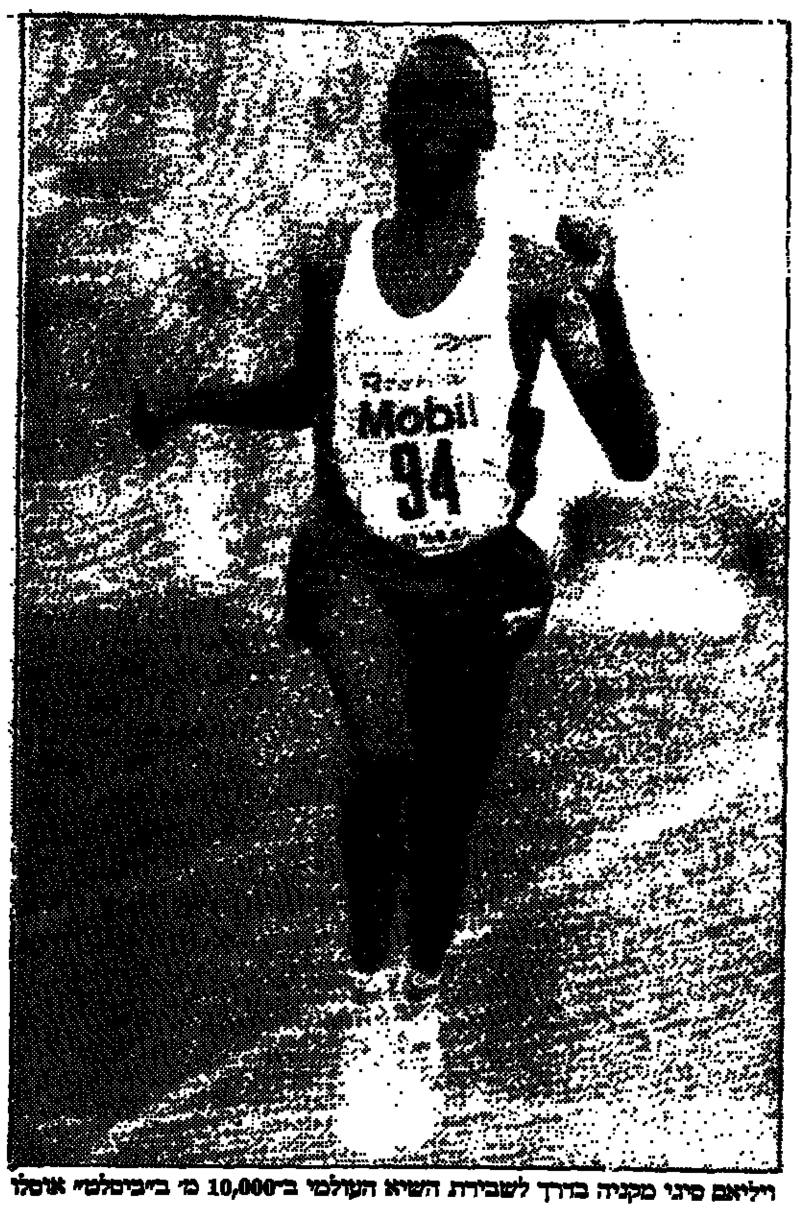

ויליאם סיגי מקניה בדרך לשבירת השיא העולמי ב־10,000 מ' ב"ביסלט" אוסלו

הקנייתי סיגי קבע שיא עולמי ב־10 ק"מ

הוא קיזז יותר מ־6 שניות, כדי לקבוע זמן מדהים – 26:52.23 דקות ● השיא האפיל על כמה תוצאות מצויינות בתחרות המסורתית באוסלו, שמהווה גם הכנה לקראת משחקי הרצון הטוב ברוסיה

תחרות ביסלט

בריצת יחיד מרהיבה. לאורך יותר ממחצית המרחק, קיצץ בסוף השבוע באוסלו הקנייתי ויליאם סיגי (25) אלוף העולם בריצות שדה, יותר משש שניות מהשיא העולמי בריצת 10,000 והעמיד את שעון העצר על זמן מדהים – 26:52.23 דקות.

סיגי שיפר את השיא הקודם שהוחזק בידי בן ארצו יובאס אונדייקי ונקבע בדיוק לפני שנה על אותו מסלול באיצטדיון "ביסלט" – 26:58.38 דקות.

סיגי בן למשפחה בת שישה ילדים מאחד מכפרי הרמה בקניה, אמר בתום הריצה כי האמין ביכולתו לשבור את שיאו של אונדייקי, לאחר שאשתקד סיים אחריו בריצת השיא. יותר מ־18,000 צופים נלהבים עודדו את הקנייתי דק הגיזרה שקבע את השיא העולמי ה־50 על המסלול המפורסם, כשהוא גומא את 400 המטרים האחרונים ב־56.85 שניות.

השיגו של סיגי האפיל על שמונה מצויינות בה נקבעו כמה תוצאות מעולות. ג'קי ג'וינר קרסי ניצחה בכוח הקפיצה למרחק עם תוצאה של 7.33 מטרים כשהיא מקדימה את יריבתה המושבעת הגרמניה הייקה דרשלר בארבעה סנטימטרים. השתיים יפגשו שוב השבוע במסגרת משחקי הרצון הטוב.

אלוף ושיאן העולם בריצת 110 משוכות הבריטי קולין ג'קסון ממשיך לנצח ושלשום קבע תוצאה של 13.22 שניות בהקדימו את בן ארצו טוני ג'ארט, האלוף האולימפי מרק מקוי (שרץ עתה עבור אוסטריה).

האירית סוניה אוסוליבן פתחה מחדש מרי את ריצת המייל וזרף ביצחונה היתה מאוכזבת מזמנה – 4:17.26 דקות הרחוק מהשיא העולמי של הרומניה פאולה איבן (4:15.61).

תוצאה מצויינת נקבעה בריצת 100 מטר לגברים: המנצח היה האמריקאי דניס מיצ'ל שקבע 9.94 שניות והקדים את בן ארצו ג'ון דראמונד שקבע 9.98 שניות. הקנייאי האליד סקאה ניצח בריצת 5000 מטר עם תוצאה של 13:01.89 דקות והקדים את האמריקאי בוב קנדי (13:02.93).

במייל הגברים זכה הכשרון הצעיר מבורונדי ונוסט ניונגאבו שקבע 3:48.94 דקות והקדים את אבדי בילה הסומלי המו"ניק, שהיה אלוף העולם ב־1500 מטר ב־1987.

אלופת העולם בכידון הנורבגית טרין האטסטאד ניצחה עם הטלה של 71.32 מטר לפני הגרמניה קארן פורקל.

היום בפאריס יגיע הטור דה פראנס לסיומו

אינדוראין מקווה לגמור על ארבע

הקטע ה־21 יסיים היום את הטור של 1994, בשהרוכב הספרדי הנפלא, מיגל אינדוראין, צפוי לנצח בפעם הרביעית ברציפות, ולקבוע שיא טור חדש ● הלטבי פיוטר אוגרומוב במקום השני בפיגור 5:39 דקות, וקשה להאמין שיחולל מהפך קיצוני בקטע האחרון ● אינדוראין כבר מדבר על שבירת שיא העולם לשעה, ועל ההתמודדות שלו בשנה הבאה על התואר החמישי, שיהפוך אותו לגדול מכולם

ערב הכתרתו כמנצח ה"טור דה פראנס" בפעם הרביעית ברציפות, הישג שאין לו אח ורע בתולדות מירוץ האופניים הקשה בעולם, הודיע אתמול הספרדי מיגל אינדוראין, כי בכוונתו להתעתד על שיא העולם ברכיבה לשעה המוחזק ע"י הסקוטי גראהם אוברי.

אוברי עבר באפריל אשתקד בבורדו מרחק של 52.713 ק"מ בתוך 60 דקות ואינדוראין מתכוון לקרוא תיגר על הישגו. אם יותר על כוונתו ישתתף בחודש הבא באליפות העולם שתערך בסיציליה.

לגבי שיאו הצפוי של אינדוראין היום: זכיה רביעית רצופה בטור, אפשר להוסיף, כי הוא יהיה הראשון בהיסטוריה, שיעשה זאת, אחרי ששלושה רוכבים זכו אמנם חמש פעמים בטור, אך לא עשו זאת ברציפות. המקסימום ברציפות היה שלוש שנים.

משמע, בשנה הבאה יוכל לנסות אינדוראין להשוות את שיא הזכיות בכל הזמנים ביחד עם הצרפתים ז'אק אנקטיל וברנאר הינו, והבלגי אדי מרקס, שזכו חמש פעמים כל אחד.

ערב קטע הסיום, היום, מוליך אינדוראין (שומנו הכללי עומד על 98:54.35 שעות) את הרוכבים, כשהוא מקדים את הלטבי פיוטר אוגרומוב ביתרון של 5:39 דקות, את האיטלקי מרקו פאנטאני ב־7:91 דקות וצמד צרפתים לבלאנק וויראנק ביותר מ־10 דקות.

את הקטע ה־20 אתמול, ממורזין ללאק סט. פיינט מרחק 208.5 ק"מ, סיים ראשון "מלך המיאוצים" דיאמולידין עבדויאפארוב מאוזבקיסטן (האסיאני היחיד במירוץ). שני היה הסלובקי יאן סבודה ושלישי האיטלקי סילביו מרטינלו.

ביום שישי בקטע ה־19 נגד השעון למרחק של 47.5 ק"מ ניצח הלטבי אוגרומוב לפני האיטלקי פאנטאני ואינדוראין.

בקטע הזה צימק הלטבי ב־3 דקות לערך את הפיגור שלו מהמוביל אינדוראין ובכך הותיר לעצמו סיכוי קטן לנסות ולנצח היום.

תקלה בפתיחת משחקי הרצון הטוב ברוסיה

תחרויות השחיה נדחו בגלל שהבריכה לא היתה מוכנה בזמן

משחקי הרצון הטוב בסט. פטסבורג נפתחו אתמול ברגל שמאל. חברי הוועדה המארגנת של המשחקים לא הצליחו להכין במועד את הבריכה בה אמורות להתקיים תחרויות השחיה, ואת השחיינים קיבלו מים מזוהמים.

הוחלט על דחית פתיחת תחרויות השחיה ב־24 שעות בתקווה שעד אז תוכן הבריכה למשימה.

מאידך לא נתקלו המארגנים בבעיות באולם הרמת המשקולות וכבר ביום הפתיחה נרשמו שיאי עולם. הרוסי סרגיי סירטוסוב שבר את שיאו העולמי במשקל עד 99 ק"ג כשקבע 417.5 ק"ג, ושיפר ב־2.5 ק"ג את השיא שנקבע באליפות אירופה אשתקד.

שני דורג הארמני אשוט גריגוריאן (395) ושלישי אולג כריסטו מבילורוס (372.5).

שיא עולמי נוסף, בהנפה, קבע רוסי אחר, אנדריי שמרקין שקבע 201 ק"ג ושיפר בחצי ק"ג את שיאו שלו.

● מוקדמות בכדורסל: איטליה – ברזיל 64:72; פורטו ריקו – קרואטיה 79:93; רוסיה – סין 93:95; ארה"ב – ארגנטינה 71:83.

שטיך הודח בשטוטגארט

טניס

ברבע גמר טורניר הטניס בשטוטגארט נפלה הפתעה כאשר האיטלקי אנדרה גאודנזי הדיח את המדורג ראשון מיכאל שטיך 2:6, 2:6.

גם המדורג שלישי האוסטרי תומס מוסטר סיים את חלקו כאשר נוצח ע"י הרוסי אנדריי צ'סנוקוב 6:3, 4:6, 6:4.

טורניר וושינגטון

ברבע גמר טורניר הטניס בוושינגטון: שטפן אדברג (2) – ארון קריקשטיין (8) 4:6, 1:6; ג'ייסון סטולטנברג – ברט סטיבן 6:7, 6:4, 3:6; דייויד וויטון – מייקל טאבוט 4:6, 4:6; ביירון בלאק – תומס אנקויסט 5:7, 4:6.

גביע הפדרציה

ברבע גמר גביע הפדרציה גברה ספרד על יפאן 0:3; ארה"ב – אוסטריה 0:3; צרפת – בולגריה 1:2.

דומיניק לסלטיקס

אן.בי.איי

דומיניק וילקינס בן ה־34 חבר נבחרת החלומות 2 האמריקאית ישחק בעונה הבאה ולאורך שלוש עונות במדי הבוסטון סלטיקס. הודעה על כך נמסרה ברשת אספן שלא הוסיפה פרטים על תנאי החוזה.

וילקינס המדורג תשיעי ברשימת הקלעים של כל הזמנים בליגת האנ.בי.איי, אמר בחודש שעבר כי הוא שואף לסיים את הקריירה שלו במדי הניו יורק ניקס. הוא שיחק קודם לכן 11 עונות באטלנטה הוקס לפני שנשלח בעונה שעברה ללוס אנג'לס קליפרס וקיבלה תמורתו את דני מנינג.

להיט גדול

142 מיליון דולאר הציע הבילינור וויין הויזנגה כדי לרכוש את קבוצת הכדורסל המקצוענית מיאמי היט'ס.

אשתקד דחו בעלי המניות של מיאמי, בני משפחת אריסון, הצעה של 130 מיליון דולאר ממיליונר אחר, סידני קימל.

סבג ניצח במירוץ יפתח

שם טוב סבג ממכבי ת"א זכה אתמול במירוץ "הרים יפתח" שנערך בגליל העליון ואשר אורגן ע"י המועצה האזורית גליל עליון וקיבוץ יפתח.

המירוץ הנוקב מצמת כוח והוא התקיים בקיבוץ יפתח, מרחק של 6.5 ק"מ. שם טוב סבג ניצח עם זמן של 27.40 דקות ושני סיים חבר קיבוץ יפתח, אלון הירש עם זמן של 27.52 דקות. במקום השלישי זכה במפתיע יהור שולמן בן ה־17 מכפר בלום – 28.34 דקות.

בין הנשים, זכתה ראניה ע'יאדה בת ה־16 מהפועל טולם צור.

כידרורים ברוטב עם אהרל'ה להב וחברים

בלי "יורוספורט" – חלל ריק מול הכורסא

הסרון גדול. אוהדים שרופים וחובבי הספורט במדינת ישראל, שהתרגלו לראות הרבה מאד ספורט מבעד מסך הטלויזיה, יספגו מהחודש הבא מהלומה כבדה:

ערוץ הספורט האירופי "יורוספורט" יחדל לשדר לכיוון ישראל ובכך יקיץ הקץ על כל השידורים החיים/ישירים מהרבה ענפי ספורט.

האירופים עומדים להחליף לווין. הלווין החדש אינו משדר לכיוון המזרח התיכון ועל כן אי אפשר יהיה לכבל את תמונותיו אצלנו בסלון. ניוותר, איפוא, רק עם ערוץ "הסטאר־ספורט" המיוחד בעיקר למזרח הרחוק, כולל מיני ענפים שלא כל כך פופולאריים אצלנו אם בכלל.

ערוץ הספורט של הכבלים לא יוכל לעולם לשמש תחליף. הוא מביא המון חומר לעוס ותמונות שעד כה נראו כמעט אחרי האירוע ולא אחרי שבועיים כמו יומני הסנים של האי.סי.פי.

ראוי שמנויי ערוצי הכבלים במדינה ירימו קול צעקה עד כדי נקיטת אמצעים משפטיים ולהבריח את הכבלים למצוא סידור שלא ימנע מאיתנו את ההנאה שבשידורי ה"יורוספורט".

ערוצים מתחלפים. החידוש השני בטלויזיה לחובבי הכדורגל הוא בשינוי הערוץ שישדר בעונה הקרובה את משחקי הכדורגל מהליגה הלאומית בשידור חי.

שודרי הערוץ הראשון ישארו ללא פרנסה נוכח העברת זכויות השידור לערוץ השני.

נשוב לראות את אודלי יניב ואת ארבל ואת מוטל'ה שפיגלר במקום אבי רצון. לא עוד השתלטות הכדורגל האיטלקי במחדל להיקר אלא פרנסות נקיה של הכדורגל הישראלי ובלי סופרלטיבים.

בינתיים מאיימות קבוצות הליגה הארצית לפנות לבג"ץ בבקשה לצו מניעה נגד העברת כספים לקבוצות הליגה הלאומית. נציגי הארצית זועמים על שההתאחדות לכדורגל מכרה את זכויות השידור של הליגה הלאומית בלבד, עיסקה שאמורה להכניס קרוב למיליון ש"ח לעונה.

נציגי הארצית דורשים לקבל בבעוט מחצית הסכום שתקבל כל קבוצה לאומית.

אבטיח על הסכין. ראובן עטר מוזק בשבוע שעבר את כל חלומות העתיד שלו כאשר הבורר, עו"ד עדי זרנקין, פסק ששוויו הכספי לצורך העברתו/מכירתו לקבוצה אחרת – 2.2 מיליון ש"ח או בשפה הירוקה 735 אלף דולר.

זה שעטר שחקן שווה כסף אין עוררין, אבל איך עשה הבורר את החשבון והגיע לסכום האסטרונומי הזה. הפירוש המעשי הוא שעטר יעזוב את מכבי חיפה "רק על אלונקה", כי לעולם לא תהיה קבוצה שתוכל לממן סכום כה גדול.

ובכן בפסק נכתב כי שכרו של עטר, ללא פרמיות, היה 439 אלף ש"ח בעונה החולפת. מכפלה פי חמישה של ההכנסה הזאת הביאה את הבורר לקבוע את אשר קבע.

בהפועל חיפה התעלפו ויתרו בעוד שבמכבי חיפה העמידו פרקליטים פנים כאשר הבריזו לתיקשורות.

למרות שאנו חושבים שעטר הוא שחקן השווה סכום גבוה יותר מהסכום אותו פסק הבורר.

אנו חושבים שטבל להיות עם הסכום הזה ולהעבירו את השחקן על פי בקשתו להפועל חיפה. בריחה.

הנהגה או ועדה מרכזת

לא הצגת יחיד

אפרים דוידי

ה נהגה או ועדה מרכזת? איזה מוסד ייבחר הערב בקומה החמישית בבניין הוועד הפועל של ההסתדרות: הנהגת ההסתדרות או הוועדה המרכזת של ההסתדרות? וזו לא רק שאלה של מילים. אלה הרגילים ב"חיים הרשמיים" מדברים על "הנהגה"; תחת הזיים הישנים היתה זו "ועדה מרכזת". בכל מקרה אין דינה של "הנהגה" כדינה של "ועדה מרכזת". הנהגה היא הנהגה, ולא אוסף מקרי של תפקידים ובעלי תפקידים.

במשך חודשים רבים אין הנהגה בהסתדרות. המעסיקים וממשלתם חוגגים. במאבקי הכוח המתנהלים בשנים האחרונות במשק הישראלי, המעסיקים מבקיעים גולים בלי סוף. להסתדרות יש מעט קבלות ב"מונדיאל" הזה, ותמיד מנצחת בו אותה קבוצה. הגביע מוזהב – צריך רק להסתכל על שכרם של המנהלים והכנסותיהם של בעלי ההון כדי להבין שבחגיגה הקפיטליסטית יש כאלה הזוללים ויש כאלה המקבלים את הפירורים הנושרים מה"טישי" של הרבי.

כדי להתמודד עם המצב שנוצר בשנים האחרונות, ושהגיע לביטוי הפוליטי במהפך בבחירות להסתדרות, יש צורך בהנהגה ולא סתם בוועדה מרכזת. האם הנבחרים שייבחרו הערב יהיו להנהגה? רמון מגלה סימני מנהיגות, אך למנהיגות שלו סממנים שליליים ביותר. לדוגמה, נאום "המעסיק" שנאם בפני עובדי הוועד הפועל בפגישתם הראשונה לפני שבועיים. מאות עובדי הוועד הפועל שמעו לראשונה מזכ"ל אומר להם "שלא יהיו אשליות, אני מעסיק". וכמעסיק הציע להם רמון להוריד את שכרם. והוא לא התייחס רק לשכרם של הבכירים. רוב רובם של הבכירים לא היו באולם בעת נאומו של רמון. דוגמא אחרת: סגירת הוועד הפועל לחודש שלם. האם היה עולה על הדעת לסגור לחודש מרפאה של קופת חולים? כמובן שלא, יש הרי חולים גם בשבתות ובחגים, בקיץ ובחורף. במשק הישראלי יש מובטלים ויש נזקקים לשירותי ההסתדרות גם לפני החגים, במשך החגים ואחריהם.

אלה אינם דוגמאות של הנהגה, אלה דוגמאות של שלטון יחיד. במשך שנים רבות הוועדה המרכזת היתה הצגה של איש אחד: המזכ"ל, ולצדו מספר ניצבים: חברי הוועדה המרכזת. ההרכב האנושי והצבעון הפוליטי של רוב חברי הוועדה המרכזת מבטיחים שהפעם לא תהיה "הצגת יחיד". בוועדה המרכזת החדשה, למזכ"ל "סיעה משלו" קטנה יחסית: ארבעה נציגים, פחות ממפ"ם והרבה פחות ממפלגת העבודה. יחסי הכוחות החדשים מסביב לשולחן הוועדה המרכזת הם כאלה, שכוח פוליטי אחד יכול לנטרל את האחר, אבל אפשר גם שכולם יחד, תוך שמירה על דמוקרטיה ועל פלורליזם, ינסו להוציא את עגלת ההסתדרות מהבוץ העמוק. לאופציה הזאת קוראים "הנהגה".

ד ב ר   ה י ו ם

שיחה ממתינה בדמשק

ח אפז אסד עדיין אינו נחפז. גם הוא צופה בשידורים הנלהבים מעין עברונה, מים המלח ומהבית הלבן, אך משום מה טרם התעוררה בו ריגשה שתמוסס את שיקוליו הקרים. אסד יודע שראש־הממשלה רבין זקוק לאיתות סורי פומבי, שישכנע את הציבור הישראלי הספקן כי למען שלום עם סוריה ראוי גם לוותר על שטחים בעלי חשיבות מודיעינית וצבאית רבה. נשיא סוריה רואה מה עשו לאותו ציבור ישראלי, הסבור שחובת ההוכחה על הערבים, המפגשים הפומביים עם מנהיגי הערבים. תחילה הוחזר סאדאת למימדיו הטבעיים, האנושיים. בעקבותיו בא ערפאת, ועכשיו, בסולם עולה, הירדנים טראונה, מג'אלי וחוסיין. עתיד דומה צפוי לפארוק א־שרע, עבד'ל חלים חדאם ולבסוף אסד עצמו, אם רק יאמר את המלים הנכונות, אבל בעל "שלפוחית הברזל" אסד עודנו מתאפק.

מזוויתו של אסד, יש בכך הגיון. כמו ערפאת וחוסיין, גם הוא רוצה להשיג [illegible] מיקוחי תמורת ההכרה הפומבית בישראל. ערפאת השיג הכרה ישראלית באש"ף. חוסיין ישלשל לכיסה של הממלכה סיוע אמריקאי. אסד רוצה להיות מושא להרעפה אמריקאית, שאכן תבוא בהמשך, אבל סבלנותו עומדת לו לשמור על המחיר שיכלול אותה ושבמרכזו התביעה המתקדמת והפומבית בהתחייבות ישראלית לפינוי הגולן כולו.

מאחר שהערוץ הפלסטיני הקדים את זה הסורי, אם גם בהסדר־ביניים, העדיף אסד שלא להידחק לתור. חוסיין קיבל ממנו היתר־עסקה עם ישראל, אך טרם מינה למורשה־חתימה. אסד של שנות ה־90 אינו חזק דיו לסכל את ההשלמה ההדרגתית של מנהיגים ערבים אחרים עם ישראל. כוחו עדיין עימו, ככל הנראה (ודי בכך שכך נראה לעמיתיו החוששים מפגיעתו), לאלץ אותם להמתין לו בשלב האחרון של הפיכת הסיומות להסכמים.

דווקא לאחר שהגשר ייבנה כמעט כולו ותחסר בו רק קשת אחת, דמשקאית, יחששו הצדדים הנוספים למשא־ומתן פן המבנה יקרוס אם לא ייסגר הפער הסופי. לא יהיה שלום עמיד אם לא יהיה שלום כולל, ולא יהיה שלום כולל בלי סוריה; מחירו של אסד לא יפחת, אולי אף להיפך, אם רכישתו תהיה חיונית, לאחר קניית כל הרכיבים האחרים.

שנה שלמה ולא תמימה בזבזה בערוץ הסורי (ולכן גם בלבנוני), מאז מסע כריסטופר לאיזור ביולי אשתקד. היא לא בוזבזה בערוצים האחרים, הירדני והפלסטיני, אבל ההתקדמות החלקית בהם עלולה להתגלות כאשלייה קרבתם של הסכמי־הקבע, אם לא תכוסה גם הפינה הסורית. אפשר שאסד ממתין למעורבות אישית של קלינטון, או להחלפת כריסטופר הסביל. דומה שהמתנתו לא תאורך עוד חודשים רבים, פן יאבדו הישראלים והאמריקאים מה שהשיגו בעמל רב מול חוסיין וערפאת.

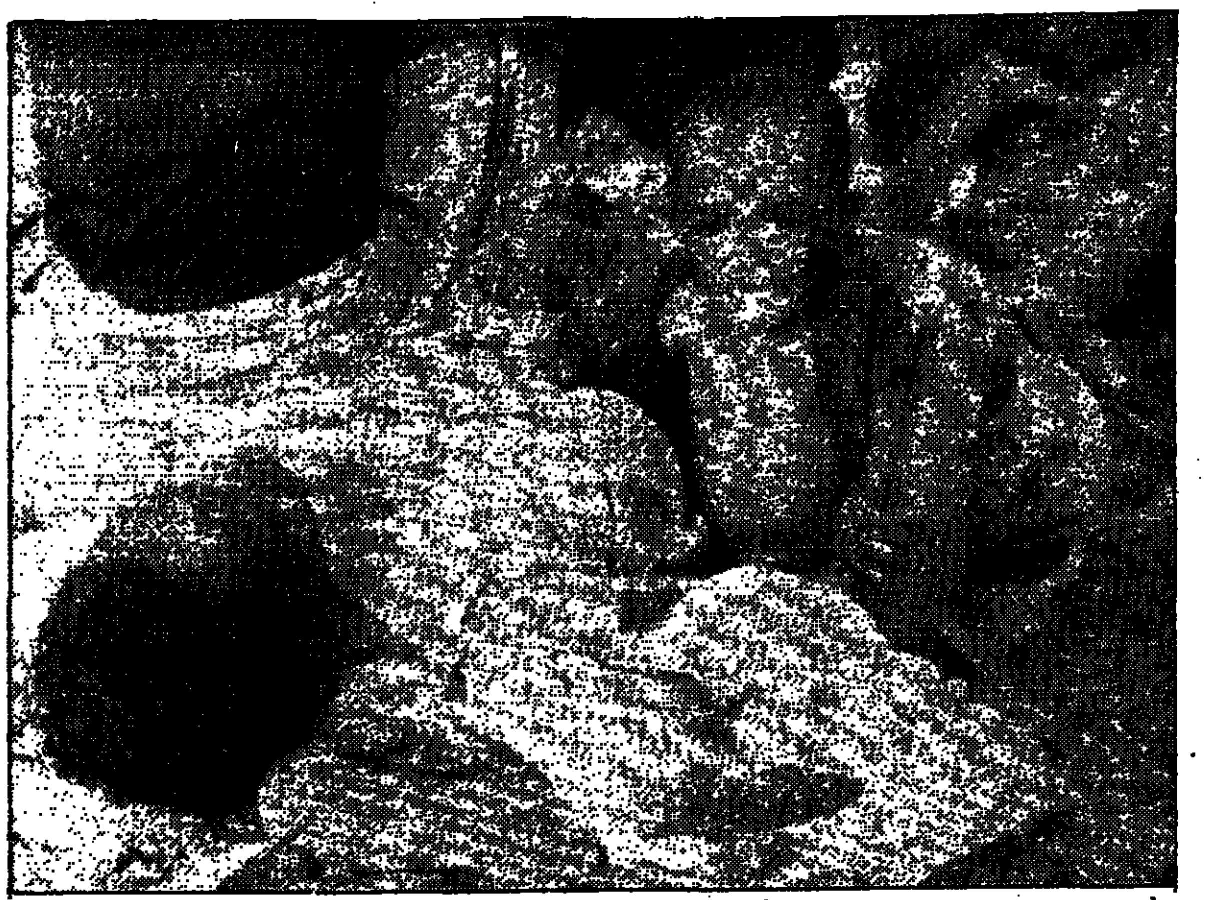

פליטים רואנדים בני שבט ההוטו במחנה הפליטים מוניגי שליד גומא, זאיר; יותר מאלף פליטים מתים כל יום ממחלת הכולירה, אומרים אנשי צוותי ההצלה באיזור, שאינם מצליחים להשתלט על המגיפה (צילום אי.פי.)

עושים היסטוריה בוושינגטון

לא פחות חזק מהנשיא והמלך

האירוע החשוב לא יתרחש בבית הלבן אלא בהופעתם המשותפת של חוסיין ורבין בפני שני בתי הקונגרס; עתיד השלום יוכרע על גבעת הקפיטול: האם יסכים הקונגרס לתת סיוע כלכלי לחזק את כוחות השלום ויסכים לערבויות אמריקאיות לצדדים שיחתמו על הסכמי השלום

דניאל בלוך

ב בית הלבן בוושינגטון ייפגשו מחר שלושה מנהיגים. אין ספק מי מהמנהיגים מייצג מדינה בעלת העוצמה הצבאית, המדינית והכלכלית החזקה ביותר. בשל כך מתקיימת הפגישה ההיסטורית בוושינגטון ולא במקום אחר. אבל מי שישאל את השאלה – מי מהשלושה הוא המנהיג החזק ביותר בארצו ובעל מרחב התמרון הגדול ביותר, בבית ובחוץ, יגלה כי התשובה אינה פשוטה כל־כך ובמידה רבה היא גם מפתיעה. מבין השלושה המנהיג החזק יותר הוא לא הנשיא קלינטון ולא המלך חוסיין אלא דווקא היהודי שאינו ראש מדינה הוא ראש ממשלת ישראל, יצחק רבין.

מי שקורא רק את החוק היבש יחשוב כי המנהיג החזק ביותר הוא חוסיין, מלך ירדן. מלך בשר ודם, שסמכויותיו כמעט אבסולוטיות ולא כל־סמכויות כמוגבלות הרודות כסמכויות המלכים באירופה או כסמכויות קיסר יפן. אבל חוסיין הוא בעל עוצמה על הנייר בלבד. בהיותו נתון כל ימיו במלחמת הישרדות ובהיות ממלכתו ארץ ענייה הוא תלוי בגורמי חוץ לעצם קיומו ולרווחת תושביו והוא חייב לפייס באורח מתמיד קבוצות שונות באוכלוסייתו כדי לשרוד בכסאו. בשל היותו אמן התמרון הצליח לשרוד עד כה ונכונותו להיפגש פומבית עם ראש ממשלת ישראל היא חלק ממשחק ההישרדות שלו.

על הנייר גם לנשיא ארה"ב עוצמה שלטונית רבה יותר משל ראש הממשלה הישראלי. אבל רק על הנייר. הוא אמנם אינו זקוק לפגישות ליליות עם הרב עובדיה ועם דרעי ואדרי כדי לבסס את שלטונו. ביושבו בחדר הסגלגל בבית הלבן הוא אינו מודאג מה יחליט בג"צ בעניין כשרות ההסכם הקואליציוני שלו עם שגב־גולדפרב והאם אסתר סלומוביץ' תימנע או תצביע נגד ומה תעשה שולמית אלוני במרכז רצ לגבי אישור ההסכם עם ש"ס. לכאורה אשריו וטוב לו. וראשי הממשלות בפועל ובכוח של ישראל רק מקנאים בו. אך האמת ניתנה להיאמר כי הם רשאים לקנא בו רק בנושא אחד – במשך ארבע שנים אי־אפשר להפילו בהצבעת אי־אמון. בכל שאר הנושאים אפשר לבלמו ולהופכו לנשיא חסר כל השפעה.

הנה חוק הבריאות הממלכתי, שקלינטון הפך אותו לדגלו מיד עם כניסתו לבית הלבן, תקוע בקונגרס. ברור כיום כי להצעת חוק הבריאות כפי שהוגשה על־ידי הנשיא אין כל שביב של סיכוי. עתה מעובדת בקונגרס הצעה אחרת, שונה לחלוטין מהצעת הבית הלבן. אם תעבור, יהיה ההישג של הנשיא סמלי בלבד ובארה"ב לא יהיה ביטוח רפואי לכל בתנאים סבירים. כך כמעט בכל נושא. הצעותיו של קלינטון נתקלות בהתנגדות קשה. נכון, היו נשיאים מודרניים במחצית השניה של המאה העשרים שידעו לכפות רצונם על הקונגרס – לינדון ג'ונסון, ניקסון עד ווטרגייט, רונלד רייגן, אבל הקונגרס רחוק מלהיות חותמת גומי. מנשיא אחד לבא אחריו הוא צובר יותר עוצמה וסמכויות.

לכן, האירוע החשוב ביותר השבוע בוושינגטון לא יתרחש בבית הלבן אלא בהופעתם המשותפת של חוסיין ורבין בפני שני בתי הקונגרס. עתיד השלום יוכרע על גבעת הקפיטול: האם יסכים הקונגרס למתן סיוע כלכלי כדי לחזק את כוחות השלום, האם יסכים הקונגרס לערבויות אמריקאיות לצדדים שיחתמו על הסכמי השלום, והאם יאשר הקונגרס השתתפות כוחות אמריקאיים בפיקוח על ביצוע הסדרי השלום במזרח התיכון?

מבחינת העוצמה הפנימית אין לרבין כל סיבה לחוש רגשי נחיתות מול קלינטון. בעולם הדמוקרטי יש רק דגם אחד של ראש רשות מבצעת חזק יותר מזה של ישראל, הוא הדגם הבריטי. כל עוד ראש ממשלה בדגם הזה, החל על רוב מדינות חבר העמים הבריטי, נהנה מרוב בפרלמנט או במפלגתו, הוא יכול לפעול כמעט כשליט יחיד, כל עוד הוא פועל במסגרת החוק והמסורת הדמוקרטית. המשטר הבריטי כבר כונה על־ידי חוקרים "דיקטטורה של ראש הממשלה". ישראל, שנטלה הרבה מהשיטה הבריטית, מלבד שיטת הבחירות, איננה כל כך רחוקה מן המציאות הזאת. לא בכדי מקרה, לראש ממשלת ישראל יש פחות כאבי ראש מאשר לנשיא ארה"ב. מלבד התקופה של ממשלות הרוטציה הפריטטיות פרס־שמיר ולהיפך היה לכל ראשי הממשלות בישראל די כוח לבצע רצונם אם רק הרגישו עצמם חזקים דיים ובטוחים בצדקת דרכם.

שנים חששו ראשי ממשלות בישראל להעלות על קצה לשונם את השם אש"ף או ערפאת בכל הקשר מעשי או חיובי כלשהו. והנה יצחק רבין עשה זאת, ואמות הספים לא נעו. בענייני חוץ ובענייני פנים הממשלה הנוכחית העבירה עד כה כל עניין חשוב שרצתה בו, ואם היו עיכובים, הרי הם היו לרוב מצד הרשות השופטת, לא מצד הרשות המחוקקת או המבצעת. מבחינת ההתערבות השיפוטית נשיא ארה"ב אינו מצוי במצב נוח יותר מזה של ממשלת ישראל. רק חוסיין, ערפאת ואסד פטורים מעונשו של בג"צ. הבעיות הקיימות בתפקודה של הממשלה או באי־הצלחתה בתחומים מסויימים נובעים לא מהעדר הסמכות המעשית אלא משיטות העבודה של ראש הממשלה, בכך שהוא גם שר ביטחון במשרה מלאה, מסדר העדיפויות, המוצדק כשלעצמו שהוא קבע לסדר יומו, וכתוצאה מכך חלל ריק והעדר הנהגה בענייני פנים, כלכלה וחברה.

הבעייה של ממשלת ישראל כיום איננה מחסור בסמכויות או רוב צר מדי בכנסת. אין לממשלה גם כורח דחוף בהרחבת הקואליציה לפני הפגרה. כל המהלכים הצפויים בפגרת הקיץ של הכנסת ניתנים לביצוע גם בלי נוכחותם של הרבנים פרץ וגמליאל ליד שולחן הממשלה. בסיכום המשא ומתן עם ש"ס, ערב יציאתו לוושינגטון, זכה רבין לקבלת ברכת הדרך מש"ס ומעובדיה. אם לא יועיל – לא יזיק. כמובן, לממשלה רחבה יש תמיד עדיפות על פני קואליציה צרה. עם ישראל אוהב את הגישה של "הנה מה טוב ומה נעים שבת אחים גם יחד" בכל מקום. אבל השאלה היא שאלה של מחיר. אלמלא העניין המדיני אפשר היה לכונן מזמן קואליציה עם "צומת", המפד"ל ואף עם הליכוד. אלמלא תהליך השלום היתה "העבודה" יכולה לכונן בקלות רבה קואליציה עם הליכוד בהסתדרות. עם ש"ס, מאז הוצאת תיק החינוך משולמית אלוני, לא היתה שום מחלוקת מהותית. הסיבות לפרישתה מהקואליציה היו אישיות וכרוכות במשפט דרעי. חשוב שש"ס תחזור לממשלה, אך אין צורך לשלם בשל כך מחיר שיהיה בבחינת בכיה לדורות. הכללת ה"סטטוס קוו" בענייני דת במסגרת חוק יסוד היא מסוכנת לטווח ארוך ועלולה לפגוע בהשגים רבים בתחום חופש הפרט שהם כבר נכס צאן ברזל של החברה הישראלית. על־כן שאלת ההסכם עם ש"ס איננה רק עניין של רצ, מפ"ם ו"שינוי". זהו גם מעניינה של מפלגת העבודה, החייבת להקפיד על זכויותיו של הציבור החילוני ועל אופיה של מדינת ישראל כמדינת חוק ולא כמדינת הלכה.

תיירות שלום

בין רבת־עמון לאנטליה

צירוף נסיבות, שמככבים בו המלכים דוד וחוסיין וגם ישו והאפיפיור, עשוי להפוך את ישראל למרכז תיירות אזורי; ענף התיירות ייאלץ להתמודד בתנאי כלכלת שוק חדשים, ואולי אז יוכלו גם הישראלים לנפוש בארץ במחירים הגיוניים

זאב פרי

ש יחות השלום עם הירדנים, כמו גם ההסכמים הכלכליים עם הפלסטינים, מעמידים את התיירות בראש החץ של הנורמליזציה ביחסי ישראל עם שכניה ופותחים פתח לשינוי מהותי בענף התיירות בישראל.

בשיחות עם הירדנים כבר נדונו לפרטיהם פרוייקטים משותפים רבים, חלקם עשויים להשתלב במשולש תיירותי ישראלי־ירדני־פלסטיני, בעיקר בצפון ים־המלח. מדובר על פיתוח ריביירה במפרץ אילת/עקבה (אולי בשיתוף מצרים), פיתוח אתרי תיירות סביב ים־המלח, שיווק חבילות תיור משותפות, פיתוח מסלולים כמו שיחזור "דרך הבשמים" ועוד. חלק מהיוזמות עשוי לקרום עור וגידים עוד לפני חתימת חוזה שלום. על־פי ההסכם עם הפלסטינים, תחום התיירות יהיה אחד מחמשת התחומים, אשר יועברו ב"העברה מוקדמת" לטיפול הרשות הפלסטינית בכל חלקי הגדה ולא רק בשטחי עזה ויריחו. שר התיירות הפלסטיני אליאס פרייג' ממתין בקוצר רוח למהלך זה, שבמסגרתו יקבל את האחריות התיירותית לבית לחם – העיר שבראשה הוא עומד – אשר תהיה היהלום שבכתר אתרי התיירות הפלסטיניים ואשר תארח, קרוב לוודאי, את האפיפיור, עם בואו לאיזור בקרוב, לא יאוחר משנת 2000.

האירועים המדיניים האחרונים באיזור מצטרפים לשורה של נסיבות ותאריכים היסטוריים, כמו זה של ביקור אפשרי של האפיפיור, אשר עשויים להפוך את ישראל מ"מדינת קצה" תיירותית למוקד תיירות חשוב באיזור ואשר ייאלצו את כל גופי התיירות בארץ לשנות שינוי מהותי את תפיסת העולם התיירותית שלהם: לא רק לגבי תיירות נכנסת אלא גם לגבי התייר הישראלי.

הניצנים הראשונים לשינוי כבר נראים בשטח. ביטול מס הנסיעות והנהגת מדיניות "השמים הפתוחים" (שעדיין רחוקה מהגשמתה המלאה) מבריחים את הישראלים אל אתרי הנופש הזולים שמעבר לים ומותירים הקיץ את המלונות בישראל כמעט ריקים מנופשים ישראלים. בתורכיה ידעו לקרוא את המפה, ובגלל ירידה חדה בתיירות הגרמנית אליה (עקב כמה אירועי טרור) התאימו עצמם התורכים לדרישות השוק ופרצו לשוק הישראלי בסערה. למרות תלונותיהם של התיירנים הישראלים – המלונאים וסוכני הנסיעות – הקובלים על אובדן הכנסה, המגמה הזו, יש להודות, היא מבורכת, בעיקר עבור הצרכנים. צריך רק לפעול לכך, שהדולרים שאנחנו מבזבזים בחו"ל יחזרו אלינו באמצעות התיירים שיבואו לכאן.

אם יימשך התהליך נמצא עצמנו חשופים לעוד ועוד אתרי תיירות קרובים, אשר יציעו מחירים נמוכים וסבירים לחופשותינו ולא מן הנמנע כי נמצא עצמנו נוסעים אפילו ברכב לאתרים קרובים בירדן, אולי לעקבה המציעה מלונות במחירים מגוחכים בהשוואה למלונות באילת.

בשיחות השלום עם הירדנים והפלסטינים מדובר בגבולות פתוחים לתיירות ולתחרות. מורי הדרך הישראלים כבר הביעו חשש לפרנסתם, בטענה כי מורי דרך זולים יותר מהשטחים (עכשיו אולי גם מירדן) יתפסו את מקומם בטיולים שיצאו, לדוגמא, מרבת־עמון, ימשיכו לבית־לחם וירושלים ואף יגיעו לתל־אביב, בלוויית אותו מדריך. גם מארגני הטיולים חוששים כי השכנים יציעו חבילות תיור זולות יותר. על כך יש רק תשובה אחת: כלכלת השוק תנצח, ומי שיציע מוצר טוב יותר, אטרקטיבי ובמחיר הולם, יזכה בפרנסה. אנשי התיירות בישראל ייאלצו לצאת מהבועה האקסקלוסיבית שהם חיים בה היום ולהתמודד עם אנשי התיירות השכנים בכלים העומדים לרשותם.

בשנה הבאה יציינו בירושלים 3,000 שנה להקמת עיר דוד; ב־1998 נציין 50 שנה להקמת המדינה ובשנת 2000 צפויה כאן חגיגת יום הולדתו העגול של ישו. הסכמי התיירות האזוריים ותהליך השלום המתקדם יסייעו לקידום התיירות לישראל ולאיזור, וביקורים של האפיפיור ואולי גם של המלך חוסיין בעירו של המלך דוד יכולים רק להועיל. כל זה צריך לעודד אפילו את רוחם של התיירנים הישראלים. המצב האידיאלי מבחינת כל הצדדים יהיה אם המלונות בישראל יתמלאו תיירים, בכל עונות השנה, ואנו ניאלץ להימלט מפני הצפיפות התיירותית הזו לאתרי נופש במדינות אחרות. גם אז ייאלצו אנשי התיירות הישראלים להתחשב ברמת המחירים ובהיצע של השכנים, להתאים מחירים, ולהציע חבילות מושכות. אולי אז נחזור גם אנו לנפוש, מדי פעם, בארצנו שלנו.

סובלנות. לא בבית ספרנו

נשיכת היונים

המחנה היוני מטיח במחנה הימין האשמות על חוסר סובלנות באילו אצלו הפתיחות והסובלנות מובנות מאליהן; המקרה של אהוד יערי, אהרן מגד, יוסי שריד או יעקב חזן מעידים על ההיפך

עזרא דרומי

מילה טובה על המתנחלים: חזן

א הוד יערי עשה מעשה חמור, מסוג המעשים שהכרנוהו לא תסלח עליהם. בשיא חגיגת הניצחון של ערפאת – בואו של ראש אש"ף לעזה – העז יערי לראות את הדברים קצת אחרת. הוא נסחף פתאום, הבחין פה ושם גם בציבור עייף מלהמתין הנוטש את הזירה וגם, לא עלינו, שבע כמה פלסטינים מאוכזבים.

נו, וזה היה מספיק לתת את האות להסתערות. כבה, אחרי שכל כך הרבה שנים חיכינו לערפאת, להגיד שזה אולי לא זה?

לפתע הפרשן הבכיר לענייני ערבים כבר לא כל כך בכיר, פתאום האיש שסיקוריו זכו לאמינות נעשה שבוי בהרהורי לבו ובגישתו הספקנית, ומכאן קצרה הדרך אל זה שנחשב כתם בל יימחה אצל עיתונאי: שהוא "לא אובייקטיבי", כאילו כל השאר אובייקטיביים לעילא.

נכון, היו גם כמה שהקלו עמו, עשו לו הנחה, והסבירו שממקום התצפית שבחר לא יכול היה לראות את הכל.

אפשר היה לפסוח על הסיפור הזה, לו היה מדובר באירוע חד פעמי. הבעיה שזה חוזר על עצמו בכל פעם שיונה כלשהי בורחת מהשובך. ולא צריך ללכת רחוק. די להיזכר מה קרה ליוסי שריד בעקבות קריאתו לפלסטינים "חפשו אותי", שהביעה תסכול ואכזבה מעמדת ראשי אש"ף במלחמת המפרץ. די להיזכר מה קרה לא.ב. יהושע ולעמוס עוז עת הצטרפו ב־1984 לקריאה להקים ממשלת אחדות לאומית, ודי להיזכר במסע השמצות שעבר יעקב חזן לאחר שאמר שבין המתנחלים יש גם חלוצים שמתיישבים בשטחים לא רק מטעמי איכות חיים ונוחות. לא עזרו לו כל ההסברים שבאו אחר כך: שדרכם איננה דרכו, שהם מסכנים את המדינה ושאר ביקורות נוקבות שטחה עליהם. המילה "חלוצים" עשתה את שלה והפכה את חזן ל"חשוד".

האחרון שחש את נחת זרועם של היונים הוא הסופר אהרן מגד. לאחרונה מתח מגד ביקורת על הדרך שבה מתארים כמה היסטוריונים את תולדות הציונות ואת הפרופורציה המעוותת לדעתו בין האחריות שהם מטילים עליה בהיווצרות הסכסוך היהודי־ערבי לבין זו המוטלת על הערבים. מגד, שכבר השמיע בעבר כמה ציוצים חריגים, זוכה בימים אלה למאמרי קטילה, שיותר משהם מתמודדים עם טענותיו, הם מסבירים שמי שהיה שם איננו יכול לשפוט את האירועים בלי פניות.

לכאורה אפשר היה לומר, אז מה? יש חוסר סובלנות הן בקרב הניצים והן בקרב היונים, ושלום על ישראל. הבעיה היא שהמחנה היוני איננו מכיר בכך. הוא שכח להטיח האשמות במחנה הימין על שלא היה פתוח לדעותיו של משה עמירב, הליכודניק שקרא להידבר עם אש"ף, כאילו הפתיחות והסובלנות במחנה היוני ברורות ומובנות מאליהן.

בנקוק וסינגפור

שתי ערים; שתי שיטות

בסינגפור, ידה הניכרת מאוד של הממשלה מכריעה בקביעת הכיוון הכלכלי; בתאילנד שורר מעין אנרכו־קפיטליזם; אך שתי השיטות הצליחו לייצר צמיחה כלכלית מהירה ויציבה

"אקונומיסט". מיוחד ל"דבר"

ש אלו את הבנק העולמי על סוד ההצלחה הכלכלית בדרום־מזרח אסיה, ויספרו לכם, בוודאי, על כלכלות פתוחות, על יציבות מאקרו־כלכלית ועל השקעה בחינוך. הכל נכון, אין ספק. אבל מי שחושב כי יש נוסחה דרום־מזרח אסיאנית אחת ויחידה כדאי שיבקר בבנקוק ובסינגפור.

בבואו לנמל־התעופה של בנקוק מתקיפים את הנוסע הרעש והאבק. המונית שלו נודדת העירה בשיגעון מנתיב לנתיב, ומנווטת בין פקקי תנועה לאתרי בניה. בלילה, שלטי־ניאון מהבהבים מאירים את מכונות־הכסף האוטומטיות בצידי הדרך. לעומת זאת, נמל־התעופה צ'אנגי של סינגפור רוגע. הנסיעה העירה מופרעת רק בצליל פעמון במונית, המצלצל מתוכה כל אימת שהנהג עובר על המהירות המקסימלית. הכבישים, העוברים בין שדרות עצים, ריקים ושלווים.

גישותיהן של שתי הערים לניהול כלכלי וחברתי שונות כשוני שבין רחובותיהן. בסינגפור, ידה הניכרת מאוד של הממשלה מכריעה בקביעת הכיוון הכלכלי של המדינה. בתאילנד שורר מעין אנרכו־קפיטליזם. כמה מן המוסדות הממלכתיים, בעיקר הבנק המרכזי המכובד של המדינה, מספקים את המסגרת הדרושה לפעילות כלכלית. אבל המגזר הפרטי עושה דין לעצמו ומתעלם בשמחה מספר החוקים ברדיפתו אחר רווחים.

שתי השיטות הוכיחו כי הן מסוגלות לייצר צמיחה כלכלית מהירה ויציבה. מ־1965 עד היום צמחה כלכלת סינגפור בממוצע של שמונה־תשעה אחוזים בשנה, והצמיחה הממוצעת בתאילנד היתה יותר משבעה אחוזים בשנה. אך הצמיחה הושגה בדרכים שונות, שנתנו תוצאות שונות.

גישתה החופשית של תאילנד באה קצתה במקרה ומקצתה בכוונה. הממשלה הקלה במתכוון על העסקים בכך שקבעה, למשל, נוהל השקעות ליברלי. אבל גם התקנות המעטות הקיימות מופרות לעתים קרובות. אם ברצונכם להעביר משלוח דרך נמל בנקוק בלי הניירות הדרושים, עליכם פשוט לשלם קצת יותר. יש אנשי־עסקים זרים הטוענים כי השחיתות בתאילנד היא שיטה ברוכה לקיצור הסחבת. הם מציינים לטובה את השוחד הצפוי, המסודר, של תאילנד לעומת השחיתות המבולבלת והבלתי־צפויה של אינדונזיה.

השיטה התאילנדית יצרה מגזר פרטי דינמי ובטוח־בעצמו, אבל העדר תכנון מרכזי יוצר בעיות, ובעיקר תשתית לקויה. גם תוצאותיו החברתיות של האנרכו־קפיטליזם אינן תמיד רצויות. המדרכה ברחובו של כותב שורות אלה, למשל, נעלמה לא מכבר מפני שבית־חולים מקומי בנה הרחבה מעליה. הדבר יגדיל, בלי ספק, את המחזור של בית־החולים, אבל הוא מקשה על הולכי־הרגל. לתאילנד יש גם רקורד גרוע להחריד בתחום הבטיחות התעשייתית. בשנה שעברה היתה בה דליקת בית־חרושת מן הקשות ביותר בהיסטוריה המודרנית.

הצלחותיה וכשלונותיה של סינגפור מייצגות את הצד השני של המטבע. הפרטתן החלקית של החברות המקומיות הגדולות ביותר – "סינגפור טלקום", "סינגפור איירליינס" וחברת "קפל" – אינה משנה את העובדה שהן הועלו על דרך ההצלחה על־ידי המדינה. האסטרטגיות העסקיות שלהן קשורות ליעדים שקבעה הממשלה. המעורבות הממשלתית עלתה יפה מפני שהיא נקשרה להחלטה שסינגפור חייבת להתעורר בזירה הבינלאומית: משטר סחר פתוח סיפק משמעת קשוחה לחברות של סינגפור.

סינגפור המשוטרת מאוד ניצלה מכמה מתכונותיה הפחות נעימות של בנקוק. זיהום ושחיתות נענשים בחומרה. אבל המדינה כבדת־היד מדכאת גם את העיתונות ואת האופוזיציה הפוליטית – העומדות בניגוד חריף לעיתונים העירניים ולפוליטיקה הפתוחה של תאילנד.

אחת מבעיותיה המעטות של סינגפור היא מחסור ביזמים. הממשלה מעודדת עכשיו אנשי־עסקים ליטול יותר סיכונים על־ידי התפשטות לשאר חלקי אסיה. אבל אפילו בעסקים מחוץ למדינה, הממשלה מקדימה ומשגרת שורה של משלחות מסחריות למדינות שכנות. אחד מדברי הייצוא המוצלחים ביותר של סינגפור יהיה אולי ענף התכנון, המודגם על־ידי הסכמתה של סינגפור לפתח פארק תעשיה ענקי בסוז'או שבסין.

פרוייקט סוז'או מדגיש את העובדה שהניגוד בין המודלים של סינגפור ותאילנד חורג מעבר לאינטרס המקומי. מנהיגיה של סין רוצים ללמוד מלקחן של מדינות אחרות כיצד לנהל את כלכלתם הגואה. דנג קסיאופינג, המנהיג העליון של סין, דיבר בחיוב על המודל הסינגפורי. אכן, הצלחתה של סינגפור לאחד צמיחה כלכלית מהירה עם יציבות חברתית ועם שלטון חד־מפלגתי קוסמת בלי ספק להנהגה הסינית.

אך אנשים שביקרו לא מכבר בשאנחאי הבחינו בהדים ברורים של בנקוק דווקא: תחבורה נוראה, בניה בלתי מבוקרת, אנשי־עסקים קשוחים בעלי קשרים בצבא ותעשיית מין משגשגת. יהיה זה חבל מאוד אם סין תאמץ דווקא את התכונות הפחות קוסמות של שתי מדינות מקסימות ותחבר פוליטיקה סינגפורית עם הפקרות תאילנדית.

هكذا من الاصل

هكذا من الأهل

צו לפיזור אוכלוסין

ציבור האוהדים בישראל – במיוחד אותו ציבור שבחר בשנת 1992 ביצחק רבין וברשימת אמת – מצפה, כי אכן תעשה ממשלת ישראל לשינוי סדרי העדיפויות כפי שהצהירה עליהן בשעתו.

נראה לנו אוהדי המדינה, כי יש נסיבה מבוזבזות אלו במיוחד בתחום התחבורתי הדחוף מדאיג ומצער כל לב. במיוחד אמורים הדברים על ההחלטה האחרונה בעניין השיכון כאשר נקבע שהולכים על משנה היסטורי של בניית עשרות אלפי דירות באזורי ישראל הצפופים – שפלת החוף והקריות. יש כאן חזרה אל העבר, בעוד זה שנים רבות מדברים אנו על פיזור אוכלוסיה לצורך חיזוק הפריפריה ואזורי הגבול השונים מצפון ועד נגב: הן כלכלית, הן איכותית והן בטחונית.

דווקא בעידן בו מחפשים וגם עושים להטבת תנאי התעבורה, כאשר הולכים לקראת קידום התשתית בדרכים ומסילות – לדוגמה כביש חוצה ישראל, כביש מס' 6: הרי יש להיאבק על הנעה של אזרחים ואמצעים כלכליים, תרבותיים וחברתיים לאזורים אחרים: אשר בגליל, בהרים ממזרח ובערבות הנגב ולגרום זאת בלחץ מחר ובעידוד תומך מאידך.

נתיבי תעבורה מודרניים יבשתיים וגם אויריים הם מחייבי מציאות ומקטינים מרחקים שהיו בעבר מכשול לפיתוח כלכלי-משקי. ארץ-ישראל הולכת וקטנה במרחק ובעיות הגולה הטעה יקטנו ויתקצרו, על כן חובה על ממשלתנו ללחוץ וגם לתרום כספית, כדי לדרבן פיזור מפעלים יצרניים בכל האזורים. ההטבות תינתנה ליזמים לא במתת כסף משוחר, אלא בתמורה למימוש הקמת יישובים וקהילות של עובדים ובני ביתם, סביב למקום עבודתם על כל הנדרש מחיים של ציוויליזציה מקומית או אזורית, וללא מיסוי כלשהו.

זוהי העדיפות הנדרשת וחשוב אם ייעשה לתיכנונה המהיר ולמימוש – ללא כבלים של ביורוקרטיה ועם רצון טוב על כך תתברך הממשלה בבואה אל הבוחר.

ישראל קסטנברג, קרית חיים

התחייבות שנותרה על הנייר

בהסכם קהיר התחייב ראש הממשלה רבין בחתימתו לאפשר ל־120,000 פועלים פלשתינאים לעבוד בישראל – אך התחייבותו נותרה על הנייר בלבד. עשרות אלפי פועלים מובטלים ורעבים נותרו כלואים ברצועת עזה, ללא פרנסה למשפחותיהם וללא כל תקווה. את התוצאות הדרסטיות ראינו במחסום ארז. כל עקרת בית יודעת שסיר לחץ מתחמם וסגור הרמטית מועד להתפרץ ברעם אדיר. האם מוגזם לבקש מראש ממשלת ישראל שיבין גם הוא הבה פשוטה זו?

הנחשלות של רצועת עזה היא תוצאת מדיניות מכוונת של מדינת ישראל, אשר ב־27 שנות שלטונה ברצועה מנעה פיתוח כלכלי והפכה את האיזור למאגר של כוח־אדם זול. עד אשר יצליחו השלטונות הפלשתינאים לשקם את ההריסות שהשארנו להם ולייצר מקומות עבודה חדשים ברצועה עצמה, אין מדינת ישראל יכולה להתחמק מאחריותה – המוסרית והפוליטית כאחד – לאפשר לתושבי עזה להרוויח בכבוד את פת לחמם הדלה.

רני בן שושן, ירושלים

שלום עם הגולן ועם מזרח ירושלים – דבר והיפוכו

ראש הממשלה אמר לאחרונה, כי "עמנו משלם מחיר דמים בגלל שליטתנו על עם אחר". אפשר להמשיך ולומר, שמשלמים אנו מחיר דמים עקב המשך כיבוש השטחים שכבשנו במלחמת 67. ארצות ערב השכנות לנו והפלשתינאים החיים איתנו קיבלו את שתי החלטות האו"ם 242 ו־338 כפשוטן, קרי – החזרת כל השטחים תמורת שלום מלא. הרוצה להתקדם בנתיב השלום (בעיקר לאחר החזרת כל סיני ועקירת ההתיישבות שם) חייב להתחשב בתביעה זאת.

הטוענים "שלום עם הגולן" אומרים גולן ללא שלום, והמחיר שהם מוכנים לשלם עבור גולן זה הוא המלחמה, הקרובה. המלחמה הנמשכת בעמק רומה למלחמת ההתשה בתעלה שקדמה למלחמת יוה"כ. המלחמה ההיא והכיוון שאין אפשרות להשיג שלום כל עוד הבעיה העומדת לפנינו היא להשיג שלום על־ידי כך שנפנה את השטחים הכבושים ב־67 תוך כדי מו"מ לשלום, פירוק מנשק כבד, הקמת תחנות התראה בדוגמת סיני, וערבויות בין־לאומיות.

העיקר הוא להשיג הסכמי מסחר שיעלו את רמת החיים של האוכלוסיה. עוני גורם לתיסכול המביא להקצנה הגוררת שפיכות דמים. נתיב השלום הוא כחזרה לשולחן המו"מ תוך נכונות למלא אחר החלטות האו"ם ומתן אפשרות לפלשתינאים להקים את מדינתם לצד מדינתנו שבירתה מזרח ירושלים.

ההתפייסות ההיסטורית בינינו ובין העם הפלשתינאי תיכון רק כאשר תוקם מדינתם שבירתה ירושלים המזרחית. הדבר יגטרל את חומר הנפץ הטמון בהמשך שליטתנו עליהם (כדברי ראש הממשלה) וימנע תבערה גדולה הקשורה להמשך כיבוש המקומות הקדושים לאיסלם במזרח ירושלים. אין שום סכנה קיומית לישראל בהעברת סמכויות מימשל עצמי להנהגה הפלשתינאית בירושלים המזרחית, אך יש סכנה נוראה בהתדרדרות שעלולה להיגרם עקב שליטתנו בכוח על המקומות הקדושים לאיסלם ועל 170,000 הפלשתינאים המתגוררים שם והרואים אותה כבירת מדינתם.

יעקב בבר, ראשון לציון

למה הממשלה מבזבזת מאות מיליוני דולרים

ראש הממשלה, יצחק רבין, מרבה להצהיר, שאין כל הצדקה בטחונית לנוכחות יישובים אזרחיים בגולן. וכבן, נשאלת השאלה למה ממשלת ישראל מבזבזת עשרות אם לא מאות מיליוני דולרים בתמיכה ביישובים בקווי העימות.

למה להשקיע בחדרי ביטחון וגדרות תיל ומערכות שמירה עתירי כוח־אדם בצפון בשביל אבלוסיה כל כך קטנה שניתן לשכן את כולם בכמה בלוקים של בתי דירות במרכז הארץ. בוודאי שיש לממשלת רבין דברים יותר טובים לעשות עם הכסף.

ד"ר אהרון לרנר, רעננה

כלנתריזם במסווה אידיאולוגי

פרישתם של חברי סיעת יעו"ד (ח"כ גונן שגב וחבריו) מתנועת "צומת" הוצגה על־ידיהם בעיתונות ובכלי התקשורת כ"פרישה על רקע אידיאולוגי". בשל אי־סדרים כספיים ואחרים של ראשי התנועה. שלושת חברי הכנסת הנכבדים נכנסו לכנסת בזכות קולותיהם של מצביעי "צומת", אשר אין ספק בהיותם ימניים.

אולם, נראה עתה, לאחר משרת השר שזכה בה ח"כ שגב ומשרת סגן־שר שזכה בה ח"כ גולדפרב, כי זהו למעשה כלנתריזם: חברי סיעת יעו"ד מתעלמים מרבבות הבוחרים אשר נתנו להם את קולם, ועומדים לתמוך במדיניות המנוגדת לדעת מצביעיהם. מן הראוי היה שישקלו צעד זה פעמיים משום שתוצאותיהם של פוליטיקאים, כידוע, נפרעים בבחירות...

אורן הלמן,
יו"ר תא "גלעד", אוניברסיטת תל־אביב

האמת על משכורתי

כחבר הוועדה המרכזת עד עתה הופתעתי מאוד לקרוא בעיתונכם עד כמה גבוהה משכורתי. אלא, שזה לא בא לידי ביטוי לא בחשבון הבנק שלי ולא בתלושי המשכורת.

כמזכיר מועצת פועלי נהריה, אני מקבל שכר המקובל למזכירים ונבחרים בהסתדרות. הוועדה המרכזת נכנסה כמרכיב ב"לוקש" בסך 761.- שקל בלבד. זאת, לפני כל הניכויים.

(צילום תלושי המשכורות נמצאים במערכת).

אשר שמואלי,
מזכיר מועצת פועלי נהריה אזורית
וחבר הוועדה המרכזת

מה אמר בעל מפעל למי שניהל אותו

"אם תגבר רמת הפעילות הפלילית של היהודים בשטחים באופן שישבש את החיים יהיה צורך להחמיר את רמת הענישה" – כך אמר הפרקליט הצבאי הראשי. זה מזכיר את אשר אמר בעל מפעל למי שניהל אותו – "תשמע גודפינקל, אתה גונב אצלי 15 שנה, שכבר עם אשתי 10 שנים, עם בתי 5 שנים, אז דע לך, אם אני תופס אותך עוד על משהו, אתה עף כמו טיל".

מנחם קסלר, תל־אביב

דורון שרם

פורד־ישראל השיקה אמש שני דגמים ספורטיביים של האסקורט והעניקה את הראשון שבהן למדליסטית האולימפית יעל ארד. "אנחנו מאמצים את יעל ארד, עד שתביא לנו את הזהב מאטלנטה", אמר צבי נמט, בעל החברה המייבאת את דגמי פורד, במה שהתפרש כרמז להחלטתה של ארד "לרדוף" לאולימפיאדה הבאה. עד כה לא הודיעה ארד על כוונותיה בדבר המשך דרכה בספורטיבאות תחרותית. מנהל חטיבת פורד למזרח־אירופה וחטיבת היצוא, גיימס מילר, בא במיוחד לאירוע. הוא אמר, שפורד הגדילה את נתח השוק העולמי שלה מ־12.1 אחוז לפני שנתיים ל־13.1 אחוז בשנה שעברה וכי גם השנה גדל נתח־השוק שלה. הדגמים שהושקו אמש הם אסקורט ר.ס.2000, שמחירה 95 אלף ש"ח, ואסקורט קבריולט, שמחירה 119 אלף ש"ח.

התייצבו עם מצלמות

כמעט כל חברי המשלחת הישראלית לשיחות עם ירדן התייצבו עם מצלמות אישיות. מדי הפסקה בשיחות עסו חברי המשלחת על כל פיסת מקום והצטלמו כדי להשאיר את אלבום התמונות שלהם כמזכרת מירדן.

חברי המשלחות התקשו להתאפק אפילו בטקס הסיום שנערך ביום חמישי לפנות ערב במלון ים המלח. עוד ראש המשלחת האמריקאית משמיע את נאום הפרידה שלו ושניים מחברי המשלחות נטשו את כסאותיהם ונעמדו במרכז האולם כדי לצלם את חבריהם. כמובן שהצילום לווה בחילופי צעקות בעברית למול פניהם הנבוכים של חברי המשלחת הירדנית.

הירדנים לעומת זאת שמרו על איפוק לכל אורך השיחות הסתדרו. ביניהם וכמובן שלא אצו להצטלם עם עמיתיהם מישראל. הלהיט הגדול ביותר לצילום היו אנשי הביטחון הירדני. חברי משלחת ועיתונאים נדחקו כדי להצטלם עם לובשי המדים הירדנים, רצוי מתחת לדיוקנו של חוסיין. הירדנים הנבוכים גילו הבנה כלפי חבריהם מישראל ופיזרו חיוכים לכל דורש. (דב"ש)

הגיעו למאה אלף

שלושת אלפים צעירים מבאי פסטיבל עוד הצטרפו לפרוייקט "נאמני ניקיון" של משרד לאיכות הסביבה.

במהלך ימי הפסטיבל הוקם ביתן של המשרד לאיכות הסביבה ובו חולקו חומר הסברה, שקיות אשפה, מדבקות לרכב ובלונים – הכל מחומרים ממוחזרים – ובו התחתמו נאמני ניקיון.

עד לתחילת הפסטיבל היו רשומים במשרד לאיכות הסביבה 97 אלף נאמני ניקיון, ופרס מיוחד הובטח למתנדב המאה אלף.

השר לאיכות הסביבה יוסי שריד ביקר בעוד ביום רביעי והחתים נאמני ניקיון. הוא כה להחתים את המתנדבת המאה אלף ואכן נתמל מזלו של שריד ויצא לו להחתים את המתנדבת המאה אלף – המשוררת המלחינה תלמה אליגון. (ד"ש)

זוכרים את "אילת"

בעוד מספר שבועות תוצב אנדרטה ענקית על שובר הגלים בנמל חיפה, לזכר 47 הרוגי המשחתת "אילת", שטובעה בידי המצרים באוקטובר 1967 מול פורט סעיד. האנדרטה תוצב במקום שבו נהגו לקשור אותה לשובר הגלים.

האנדרטה, דמויית גשר הפיקוד של המשחתת, תתנשא לגובה 13 מטרים וצבעה יהיה כתום, כדי להבליטה על רקע המים. את האנדרטה עיצב האמן יגאל תומרקין ועובדי "מספנות ישראל" בנו אותה. המארגנים הם חברי "עמותת אח"י אילת", המורכבת מניצולי המשחתת, בשיתוף עם "עמותת ידידי חיל הים".

במלאת 27 שנים לאסון "אילת", מארגנת "עמותת אח"י אילת" הפלגה של מאות מבני המשפחות השכולות ומשפחות הניצולים, אל איזור הטיבוע. ההפלגה תהיה ב־21 באוקטובר, יום הטיבוע. בג'ריי ייערך טכס אזכרה וזרי פרחים ישלכו אל הים. חברת הספנות "מנו" תעמיד אוניית נוסעים להפלגה זו, במחיר סמלי ביותר. (אורי שרון)

שמונה בהיקף, 48 בתרבות

שולמית אלוני, שרת התקשורת, המדע והאמנויות התארחה אצל ראש עיריית תל־אביב רוני מילוא וסיירה במוקדי תרבות ואמנות.

בסיום הביקור אמרה אלוני כי רוותה הרבה נחת ממה שראתה בעיר בתחום התרבות ואמנות. "תל־אביב תמשיך להיות עיר ללא הפסקה. יש מוסדות הנמצאים בקשיים, אך שום דבר לא יפסיק לפעול. באים אלינו עם דרישות וברוב המקרים יש אוזן קשבת. דברים רבים יתוספו". הבטיחה.

מילוא אמר כי למרות שתל־אביב מהווה כשמונה אחוזים מאוכלוסיית המדינה, היא מחזיקה בנתח של 48 אחוזים מסל התרבות.

אושפז בחשאי

היו"ר בפועל של הנהלת הסוכנות היהודית יחיאל לקט אושפז יום לאחר האסון המחריד שאירע בבית קהילת יהודי ארגנטינה. הודעה על האישפוז לא הוצאה על־ידי הדובר, כיוון שהוא מצוי בימים אלה בחופשה.

האיש שרמז על היעדרו של יחיאל לקט מן התפקיד היה מ"מ יו"ר ההנהלה חנן בן־יהודה, אשר דיבר במקומו של לקט בטקס שנערך בתל־אביב לזכר יהודי ארגנטינה שנהרגו בפיצוץ.

דרך צלחה...

● שר המשפטים דוד ליבאי יוצא בימים הקרובים לכינוס באוסטרליה, שעניינו קורבנות של מעשי עבריינות. נסיעתו תואמה מראש זה זמן רב.

● המזכיר הכללי של מפלגת העבודה ניסים זוילי סוגר את משרדי המפלגה עד לאחר החגים, ויוצא לביקור בסין (על חשבון המפלגה?).

משפחת ח"כ בלומנטל הפריעה לשכנים

בליל שבת ערכה דריה בלומנטל, בתה של ח"כ נעמי בלומנטל את מסיבת שיחרורה מצה"ל. עשרות צעירים התכנסו בבית המשפחה ברמת אפעל למסיבת דיסקו סוערת.

בחצות כבר לא יכלו התושבים לסבול את רעש המוסיקה והתלוננו במשטרה. על־פי החוק, כל רעש שמושמע לאחר חצות הינו בגדר של הפרעת מנוחה וחייבים להפסיקו.

ניידת של תחנת מסובים הגיעה למקום ורשמה דו"ח על הפרעת מנוחה. ח"כ בלומנטל ביקשה מהצעירים שינמיכו את המוסיקה, אך אלה המשיכו בשלהם. בלומנטל מסרה לכתב עתי"ם, כי הופתעה לשמוע על התלונה שהוגשה למשטרה, מאחר שבתה דריה דיברה עם השכנים וקיבלה הסכמתם לקיום המסיבה.

היא הוסיפה כי בעקבות המקרה תשקול להביא לכנסת הצעה לשנות את שעת ההפרעה למנוחת השכנים מחצות לשעה 1 או 2 אחר חצות בלילות שבת וחג, שכן למחרת בוקר לא צריך לקום מוקדם לעבודה.

(ע.)

במוזיאון "מגדל דוד" בירושלים התלכדו לחגוג את ט"ו באב דווקא ביום שני, באיחור של יומיים, בשיתוף מודרני של חג האהבה. האירוע, שיתחיל אחרי הצהריים יימשך עד השעות הקטנות של הלילה, יכלול שיחות על אהבה, תצפיות רומנטיות אל השקיעה והופעות של קורין אלאל, אלון אולארצ'יק ואחרים.

עם סיום פסטיבל ערד ניצל דוד ברזה את הקירבה לים המלח וירד עם בתו להתמרח בבוץ בעל הסגולות המופלאות.

חברת החשמל לישראל בע"מ

חי"ג חשמל – שירות טלפוני להודעות על תקלות 24 שעות ביממה

ירושלים	02-580666	נהריה	04-933555
תל־אביב	03-5633777	נתניה	09-602988
חיפה	04-647777	עפולה	06-423333
אילת	07-372191	פתח־תקוה	03-9394488
אשדוד	08-511688	צפת	06-970211
אשקלון	07-770088	ראשון־לציון	03-9632488
באר־שבע	057-462666	רחובות	08-371388
טבריה	06-792275	רמלה	08-221313
חדרה	06-223133	רעננה	09-906188
כרמיאל	04-881731	אריאל	03-9366345-6-7
בית שמש	02-911669		

חירום

תורנות בתי מרקחת

תל־אביב
שלמה המלך – שלמה המלך 78 – 5246461
קופ"ח כללית – אמסטרדם 9-7 – 5232383
בן־יהודה – בן־יהודה 142 – 5223535 (עד 03.00)
כוכפיטארם – איינשטיין 40 רמת־אביב – 6413730 (עד 24.00)
ירושלים
שעו"אפ א' – אבינדורי 3 – 706660
חיפה
בלפור – מסדה 1 – 622289
פתח־תקוה
הירקון – שטמפפר 24 – 9304515
רמת־גן
פינצי – תוצת ציון 43 – 6182821
בת־ים – חולון
אהרון – הופיין 52 חולון – 889153
גבי בת־ים – הנביאים 3 בת־ים – 5515671
רחובות
כללית – רמז 8 – 445111

טיפול נמרץ לב

● לב 1 – שירות 24 שעות – 03-5618791
● מה"ל – 03-5625555
● נטל"י – 177-022-4224, 03-5757788

ניידת טיפול נמרץ

● אשדוד 08-551333
● בית־שאן 06-587223
● בת־ים 03-5511111
● הרצליה 09-541333
● הדרה 06-322333
● חיפה 04-512233/4
● טבריה 06-790111
● ירושלים 02-523133
● כפר־סבא 09-33222
● כרמיאל 04-988555
● מגדל העמק 06-540062
● מעלות 04-979333
● נהריה 04-823333
● נצרת 06-573335
● נתניה 09-623333
● עכו 04-912333
● עפולה 06-593334
● פתח־תקוה 03-9311111
● קריון 03-344442
● קרית־ביאליק 04-761062
● קרית־שמונה 06-944333
● ר"ג, ב"ב, גבעתיים 5793333
● רחובות 08-451333
● ערבה 051-897074
● תל־אביב 03-5460111

מרפאות שיניים

תל־אביב
● דיזנגוף סנטר שער 3 או 5 טל' 294869, 03-285822
● טיפולי חירום בבי"ח אסותא – טל' 5201515-03, 5201432/1. 24 שע'. גם בשבת וחג.
● טיפולי חירום, בי"ח איכילוב, תל־אביב. עד חצות (כולל שישי־שבת). 03-5436696.
● תורנות 24 שעות – ה' באייר 20 (כיכר המדינה) טל' 254397, 03-452173: יהודה המכבי, איתורית 03-5449911, מנוי 4318.
יפו: יפת 99, 09.00-13.00, 16.00-02.00, טל' 864256.
גבעתיים: ויצמן 12, טל' 324547 איתורית 5193193 מנוי 3743.
ירושלים: צפת 23, טל' 251794, 02-253767.
בי"ח משגב לדך – טל' 02-633708, 08.00-16.00, ד' 08.00-19.00.
בת־ים: מרפאת שיניים לטיפולי חרום – קניון בת־ים רח' יוספטל טל' 5531505 – 24 שעות ביממה.

נפגעי אלימות

● סיוע לקורבנות אונס: ת"א (24 שעות) 234819-03. ים 02-514455. חיפה 04-382611. אילת 059-31977.
● ויצ"ו – לנשים מוכות – טל' 5461133; טל' 08-550506 – 24 שעות – 02-514111 – 07-376310.
● נסל"ן – קו פתוח לנשים – נפגעות אלימות בינית – מרכז סיוע לנשים בנגב. 08.30-12.00, 16.00-19.00, טל' 057-74907.
● אור אדום – למען נפגעי אלימות שוטרים והתעמרות, בתוך האגודה לזכויות האזרח בישראל. טל' 03-663162/3.
● נעמת – ייעוץ בבעיות אלימות במשפחה, א'-ה', 9-16, 03-231675, 03-235922.
● מבוהים אנונימיים (אנ.איי.), מידע תמיכה וסיוע 24 ש'. 03-5131046
● זכויות הגבר במשפחה. 24 ש'. 04-322005, 04-256417, 03-378672.
● האגודה להגנת הילד: 03-6961070, 03-6956763

תחבורה

● קווי אוטובוס "דן" טל': 5614444.
● "אגד" – טל': 03-5375555.
● זמני נחיתות מטוסים. תקליט: 03-9731111
● מודיעין נמל התעופה: 03-9712484
● רכבת זמני נסיעה ותעריפים באמצעות "טלמסר" טלפונים: 04-303133, 03-5652200.

עזרה רפואית ונפשית

● מד"א, עזרה ראשונה נפשית. ת"א 03-5461111, לילדים ולנוער 03-6961113. ים 02-610303. קו ברוסית 02-661122. חיפה 04-672222/3. קו ברוסית 04-672223. נתניה 09-625110. קו ברוסית 09-826755. ב"ש 07-281128. קו ברוסית 07-275871. חוף הגליל 04-9988410. ב"ס, 09-974555. חדרה 06-346789. קו ברוסית 06-345269.
● המרכז להתגרבות בישראל, 03-5614144 לנוקקים למתגרבים ולמבקשים להתגרב.
● מגם, יעוץ למשפחות נפגעות סמים. א'-ה' 09.00-14.00. 03-829970.
● אנוש – יעוץ למשפחות נפגעי נפש, 5400474-03, 03-5400672.
● יד ביד, אוזן קשבת לילדים לנוער ולהורים 24 ש'. 03-226027, 04-229488, 04-922222, 02-243358, אילת 09-76366. לח"ל 222732, בי 17 עד 24.
● "אוזן קשבת" לנוער ולהורים. מרכז עזרוני ר"ג. 6728697, 6734752, ב' 8.00-13.00, ד' ה' 16.30-19.00.
● "אל־סם" – רח' פקיעין 7, ימים א'-ה', 16.00-20.00. טל' 5463587, 54620276, 02-663902, 02-663828.
● המוקד למלחמה באיידס, מידע וסיוע לחולים 03-5614576, 03-566380. ת.ד. 33602 ת"א.
● אלי, אלימות כלפי ילדים. 03-430879, 03-261070. מ-08.00 עד 22.00.
● "הקו הלבן", אוזן קשבת להומוסקסואלים וקורבנות. 03-292797. ימי א', ג', ה' מ-19.30 עד 23.30.
● קופת־חולים – מוקד מידע רפואי. א'-ה': 08.00-20.00, ו': 08.00-15.00. טל' 03-433300.
● מד"א – שירות חבשים לבקור־בית, הבתנות בת"א, שעות: 19.00 עד 07.00: טלפון חירום 101.
● תדר סיון מרפי תורן, מר"ם. קהילת סלנטר 9 (ליד ביתן) ת"א, 499978.
● אלכוהוליסטים אנונימיים. הפניה לפגישות: 03-319845, 03-202951, 03-319281.
● אלכוהוליזם (24 שעות) 03-721161.
● אלכוהוליסטים אנונימיים ירושלים. 02-830092, 02-630524.
● "קשב לקשיש", א.ב.ל.י. 03-299089. א'-ה' 09.00-14.00.
● אוזן קשבת לגיל הבכור רמת השרון ימים א'-ה' 16.00-20.00, טל' 5493244.
● נשים במצוקה. קו אדום 09-505720.
● ארגון הורים ארצי, אוזן קשבת לילדים ונוער 24 שעות ביממה. 03-621515.
● "יד שרה" – שיקום החולה. ים 02-244242. ת"א 03-812304. חיפה 04-381704.
● "חה"ר" – תמיכה בהורים של לסביות והומוסקסואלים: טל. 09-387779.
● תמיכה נפשית לחולי סרטן. 02-435516.

איך אמא תקנה דירה?

משפחות חד הוריות מתקשות לעמוד בקניית דירה חדשה, למרות נסיונות בלתי מספקים של הממסד לעזור להן. חני פורשנר סוקר את מצבן של משפחות אלה ומציע דרכים חדשות לעזור

מאת חני פורשנר

בניגוד למקובל כאשר כותבים על צרכים סוציאליים של קבוצות המנסות לפתור קשיים ייחודיים, לא תינתן בסקירה זו דוגמאות למצוקה; לא נפתח בתיאורים מרטיטי-לב על בעיות ועל אטימות – ולא ניתן את רשות-הדיבור לאף דמות, האמורה לייצג קבוצת-אוכלוסיה שהחיים התאכזרו אליה.

מכיוון שהפעם, יש לנו עניין עם (א)נשים אשר שום-דבר בעצם אינו אמורה להבדיל ביניהם לבין קבוצות אחרות בציבור – ושאין כל סיבה שייהפכו לקבוצת-מצוקה. הכוונה לאימהות הבלתי-נשואות, אלה שהעגה הבירוקראטית מכנה בשם "משפחות חד-הוריות".

קשיי החיים בחברה, ההולכת ונבנית כאן, גרמו לכך שחלק גדול ממשפחות אלה נתקלות בקשיים; ואלה קשיים רבי-משקל, מן הסוג המסוגל להכריע גם משפחה "נורמאלית". אבל העלאת הנושא בטורים אלה אינה מבקשת לעורר רחמים – אלא לבדר כמה פרטים על דרישות מאוד קונקרטיות של קבוצה אשר בהחלט יכולה להיות חלק מן האוכלוסיה אשר עומדת (פחות-או-יותר) ברשות עצמה.

דרישות היום יום

האימהות הבלתי-נשואות והאבות הבלתי-נשואים – שהם מיעוט בקבוצת העומדים בראש משפחות חד-הוריות, ולכן (ולשם הנוחיות) נתעלם מהם בשורות הבאות – בחרו להקים, או לקיים, משפחה ובה מבוגר אחד בלבד. בין אם מלכתחילה (אשה שהביאה ילד לעולם בלי לקיים קשר זוגי ארוך-טווח עם הגבר שהשתתף בתחילת התהליך), ובין אם בדיעבד (אשה שהגיעה לכאן עם ילדיה בלי שהאיש הצטרף אליה, או שהתגרשה מאבי-ילדיה) – אשה כזו עומדת בפני דרישות היום-יום בעצמה.

ליתר-דיוק, מנסה – מתאמצת – לעמוד. דרישות היום-יום אינן משימה של מה בכך במצב רגיל של שני מפרנסים, קל-וחומר כאשר הכל מוטל על כתפיו של אדם אחד. יש כמה חוקים שהקלו במעט את הנטל הזה (סיוע במימון לימודים, ועוד כמה הקלות); אבל המשימה (הכלכלית) שהיא הכבדה ביותר – רכישת דירה – נותרה כמשוכה גבוהה.

זאת, למרות שהממשלה נותנת סיוע מסויים. לפי העדכון האחרון, המשכנתאות שניתנות למשפחות חד-הוריות שוות כ-45 אלף דולר. גם סיוע זה לא היה מובן-מאליו: הוא הושג לפני כשנה, לאחר שכמה אימהות לא-נשואות (עולות-חדשות) קיימו שביתת-רעב ב"גן הוורדים" מול משכן-הכנסת ומישרדי הממשלה: ראש-הממשלה והשרים הנוגעים בדבר (שרת העבודה והרווחה, שר הקליטה, שר השיכון, שר האוצר) הורו אז לעדכן את סכום-המשכנתא בשיעור 20 אחוז.

כבר אז – ועוד יותר בחודשים האחרונים – מגד מחירי הדיור הראה כי עידכון זה היה בלתי-משמעותי ובלתי-מספיק. המשכנתא נותנת בידי הלווה סכום, שהוא רחוק למדי מכל דירה סבירה בת שניים-וחצי או שלושה חדרים. יש מפרנסות-יחידות אשר נטלו משכנתאות אלה: נשים שמצבן הכלכלי היה כזה, שהן יכלו (מהסכונות או בסיוע הורים) להעמיד את שאר הכסף הדרוש לקנייה. כלומר (וכרגיל), הסיוע הקל על מי שהמצב שלה היה כמעט-טוב (או יותר מזה) – ולא שינה מאומה לגבי מי שאינה מסוגלת להשלים את הסכום (לפחות 60 אלף דולר) הדרוש להשגת קורת-גג סבירה באיזור מתאים.

תת-קבוצה זו-האחרונה מהווה רוב, אפילו רוב גדול, בקרב המשפחות החד-הוריות: לפי נתוני המוסד לביטוח לאומי, הכנסתן של מחצית ממשפחות אלה אינה מגיעה אפילו למחצית השכר-הממוצע במשק: 1,800 ש"ח (בערך) לחודש אינם מספיקים למימון ההוצאות השוטפות (מזון-חינוך-חשמל-טלפון-ארנונה) – שלא לדבר על משכנתא הולכת-ותופחת (בגלל הריבית והאינפלציה), שחובה לשלם כל שלושים יום.

כעת פותחת ויצ"ו במסע ציבורי, כדי לדחוף את הממשלה להכרה בדחיפותו ובחשיבותו של הטיפול בבעיית-דיור זו. יו"ר ויצ"ו-ישראל, הלנה גלזר, כתבה אל רה"מ יצחק רבין והעלתה כמה דרישות המיועדות להוות פיתרון ריאלי לחלק יותר גדול מקרב המשפחות החד-הוריות.

הדרישות

קודם-כל, יש לעדכן את סכום המשכנתא לפחות בקצב המאפיין את עליית מחירי-הדיור; ההלוואה תעמוד על 55 אלף דולר, ותרחיב את מעגל המשפחות החד-הוריות שיוכלו לרכוש דירה. בלי צורך להישען בכבדות יתירה על חסכונות (שכמעט אינם בנמצא אצל קבוצה זו) או על סיוע ההורים. אבל אין לשכוח שההלוואה ניתנת למשפחה שיש לה מפרנסת יחידה, והכנסה נמוכה; לכן ראוי לסבסד את ההלוואה באורח משמעותי, גם להקל בערבויות שהאימהות הלא-נשואות נדרשות להמציא – ובעיקר ראוי לשפר את פריסת המשכנתאות, ולקבוע סכום מירבי להחזר החודשי.

ואולם, גם שיפורים אלה יותירו מעגל רחב למדי של משפחות מחוץ לגדר הסיוע הממשלתי: המשפחות, שהכנסתן מציבה אותן בפיגור אחרי הדרישות שהשוק החופשי מציב בפני מי שמעוניין במותרות של קורת-גג. הממשלה מכירה בקיומה של קבוצה כזו באוכלוסיה: היא הכירה חלק מהן (עולים-חדשים, חיילים-משוחררים, זוגות-צעירים, קשישים) – אבל לא את החד-הוריות – כאשר החליטה להקים 7,500 דירות קטנות שיהיו מוזלות ומיועדות לזכאים. לפי הצפוי של שר-השיכון, מחירן של דירות אלה יהיה כ-70 עד 80 אלף דולר – ההלוואה המוגדלת (המשופרת) תרחיב את קבוצת האנשים, שמסוגלות/מסוגלים להשיגן עם סיוע מן ההורים או מחסכונות העבר.

מובן מאליו, שיהיה צורך להגדיל את מאגר הדירות הללו כדי שיענו על צרכיהן של משפחות רבות ככל האפשר. צורכיהן של המשפחות החד-הוריות מייצגים כאלפיים דירות. כאן צריך להדגיש כי המאגר חייב להישען על דירות ביישובים שיש בהם תעסוקה מגוונת – ומאוד נגישה לנשים, במיוחד נוכח העובדה שמדובר במפרנסות-יחידות.

זה המקום לחזור ולהזכיר שנשים אלה אינן מהוות קבוצת-מצוקה; להיפך, מדובר בנשים אמיצות שהחליטו (או קיבלו על עצמן) את האחריות הבלעדית על משפחה. אחד המרכיבים החשובים ביותר במימושה של אחריות זו הוא היכולת לפרנס את המשפחה; והתנאי לכך הוא מקום-עבודה. משום כך, יש לדאוג לכך שמאגר הדירות המוזלות הללו יהיה במרכז הארץ; ואת בתור שלב ביניים, עד שהממשלה תדאג לתעסוקה מלאה (באמת) בכל רחבי המדינה.

ההערה לגבי דמותה החברתית של אם בלתי-נשואה היא הערה חשובה כרקע לדרישה הבאה: אוכלוסיית המשפחות החד-הוריות מתפזרת-היא עומדת לגדול מאוד בקרוב; מדובר בקבוצה של כ-8,500 משפחות מקבוצות-לאחרונה (עולות-חדשות), אשר מיצו (או עומדות למצות) את תקופת זכאותן לסיוע בשכר-דירה. מישרד-השיכון מעניק לנשואות תעודת-זכאות. אלה סכום לארגזול, העומד כעת על בערך 800 ש"ח לחודש, במשך שלוש שנים – ובתום תקופה זו, סך הסיוע מגיע לכ-100 ש"ח בלבד; רק מי שמקבלות מן הביטוח-הלאומי השלמת-הכנסה, שהיא תוספת מינהלית למשכורות הבלתי-מספקת שמשלם המעסיק – או, כמובן, מי שמקבלת הבטחת-הכנסה הניתנת למי שכל פרנסתו/ה על תקציבי העזרה-הסוציאלית – ממשיכה לקבל את הסכום הגבוה (יחסית).

אישור פרטני

יש להקים ועדת-חריגים, שתאשר למשפחות מסויימות הארכה בתקופת הזכאות. האישור יהיה פרטני – ומיועד למי שזקוקה לתקופה קצרה (וקבועה מראש לפי כל מיקרה ומיקרה) של בלוך הזמן, בדמות הסיוע בשכר-דירה, לקראת השלמת ההליכים למציאת דירה ברכישה.

רק את המשפחות אשר לא יוכלו לשפר את מצבן באמצעות מיגוון כלים אלה, רק אותן יש מקום לשלב ב"דיור הסוציאלי" ("עמידר" ו"עמיגור" ודומיהם) שניתן – במשורה – למוכי-הגורל. דירות כאלה מצויות כיום בכ-16 יישובים, אשר רק חלקם מאפשרים סיכוי סביר למציאת תעסוקה. עניין זה מוכר כאן מכיוון שה"דיור-הסוציאלי" חייב להיות רק פתרון זמני – וראוי לשמו – עד שהממשלה תשנה את המדיניות הכלכלית-חברתית, ותבנה מצב שבו קורת-גג ראויה אינה חלום רחוק.

המשפחות החד-הוריות אינן מוכות גורל, ואין לדחוף אותן לאוכלוסיית המצוקה. יישום מהיר ויעיל של הדרישות דלעיל ימנע מצב, שבו קושי בתחום ספציפי (אם כי כבד-משקל) כמו הדיור – ידחוף אשה אחראית ועצמאית ואמיצה (יחד עם ילדיה) אל תהלות הל השקעה בתחושת ואל עתיד מר.

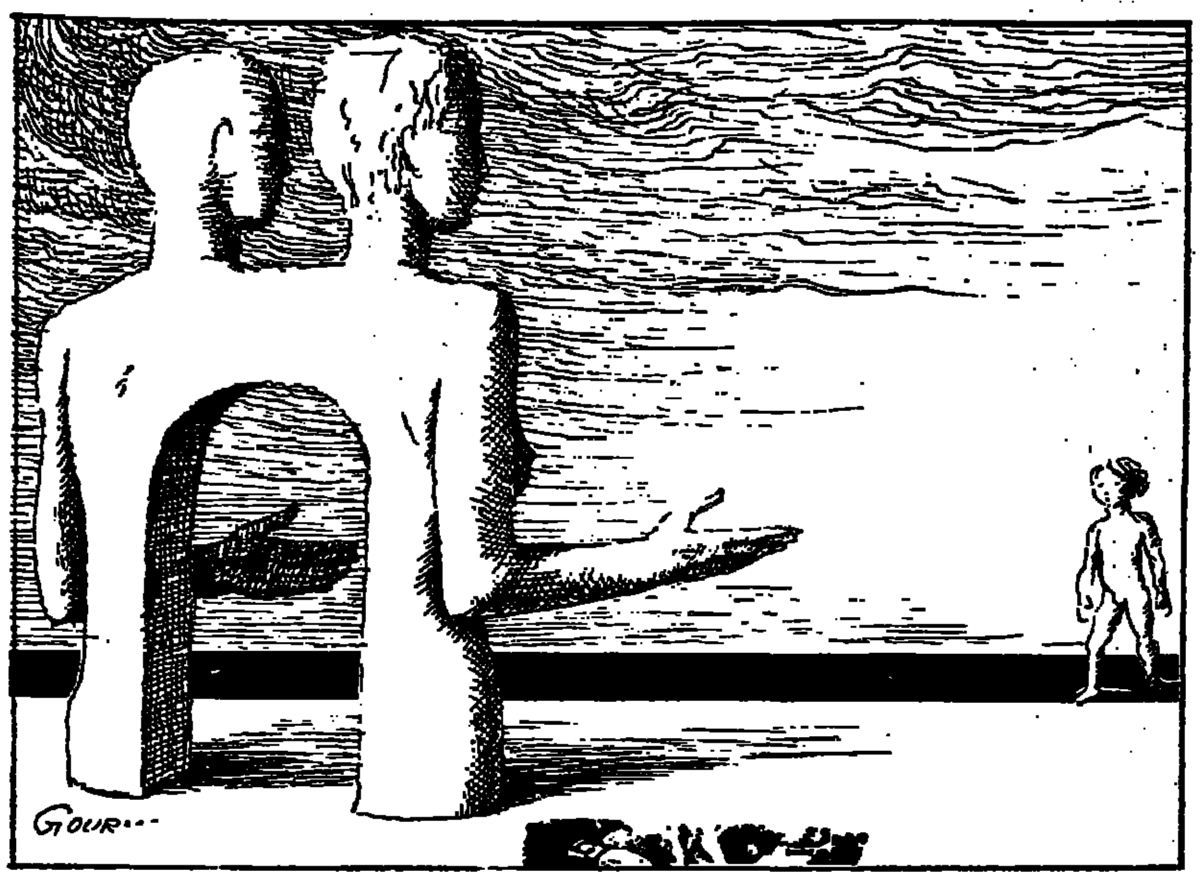

מהפכה חקיקתית שקטה

חקיקה היא תהליך ארוך ומייגע. בינתן החוקה נמשך יותר מ-40 שנה, ועדיין לא הגענו אליה. ברשות המבצעת, במשרד המשפטים, ברמת הפרקליטים והיועצים המשפטיים, ברשות המחוקקת ובבית המשפט העליון, מתרחשת מהפכה

נתן רוני

פרקליטי א"י

היועץ המשפטי לממשלה, מיכאל בן יאיר, עוסק בחודשים האחרונים בהקמת של מחלקה שתעסוק במהפכה חקיקתית, שתוביל לשינויים רבים בהתייחסות הרשות המבצעת והמחוקקת אל החוקה שבדרך.

צריך לומר, כי המהפכה החלה בדברים שאמר המשנה לנשיא בית המשפט העליון, פרופסור אהרון ברק, על המהפכה החוקתית שאנו עומדים בשעריה. והמשכה בצעדיו של שר המשפטים פרופסור דוד ליבאי, שהגיש לכנסת את חוק יסוד: החקיקה. הצעה זו נדונה בכנסת כעשרים שנה, אך כל פעם היא טורפדה על-ידי גורמים שונים. "הגורמים השונים" היו ברוך כלל גורמים דתיים.

בימים אלה, כשש"ס עושה דרכה לקואליציה יש ליטול בחשבון את העובדה שהיא מתנה את הצטרפותה בכך שאם בית המשפט העליון "יערער את הסטטוס-קוו" הממשלה תגיש לכנסת הצעות חקיקה שיחזירו את המצב לקדמותו, כפי שעשתה בתיקון של "חוק הבשר הכשר".

מהפכת החקיקה, אם כן, היא בעיצומה: הדרך רצופה כוונות טובות, ואף יש לכך סימנים טובים בשטח, אולם המציאות הפוליטית המורכבת של ישראל, תטרפד את הכוונות הטובות ותשאיר אותנו במקום שבו היינו לפני ארבעים שנה ויותר.

רבנים במשפט הארץ

תנועת "חי וקיים" (למלכות ישראל), היא תנועה ימנית, שדוברה הראשי הוא יהודה עציון, מראשי המחתרת היהודית בעבר. במהלך המו"מ עם ירדן הוא שיגר לעיתונות את משפט הרבנים המתנגדים למהלך המדיני. "איגוד הרבנים למען ארץ ישראל", ובראשם הרב אברהם שפירא - הרב הראשי לשעבר, הרב שאול ישראלי, הרב משה צבי נריה ועוד.

הרבנים הללו הוציאו פסק הלכה (חוות דעת, בלשוננו) ובו הודיעו כי לעם ישראל יש זכות בלעדית על הר הבית מקדמה דנא, כיון שדוד המלך קנה את המקום בכסף מלא מארונה היבוסי ובנה מזבח במקום.

אשר על כן, אין מקום להסכמים משפטיים או אחרים שיש בהם כדי לפגוע בזכויות היהודים על הר הבית.

ובפסק ההלכה נכתב, לידיעת המשפטנים של משרד החוץ ומשרד הבטחון, כך: "... לאור האמור לעיל,דבר ברור ומוחלט, שאין סמכות לשום ממשלה בישראל, לעשות, להצהיר ולהחליט דבר, בניגוד למקובל בישראל מעולם. כאמור מעקרונות האמונה היהודית התקווה לביאת המשיח צידקנו ובניין בית המקדש במהרה בימינו אמן".

מי יממן חקירת נאצים?

מזה כשנה ויותר משתהה יציאת משלחת החוקרים הישראלים, בהם משפטנים ציידי נאצים ופרופסורים להסטוריה, לליטא, כדי לחקור את פשעי הנאצים במדינה זו, שראשיה היו בזמן מלחמת העולם השניה מגדולי הטובחים ביהודים בתחומה.

על יציאת המשלחת הוחלט עוד לפני כמה שנים. היה זה בעת ביקורו של יו"ר הכנסת לשעבר, דב שילנסקי. לאחר מכן יצאה משלחת נוספת ובה היו חברים דן מרידור, פרופסור רב לוין ואפרים זורוף. במהלך ביקורה של משלחת זו הוחלט לשגר משלחת שתעקוב מקרוב ותאסוף חומר משפטי שיש בו כדי לסייע בהעמדתם של נאצים-ליטאים לדין.

היציאה של המשלחת המשפטית נתקעה בגלל עניין פעוט: משרד המשפטים סבור שאין זה מעניינו פעילות המשרד למימון יציאת משלחת כזאת, ובגלל משרד החוץ איננו סבור שזה בתחום "עסקיו הרגילים".

עונש מופחת....

רוצחים במדינת ישראל יושבים, בדרך כלל, מאסר עולם, שהוא בממוצע 16 שנים של ריצוי עונש, בהפחתת ההתנהגות הטובה בעת המאסר. אין מבדילים בין רוצח לרוצח ורק הרצח הוא הגורם הקבוע.

שר המשפטים, פרופסור דוד ליבאי עוסק, בימים אלה, בחקיקה של חוק שיגדיר רוצחים בצורה שונה מבעבר, ויפחית מעונשם בהתאם. העונש המופחת, על פי הצעה זו,יגזר על אותם רוצחים שיוכח לגביהם שהם עשו מעשה זה ברגע של אי-שפיות, למשל, או שהתעמרו בו קשות עד לביצוע הרצח על ידו.

הטיפול האפקטיבי בסמים

האפקטיביות בטיפול בעברייני סמים היה, מאז ומעולם, עניין שהתחבטו בו גורמי אכיפת החוק במדינת ישראל. יש הסבורים כי יש להחמיר עם עברייני הסמים - הספקים והמשתמשים. אחרים סבורים כי יש להחמיר רק עם הספקים ולא להחמיר עם המשתמשים. הדיון בשאלה זו אורכו כאורך ימיה של הבעיה.

מדינת ישראל החליטה על חקיקת החוק למלחמה בסמים, שהוביל עברייני סמים לגזרי דין של למעלה מ-20 שנה ועונש של "חילוט", נטילת רכוש שהגיע על העבריין בדרך הסחר בסמים.

מה עושה העונש הכבד שמוטל על עברייני סמים? איך נוהגות מדינות אחרות? האם העונש אפקטיבי ?

הגיע לידינו מסמך מודיעיני של משטרת ישראל, שנכתב ב-30 באוקטובר 1992, ולא ראה מעולם אור. המסמך נכתב על ידי רב פקד גדי אשר, נציג משטרת ישראל בהאג והודפס בשגרירות ישראל בהולנד. המסמך הופץ בקרב אנשי הרשות למלחמה בסמים במשרד ראש הממשלה בירושלים,ובהם: מנכ"ל הרשות, בני אדר, יו"ר ועדת האכיפה, המשנה ליועץ המשפטי לממשלה-היהודית קרפ ואחרים.

על פי המסמך ההולנדים טוענים שיישום "הגישה הרכה" כלפי עברייני סמים - שעליה החליטו בשנת 1978, הובילה בשנים הראשונות לישומה לירידה במספר המשתמשים ואחר כך להתייצבות המספרים.

ההולנדים סבורים, כי האפקטיביות של הטיפול, נמצאת בעיקר בתחום ההתייחסות הרפואית והחברתית לנרקומנים ולסוחרים-הקטנים. ההתייחסות זו תוביל, לדברי ההולנדים, להקטנת היקף הבעיה והצמצום את גודלה של הקבוצה הקלאסית מכלל הפשיעה הפלילית. לכל היותר היא תרכוז בתחום הקבוצה הממנת את הצריכה בתוך עולם הסמים. קבוצה הפוגעת לפחות לכאורה בעצמה ולא בשאר חלקי החברה.

סביר להניח, כי חברי הוועדה ראו את הדו"ח של רב פקד גדי אשר, אך ספק אם הסכימו עם עמדת ההולנדים.

פטריית קמבוציון....

מי אינו מכיר את "פטריית הקמבוציון", ש"מיועדת לאלה הרוצים להרגיש מלאי מרץ און ורעננות,ומתאימות לילדים ולמבוגרים" ?

השופט דניאל ארנסט כותב בסיפרו החדש "תביעות קטנות" (הוצאת א.אילן ת.ד. 24044 תל-אביב) על "פטריית הקמבוציון", כפי שהיא משתקפת בדיונים שנערכו בבית המשפט לתביעות קטנות.

הוא מביא מקרה של תובע, שרכש את "פטריית הקמבוציון", השתמש בה אולם למרות שישה חודשי השימוש בה, הוא לא הפך לרמבו, או בעל כוח נעורים, ושיערו המאפיר לא השחיר. לכן, ביקש להחזיר לו 1,400 שקלים שהוציא לרכישת המוצר שנקרא "קמבוציון, כמוסות פטריות יפניות וסבירולינה".

הנתבעים, מפיצי הפטריה, טענו מנגד, כי "זה מוצר של מינרלים וויטמינים ולפני שזה יצא לשוק, הוא מקבל את אישור משרד הבריאות. זה בפעל מאושר,יש אנשים שזה עוזר להם ויש אנשים שזה לא עוזר להם.יש אנשים שטילפנו, האומרו שזה עוזר וזה תוספת מזון".

התובע הביא מסמך של משרד הבריאות מה-26 באוגוסט 1993, שבו נאמר "קמבוציון אינה תרופה ומשרד הבריאות מעולם לא ייחס לה סגולות רפואיות כלשהן".

השופט מציין, כי "ההבטחות שכלולות בפירסום ובתוית (של פטרית הקמבוציון) הינן הבטחות שוא".

וכאן הוא מפרט:

"אפילו בכמוסות ויטמינים סתם אין כל פרוט על האריזה באיזה ויטמינים ומינרלים המדובר. ובאשר לתכולת חומרים טבעיים, לא מפורט ולא ברור מה הם אותם חומרים...למעשה אומרת הנתבעת במשפט כי הכמוסות הינן מזון. אכן אין ספק שמדובר במזון יקר ביותר ואילו ידע התובע שאין בפניו אלא מזון, יתכן שהיה מוליכם לצורך מזון מסוג זול יותר. אלא שהנתבעת הציגה מצג כאילו היא מוכרת תרופה אנטי-ברסלית וסם נעורים, הכל מרוכז בכמוסה אחת קטנה,ונראה שאין ממש במצג זה".

הנתבעת שילמה,על פי גזר הדין, 1,400 שקלים,ועותק מפסק הדין הועבר למשרד המסחר והתעשייה.

אלא מה, בימים האחרונים ראיתי את מודעת "פטרית הקמבוציון" כשהיא מתנוססת בגאון באחד מעלוני הצרכנות.

וט"ו באב על שום מה?

רבים לא שמעו ולא ידעו על ט"ו באב, ומאלה שכן שמעו, מעטים יודעים את המשמעות של היום. גם בימי קדם, דיברו על ט"ו באב בלשון עבר, כמו שנאמר; "לא היו ימים טובים בישראל כט"ו באב". חז"ל קשרו את החג למאורעות היסטוריים מתקופות שונות, החל מיציאת מצרים ועד חורבן ביתר

מאת נח זבולוני

בתלמוד בבלי ובתלמוד ירושלמי נאמר: "לא היו ימים טובים לישראל כחמישה עשר באב וכיום הכיפורים, שבהן בנות ישראל יוצאות בכלי לבן שאולין, שלא לבייש את מי שאין לו, כל הכלים טעונים טבילה ובנות ישראל יוצאות וחולות (רוקדות) בכרמים. ומה היו אומרות? ..... שא עיניך וראה. אל תתן עיניך בנוי, תן עיניך במשפחה: שקר החן והבל היופי יראת אלקים היא תתהלל (משלי ל"א א').

וכך נאמר בתלמוד. תנו רבנן: יפהפיות שבהן מה היו אומרות? תנו עיניכם ליופי שאין האשה אלא ליופי. מיוחסות שבהן מה היו אומרות? תנו עיניכם למשפחה שאין האשה אלא לבנים. מכוערות שבהן מה היו אומרות? קחו מיקחכם לשום שמים ובלבד שתעטרונו בזהובים" (תענית ל"א ע"א).

טעמים רבים

במקורות ישנם טעמים רבים ליום ט"ו אב, טעמים דתיים, חקלאיים, ואף היסטוריים, מהם: יום שבו כלו מתי מדבר, כי בגלל הבכיה של חינם שבכו אבותינו, במדבר בליל תשעה באב בשנה השניה לצאתם מארץ מצרים בעוון המרגלים, נגזר עליהם שבמדבר ימותו ואף בניהם לא יזכו להכנס לארץ ישראל. כעבור ארבעים שנה. ובתום אותן השנים הגיע היום שבו כלו מתי מדבר ואותו היום היה חמשה עשר באב. לפיכך עשאוהו יום טוב. (ירושלמי שלהי תענית).

יש המייחסים את יום זה לימי הכיבוש בתקופת יהושע בן נון, הנקאים שהותרו השבטים לבוא זה בזה (נשואין). כי לפי המקרא: בצוה דוד נוחלי הארץ שלא תינשא בת היורשת נחלה, (אם לא הניח האב בנים זכרים) לא לבן שבטה, לבל תיסוב הנחלה אל שבט אחר. מצוה זו הציבה מחסום בין שבטי ישראל, עד שעמדו חכמים ודרשו את הפסוק כך: "דבר זה לא יהא נוהג אלא בדור זה" והתירו נשואים של בת יורשת נחלה לבן שבט אחר. וקבלה בידינו כלומר בידי חז"ל, כי ההכרעה בעניין נפלה ביום ט"ו באב...

פלגש בגבעה

ויש המייחסים את ט"ו באב, למעשה "פלגש בגבעה" הנקרא יום שהותר שבט בנימין לבוא בקהל אחרי מעשה פלגש בגבעה, שבעקבותיו עשו שבטי ישראל כלה בשבט בנימין, (שופטים י"ט-כ"א) וכמעט שהשמידוהו כליל, ושם נאמר, "ואיש ישראל נשבע במצפה לאמור: איש ממנו לא ייתן בתו לבנימין (שבט) לאשה. ויבוא העם בית אל וישבו שם עד הערב לפני האלקים וישאו קולם ויבכו בכי גדול, ויאמרו למה אלקי ישראל היתה זאת בישראל להפקד היום מישראל שבט אחד.

והעם נחם לבנימין כי עשה ה' פרץ בשבטי ישראל. ויאמרו זקני העדה, מה נעשה לנותרים לנשים? כי נשמדה מבנימין אשה, ויאמרו ירשת פליטה לבנימין, ולא ימחה שבט מישראל. ויאמרו הנה חג ה' בשלו, מימים ימימה, אשר מצפונה לבית אל וכו' ויצוו את בני בנימין לאמר: לכו וארבתם בכרמים, וראיתם והנה אם יצאו בנות שילו לחול במחולות, ויצאתם מן הכרמים וחטפתם לכם איש אשתו מבנות שילו, והלכתם אל ארץ בנימין, ויעשו כן בני בנימין וישאו נשים למספרם מן המחוללות אשר גזלו וישובו אל נחלתם ויבנו את הערים וישבו בהם". וזה נקרא יום שהותר שבט בנימין לבוא בקהל.

גם ביום זה הובאו הרוגי ביתר לקבורה. לאחר המרד הגדול של שמעון בר כוכבא, שחז"ל כינו אותו בשם, שמעון בר כוזיבא, החכמים התנגדו למרד בר כוכבא שהביא לנפילת העיר ביתר אחרון המבצרים היהודיים, לאחר המרד הטיל אדריאנוס קיסר, גזירות קשות על היהודים כתגובה על המרד. וכן גזר שלא יובאו חללי ביתר לקבר ישראל. בט"ו באב, הובאו הרוגי ביתר לקבורה, כאמור.

עגלי הזהב

טעם נוסף ליום ט"ו באב: ירבעם בן נבט, שעליו נאמר "חוטא ומחטיא את הרבים" העמיד עגלי זהב אחד בבית אל והשני בדן, כדי למנוע מהיהודים לעלות לרגל לירושלים. לשם עבודת השם בבית המקדש. ויאמר אליהם "הנה אלוהיך ישראל אשר העלוך מארץ מצרים בית המקדש. (מלכים א' י"ב) אבל שבטי ישראל שמרו אמונים לבית המקדש ולירושלים, והיו מתגנבים לירושלים, מה עשה ירבעם בן נבט, הוא העמיד והושיב פרדסאות (אנשי מג"ב) לשמור על הדרך ירושלמיה, לבל יעלו עשרת השבטים לבית המקדש, עד שקם המלך הושע בן אלה וביטל את הפרדסאות והתיר את העליה לרגל לירושלים ואותו היום שבוטלו הפרדסאות היה ט"ו באב.

ועוד טעם: ביום ט"ו באב, סיימו את מלאכת כריתת העצים לבית המקדש. בימי הבית, גם עצי המערכה על גבי המזבח היו נבחרים בלי שום פסול של תולעת. לפיכך, היו כורתים את העצים רק בתקופה שבין ניסן ומחצית אב, ואותו היום שסיימו את מלאכת הכריתה, היה ט"ו באב, ולכן קבעו יום. זה ליום שמחה וחג, יום שהשלימו מצווה גדולה.

מעניין לעניין ובאותו. עניין.... מסופר במסכת תענית כ"ח ע"ב: כשעלו בני הגולה מבבל, לא מצאו עצים בלשכה (אוצר העצים במקדש) בשביל המערכה, עמדו כמה משפחות והתנדבו לתת עצים משלהם ומסרו אותם לציבור והקריבו מהם קרבנות ציבור ואותו היום ט"ו באב היה.

הזכרנו את החיבט החקלאי שביום ט"ו באב וגם הזכרנו את המחוללות בכרמים, שבו יש גם אספקט דתי והוא: ביום ט"ו באב הוא חג הכורמים והנוטעים, לפי הלכה הנוטע כרם או עצי פרי צריך להיות עד ראש השנה לא פחות מארבעים וארבעה (44) ימים, לפני ראש השנה, ואז מתחילה השנה השניה לגבי דין ערלה, אבל אם נטע בפחות מ-44 יום לפני ראש השנה, הוא צריך לחכות שנה נוספת כדין שלש שנים לערלה. ולכן כאשר נוטעים בט"ו באב, מרוויחים שנה שלמה לשלושת שנות הערלה, נקראת שמחה. ושמחה זו היתה ניכרת במיוחד בירושלים, שלפי ההלכה אין נוטעים בתוכה לא פרדסים ולא גנות (בבא קמא פ"ב ב), והכרמים של ירושלים היו מחוץ לעיר בסביבתה, ולכן היתה היציאה מירושלים. זו של בנות העיר, רושם של שמחה יותר מבכל ערי ארץ ישראל והיו הנשים יוצאות במחול, ולא בשיר, כי אסור להן לשיר כמו שכתוב – "קול באשה ערוה", ולכן הסתפקו בריקוד.

חברת החשמל לישראל בע"מ

חי"א חשמל – שירות טלפוני

להודעות על תקלות

24 שעות ביממה

ירושלים	02-580666
תל-אביב	03-5633777
חיפה	04-647777
אילת	07-372191
אשדוד	08-511688
אשקלון	07-770088
אריאל	03-9366345
	03-9366346
	03-9366347
באר-שבע	057-462666
בית שמש	02-911669
טבריה	06-792275
חדרה	06-223133
כרמיאל	04-881731
נהריה	04-933555
נתניה	09-602988
עפולה	06-423333
פתח-תקוה	03-9394488
צפת	06-970211
ראשון-לציון	03-9632488
רחובות	08-371388
רמלה	08-221313
רעננה	09-906188

هكذا من الامل

קולנוע / אורי שין

מדריך נבוכים משעשע וממזרי

יומנו של נני מורטי. במאי: נני מורטי

פער תרבותי קולנועי נסגר בחשיפתו של הבמאי נני מורטי לקהל הרחב בארץ, עם הצגת סרטו "יומני היקר". מורטי הוא אחד היוצרים המקוריים והמעניינים של הקולנוע האיטלקי בעשרים השנים האחרונות, אך עד כה הוא היה מוכר למיעוט הצופה בתכניות הסינמטקים. המפיצים לא הסתכנו בהבאת סרטיו לבתי הקולנוע, וזה די מוזר אם נזכור שסרטיהם המורכבים של האחים טביאני זכו להפצה ואילו מורטי הממזרי, המשעשע ובעל התפיסה הקולנועית רחבת האופקים, קולנוען במלוא מובנו של המושג, נשכח בשוליים.

"יומני היקר" הוא סרטו החדש של מי שמוביל היום באיטליה את הזרם של במאים עצמאיים שאינם תלויים בזוטרי המפיקים ומאות רשתות השידור הפירטיות והחוקיות המכתיבות את תכניו של הקולנוע האיטלקי המסחרי הנמצא במשבר עמוק ומתמשך. מורטי הוא כאותם ליצני חצר מימי הביניים שהסוו את האמת המרה מאחורי סיפורים וחידודי לשון משעשעים. בדרכו המתוחכמת הוא יוצר קולנוע של ניגודים בין הנאמר בפס הקול ובין התמונה ולהפך. ניגודים אלה יוצרים את האירוניה, שהיא ממרכיביו הבסיסיים של סרטיו.

הסרט החדש הזה הוא יצירה קולנועית ייחודית המשתמשת בז'אנר הקולנוע הדוקומנטרי כאמצעי להציג מציאות מזווית ראיה אישית מאוד של הבמאי, המופיע בתפקיד הראשי. סגנונו של מורטי מזכיר את סדרת "יומניו" הקולנועיים של הבמאי הישראלי דוד פרלוב, אם כי כל אחד מהם מביא עמו את אישיותו השונה אל המסך, נושאים שונים ודרך הצגה שונה. זהו שלב נוסף בהתפתחותו של הסרט הדוקומנטרי, אשר הפך בשנים האחרונות לכלי ביטוי אישי שאינו פחות מרתק ומעניין מן הסרטים העלילתיים, בעיקר בשל העובדה שהבמאים הדוקומנטריסטים טשטשו את הגבולות הנוקשים בין הפיקציה למציאות, בין ההיבטים הסובייקטיביים לאובייקטיבים, שאבו מהסרט העלילתי את המוטיבים הדרמטיים, תוך מתן הדגשים ויזואליים התואמים את המסך הגדול ויותר עם זאת לא ויתרו על המציצנות הסקרנית הסוקרת תופעות חברתיות, פוליטיות ותרבותיות, תוך מעורבות אישית ברורה. למעשה מתקיים תהליך ברור וטבעי של נטישת הדימוי שהסרט הדוקומנטרי בא להציג מציאות כמות שהיא, דימוי שלא היה לו אחיזה של ממש כבר בראשיתו של הקולנוע. דימוי זה נבע מהצבתה של המצלמה כעווית מסויימת הקולטת רק את מה שהתרחש מולה, ומטעמים פוליטיים בעיקר (שהרי משטרים רבים נהגו להשתמש ביומני חדשות כהצגת נתונים אובייקטיבית) קיבל הקולנוע הדוקומנטרי דימוי של קולנוע "אובייקטיבי".

"יומניו" הקולנועיים של מורטי מורכבים משלושה פרקים שלכאורה אין ביניהם כל קשר, אך בסופו של המסע המרתק והמשעשע בחלקיו, יוצרים תמונה עדכנית על פי מורטי למצבה של החברה האיטלקית המבולבלת, חסרת הכיוון והאדישה לא מעט לאורחיה.

הפרק הראשון הוא סיור קטנוע ברחובות רומא באמצע הקיץ. רומא של מורטי היא עיר של אתרי צילום, של בתי קולנוע סגורים, של תגיות צעירים שהוא צופה בהן מהצד. רומא של יופי וכיעור המשמשים בה בערבוביה. הפרק השני הוא מסע אל האיים שבדרום איטליה. ובכל עיר – הפתעה: ראש עיר המבקש לבנות כפר הוליבודי, יאפים איטלקים המנסים להתגבר על השעמום במסיבות גרנדיוזיות, ועוד. אין רגע דל. בפרק השלישי מתאר מורטי סיפור קפקאי שעבר עליו כשנתקף בגירוד מסתורי, בעקבותיו נאלץ לעבור מסכת הרפתקאות מוזרה.

כשרונו של מורטי בסרט מתבטא בעיקר ביכולתו לרתק את הצופים ללא שימוש מתוחכם בפירוטכניקה קולנועית. בעזרת מצלמה ועריכה פונקציונלית ופשוטה הוא מביים קולנוע חכם וממזרי, ונדמה שאפשר היה לכלות עוד דקות ארוכות בחברתו, כמדריך נבוכים של ההוויה הקיומית הפרטית שלו בחברה שהוא לועג לה, עוקץ אותה, ויחד עם זאת אינו יכול בלעדיה.

במחיר של כרטיס קולנוע מזמן לנו מורטי מסע שכולו חוויה מענגת ומשעשעת כפי שאף מורה דרך איטלקי לא היה עושה זאת. אל תחמיצו.

פופוליטי

אם למישהו חסרה אמירה חברתית־פוליטית בפופ המקומי שנעשה היום, הרי מהשבוע משתנים פני הדברים. שחר גינוסר ולהקתו "לוטוס" מוציאים להשמעה שני שירים חדשים מאלבום הבכורה שלהם. השיר הראשון, "תוספת לחזון השלום" (מלים: יהודה עמיחי, לחן: שחר גינוסר), יוצא, לפי דפי הפרסום, בעקבות ההתפתחויות האחרונות בתהליך השלום. השיר השני, "אקסטזה", העוסק בהתלהמות האופיינית למאמיני צדיקים, ויהיה, מן הסתם, תמיד רלוונטי. העיסוק בפעילות פוליטית אינו זר לשחר גינוסר, בן 33, חבר לשעבר בקיבוץ "כרם שלום", שבמשך ארבע שנים עבד כפועל בניין לצידם של פועלים פלסטינים ממחנות פליטים. את עברו האישי הוא מתעל עתה לשירים. להזיק הוא לא יכול.
אלון כספי

הצגות ראשונות / אביבה זלצמן

למרות הכל יש לאושר סיכוי

החאן הירושלמי מעלה את "הינשוף והתלתולה" מאת ביל מנהוף. ריבי פלדמאסר, הבמאית, על האגדה ועל המציאות ועל הליהוק

ה"ינשוף והתלתולה", מחזה מאת ביל מנהוף, שנכתב בסוף שנות ה־60 וזכה גם לגירסה קולנועית מצליחה, על־פי תסריט של ג'וף הלר ("מילכוד 22") ובכיכובם של ברברה סטרייסנד וג'ורג' סיגל, מועלה לראשונה בישראל בתיאטרון "החאן". "הינשוף והתלתולה" – קומדית קיץ לשני שחקנים, פלורנס בלוך ושלום שמואלוב – הוא סיפור אהבה בלתי אפשרית בין פליקס האינטלקטואל, יוצא מתוסכל וזבן בחנות ספרים, לבין דוריס, זונה לשעבר, צעירה סנובית בשולי החברה.

הבמאית, ריבי פלדמאסר, אומרת כי המחזה הוא "גירסה משוכללת של כל הווריאציות הפיגמליוניות הידועות. זהו סיפור פיגמליון מודרני ובכיוון הזה ביימתי את ההצגה".

מודרני, מאיזו בחינה?

"מהבחינה, שפה יש התפכחות מאשליות האגדה, וזה לא היה מתאפשר בזמנו של פרופסור היגנס וליזה דוליטל. פיגמליון זו אגדה, ובאגדה יוצרים אשליה שליזה משתנה ומתאימה עצמה למעמד הגבוה והכל נגמר בסוג של הפי הנד. אבל זה לא נכון, וזה אפילו שטחי לחשוב שאפשר להשתנות. ב"הינשוף והתלתולה" יש התמודדות יותר קשה עם המציאות. היא מנסה להפוך אותה לאינטלקטואלית, אבל לא מצליחה. זה קרוב יותר למציאות, זה סיפור אנושי".

מעין גירסה של "אשה יפה"?

"גם הסרט הזה הוא אגדה. שם, היא מתאימה עצמה לחיים טובים ועשירים. פה, הוא צריך להתמודד עם אשה שמעוותת את השפה, שעברה דברים. נכון, שגם פה היא עוזבת את הרחוב, אבל למען תפקיד של מוכרנית בחנות טפטים. אצלי גם הגבר עובר תהליך, תוך כדי התמודדות עם השאלה האם להיות מאושר, או להיות בעל אגו, אינטלקטואל ובודד. בסופו של דבר הוא נשאר איתה".

כדי להדגיש את הפן המציאותי של הסיפור, בחרה פלדמאסר שחקנים שהם "אנטי טייפ־קסטינג. שלום שמואלוב הוא לא בדיוק הגבר המפיל, ופלורנס בלוך היא לא הטיפוס של פאם פאטאל. זה מבליט את הפן האנושי והמציאותי של הסיפור". אולם למרות שמדובר בסיפור אנושי, שיכול לקרות וקורה בכל מקום, החליטה פלדמאסר לביים את המחזה באווירה המקורית שלו, ארה"ב של שנות ה־60, ולא להפוך אותו "למחזה מקומי. לא עשיתי את ההשלכות הרלוונטיות של עדות בארץ. אני סומכת על האינטליגנציה של הקהל. המיקום גם לא חשוב. זה סיפור אהבה על שני אנשים בודדים, המסרבים לקבל את עצמם כמות שהם, והמפגש ביניהם והסיכוי לאהוב מכריח אותם לערוך סדר עדיפויות חדש בחייהם. בסופו של דבר האהבה זוכה. 'הינשוף והתלתולה' הוא המציאות: למרות הפשרה יש סיכוי לאושר, לשניהם".

שמואל שמואלוב ופלורנס בלוך, "הינשוף והתלתולה"

החיים מחייכים אליהן

תקליט בכורה לשלישיית "המכשפות" עומד לצאת השבוע. אז, הן אומרות, נתחיל לעבוד באמת קשה

מאת אלון כספי

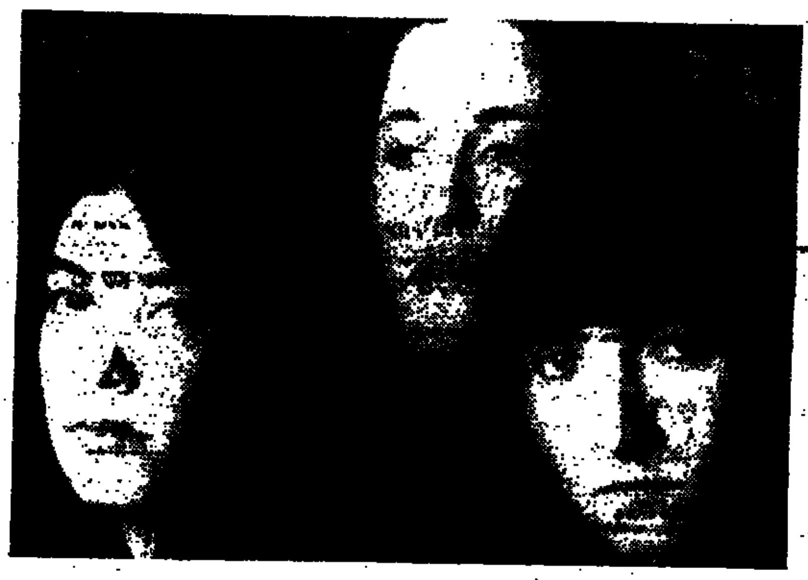

ה"מכשפות" לא היו בהופעה של "בייבז אין טוילנד" לפני שבועיים ב"רוקסן". הן היו עסוקות בדברים אחרים, למרות שרצו ללכת. "המכשפות", שלישיית הרוק הנשית הישראלית הראשונה שלא הוקמה כפרוייקט פסטרי המנוהל על־ידי גברים, נולדה לפני שנתיים, בתקופת השיא של ה"ריוט גירלז". ואף על פי כן הן דוחות כל השוואה ל"בייבז" או ללהקות אחרות שנמנו על הזרם הזה. "המוסיקה שלנו שונה לגמרי", אומרת הסולנית, ענבל פרלמוטר, שמדגישה כי עובדת היותן שלושתן נשים היא כמעט מקרית. "לולא החיבור המוסיקלי בינינו, לא היתה להקה".

ובכל זאת, זכרים בעלי נטיות פאראנואידיות, עלולים לראות את פרוייקט "מכשפות" כמזימה נשית לסלקם מן העולם. כולן נשים שם. המנהלת האישית שלהן היא ליליאן שרץ וגם ההפקה המוסיקלית של אלבום הבכורה שלהן, "עד העונג הבא", שיוצא השבוע, הופקדה בידיה של אשה – קורין אלאל. מצד שני, לכל המעורבים בעניין ברור שמה שחשוב הוא כיצד המוסיקה שלהן תתקבל על־ידי הקהל. לפחות עד עתה התגובות לסינגלים שהוצאו להשמעה ברדיו היו אוהדות. בינתיים, הן מודות, החיים די מחייכים אליהן.

בסך־הכל בנות 23. ענבל פרלמוטר (שירה וגיטרות) ויפעת גץ (בס). עזבו לפני שנתיים חמישייה נשית שפעלה בעיר מגוריהן, רחובות. ערן ועירא, טכנאי שעבדו איתן, סיפר להן על מתופפת אחת מראשון־לציון, יעל כהן שמה, התארגנה פגישה, שלאחריה קמו "המכשפות". הפרק הבא התרחש בתל־אביב. את החזרות הן קיימו בדירתה השכורה של יפעת. רק במקרה גר באותו בניין יואב קוטנר, שבא יום אחד לשמוע מי טורד את מנוחת הצהריים שלו. הציץ ונפגע. מאז, הן אומרות, הוא כל הזמן תמך ועודד. המפגש המשמעותי הבא היה עם קורין אלאל. יעל: "לשלושתינו היה ברור שאנחנו רוצות לעבוד עם קורין. יום אחד פגשתי אותה אצל מורה משותף שלנו והזמנתי אותה להופעה. אחרי כן נפגשנו אצלה בבית. ולמרות שהשמענו לה הקלטה די חובבנית של השירים, היא הסכימה לעבוד איתנו".

ענבל: "קורין הגיעה כשכבר היה לשירים עיבוד כללי. מה שהיינו צריכות זה מישהו שיסדר את הקצוות וידע לומר מה נכון בכל שיר. קורין עשתה את זה בהרבה עדינות. בעבודה איתה היתה הרגשה שהיא נזהרת להיות שם. היום אנחנו מאוד שלמות עם התקליט. אתה יכול לומר שיש בו קטעים בוסריים, אבל הסך־הכולל מאוד מספק אותנו".

לחשיפה הגדולה הראשונה זכו "המכשפות" לפני כשנה כשהגיע לרדיו הביצוע שלהן ל"קסם על ים כנרת" של נעמי שמר. השיר, שהוקלט לכבוד מופע מיוחד שהוקדש לשמר, הפך ללהיט. ענבל: "מרוב שאנחנו מבצעות את השיר הזה בהופעות, התחושה שלנו היום היא שאנחנו כתבנו אותו". ולמרות זאת, באלבומן החדש "קסם" לא מופיע. מבין 12 השירים המופיעים בו, עשרה נכתבו על־ידי ענבל פרלמוטר, הסולנית. במהלך הראיון מתברר שפרלמוטר היא גם הרוח החיה העיקרית של הלהקה. חלקן של יעל ויפעת צנוע יותר, בינתיים. כל אחת מהן תרמה שיר לאלבום.

מה הלאה? לפחות לדברי המנהלת האישית שלהן, ליליאן שרץ, העתיד ורוד. "מהופעה להופעה", היא אומרת, "אנחנו מרגישות שיש התקדמות. מגיע יותר קהל ויש אפילו גרופי'ס. אחרי שיצא התקליט נראה איך הוא מתקבל ואז נתכנן את ההמשך. את התקליט הבא". ענבל: "אחרי הפגישה הראשונה עם ליליאן נורא בהלתי. היינו צריכות לחתום על חוזים ולחשוב קדימה. היינו צעירות וזה נראה לנו מוקדם מידי. רק אחר־כך הבנו מה זה דורש מאיתנו להיות להקה. רק אחרי שהתקליט יצא נתחיל באמת לעבוד קשה".

גנבו לו את הים

במוזיאון ישראל תיפתח בתחילת אוגוסט תערוכתו של דן קדר "גנבו לי את הים", המתעדת בציור הרס בתים ישנים על חוף הים של תל אביב, כפי שראה זאת קדר מחלון הסטודיו שלו ברחוב גאולה. אוצרת: מאירה פרי־להמן. בקטלוג כותב דני קרוון כי התיעוד הזה הוא "מעין מעשה קונספטואלי ללא מלים, ללא כתב – והוא הופך להיות אמנות לשם אמנות עם כל האפשרויות המגרות, המעוררות לדרישה אינטלקטואלית. למתח שבין אמן לקהל, שבין משדר לקולט". ומאיר אהרונסון מוסיף, באותו קו כי "אסור לראות את העבודות רק במישור הדוקומנטרי שלהן. אין הן כאלה. קדר עוסק באמנות סיזיפית. חוזר ועובד על אותו הנוף, במעגל אינסופי שאין לו תכלית ואין לו אפילו רצון עצמי לתכלית. פשוט מעגל ההולך וסובב סביב נקודה אחת שבמקרה להולסין התייצבה מול האמן. לא הוא הציב עצמו מולה, אלא היא בחרה בו כבמין שליח".

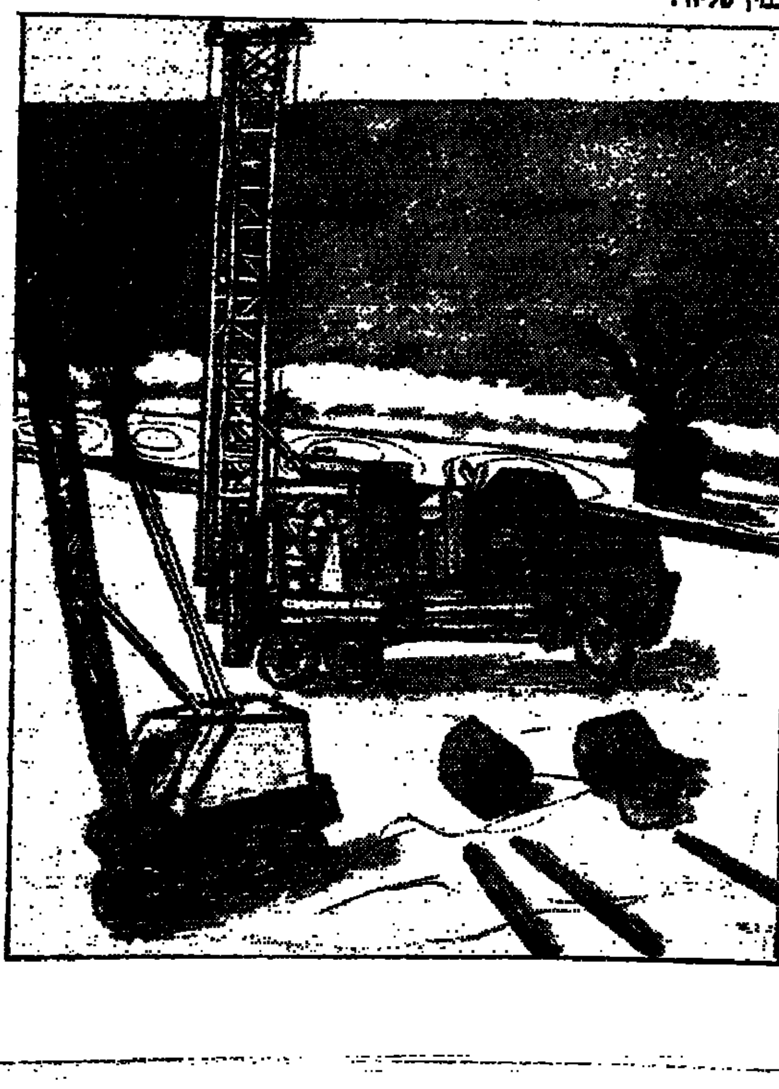

מועמדים לפרסי הטלוויזיה

הוכרזו המועמדים לפרסי "אמי" לשנה זאת. רבות מתוכניות הטלוויזיה המועמדות מוקרנות, או הוקרנו, אצלנו בערוצים השונים.

הסדרות הדראמאטיות המועמדות לפרסים: "חוק וסדר", "חשיפה לצפון", "NYPD", "גדר חיה", "סטאר טרק, הדור הבא". הקומדיות המועמדות לפרסים הן: "פרייזר", "לארי סנדרס שואו", "משתגעים מאהבה" ו"סיינפלד". גם תוכניות האירוח של ג'יי לנו ודייוויד לטרמן בין המועמדות לפרס, וכן טקסי ה"אוסקר" וה"טוני" האחרונים.

השחקנים המועמדים על תפקידים בסדרות דראמאטיות הם: פטר פאלק, מייקל מוריאטי, דניס פרנץ, דייוויד קרוזו וטום סקריט. השחקניות המועמדות: ג'יין סימור, אנג'לה לנסברי, קאתי בייקר, סילה וורד וסוזי קורץ.

קלסי גרמר, פול רייזר, ג'ון גודמן וג'רי סיינפלד הם השחקנים המועמדים על תפקידיהם בסדרות קומיות, והשחקניות באותה קטיגוריה: פטרישיה ריצ'רדסון, הלן האנט, קנדיס ברגן ורוזאן (איי.פי.)

סיוע להפקות פרטיות

האגף לתרבות ולאמנות של מינהל התרבות הגיע להסדר עם איגוד האמרגנים והמפיקים על סיוע בהפקות תיאטרוניות פרטיות. מדובר במענק שיכסה את הוצאות המימון על הלוואות שהמפיקים יקחו לצורך ההפקה, ויאפשר הלוואות עד ל־50 אלף דולאר להפקה.

מתכוננים לפסטיבל הבא

בחיפה החלו ההכנות לפסטיבל הבא להצגות ילדים. גם השנה הוא אמור להתקיים בחול המועד פסח, וגם השנה מדובר על בין חמש עד שבע הצגות תחרות, וכמובן, הצגות אורחות. המנהל האמנותי הוא סיני פתר, והמפיקה היא שולי זיו.

"משרתם של שני אדונים" לארגנטינה

בתחילת 1995 תגיע ההצגה "משרתם של שני אדונים" גם לארגנטינה. הלהיט של תיאטרון הבימה, בבימויו של עמרי ניצן, ובכיכובו של שמואל וילוז'ני, הוצג כבר למעלה מ־250 פעם, והשתתף גם בפסטיבל גולדוני באיטליה אשתקד.

מנהלת מוסיקלית לקשתניות קמרטה

הכנרת ורה וידמן התמנתה למנהלת המוסיקלית של תזמורת קשתניות קמרטה רמת השרון המונה 13 נגניות. וידמן, ילידת לנינגרד שהגיעה לישראל בשנת 1973, אומרת כי בשל הרכבה המיוחד של התזמורת יוקדשו זמן ומאמצים לבניית תכניות קונצרטים ללא מנצח.

"תערוכה על הפנים"

"תערוכה על הפנים", הוא שמה של התערוכה החדשה במוזיאון המדע בירושלים. התערוכה מאפשרת ליצור פנים אידיאליים מחלקי פנים של אישים שונים, להתבונן במשחקי אור וצל על הפנים, זיהוי תווי פנים ברישומי אמנות ועוד. זוהי תערוכה נודדת שהוצגה לראשונה ב־1988 באוניברסיטת סן דייגו.

ערב צאתן לפסטיבל המוסיקה שלזוויג-הולשטיין בגרמניה, הציגו נגנות התזמורת הסימפונית הישראלית ראשון-לציון את בגדיהן החדשים שעוצבו בידי מעצבת האופנה ללוש בנקיאריאל, בנסיון ראשון מסוגו בארץ "ילשבור" את המבנה המסורתי של לבוש בגדי התזמורת.
בנקיאריאל עיצבה 40 דגמים שונים, כל אחד על פי מבנהה האישית של הנגנת, בשילובי בדים טבעיים בצבעי שחור והכחל קלאסיים.

ספר חדש / ת. איזנברג

מטבח אישי עם השפעות

הוצאות הספרים אינם מתעייפות מלהוציא לאור ספרי בישול מהודרים, וגם הקוראים (ומבשלים) אינם נלאים מלקנות אותם. אשר על כן יצא לאור זה עתה, בהוצאת מודן, ספר בישול חדש, "רק אוכל טוב" שמו, מאת השף איתמר דוידוב.

איתמר דוידוב הוא בשלן מנוסה, שוקים וניהל פעם מסעדה בעלת טעם וריח מיוחדים, "פיטנגו" שמה, אשר נסגרה כי אולי הקדימה את זמנה. הוא התחיל (את לימודיו הרישמיים) באמנות דווקא, למד בבצלאל קדרות ועוסק היום בעיצוב מזון לפרסום ולספרי בישול. אבל השכלתו הבישולית החלה במטבח של אמו הפרסיה-תימניה, בביתה ג'. שם עשה את הניסויים הראשונים, לא למורת רוחה כנראה. אחר-כך כבר היה שוליית טבח לא רישמי ב"נקטאר", המסעדה של בתדורתו ששי ברמת-אביב. מכאן לכאן גם למד בבצלאל – קדרות, לא בישול – ואחר כך פתח את "פיטנגו" עם שותפו מני אריאל. זה לא כל הסיפור, אבל לצטט את כולו, כפי שהוא מופיע בהקדמה האישית לספר, לא נוכל.

עם זאת, מהסיפור יובן, כי לאיתמר דוידוב יש ניסיון, שורשים ואהבה רבה להרפתקנות בישול, ואלה באים לביטוי בספר.

בספר כמה פרקים: מבוא, ובו דברים על: הפקת ארוחה, תכנון תפריטים, השכלה יינית, מיני סכינים, עשבי תיבול ותבלינים; מנות ראשונות: לחם ובצקים (עם הרבה מילות עידוד לפחדני שמרים); סלטים, שימורים, דגים, בשר, עוף, מרקים, תוספות, קינוחים ועוגות. לכל פרק הקדמה משלו. סה"כ יש בספר 138 מתכונים, שאת חלקם אפשר לכנות "בסיסיים", כמו אורז לבן ומיונז ביתי, וחלקם האחר "מעניינים", למשל: בצלים ממולאים ברוטב רימונים או טחין (פטה) בקסיס.

הספר על צילומיו יפה מאוד. דוידוב הוא שבישל את המאכלים ועיצב את צילומים, צילם פיליפ מסראי, עיצב אריה גלוך, ערכה את המתכונים עדי גינצבורג-הירש.

והנה כמה מהמתכונים:

לחמניות בנוסח מסעדת פיטנגו

32 לחמניות

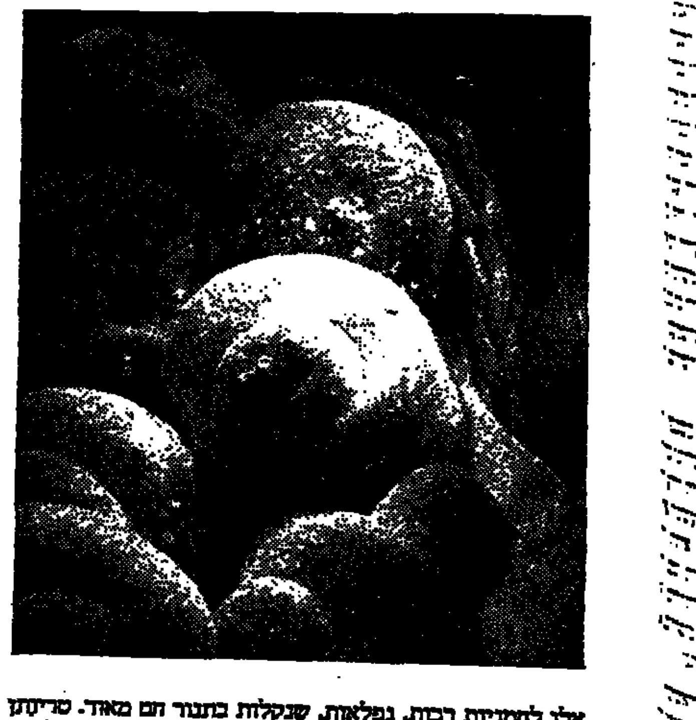

אלו לחמניות רכות, נפלאות, שנקלות בתנור חם מאוד. טריותן נשמרת רק ביום האפייה, ולכן יש להקפיאן מייד לאחר שהצטננו. אין צורך להפשיר – מרטיבים את הלחמניות הקפואות במעט מים ומחממים דקות ספורות בתנור חם מאוד (250°צ). מגישים עם חמאה.

המצרכים:
30–40 גרם שמרים
2 1/2 כפות סוכר
850 גר' קמח
2 1/4 כפיות מלח
2 ביצים גדולות
2 כוסות מים

לציפוי:
1 חלמון
2 כפות חלב או מים
1/2 כפית סוכר

תבניות אפייה שטוחות, משומנות או מקומחות.

ההכנה:
1. מערבבים יחד בקערית את השמרים, כף וחצי מהסוכר וכף קמח. מוסיפים מעט מים חמימים ומניחים לתסוס.
2. מערבבים בקערה גדולה את הקמח עם המלח וכף הסוכר הנותרת.
3. צרים בקמח גומה, יוצקים לתוכה את תמיסת השמרים, מוסיפים את הביצים והמים ולשים לבצק לא קשה. אם מתפיחים את הבצק במקרר במשך לילה, כדאי להכין בצק רך יותר – מכסים בירידת פלסטיק ומתפיחים במקרר. להתפחה רגילה מכסים את הבצק במגבת לחה ומשהים עד שיכפיל את נפחו.
4. לשים את הבצק ומתפיחים שוב, עד שיכפיל את נפחו.
5. מחממים תנור לחום גבוה מאוד (250–270°צ).
6. לשים את הבצק בעדינות וקורצים ממנו פיסות בגודל 2x4 ס"מ. מגלגלים כל פיסה למעין "נקניק" באורך 20 ס"מ וקושרים אותו סביב עצמו. מניחים את הלחמניות בתבנית, במירווחים גדיבים, כ-16 לחמניות בכל תבנית, ומתפיחים שעה וחצי.
7. טורפים את החלמון עם החלב והסוכר ומברשים את הלחמניות בתערובת. אופים עד שיזהיבו ומצננים על רשת. שומרים במקרר, או מקפיאים מייד.

לארוחה קלה: מגישים עם טחין כבד בקסיס או עם פאטה מקרל.

מישמשים ממולאים בבשר כבש

4 מנות

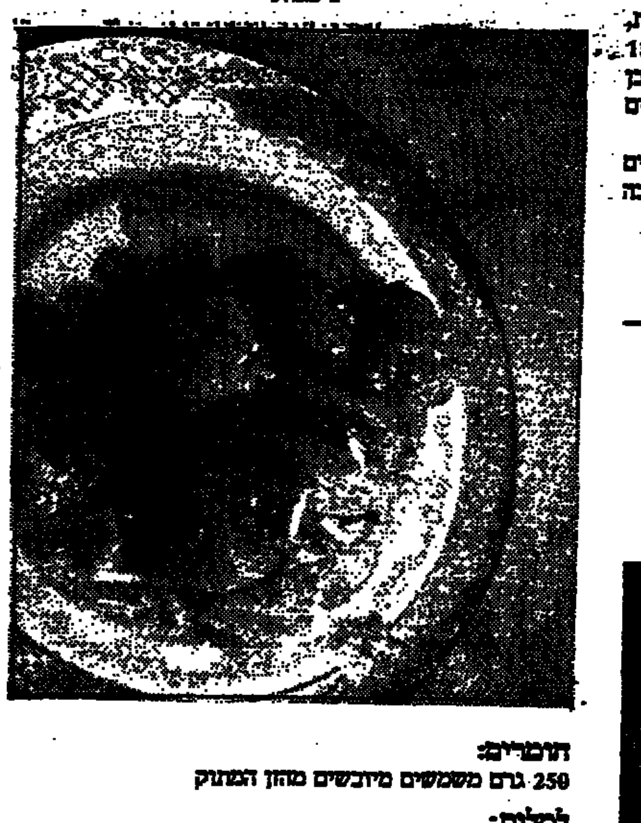

המצרכים:
250 גרם משמשים מיובשים מהזן המתוק

למלית:
1/2 ק"ג בשר כבש טחון, רצוי כתף קדמית עם מעט שומן
1 פרוסת לחם מלא או שחור, ללא קרום, שרויה במים וסחוטה
1 שן שום קטנה, מעוכה
1 חלמון
חופן קטנה פטרוזיליה, קצוצה

לרוטב:
2 כפות דבש
1/4 כפית קנמון טחון
1/4 כפית זנגביל מיובש, טחון
1/4 כפית קליפת אגוז מוסקט (מייס), טחונה
קורט אגוז מוסקט, מגורד
פלפל לבן
מלח
4 בצלים בינוניים, חצויים לאורכם ופרוסים
1/2 כוס שמן
4 כפות שקדים קצוצים
1 בקבוק בירה גדול (480 מ"ל)

לקישוט:
2 כפות שומשום קלוי

ההכנה:
1. שוטפים את המישמשים, שמים בקערה ומוסיפים מים פושרים. שורים למשך שלוש שעות, מסננים ושומרים את נוזלי השרייה.
2. להכנת המלית: מערבבים יחד את כל חומרי המלית ושומרים בצד.
3. מערבבים בקערית נפרדת את הדבש עם הקינמון, הזנגביל, קליפת אגוז המוסקט והמוסקט המגורד, ומתבלים בפלפל הלבן ובמלח. מוסיפים כף מים, ובוחשים.
4. מטגנים בסיר רחב את הבצל בשמן עד שישחים מאוד אך לא יחרוך.
5. עושים חתך בצד השקע של כל מישמש וממלאים במלית הבשר. טובלים כל מישמש ממולא ברבש המתובל ואחר-כך בשקדים הקצוצים, ומניחים על הבצל המטוגן בסיר.
6. מוסיפים את הבירה, ואם הנוזלים אינם מכסים את המישמשים, מוסיפים מנוזלי ההשרייה שלהם, כדי כיסוי. מכסים ומביאים לרתיחה. מסירים את המכסה ומבשלים על אש נמוכה כשעה. כמות הנוזלים צריכה להצטמצם למחצית מהכמות המקורית. טועמים ומתבלים שוב במלח ובפילפל. להגשה זורים מעל את השומשום ומגישים על מצע אורז לבן.

הצעת הגשה: מגישים עם אורז מטוגן. יין: ארום יבש וקל – קברנה סוביניון, או הילולים.

רשמי ביקור ב"חור שחור"

בבית המעצר אבו-כביר מאבדים צלם אנוש. כך קובעים מימצאי ביקורת של "האגודה לזכויות האזרח"

מאת אהרן להב

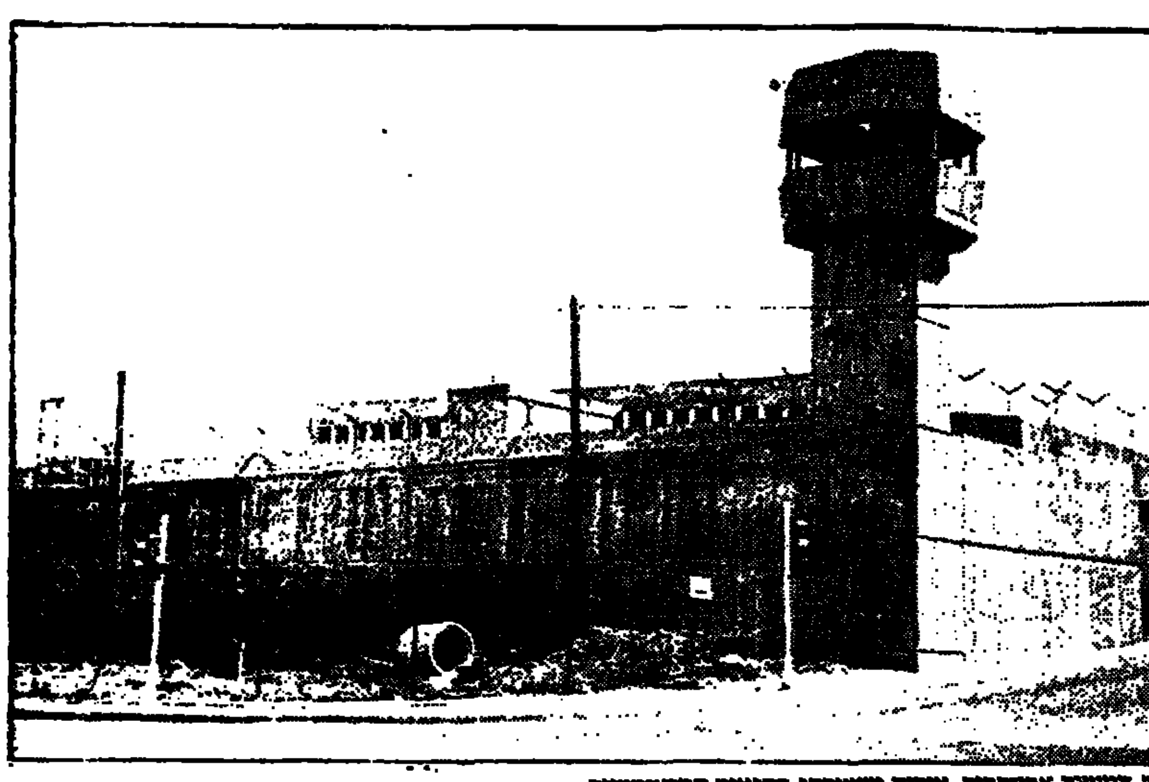

בית המעצר אבו-כביר, אירוח משטרתי בתנאים תת-אנושיים

המודמן. לאולם המעצרים של היכל המשפט בתל-אביב, כי חבר שלו או קרוב משפחה נעצר בגין חשד לעבירה כלשהי, לא מבין איך, אחרי 24 שעות בין כתלי בית המעצר, שאר בשרו או חברו הקרוב או שכנו נראה כמו צל של עצמו. לא מגולח, הבגדים מקומטים, העיניים אדומות, עפעפיים טרוטים. במקום תסרוקת, עירמה של שערות על ראש כבד ושח. כך הם מובאים לפני שופט/ת מעצרים תוך הישר מאבו-כביר, כדי לשמוע מפי התובע במה מואשמים אותו, עוד לא מאשימים.

בני מזל, עם משפחה תומכת או חבורת ידידים בחוץ, מצליחים לגייס עו"ד שייצג. בשלב זה עיקר המאבק נגד התובע המשטרתי הוא לשכנע את הצדק, כי אין שום טעם להחזיק את החשוד במעצר וכי לא ייגרע מהחקירה אם ישוחרר בערבות או ירותק לביתו בלי להתקרב לטלפון או לפגוש משפחה/ידידים כדי למנוע שיבוש החקירה – רק לא לחזור למוטל המשטרתי המבחיל.

בעקבות זעקות ביקורת

המשטרה מעדיפה, כמעט בכל המקרים, לאורח את החשוד במלונה הידוע לשימצה בכל רחבי גוש דן, גם בקרב קהיליית העבריינים וגם בקרב האוכלוסיה היותר מהוגנת, הקרויה בז'רגון הפלילי "בעלי הצווארון הלבן". השופט/ת התורן שוקל ונבה מול זכות, ואם החליט על המשך מעצר – אין לו כלים לבדוק אם יש מקום במתקן ל"משלוח" החדש או שהכל תפוס והוא שולח עוד רג לקופסת הסרדינים המאוסה הזאת.

זעקות הביקורת על התנאים הקשים השוררים בבית המעצר המשטרתי אבו כביר הגיעו כבר מזמן לאוזני מפכ"לי המשטרה ושרי המשטרה, והנושא עלה פעמים אחדות בוועדת הפנים של הכנסת ואפילו למליאה, בשאילתות. הגיע הגדיל לעשות מכולם חבר הכנסת אלי גולדשמיט, שחיפש ומצא "פרוטקציה" אצל שר המשטרה משה שחל, להיכלא ל-24 שעות במעצר הזה כדי להיווכח "בהצלעותה". את התרשמותו הקשה מהנעשה פירסם בסוף שבוע של אחד היומונים. גם בג"צ אמר את דברו בתיק העציר מישל אבוקסיס נגד בית המעצר, וקבע שיש להשוות את תנאי מעצרו לזה הנהוג בשב"ס.

תמונה קודרת, שחורה

הגלים הגבוהים הללו לשטוף גם את משרדי האגודה לזכויות האזרח בישראל. בתחילת שנה זו קיבלו נציגי האגודה מהמפכ"ל הפורש רפי פלד רשות לבקר באבו-כביר. עורכי הדין צבי ריש ודן יקיר והגברות אורנה שם-טוב (מנהלת פרויקט החינוך בכוחות הבטחון) ומיכל אהרוני (רכזת אור-ארום לטיפול בתלונות הציבור) הצטיידו ב"פנקס פתוח והיד רושמת" והתלוו ליום סיור בהדרכת מנהל הכלא וסגנו – סנ"צ ברקוביץ' ורפ"ק קנול. הדו"ח שיצא מתחת ידם מצייר תמונה קודרת עד שחורה, אף שהביקור תואם מראש ואיפשר למפקדת בית המעצר לפרכס מעט את המקום. בריאות נפשית הועדה לא ספגה שם.

זכויות העצירים מופרות

בפתיח לדו"ח קובעת ועדת הבדיקה, כי "מעצר ומאסר כרוכים מטבעם בשלילת זכויות יסוד, ובראשן חופש התנועה. דווקא משום כך יש חשיבות מוגברת מתוקנת להבטחת זכויות אנוש לעצורים ולאסירים, באופן שישמור על כבוד האדם. בתי מעצר הם מתקנים משטרתיים, שנועדו להחזיק אך ורק חשודים למטרות חקירה. למרות זאת רוב הכלואים בבית המעצר הם אסירים שהיו צריכים להתארח בבתי הכלא שבאחריות שירות בתי הסוהר (שב"ס). התוצאה צפיפות קשה ביותר ותנאים גרועים בהרבה מאלה של אסירים שמרצים עונשי מאסר בבתי סוהר".

חמור ביותר מצבם של עצירים המוחזקים לצורך חקירה עוד בטרם הוגש כתב אישום והם בחזקת זכאים, חפים מפשע. רבים מהם מוכים בסופו של דבר מכל אשמה, אם בתום חקירה ואי הגשת כתב אישום או על-ידי בית המשפט. התנאים שאלה נתונים בהם גרועים עשרת מונים מאלה של אסירים שאשמתם נקבעה על-ידי בית המשפט.

עם "האני מאמין" של "אין חכם כבעל נסיון – אמר השפן ונכנס למעבדה" נסגרו בוקר אחד שערי המלונה אבו-כביר מאחורי גבם של ארבעת חברי הוועדה. בגדול נספר, כי מספר המיטות בבית המעצר המתוח הזה הוא 466 אבל שוהים בו, דרך קבע, בין 550 ל-650 עצורים/אסירים. כלומר עד 200 בני-אדם (כולל נוער) יותר מהתקן.

הזמרת עדי עציון, הרקדניות יעל קרבסקי ולאורה אקסלרוד והנגן הביטור הן רכיך משתתפים מעולה במופע שנקרא "אישה", המשלב מוסיקה ומחול. במתכונת ראשונית הועלה המופע הזה בתאביב מעין כתולי" שנערך במרכז כהן דלל באפריל. עכשיו יש בו שלושה פרקים: הראשון הוא האם בין זמרת לרקדנית בנושא האימהות, הפרק השני הוא האם בין בנר לרקדנית, בשלישי לוקחים חלק ארבעת המשתתפים, הרקדניות, המוסיקאי והזמרת.
ב-27 וב-30 ביולי במרכז דלל.

צפיפות אל אנושית

מוצית מהכמות הזאת הם אסירים שצריכים בעצם לרצות את עונשם בבתי כלא רגילים כעצורים עד תום הליכים, כשפוטים ואסירי הצל"פ. מתקן אבו-כביר מחולק, כמובן, לאגפים: גברים, נשים, מיוחדים, נוער, בטחוניים, עצורי צווארון לבן, חייבי מזונות ותאי פיקוח לאנשים הנתונים בסכנת חיים מרגע כניסתם לטריטוריה של "העולם התחתון". התחלופה היומית במלון המשטרתי היא כ-200 איש. כלומר, כנגד שלוש מהמוחזקים במקום לא מצא בית המשפט נימוק מספיק להתאזרח שם על חשבון המדינה, או שלמשטרה הספיקו 48 שעות מעצר ללא הופעה בפני שופט, כי הראיות היו קלושות או בלתי מבוססות.

המסקנה המרכזית של האגודה לזכויות האזרח קובעת נחרצות: "הצפיפות בבית המעצר באבו-כביר היא בניגוד לכל סטנדרד מקובל במדינות נאורות ועומדת במרחק רב מהתקנות של האו"ם לטיפול באסירים". המימצאים חמורים, קורעים את זכויותיהם הבסיסיות של בני אנוש. דוגמאות? בבקשה:

בשלושה תאים שגודלם 4x4 מטר המיועדים לשמונה עצורים, מוחזקים 15 איש. לתא אחד שמיועד ל-25 איש דוחסים לעיתים קרובות עד 60 עצורים. תאי המעצר מוזהמים, שורות בהם תחושה של מחנק. יש מחסור בחומרי ניקוי ונייר טואלט. לתא של שמונה איש נותנים שלושה גלילי נייר בלבד למשך שבוע שלם. בגלל המספר הגדול של העצירים יש מחסור כרוני במים חמים.

מאבדים את התיאבון

לעצירים רבים אין מיטה. את השינה הם עושים על מזרן דקיק. בחורף אמור כל עציר לקבל ארבע עד חמש שמיכות צמר דקות. אבל חלק מהעצירים טוען כי נותנים שתיים בלבד. המזרנים מזוהמים, השמיכות מצחינות משתן. שורצים בהן חרקים עוקצים. בתאים אין אמצעי חימום (מדובר בסיור בעונת החורף). מי שנכנס לחדר האוכל מאבד את תיאבונו על המקום. כך נשמע מהדו"ח. חדר האוכל המטבח מוזהמים מאד. נודף ריח כללי של ריקבון. ספסלי הישיבה מטונפים.

רוב העצירים מגיעים לאבו-כביר ללא שום התראה. הוא לניידת הזפ למעצר של ימבה עד שתיים. רק בגדיהם לגופם. הם אינם מקבלים מוצרי הגיינה אלמנטריים כמו סבון, מגבת, מברשת שיניים וכלי גילוח. את זה צריכה לספק משפחת העציר. עצירים חסרי משפחה לא יזכו למוצרי יוקרה כאלה. חלק מהעצורים פוגשים את בציאות המעצר לראשונה בחייהם עקב חקירה בלבד. לא ניתנת אפשרות להתקשר עם בני משפחה או עם עו"ד כדי להודיע על מעצרם אלא אם שופט הורה על כך. לעצירי בכורה אלה אין שום מושג על זכויותיהם.

אפליה לרעה מול שב"ס

העצירים שבחזקת המשטרה מופלים לרעה לעומת אסירים בבית כלא רגילים. אינם מועסקים, אינם לומדים, אין טיפולי גמילה לנרקומנים. באבו-כביר לא מחלקים סמי תחליף כמו "אדולן", גם לא כעזרה ראשונה במקרה של "קריז". הקריזות הביאו לא אחת לנסיונות התאבדות של עצירים-נרקומנים.

אולם כיאה לבית מעצר, שצריך להיות נקי משלטון העולם התחתון, התחתונים שולטים בעליונים ללא מצרים. חוגי העולם התחתון דואגים לאספקת סמים סדירה לבתי המעצר, מתחת לאפם של שוטרי המעצר, בכל מיני תיחמונים. השוק השחור של הסמים מביא, בפנים, ליצירת מעמדות בין העצירים, לאלימות פיזית קשה, למעשי סחיטה וגם לנכיונות רצח.

חור שחור מאד בבית המעצר הזה הם תאי העצירים טעוני ההגנה. בגלל סכנה לחייהם כולאים אותם בתנאים קשים במיוחד. הם מרותקים לתא 24 שעות ביממה, שוכבים על מזרנים על הרצפה. אינם רואים כמעט אור יום, ללא שעה קלה להתאוורר, לעיתים לכל אורך תקופת המעצר. תנאים תת-אנושיים בלא רגע של הקלה.

בתאים "הנורמליים" מצויות פינות השירותים. בתוך תא המגורים. ההפרדה היא באמצעות קיר רק והריחות הרעים נודפים משם. הופשי חופשי לתוך תא המגורים. בקיר הריק פעור פתח גדול, כדי שהשוטר שנמצא בחוץ יוכל לראות את הנעשה בפנים. אין פרטיות אפילו בעת עשיית הצרכים. עציר אינו מלך, ש"אפילו הוא הולך לשם בגפו".

קרן אור בחדר ביקורים

אבל אפילו בדו"ח הזה אין הכל רע בלי קצת טוב. האור היחידי בקנה המנהרה מבצבץ מחדר הביקורים, שם נפגשים העצורים עם שארי בשרם: הורים, אחים, אשה, ילדים. המבקרים התרשמו לטובה מהשיפורים. "המקום קיבל מימד אנושי התרשמנו מהמאמצים לספר את התנאים ולהקל על העצורים וכבודם".

כדי להבין את גודל "הברוך" באבו-כביר, שאפילו שופטי השלום, המבשיכים לשלוח לשם אנשים בלי חשבון, אינם מכירים אותו – כדאי לקרוא את פרק המסקנות וההמלצות:

- להעביר חייבי שב"ס לבתי הסוהר או לספק להם אותם תנאים וזכויות המוענקים לאסירים.
- לקבוע תקן מירבי של אנשים בתא על מנת שאסירים לא יישנו על הריצפה.
- לספק לכל אסיר מוצרי היגיינה בסיסיים, כמו: סבון, מגבת, מברשת ומשחת שיניים, חומרי ניקוי לשירותים ונייר טואלט.
- לכל עציר תינתן זכות לשיחת טלפון אלא אם שופט קבע אחרת.
- האסירים יקבלו מזרנים נקיים, שמיכות שעברו חיטוי. יש להחזיק מכבסה בתוך בית המעצר נוכח התחלופה הגדולה והמספר הגדול של העצורים.
- לשפץ מתקני השירותים כדי שתהיה הפרדה מספקת בינם לבין תא המגורים.
- הגברת המערך הרפואי בבתי המעצר ולא רק חלוקת אקמול, קבלת תלונות ובדיקתן.
- לשפר איכות האוכל, ולאנשים הנכנסים למתקן אחרי ארוחת הערב בחמש וחצי אחה"צ יוכנו מנות מזון ולא ילכו לישון על בטן ריקה עד למחרת בבוקר.
- להכניס מערך של שירות סוציאלי, שיטפל בכל העצירים, להתייחס אליהם כאל חפים מפשע ולהודיעם על זכויותיהם באורח ברור.
- לשנות מדיניות הטיפול בנרקומנים: למצוא פתרון לאלתר לעצירים טעוני הגנה שאינם יכולים לצאת מהתאים; להפסיק עונשים קולקטיביים; להרחיב טווח שעות הביקור של עורכי-דין.

הדו"ח כבר מונח אצל שר המשטרה, אצל המפכ"ל החדש ואצל מפקד משטרת מחוז תל-אביב. מעניין כמה זמן יקח לאדמיניסטרציה המשטרתית להיטיב את איכות החיים של אורחים שיובאים עם הרגשה קשה מאוד מהכנסת האורחים שהמשטרה מעניקה להם עוד טרם הוכח החשד נגדם.

صكنا من الاهل

هكذا من الأجل

"טווינגו" – שובה את העין, את הלב ואת הכיס

מאת אריה ארד

מבחן דרך

הלהיט האחרון של "רנו", ה"טווינגו", נראה כהעתק ממוזער של להיט אחר, ה"אספאס". עיצוב חדשני בחוץ ובפנים מייחד את ה"טווינגו" ואנשים אינם מסוגלים להישאר אדישים כלפיה: או שאוהבים אותה, או ששונאים אותה.

ה"אספאס" הוצגה לפני עשר שנים ומאז נמכרו 300,000 מיני־ואנים כאלה. בשנה שעברה יצא דגם מעודכן שלה, הממשיך לקצור הצלחה. "רנו" יצרה באמצעות ה"אספאס" מקטע־שוק חדש לגמרי: מכונית קטנה תאה דיה כדי להסתובב איתה כל השבוע בעיר, ועם זאת גדולה ומרווחת דיה כדי לשמש מכונית־פנאי לכל המשפחה, כדי להרבות שמחה. היא גדולה מהסטיישן, אך קטנה ממכונית־משלוח כמו ה"דוקאטו" האיטלקית.

אחר כך כולם הלכו אחרי "רנו" ונוצר מגוון שלם של חיקויים יפאניים ואמריקאיים. האירופים, לעומת זאת, לא הלכו בעקבות "רנו", אלא דבקו בסטיישן מזה ובמכונית־המשלוח מזה. רק "פורד" נכנעה לאופנה החדשה שיצרה "רנו", ונוסף על מגוון הסטיישנים ועל הטראנזיט, פיתחה את ה"אירוסטאר".

על הצלחת ה"אספאס" רצתה "רנו" לרכב בפיתוח ה"טווינגו", שנועדה, כנראה, להחליף את "רנו" 4, אף כי האחרונה מסרבת למות וקו הייצור שלה הועבר למארוקו.

ה"טווינגו" הוצגה לפני ארבעה חודשים וכבר עתה אין קו הייצור מסוגל לספק את כל הביקוש. כרגיל, המכירות מתחילות בבית, ולשוקי היצוא מגיעים רק אחר כך, על־פי תוכנית ערוכה מראש. לישראל היא תגיע בעיקר בשנת־הדגם הבאה, המתחילה בעוד שלושה שבועות.

ה"טווינגו" היא מכונית קטנה, על הגבול שבין המיני והסופר־מיני. 3.43 מטרים אורכה, אך השטח הנותר לנוסעים – כלומר מרווח עד מסעד המושב האחורי – הוא 1.62 מטר. רוחב המכונית 1.79 מטר, ורוחבה הפנימי 1.63 מטר. מדובר איפוא במכונית קצרה, אך רחבה, כמעט כמשפחתית קטנה.

המכונית קלה מאוד במשקל, 790 קילוגרם בהשוואה ל־820 ק"ג של "אונו" 1 ליטר, ול"טווינגו" מנוע של 1.2 ליטר, המפיק 60 כ"ס יותר ממנוע הפיאט של ה"אונו".

מנוע ה־1,239 סמ"ק גדול על ה"טווינגו". הוא מספק בקלות את החשמל הדרוש למזגן – הרועש במהירויות העליונות של המאוורר – ורק תיבת־הילוכים אוטומטית יכולה להביא לאיזון בין העוצמה המופקת לבין העוצמה הדרושה. אולם בינתיים אין ל"טווינגו" גירסה אוטומטית. עם זאת, עוצמת־היתר היא שגורמת את ההנאה בנהיגת ה"טווינגו".

תיבת־הילוכים עם יחסי־העברה מחושבים היטב תואמת את ביצועי המנוע ומסייעת בניצול גמישותו. יכול אדם לנהוג מכונית זו בעיר בהילוך שני או שלישי בלי להחליף הילוכים. במקרים רבים אפשר אפילו להתחיל בנסיעה בשני ולהגיע לחמישי כבר ב־48 קמ"ש. עם זאת, יש הפרדה ברורה בין הראשון והשני, שנועדו להניע את המכונית ממצב של עמידה או כמעט־עמידה במקום, לבין השלישי, הרביעי והחמישי, שנועדו למצבי שיוט ולהפקת עוצמה רזרווית, למשל – כדי לחמוק מהתנגשות חזית־צד בצומת. כל ההילוכים בולמים היטב את המכונית, כל אחד בתורו.

את העיצוב החיצוני החדשני בקווים החיצוניים של ה"טווינגו" משלים עיצוב פנים יוצא דופן ביופיו. המושבים מרופדים בבד אפור־כחלחל מעוטר בכתמי צבע מסוגננים, לוח־המחוונים אפור, עם מתגים ירקרקים, חיוורים משהו. המחוונים עצמם הופרדו לשני אזורים. מד־אוץ דיגיטלי בצבע ירוק, מד־דלק עשוי עשרה עיגולים קטנים, המתרוקנים בהדרגה. תשעה מהם בירוק והמעגל האחרון באדום בוהק. התראה שצריך לתדלק בהקדם. לימין המד־אוץ, מעל מחוון הדלק, מציזה תצוגה ממוחשבת רב־גונית, שניתן להעלותה בלחיצה על כפתור המצוי בקצה מתג המגבים שבימין ההגה. התצוגה כוללת את השעה, את סך כל הקילומטרים שנסעה המכונית מלידתה ועד כה ומד־מסע, כלומר מספר הקילומטרים שעברה המכונית מאז האיפוס האחרון.

מחוונים אחרים אין, ויתר המידע הדרוש לנהג מתקבל באמצעות נוריות־אזהרה, הנדלקות בזמן תקלה. למשל התחממות־יתר של המנוע, או נפילה בלחץ השמן. מערכת נוריות האזהרה מציזה על הלוח שמול פני הנהג, אך מוסתרת בחלקה על־ידי ההגה. למעשה, זו תחילתה של תצוגה עילית, שכבר קיימת במטוסי־קרב, כלומר – תצוגה על השמשה הקדמית בגובה העין. במכונית אי־אפשר להתקין תצוגה עילית מושלמת בשל ההבדל בין הצפיפות באוויר לצפיפות בדרכים. אולם זו האפשרות הקרובה ביותר בהתאמת מערכת של תצוגה עילית למכונית. להפתעתי מצאתי, שמיקום לוח המחוונים במקום שמוקם גורם פחות הסטת המבט מהכביש, מאשר התצוגה המקובלת. אשר לנוריות האזהרה – מיקומן יאפשר לנהג להבחין מייד אם אחת מהן תידלק.

בעניין מחוונים ונוריות אזהרה יש שתי אסכולות. האחת טוענת, שיש להוריד את עומס העבודה מהנהג, כדי להגדיל את יכולת התמקדותו בנהיגה, כלומר – בנעשה על הכביש. אסכולה זו גורסת, שיש להמעיט את כמות המידע הזמין לנהג. למשל, חום המים. הנהג אינו זקוק למידע זה, אלא כאשר החום עולה על המותר. ואז נדלקת נורית האזהרה. הוא הדין בלחץ השמן, בטעינת המצבר על־ידי האלטרנטור ועוד. האסכולה האחרת טוענת, שעל הנהג לוודא באורח שוטף שכל המערכות פועלות כראוי. "רנו" בחרה באסכולה הראשונה, שיצאה מבית־מדרשו של פרופסור זייפרס, ראש המו"פ של קבוצת "פולקסוואגן".

מראות־הצד, שחשיבותן הבטיחותית היא מהדרגה הראשונה, קטנות מדי ב"טווינגו" וקשה מאוד לכוונן אותן ביעילות מלאה. יש שטח מת לא נעים בצד שמאל ואילו המראה הימנית, שאינה זהה לשמאלית, מורכבת על זרוע מאריכה, כדי שהנהג יוכל להתבונן בה ללא הפרעה מצד שלד המכונית, והיא קטנה בממדיה ובלתי מספקת מכל הבחינות. בהיסוס אני נוטה להמליץ על מראה פאנוראמית, המחייבת הסתגלות בשימוש, מפני שהיא מקטינה ומרחיקה את מה שמצוי מאחורי המכונית. עם זאת, בעיית גודלן של מראות־הצד אינה מיוחדת ל"טווינגו": אדרבה, במכונית קטנה כמה אפשר לתרץ איכשהו את קטנה של המראה, אבל יש מכוניות גדולות ויקרות ממנה בהרבה, שגם בהן מותקנות מראות־צד קטנות מדי. לדעתי, על הממשלות לקבוע תקן מחייב לגודל מראות־הצד.

מעבר לניתוח הפרטני שלעיל, ה"טווינגו" היא מכונית שנעים לנהוג בה ולנסוע בה ומחירה תחרותי בהחלט.

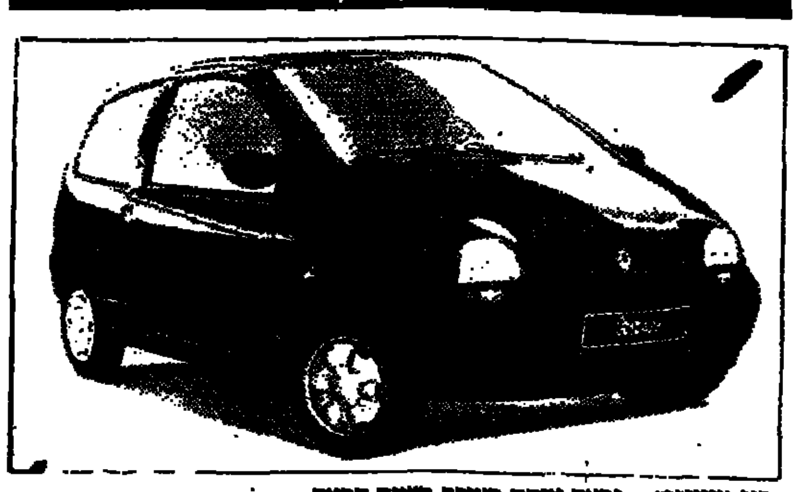
"רנו טווינגו" – נראה אותה בעיקר בשנה הבאה

לוח המחוונים הדיגיטלי במרכז המכונית

ניידות המושבים מאפשרת להפכם "למיטה זוגית"

סיכום הממצאים

- תאוצה: נמרצת. מ־0 ל־100 קמ"ש ב־17 שניות על פי המדידה שלנו; 14 שניות לפי מפרט היצרן.
- מנוע: 1,239 סמ"ק, המפיק 55 כ"ס ב־5,300 סל"ד ו־9.3 קג"מ ב־2,800 סל"ד. נענה, גמיש וסלחני; התנעה קלה ונסיעה חלקה מיד אחר כך.
- תיבת־הילוכים: טובה מאוד; יחסי ההעברה מתוכננים היטב ומסייעים לניצול גמישותו של המנוע; טעונה התרגלות־מה, כדי להעביר היטב להילוך השלישי, שמגרעתו סמוכה מדי לחמישי.
- מצמד: רך, אבל אינו מדורג דיו.
- הגה: מצויין; רך כהגה־כוח, מדוייק, מעניק תחושת כביש טובה, בעל כושר תמרון מעולה. קוטר הסיבוב קטן מאוד, אפילו ביחס לאורך המכונית.
- נהיגה: מהנה מאוד, אינה מעייפת; תגובות הרכב צפויות.
- אחיזת כביש: טובה. מעט היגוי־יתר בדרכי עפר ובמהירויות בלתי סבירות בעיקולים חדים.
- יציבות: טובה מאוד גם ברוח־צד, גם בדרכים משופעות לרוחבן ועל פסי הרעדה.
- בלמים: בלימה טובה גם בשימוש שמרני; בלם־היד ב"חירום" כמעט השליך אותנו לתעלה.
- תנוחת נהיגה: נוחה מאוד.
- אביזרי נוחות: הסכנות מכוונת להוזלת מחיר המכונית ככל האפשר.
- מתגי שליטה: בהישג יד נוח; צבועים בהתאמה לצבע המכונית, ירקרקים במכונית אדומה כיין.
- מחוונים: לוח מחוונים חדשני, בחלקו דיגיטלי, כמעט בגובה העין, קבוע במרכז המכונית, מתחת לשמשה הקדמית, ומערכת נוריות אזהרה במיקום מסורתי.
- ראות: מראות־צד קטנות מדי, במיוחד מימין. החלפת מראות־הצד חיונית, או, לחילופין, הרכבת מראה פאנוראמית.
- מושבים: טובים מאוד מלפנים; מאחור – [illegible] לשלושה: מפרידים היטב; בין תלאות הדרך [illegible] עמוד השדרה של הנוסעים: המושב האחורי "נוסע" לפנים ולאחור ומאפשר הפיכת שני המושבים למעין מיטה, או הגדלת תא המטען בשיעור ניכר.
- נסיעה: מוצקה מהצפוי ב"רנו", אך לא קופצנית.
- רעש: רעש מנוע סביר; רעש המאוורר של המזגן רב במהירויות השלישית והרביעית: מעט רעש צמיגים ומיתלים במצבים "מיוחדים".
- מיזוג / אוורור: טוב וחזק; האוויר הקר מתחלק כרצון המכוונן.
- הסקה: טובה.
- מהירות מירבית: 150 קמ"ש, לפי הצהרת היצרן.
- צריכת דלק ממוצעת: 12.27 ק"מ לליטר.
- מיכל: 40 ליטר, 95 אוקטן נטול עופרת.
- טווח נסיעה עם מיכל מלא: 491 ק"מ.
- מחיר: 47,000 ש"ח.
- אחריות: שנה ללא הגבלת קילומטראז'.
- טיפולים: כל 15,000 ק"מ
- תחזוקתיות: ממוצעת.
- אמינות: פחות מדי זמן בארץ כדי להביע דעה.
- סיכום: קטנה, שובה את העין, את הלב ואת הכיס: תהיה הטובה בסוגה אם ישופרו מראות־הצד ויושקע בה מעט יותר איבזור.

נפתח קו שיט לקפריסין (התורכית)

חברת "אינקומר" לזכות בתיירות פתחה קו שיט לקפריסין הצפונית (התורכית). משך ההפלגה מחיפה לפאמאגוסטה ובחזרה בחמש שעות לכל כיוון, והיא מתבצעת בספינה נוסעית מהירה, "סלובקי אקספרס".

בספינה 232 מושבים דמויי מושבי מטוס, בר משקאות, חנות פטורה ממכס, שלושה מסכים המקרינים סרטי וידיאו במהלך ההפלגה, ומכונות משחק.

ההפלגות ייערכו בכל תקופת הקיץ ומחיר הכרטיס: 69 דולר לכיוון אחד ו־99 דולר הלוך וחזור. (אריה ארד)

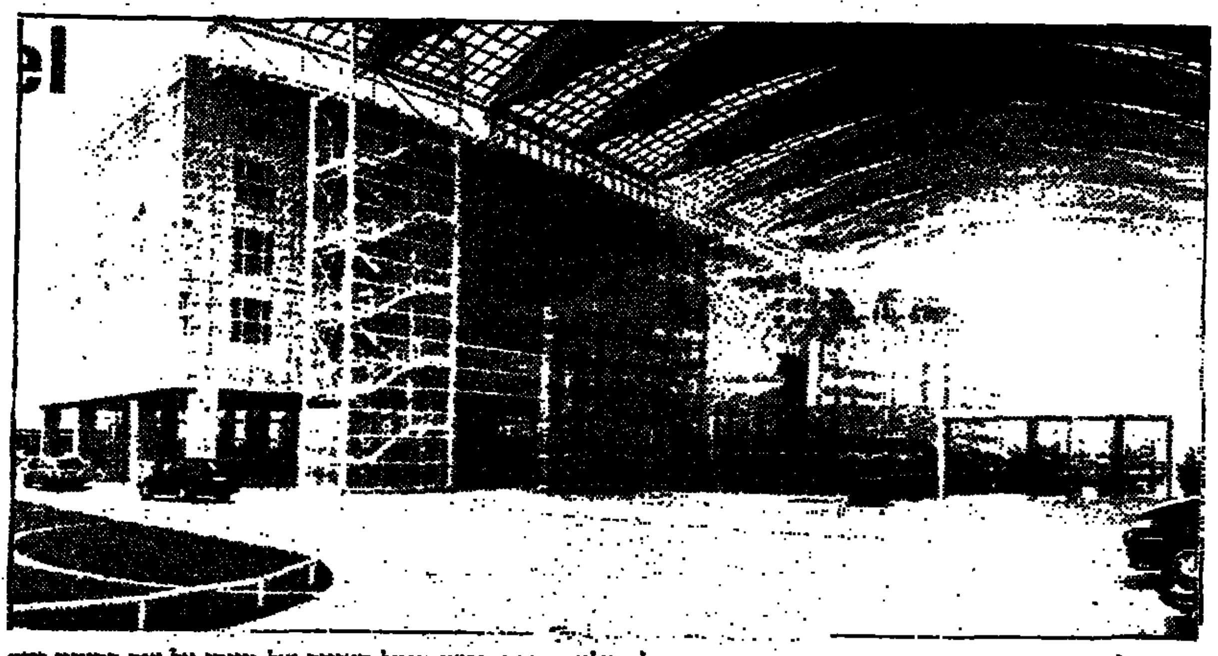
רשת מלונות הנסיכה הגרמנית, כמפינסקי הנבה בימים אלה מלון־תעופה [illegible] בנמל התעופה של מינכן גל שם פראנץ יוזף שטראוס. זהו מלון־התעופה הראשון הנפתח בנמל זה, שנחנך לפני כשנתיים במקומו של נמל־התעופה הוותיק ריים, ששירת את מינכן שנים רבות. [illegible] עסקים המעדיפים לקיים ישיבות במלון ליד נמל התעופה על פני כניסה לעיר, הכרוכה בבזבוז זמן יקר ובתנועה בלתי נעימה בכבישים פקוקים. (אריה ארד)

חדש בתיירות

מאת: זאב פרי

משקמים את שוק נצרת

לאחר שנות הזנחה רבות, ועוד כמה שנות דיונים ותכנונים, יחל בקרוב שיקומו של השוק של נצרת, הנמצא מול כנסיית הבשורה – אחד מאתרי התיירות החשובים בארץ לתיירים הנוצרים.

בימים אלה זכתה חברה קבלנית, שבעליה הם תושבי נצרת, במכרז לעבודות שיקום הקטע הראשון של השוק, בהשקעה מוערכת של 3.7 מיליוני ש"ח. השוק ישוקם בחמישה שלבים והחברה הממשלתית לתיירות משקיעה בפרוייקט כולו כ־7 מיליוני ש"ח. הפרוייקט מתבצע במסגרת תכנית "נצרת 2,000", האמורה להכשיר את העיר לאירועים לציון 2,000 שנה להולדת ישו.

נצרת נמצאת היום במרכז התעניינות של משקיעים בתחום התיירות. גורמים שונים נמצאים עתה בשלבים שונים של תכנון ומשא־ומתן לגבי הקמתם של בתי מלון, כולם בתכנון לקראת אירועי שנת 2,000.

לומדים תיירות במכללת "הדסה"

מכללת "הדסה" בירושלים תפתח בשנת הלימודים הקרובה מסלול חדש ללימודי תיירות ומלונאות. המסלול, בשיתוף משרד העבודה והרווחה ומשרד התיירות, כולל מספר מסלולי הכשרה, ביניהם לימודי ניהול מלונאי וגם אמנות הבישול והמגרנאות.

מכללת "הדסה" מתכוונת לשתף פעולה עם מוסדות הכשרה מקבילים באירופה ובארצות הברית.

מורה הדרך הבדווי הראשון

יונס אבו חמד, בן 44, משבט אבו־רביע, הוא מורה הדרך הבדווי הראשון המוסמך בישראל. אבו חמד סיים בימים אלה קורס מורי דרך לסיורי מדבר, שערך בית הספר המרכזי לתיירות בשיתוף עם מנהלת התיירות בנגב.

אבו חמד דובר אנגלית וגרמנית והוא יוצא בעיקר לסיורי מדבר קצרים עם תיירים גרמנים הנופשים בים המלח.

"נוקיה" מוכרת טלפונים לרכב

מאת יפה אברמוביץ

ערכות טלפון לרכב מתוצרת "נוקיה", במחיר 4,650 ש"ח "כולל הכול", נמכרות ומותקנות על ידי חברת "גילקאר" בתל־אביב.

שירות ההתקנות של החברה פועל בשתי משמרות, עד השעה 8 בערב.

שת"פ בין ישראל לאיי סיישל

שר התיירות עוזי ברעם נפגש בשבוע שעבר עם נשיא איי סיישל פראנס אלבר רנה, אשר ביקר בארץ, ודן עימו בשיתוף פעולה בתחומי התיירות בין שתי המדינות.

בשיחה סוכם, כי ישראל תסייע לאיי סיישל בהכשרת כוח אדם בתיירות.

תיירים בישראל קונים יותר

גידול של 18 אחוזים בהיקף הכספי של קניות תיירים בישראל נרשם במחצית הראשונה של 1994, בהשוואה למחצית הראשונה של 1993 – כך עולה מסיכום נתוני חברת כרטיסי האשראי "דיינרס קלוב".

הגידול עולה על הגידול בהיקף התיירות שנרשם בתקופה זו.

"נשיונל" מאפשרת לשוכרי רכב בארה"ב דמי החזר קבועים

מאת יפה אברמוביץ

ישראלים היוצאים הקיץ לטיול בארצות הברית יוכלו ליהנות גם השנה (כמו בשנים קודמות) מהסדר ייחודי לחברת "נשיונל" האמריקאית, אחת החברות הגדולות להשכרת רכב, לפיו יוכלו לשכור רכב לכיוון אחד בכל מקום בארצות הברית בתשלום דמי החזרה קבועים בסך 150 דולר בקצה המסלול. בחברות גדולות אחרות נעים דמי ההחזר בין 200 ל־700 דולר, על־פי המרחק שבין תחנת ההשכרה לתחנת ההחזרה.

ל"נשיונל" תחנות בכל שדות התעופה המרכזיים בארצות הברית, וכן ברוב השדות הקטנים.

פרט להטבה המיוחדת הזאת ניתן לקבל בכל סניפי "נשיונל" ייעוץ בתכנון מסלול הנסיעה.

"יורופקאר" אינטרנשיונל", יחד עם "נשיונל", "ניפון" ו"טילדן", מהוות את תאגיד השכרת הרכב הגדול בעולם.

"ארקיע" מלמדת אנשיה ערבית

מאת אריה ארד

"ארקיע" החלה ללמד את אנשיה ערבית, כחלק מרצונה לשמש חברת תעופה ישראלית אזורית, לכשיכונו יחסי תעופה תקינים עם ארצות ערב.

"ארקיע" מתכוונת להפעיל בקווים העתידיים את עשרת מטוסי "דאש 7" שברשותה. במטוס זה 54 מושבים והוא משרת את קווי החברה בארץ. הואיל והמרחקים של היעדים השונים במזרח התיכון אינם גדולים בהרבה מהמרחק לאילת, נראה ש"דאש 7" עשוי להתאים מכל הבחינות.

מספר המושבים שבו מאפשר להגיע לתפוסה מאוזנת גם בביקוש קטן, יחסית, של נוסעים, ובו בזמן מאפשר להפעיל טיסות אחדות ביום לנוחות הנוסע.

"ראש גדול" להגנה על ההגה

יצרנית המצברים שנפ, נציגת אוטושייד בישראל, החלה הקיץ לשווק את "ראש גדול", כיסוי הגה המשמש לעת מצוא גם כובע ענק להגנה על הראש מפני קרני השמש. הכובע המיוחד פותח ומיוצר בחברת אוטושייד בארצות־הברית, שבבעלות הישראלי לשעבר אבי רואימי.

בשל אביזרי הנוחות לרכב מתוצרת אוטושייד, שבשיווקם החל באחרונה, בולט ה"ביג־האד" ביותר ועתיד ליהפך, כנראה, ללהיט.

מחירו 31 שקלים וניתן לרכשו ברשת "קנה ובנה" ובחנויות לאביזרי הרכב.

"אליאנס" פיתחה צמיגי ציפה לעבודות שטח

מאת אריה ארד

יצרן הצמיגים הישראלי "אליאנס" צופה, על סמך ביצועי המחצית הראשונה של השנה, שעד סופה יגיע היצוא שלו לכדי 10 מיליון דולר. אשתקד הגיע היצוא של "אליאנס" לשלושה מיליוני דולרים.

הגידול הדראמאטי נבע מהצלחות צמיגי ציפה, שייעודם ביצירת לחץ נמוך על שדה חקלאי שבו עובדים הכלים הכבדים, אשר להם נועדה סידרת הצמיגים הזאת. ההישג נבע משילוב של רוחב הצמיג ולחץ האוויר הנמוך, יחסית, לעומס שבו הם נושאים.

באחרונה נערך ניסוי ל־12 צמיגי ציפה בתנאי קרקע קשים במיוחד בבלגיה. צמיגי "אליאנס" אחזו יפה את הקרקע, הסיעו את הכלים ביעילות, לא החליקו על בוץ גם בעומסים גבוהים, לא הידקו את הקרקע והוכיחו יכולת ניקוי עצמי.

"אליאנס" פיתחה באחרונה גם צמיג חקלאי, צר וגבוה מאוד, בעבור טרקטורים העובדים בגידולי שורה.

הצמיג מאפשר לטרקטור לנוע בין התלמים בלי לפגוע בגידולים. הצמיג ראדיאלי, רוחבו 20 ס"מ והוא ברמת החוזק הגבוהה ביותר. למרות ממדיו, המבנה שלו מבטיח שהידוק האדמה מתחתיו יהיה מזערי, כדי לא לפגוע בפוריותה.

"אירבוס" מובילה בהזמנות השנה

מאת אריה ארד

"אירבוס" הקדימה את "בואינג" במכירת מטוסים בעלי 100 מושבים ויותר במחצית הראשונה של השנה. כללית, חלקה של "בואינג" בשוק מגיע לשני שלישים.

דובר "אירבוס" בפאריס הודיע, כי החברה שלו קיבלה במחצית הראשונה של השנה הזמנות ל־69 מטוסים מתוצרתה, בעוד ש"בואינג" קיבלה רק 51 הזמנות. וחלקה בשוק עמד על 41 אחוז. מקדונל־דאגלס קיבלה רק ארבע הזמנות וחלקה בשוק צנח לכדי שלושה אחוזים.

הדולר עלה ל־3.058 ש"ח

מאת אמנון אמר

אחרי יום אחד בלבד של ירידות, המשיך הדולר לעלות ובסוף השבוע עלה שערו היציג בשבע עשיריות אחוז נוספות, ל־3.0580 ש"ח.

בשער המארק הגרמני נרשמה ירידה חזקה של אחוז וחצי, ל־1.9163 ש"ח. גם בשער סל המטבעות התהפכה המגמה ולאחר ארבעה ימים של עליות רצופות ירד ביום שישי שער הסל ב־0.14 אחוז, ל־3.3752 ש"ח.

זאת למרות שבמסחר במטבע חוץ הופיעו עודפי ביקוש קטנים של כשני מיליון דולר. בנק ישראל המשיך במדיניות שבה הוא נוקט בתקופה האחרונה ולא התערב כלל במהלך המסחר.

מחשבים, תקשורת / חגי פורשנר

גונבה

בהודו ובתאילנד, הפירמות מאבדות כ־98% משוק התוכנות שהן היו יכולות ליהנות ממנו. כך מתברר מהערכות לגבי 1992, שפורסמו לאחרונה מטעם איגוד מפתחי־התוכנה בארה"ב. השימוש הבלתי־חוקי בתוכנות גורם לבתי־התוכנה, על־פי הערכות אלה, נזק של כ־12 מיליארד דולר.

ישראל אמנם ידועה בתור "מדינה של דיסקט אחד", אבל היא בכלל אינה עומדת בראש טבלת גורמות־הנזק לבתי־התוכנה. יש עוד שש מדינות, מלבד הודו ותאילנד, שגניבת התוכנות מהווה בהן חיזיון נפרץ יותר מאשר בישראל.

נתח השוק האבוד, לפי ההערכות ל־1992 (דרושים כ־18 חודש לעיבוד נתונים, אשר מטבעם הם בלתי־רשמיים) הוא כדלקמן: ברזיל וטאייוואן ופולין 90% כל אחת, קוריאה 86%, איטליה 82%, גרמניה 76 אחוז.

בישראל, נתח־השוק האבוד הוא כ־53 אחוז; כלומר, בערך מחצית השוק – כמעט כל דיסקט, שנרכש באופן חוקי, מייצג גם משתמש בלתי־חוקי אחד בממוצע. בארה"ב ובבריטניה (נתח־שוק אבוד בהיקף של 28% ו־26% בהתאמה) רק אחד (בממוצע) מכל שלושה דיסקטים חוקיים מייצג משתמש בלתי־חוקי.

מולטימדיה

הפירמה מיקרוסופט משווקת הקיץ שלושה כותרים חדשים בתחום המולטימדיה – מידע רב־גוני (ממקורות רבים), שהגישה אליו היא אינטראקטיבית ולאו דווקא ליניארית – המיתוספים ל־52 הכותרים שכבר מצויים בקטלוג שלה. לפי ההערכות, יוכפל מיספרם הכולל של הכותרים בתוך כשנה.

הכותר החדש הראשון נקרא "יצורים מסוכנים". הוא כולל מידע על יותר מ־250 סוגים של בעלי־חיים: אורח־המחייה שלהם (אכילה, גאוגרפיות, הגנה־עצמית), אורח חייהם, המיבנה שלהם. אלף מאמרים מקצועיים הועברו לתוך התקליטור; יחד עימם משולבים בו מאות קטעים (קוליים או בווידיאו) – המאפשרים המחשתן של החיות בפעולה, שמיעת צלילים מן הטבע (כולל הקולות האמיתיים של בעלי־החיים) והבאה ממוסיקתקה.

הכותר השני נקרא "ארצות עתיקות". יש בו מידע על החיים והתרבות של מצרים, יוון ורומי בעת העתיקה. גם כאן שולבו אלף מאמרים – ועוד קטעים של אנימציה, וידיאו וקול – המאפשרים לסקור את ההיסטוריה, המיבנה החברתי וחיי התרבות של שלוש ארצות אלה הבולטות בהיסטוריה האירופצנטרית.

הכותר השלישי, "שטראוס", מצטרף לסידרה (הכוללת כבר חמישה תקליטורים) על מוזיקה ומוזיקאים. יש בו מידע על המלחין – חייו ויצירתו – ועל תקופת חייו. קטעי המוזיקה בביצוע בידי התזמורת של קליבלנד־אוהיו מארה"ב. התקליטור גם כולל משחק, המאפשר למשתמש בחינה שוטפת של הידע שלו.

איחסון

שיתוף־פעולה בין הפירמות קרוס וזוריאק יאפשר הוזלה של האיחסון בתחום האימאג'ינג – ולפי דברי המשווקים, תישמר זמינות המידע והגישה הקלה אליו.

מערכת "קאנתפייל", שמשווקת 'קרוס', פועלת באמצעות דיסקים אופטיים. משתמשים המעוניינים להחזיק כמויות גדולות של מדיה במערכת המקוונת, המחוברת את כל חלקיה, חייבים לרכוש כמויות גדולות של דיסקים אלה – המצטרפים לסכום גדול.

השיטה החדשה תאפשר חיסכון ניכר בתחום זה: המשתמש ימלא את הדיסק האופטי במיסמכים שנסרקו ועובדו, ואחרי כן "יוריד אותם" לאיחסון בתקליטור (CD) שהוכן בידי 'זוריאק'.

הוצאה־לאור

הפירמה קודאק הודיעה על התחלת שיווקה של יחידת־פלט בשם "1580", כדי לאפשר הפקה עצמאית של פירסומים בכמות מוגבלת וללא הישענות על גורמים חיצוניים.

המערכת מתחברת למקור־המידע, מחשב או מקור דומה – ולאחר כמה פעולות הכנה מאפשרת הדפסה (משני צדי הדף), הדפסה עם [illegible], [illegible] "אנטויטוים" ממקורות שונים; קשירה והכלבה ("שידוך") בסיכות־חיבור.

כך ניתן להכין כמה עשרות עד מאות מהדורות של עותקים, בהתראה קצרה ובלי להסתבך בכך שעין זרה תשזוף את המידע המכורך.

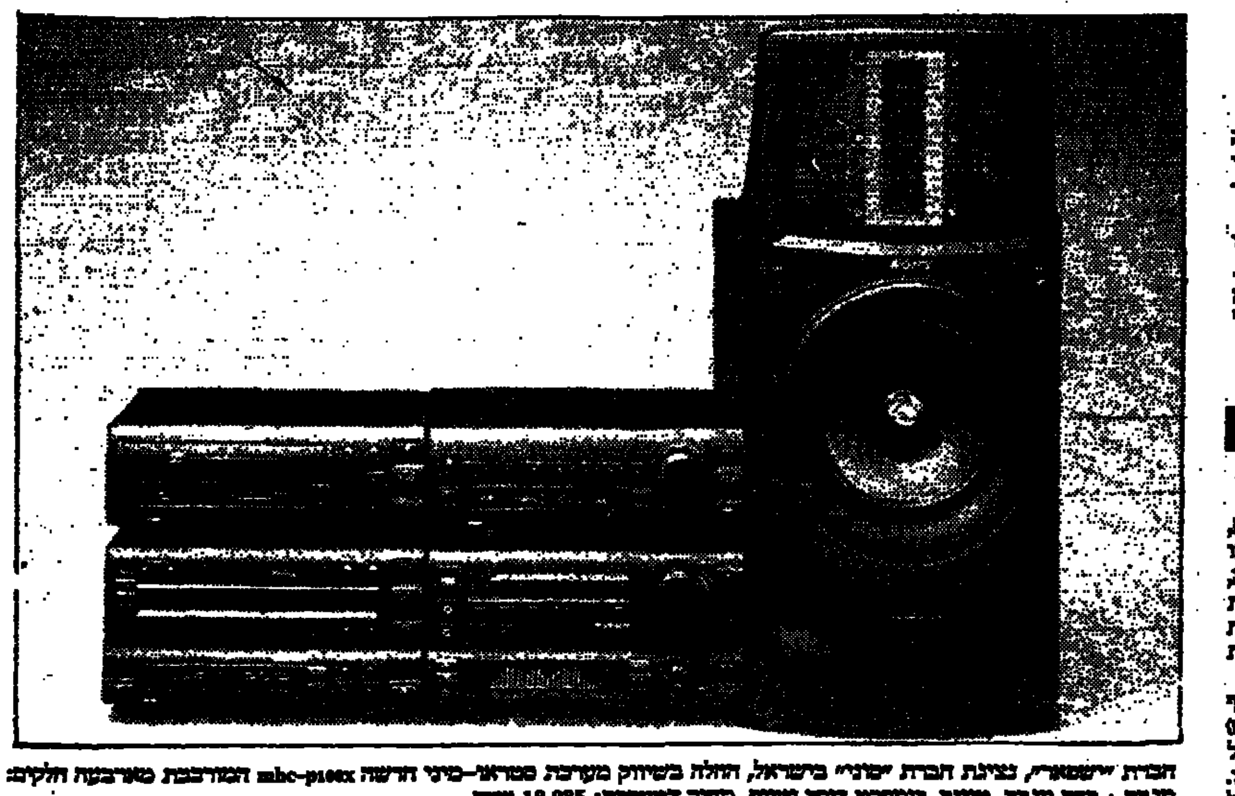

חברת "ישפאר", נציגת חברת "סוני" בישראל, החלה בשיווק מערכת סטריאו–מיני חדשה mhc-p100x המורכבת מארבעה חלקים: מגבר + קדם מגבר, טיונר, קומפקט דיסק וטייפ. מחיר המערכת: 12,035 ש"ח.

מנהל חטיבת ה"טרייד־אין" של קבוצת פיאט צורף להנהלת החברה

בזכות ה"טרייד־אין" הצליחה סוכנות "פיאט" למכור אלפי מכוניות חדשות

מאת אריה אורד

מנהל חטיבת הטרייד־אין של קבוצת פיאט, אהרן גינזבורג, צורף בסוף השבוע להנהלה הבכירה של הקבוצה בארץ.

גינזבורג חי בבריטניה במשך 16 שנה מתום מלחמת יום הכיפורים, בשנים 1974־1990. עם שובו הצטרף לקבוצת פיאט כראש חטיבת הטרייד־אין. עתה צורף, כאמור, להנהלה הבכירה.

עם צירופו להנהלה הבכירה יוסיף לעמוד בראש חטיבת הטרייד־אין. החטיבה כבשה לה בעשרות חודשי קיומה מוניטין של "מגרש", שאינו מעיד על המגמות בשוק המשומשות. גם עתה, כאשר השוק נתון בשפל עמוק, מוסיפה חטיבת הטרייד־אין לשגשג ולהוסיף לרווחי קבוצת פיאט.

מדיניותו של גינזבורג היא "לעשות עיסקה טובה" כשלעצמה, ולא לסבסד את מכירת המכוניות החדשות, כפי שעושה כעת קבוצת "פוד", המבטיחה תוספת של 5 אחוזים על המחירון בעד דגמי BX של סיטרואן, אם מחליפים אותה בדגם חדש של מותג זה, כלומר ב־ZX או בקסנטיה.

באחרונה החלו יבואנים אחרים לחקות את חטיבת הטרייד־אין שבראשות גינזבורג. מעריכים, שהצלחת פיאט במכירת מאות דגמי אונו 70, טיפו והמסמרה באחרונה נובעת מכך, שחטיבת טרייד־אין קיבלה את הרכב המשומש כחלק מהתשלום על חשבון הרכב החדש, בעוד שבשוק החופשי קשה מאוד למכור מכונית זה שבועות רבים. הקפאון בשוק המשומשות השנה גם מכירות רכב חדש, שהחל מבסבר בסימנים מבשרי רעה לקראת סוף שנת הדגם 94' בעוד שלושה שבועות.

עיסקי הטרייד־אין נחשבים בארץ להימור מסוכן. מגנר עומד גודלו של איזי רוזוב, יבואן ב.מ.וו., שנחל תחילה הצלחה גדולה בהגדלת המכירות. אחר כך החל בטרייד־אין בשיתוף עם חברת מוסקאר, דבר שהביאו לפשיטת־רגל משטו כמשמעו.

בערד יש מי ששר גם בדרך לבנק

מאת אמיר רוזנבליט

פסטיבל ערד הראשון, שנערך בשנת 1982, בהפקתו של מי שגם הפיק ומנהל כיום את פסטיבל הכליזמרים בצפת, זכריה לירד, החל כאירוע צנוע וכמעט ספונטאני.

הוא תפח למימדים חסרי תקדים בהיקפם, כיאה לאירוע המרכזי והמוביל בתחום המוביל בישראל. אם בשנתו הראשונה היה תקציבו כ־100 אלף ש"ח, הרי שכיום הוא מגלגל תקציב של 4.3 מיליון ש"ח, סכום לא מבוטל אם לוקחים בחשבון את העובדה שעמותת הפסטיבל (תאגיד עירוני, בעל זיקה ישירה למועצה המקומית) היא מלכ"ר, כלומר מוסד ללא כוונות רווח.

אחוז ניכר מתקציבו של הפסטיבל מקורו בגופים ציבוריים, כמו המועצה המקומית, משרד החינוך, משרד התרבות והאמנויות, הסוכנות היהודית, ההסתדרות הכללית.

חלק אחר מהתקציב ממומן מחסויות של גופים מסחריים, כמו בנק לאומי, מעריב, מטורולה, גלידת בן וג'רי, מחלבות יוטבתה, ליווייס וקוקה קולה, שתמיכתם באה לידי ביטוי בהזרמת כספים לתקציב ובקמפיין פרסומי עצמי, המשתלב במסגרת הפסטיבל. שאר המימון, על פי ההערכה כ־1.9 מיליון ש"ח, מגיע מהכנסות עצמיות וממכירת כרטיסים.

ראש המועצה המקומית ערד, בצלאל טביב, טוען כי בניגוד לרושם שעלול להתקבל, למרות היקפו הגדול ותנפח פעילותו, האירוע שנמשך ארבעה ימים תמימים, לא נושא רווחים. "ההערכה שלנו שהשנה הפסטיבל יהיה מאוזן, כלומר סעיף ההוצאות יהיה שווה לסעיף הכנסות. עד כמה שהדבר תמוה, אשתקד אף רשמנו גירעון של כ־300 אלף ש"ח וקיווינו שנכסה אותו באמצעות רווח מוערי שנשיג השנה", אומר טביב.

מחירי הכרטיסים למופעי הפסטיבל נעו בין 20 ש"ח למופע הזול ביותר (במרתף המתנ"ס) לבין 55 ש"ח למופעי האירוח במצדה. ואולם, ברבים מהמופעים הכניסה היתה חופשית. "נכון שמדובר בכ־1000 אמנים, המשתתפים בלמעלה מ־100 אירועים שונים, אולם זהו אפקט פסיכולוגי בלבד. בניגוד לרושם שנוצר ממכירת הכרטיסים הערה מאד, הפסטיבל אינו גורף רווחים, משום שבחלק מהמטרה שלנו להפוך אותו לעממי ביותר, העמדנו את מחירי הכרטיסים לרמה סבירה והכם סובסדו" אומרים בהנהלת הפסטיבל.

מי שכן מרוויח מהפסטיבל הם המפיקים ('פורום' הפקות) והאמנים. דיויד ברוזה, למשל, עשה מה שקרוי 'קופה שמנה'. כל הכרטיסים למופע 'הזריחה' שלו במצדה נמכרו במכירה המוקדמת. לאור הביקוש הרב, המפיקים הוסיפו מיד מופע נוסף ותוך זמן קצר אזלו הכרטיסים למופע המצדה השני של ברוזה. מחיר הכרטיס למופע היה 55 ש"ח: תעשו לבד את החשבון. גם שלמה ארצי, בהפקה ראוותנית, שכללה 18 נגנים, לרבות כלי נשיפה וכלי מיתר, מילא את האיצטדיון העירוני בערד בקהל של כ־18,000 בני אדם. תכפילו מספר זה במחיר הכרטיס (45 ש"ח), קחו את ההוצאות ותקבלו רווח נאה למדי. גם יהודית רביץ וגידי גוב, במופע משותף באיצטדיון, והאמנים שהופיעו באתרוק (המכיל 15,000 מקומות) בפסטיבל, דוגמת אביב גפן ולהקת משינה, רשמו הכנסה גבוהה למדי.

ראש מועצת ערד, טביב, המכהן גם כיו"ר עמותת הפסטיבל, מעריך כי השנה נמכרו למעלה מ־100 אלף כרטיסים לאירועי הפסטיבל ומספר המבקרים בעיר נע בין 30 אלף איש ביום הראשון, לבין 70 עד 80 אלף איש בכל אחד משלושת הימים הבאים. בסך הכל, לדבריו, אירחה ערד כ־270 אלף בני אדם בארבעת ימי הפסטיבל, הרבה יותר מהתחזיות המוקדמות שדיברו על 150 עד 200 אלף איש.

במהלך הפסטיבל השנה הופעל, לראשונה, מינחת המטוסים שהוקם בערד לפני מספר חודשים. מנכ"ל המועצה ועמותת הפסטיבל, אבינועם ורבנר, מסר כי בכל אחד מימי הפסטיבל נרשמו 6 המראות ונחיתות של מטוסים, שהובילו בממוצע 180 בני אדם באמצעות חברת 'כנפי העמק' וכן באמצעות צ'ארטרים של חברת 'ארקיע'. רווחים נאים רשמה גם חברת 'אגד' שהגדילה את ציה לכ־450 אוטובוסים ביום (!) אשר נעו בין ערד לערים הגדולות.

אין ספק, שמי הרווחים, כמו תמיד, מהפסטיבל הם גם בעלי בתי המלון ובעלי העסקים הזעירים בערד, בעיקר בענף המזון. ערד, עיר שקטה ורגועה בת כ־22 אלף תושבים, משלישה את עצמה בתקופת הפסטיבל והקהל גודש את בתי הקפה, המסעדות, המרכולים והפאבים, שפתוחים עד לשעות הקטנות של הלילה. רווחים נאים עשו גם מאות בעלי הדוכנים ו'המאפרים', שהתמקמו מבעוד מועד ברחבת המתנ"ס ובאזור המרכז המסחרי של הישוב. אחד מבעלי החנויות אמר לנו כי מחזור עסקיו בשבוע שעבר היה שווה עוד לארבעה חודשי פעילות.

כלכלה מדינית / יורם נמרוד

שורש הבעייה היהודית־פלסטינית

איש את אחיו עוד ישראל/ גם שירה עוד תגור נושנה/ על כסילות שהיתה למשל/ וחוכמה שהיתה לשנינה – כך חרז אלתרמן בפתח שירו: מקרה הכסיל והחכם. והעוקץ בשיר מר זה הוא: ויקרם המקרה האחר.

מי הכסיל ומי החכם בפרשה שבוע זה, שאינה פריצת הדרך בשיחות עם ירדן ואף לא מעשה הנבלה בבואנוס איירס, אלא מרד שורפי האוטובוסים בנקודת הגבול בין עזה לישראל. מעבר להשתלשלות האירועים מוקרת קושייה פרשנית. כברק מאיר האירוע את קוצר השגתה של הפרשנות המקובלת בבואה לבאר את מהות המפגש היהודי־ערבי.

מה קרה? מאות האוטובוסים חיכו לעשרות אלפי פלסטינים המגשימים בחיי יום־יום, מזה שנים, שיתוף פעולה אורחי עם ישראלים. אין זה שוק עבודה או עבדים בלבד. המהומות פרצו נוכח מחסום שהוצב כדי למנוע נהירת אלפים נוספים לשוקי עבודה ומסחר, ואלה רק הפלסטינים מהרצועה שהותרה, כבילול, בניגוד למראית־עין שטחית, למרבית הפלסטינים הקשר עם ישראל הוא חיוני. אם כי ימיה של תופעה זו כימי המפגש בין התנועות הלאומיות, בנות אותו הגיל, אין בכח ההיסטוריוגרפיה, חדשה כישנה, להסבירה.

מי שבו לנהירה הפלסטינית לשוק העבודה בישראל כפרי תאוות בצע של קבלנים יהודים ומבקש להפסיקה בצו מנהלי־צבאי, עוקף את שורש התופעה. בעיצומה של האינתיפאדה, בשנת 1990 יצאה קבוצה של אנשי "החוויות" השונות, המוכרות מחוץ לשטחים כחוויות סירוב, בסדרה של תביעות שאף אחת מהן לא היתה הפסקת הכיבוש.

בראש הקבוצה עמדה והדירה כמאל, "לה פסיונארה" הפלסטינית, וחבריה מהאיגודים המקצועיים. כל תביעותיהם נגעו לתנאי העבודה וזכויות האדם, שרוב הרוזים ניסו למנוע מהם אפילו את הזכות להיאבק עליהם, למען זכות ההפרדה שהפלסטינים לא ביקשוה כלל.

ברור: יש פלסטינים בעלי אינטרס קיומי בשיתוף אורחי, ואילו הישראלים הם המציבים גדרות בתוך ארץ ישראל – ולא מטעמי בטחון בלבד, לא רק כדי למנוע מפלסטינים אחרים לבצע את זממם. לא איבת דורות כאן, לא סכסוך נצחי, רק חוסר יכולת, חוסר כישרון ובעיקר חוסר רצון, לנתב אינטרס בשיתוף לפסים של הדדיות, ואמינות פוליטית. לפרופ' מנחם מילסון, שניסה לעשות זאת, קראו "קאפו אקרמי".

פתוח ברור למי יש אינטרס למנוע ביטוי פוליטי ואידיאולוגי של אינטרס בשיתוף, עד שהוא סומך על טרור, ועל הבורח בהצבת מחסומים בפניו. יצחק רבין, ראש הממשלה, הקביל בין החמאס לכתבסים וגרורותיהם, והצביע על קצה קרחון. ח"כ אריאל שרון קבל על מחדל הדרג המדיני וכשלון הצבא בהגנה על הרכוש בסביבת המחסום והציץ בלוע הר געש המאיים להכחיד את ישראל. שניהם רואים נכוחה, אך מעמדם אינו של פרשנים. מה הם עשו בשביל להמס קרחון ולצנן לבה רותחת?

אריק שרון, כאלוף פיקוד הדרום, דיכא באכזריות חסרת מעצורים את הטרור בעזה. זה הטרור שניתן לו היתר מראודייתא: הפתח מייצג את הפלסטינים האותנטיים, פסק שר הביטחון דאז, והורה להסתלק בשקט מעזה. אולם רצח ילדי משפחת ארויו גרש את הטאה.

בכנס סגור עם חוג יוני מקיבוצי הנגב, שליבם נחמץ נוכח הזוועות, אמר שרון: בטרור יש לנהוג ביד ברזל – אך את הבבה הפוטנציאלית ממנו הוא צומח יש לייבש על־ידי מדיניות משולבת של שיכונים לגובה ותעסוקה, לאוו דווקא חקלאית, ברצועה עצמה. שרון פורש על־ידי ממשלה שהפקירה את הבטחון ביד רפ"י.

בלא לב ולב הורשה לו להשתמש במקל, והוא עשה שימוש במקל ממש, מעבר לכל פרופורציה, אולם לא זו בלבד שנמנע הדבר שורש – אמצעים לשיקום פליטים על־ידי תעסוקה ושיכון. ממשלת גולדה התנגדה גם מכספי חוץ שיועדו לכך, שמא תיכזב תקוות הממונה על השטחים להוקון את הרצועה והגדה על־ידי הערבנו. (שמעון פרס, כשהיה שר הקליטה, הפקיר גם על התכניות לשיקום פליטים ערבים. בסוף מרעין והלוציך שהוא שר הקליטה והפליטה).

כאשר הטיל רבין סגר על השטחים בדצמבר 1992 הוא נענה לעצת הצבא, הורה להחיש, אמנם באיחור של 25 שנה, הזרמת כספים לתעסוקה. אולם מנכ"ל האוצר של היום, ממש כמו המנכ"ל היוני מימי יוני 1967 (יעקב ארנון), התנגד להזרמה מוניטרית, יהא הדרך אשר יהא. רבין הנואם ("אני אבוסה") העשיר את העם בעוד מכתם על "המוגלים", אולם גילה אוזלת יד בפתרון המצוקה, הנופחת עתה על פניו, בשלב קריטי של תהליך השלום.

זה העניין: מעשה השלום נמצא תמיד בשלב קריטי ואורע הדמים הבא הוא תמיד אלטרנטיבה המסכלת אותו. צריך להיות תמים, כדי להאמין שמערכת כה מורכבת של אלטרנטיבות מתנהלת מזה מאה ועשרים שנה באופן עיוור, ללא הכוונה של אנשים חכמים, החולקים ביניהם לבין עצמם בכל אחד מהצדדים.

אין בין הידיבים שתי אלא בתפיסתם את האינטרס הקיומי הלאומי. עתה, כאשר בעלי הקונצפציות הדיבות של אחריות לאומית מנסים סוף סוף לעצב מורת תיכון חדש – מרימים ראש הלודיסטים (שוברי המכונות) המודרנים בעוצמה שלא היתה כמותה, וחכמת הקברניטים היתה לשנינה וקלס.

בסמינר לתולדות המפגש היהודי ערבי שאלתי תלמידי, בקינטור, אם הכלל תקף לכל 111 שנות ההתיישבות החדשה. הם חשו עצמם מאוימים, ועתיד ציוניהם אצל מורים אחרים, היסטוריונים ישנים כחדשים, מפוקפק, אם ישלבו בעבודותיהם ביקורת כלפי גישה מוטה האידיאולוגית של הפרשנים האקדמיים – כאילו מדובר במאה שנות סכסוך יהודי־ערבי על הארץ. לא דובים ולא יער: באובייקט מוקד קיים מפגש יהודי־ערבי, שתמיד היו בו אלמנטים של סכסוך ואלמנטים של שיתוף פעולה אורחי.

הצעתי להם "שעשוע": ינקבו נא בשנה כלשהי, ואפרוש את הברירות כפי שנתגלו בה. השנה שבחרו היתה 1936, ואין שנה יפה ממנה כדי להציג אלטרנטיבות, ואין דומה ממנה לשנת האירועים הנוכחיים.

ראשית כל, יש אמת בהסבר המרד דאז במוקד של היסטוריון הלאומיות הערבית, בן הזמן ההוא, ג'ורג' אנטוניוס, יועצו של הוועד הערבי העליון, שהתגורר בחצר המופתי. אנטוניוס כתב בספרו שהמרד הוא למעשה מרד הפלחים נגד עושקיהם בני עמם. דומה מאד למרד הפועלים הנוכחי.

שנית, מפני שבמהלך המרד, ובוודאי כתוצאה ממנו, עלו המגעים בין היהודים הערבים בארץ ישראל לרמה של מגעים אופרטיביים בין ההנהגות. יהודים ערבים ואנגלים הגו לתיכנון הקמת פדרציה שיש בה חלוקה מדינית ואחדות כלכלית ואילו יהודים ערבים ואנגלים, באותן מסגרות מדיניות, פעלו להסכם יהודי־ערבי שתכליתו הקמת של מדינה אחידה, חילונית ודמוקרטית בכל "פלשתינה־א"י". בשנתיים הראשונות למרד היו אוסישקין, מגנס, הלאדציבים בנהלת הסוכנות יחד עם ג'מאל חוסייני בקואליציה מתואמת נגד מבדדי הלוקה: ויצמן, שרתוק, ראשי האפוטרופסיה הפלסטינית וממשלות המדינות הערביות הסובבות.

מי שמופתע מדברים אלה, סימן שאינו מצוי בתעודות ובחקר התקופה. אין הוא מצוי, מפני שפרשנים מדופלמים, חדשים כישנים, סבורים שעובדות אלה אמנם נכונות, אך אינן חשובות. רק פלסטינים שונאי יהודים ובלתי מתפשרים היו בעיניהם של פרופסורים ותיקים כיהושע פורת ואיתמר רבינוביץ', ודוקטורים חדשים כאילן פפה ובני מוריס כאחד – מייצגים אותנטיים של לאומיות פלסטינית.

זו כסילות שהיתה למשל, ומסמאת עיני הבריות מלראות את מה שלפניהם: אינטרס פלסטיני מקורי ותמידי בקיום משותף, רק עתה הוא מתחיל לפלס לו דרך פוליטית גלויה, כשעמם תוחלות המריבאים בעבר ועיוורון השלומיים בהווה מכביד על שליחיו.

שוחט ואבו־עלא ידונו היום ביריחו ביישום ההסכם הכלכלי

מאת אמנון אמר

שר האוצר, אברהם שוחט ושר הכלכלה של הרשות הפלסטינית, אבו־עלא ייפגשו היום אחרי הצהריים ביריחו לפגישת עבודה ראשונה לאחר חתימת ההסכם הכלכלי בפאריס.

בפגישה אמורים שוחט ואבו־עלא לקבוע את מתכונת העבודה של הוועדה הכלכלית המשותפת (ג'יי. אי. סי.) ליישום ההסכם, שעל הקמתה הוסכם בשיחות פאריס.

בנוסף, יסקרו שני הצדדים את ההתפתחויות שחלו בנושאים הכלכליים מאז חתימת ההסכם, לפני מספר חודשים, ויקבעו את ההסדרים הנהלים להמשך הפגישות ביניהם.

נושאים נוספים שיידונו היום בפגישה הם: שאלות מיסוי שונות, כגון הסדרי קיזוז מע"מ, וסוגיית היקף כמויות המוצרים המועברות מעזה ומיריחו.

ועדים ועובדים / אפרים דוידי

בעייה – עובד ודירקטור

היועץ המשפטי לממשלה, מיכאל בן יאיר, אמר בסוף השבוע שבמשרדו מתגבשת תפיסה, לפיה עובד מדינה, המשמש דירקטור בחברה ממשלתית, יהיה זכאי לחסינות בשל תביעות נגדו, לרבות תביעות בגין רשלנות.

על כך מסר אתמול כתב עיתי"ם. בן יאיר הופיע בפני כנס הדירקטורים בחברות ממשלתיות במרכז דוהל בתל אביב. הוא אמר, כי אם חסינות זו תתקבל, יהיה בה כדי לצמצם את חשיפתם של עובדי מדינה, המשמשים דירקטורים לתביעות. עוד ציין בן יאיר, כי שני שליש מהדירקטורים, שמתמנים ע"י שר האוצר והשר האחראי, הם עובדי מדינה ורק שליש הם עוברים ספגיעים מקרב הציבור הרחב.

לדבריו, במצב העכשווי, אם עובד מדינה, המכהן גם כדירקטור בחברה ממשלתית, גרם נזק כלשהו, הרי שהמדינה נושאת אותם בחובות כלפי הניזוק, אך לאחר שתפצה את הניזוק, יש לה זכות לתבוע את הדירקטור. "האינטרס של המדינה הוא להבטיח לדירקטור מטעמה הגנה מפני תביעות אישיות", אמר היועץ המשפטי.

לדבריו, דרך אפשרית ליישום הגנה זו, היא באמצעות התקשרות עם גורם מבטח, כך שהביטוח יכסה תביעות נגד הדירקטורים. עם זאת הבהיר, כי בשום מקרה לא תכסה פוליסת הביטוח תבות שעשה הדירקטור מתוך כוונה להפיק רווח אישי שלא כדין. בן יאיר טען, כי יש להחיל על כל הדירקטורים מכל הסוגים הסדר אחיד, על מנת להימנע מפתחים בין דירקטורים שונים, המכהנים באותו דירקטוריון, וכדי שכולם יוכלו לפעול בתנאים שווים. בהתייחסו לשאלת השיפוי, אמר, כי ראוי לאמץ את הסדר השיפוי רק כהסדר משלים להסדר הביטוח.

הוא ציין, כי יש טעם בשיפוי מראש, שמעניק הגנה רחבה, לפרות שבמידה מסויימת הוא מבטל את גורם ההרתעה. לטענתו, שיפוי בדיעבד, כרוך במידה רבה של אי ודאות לדירקטור הנתבע וספק אם הוא משיג את מטרתו. אשר לשאלת ניגוד העניינים בין עובד מדינה כעובד מדינה לבין פעילותו כדירקטור בחברה ממשלתית, אמר בן יאיר, כי "ניתן לפתור קונפליקט זה ע"י אי השתתפותו של הדירקטור בדיונים במקרים מסויימים או על ידי השתתפותו, אך הימנעותו מהצבעה. בכל מקרה, הגורם שצריך להכריע הוא הדרג הבכיר יותר ממלא תפקיד הדירקטור".

גורלם של עשרות עובדים

ביום חמישי שעבר פרסם כתב "דבר" בדרום, אמיר רוזנבליט, ידיעה תחת הכותרת "רמון: ספרי נמצאת בגרעון של 15 מיליון ש"ח והיא למעשה בפשיטת רגל". אלה היו דברי מזכ"ל ההסתדרות בוועידת מועצת פועלי באר־שבע.

דבריו של רמון זכו לתגובה של מועצת פועלי תל־אביב ו"בית ברנר" נשלח בסוף השבוע מכתב אל רמון בו נכתב, בין היתר: "אנו מבקשים להביע דאגה רבה לעתידם של 50 עובדיה המסורים והוותיקים של ספרי ומבקשים להבטיח, מבעוד מועד את זכויותיהם המוקנות והעתידיות על רקע גילוי דעתך כי ספרי נמצאת בגרעון ולמעשה בפשיטת רגל".

עוד דורשים במועצת הפועלים תשלום משכורות חודש יוני ותשלום דמי הבראה, העברת ניכויים אשר לא הועברו ליעדם זה כמה חודשים ביניהם לקרן הפנסיה, קרן השתלמות ומס אחיד ופיצויי פיטורין לכל עובד "בהתאם למדיניות הרווחה במוסדות ההסתדרות, על בסיס קריטריון ותק בקום העבודה".

הצדדים מתכוננים למאבק

עובדים ושוטרים מיחידות העילית של משטרת קוריאה הדרומית נערכים סביב המספנה הגדולה בעולם – יונדאי, לקרב התשה. אלפי עובדים (יש המעריכים את מספרם בכ־8,000) מתבצרים במספנה חמושים בבקבוקי תבערה ובקלות, כאשר הם צברו מלאי מזון ל־50 יום עבור 600 עובדים.

אנשי הוועדים מסרו כי לא כל העובדים נקראו להתבצר במפעל, חלקם שוהים במבנון מחוץ למפעל כדי לבצע "כמצור על המצור המשטרתי" במידה ויהיה צורך או להשתתף בהפגנות מחאה בעיר אולסן או בערים אחרות בהן ממוקמים מפעלי "הקונצרן־יונדאי" אחד הגדולים בקוריאה הדרומית, ביניהם מפעלי מתכת וייצור מכוניות ומשאיות.

במספנה שבאולסן מועסקים כ־21 אלף עובדים המקיימים צעדים ארגוניים זה שבועות ארוכים. הם דורשים תוספות שכר וביטול כתבי התביעה נגד 41 חברי הוועדים במפעלים והאיגוד שהואשמו בהשתתפות בהפגנות ושביתות. בסוף השבוע הצביעו עובדים במפעלים האחרים של הקונצרן כדי להכריע בשאלה אם להצטרף או לא לשביתה במספנה.

המדור לחופשה קצרה

המדור "ועדים ועובדים" יוצא לחופשה קצרה עד ליום ראשון 31 ביולי. לאחר מכן, נשוב כרגיל להופיע כדי יום.

שוקי ההון בעולם / ביל כספי

התייצבות בשער הדולר

ביום שישי הופיעו ביקושים לדולר של ארה"ב וערכו עלה לעומת רוב המטבעות האירופיים החשובים להוציא את היאן היפאני ואת הלירה שטרלינג שהיו חזקים.

במהלך המסחר של יום שישי עלה הדולר לשיא יומי של־1.6035 מארק, 1.3595 פרנק שווייצי, ו־5.4767 פרנק צרפתי. לדעת מומחים עלה הדולר עקב חולשתו היחסית של המארק שנגרר כלפי מטה את שאר המטבעות האירופיים הנכללים בהסדר המוניטרי האירופי.

ביום ששי פורסמו בגרמניה נתונים על מחזור המוצרים והם היו טובים יותר מהערכות של המומחים דבר ששוב מעלה את האפשרות לירידת שערי הריבית בגרמניה.

חולשת המארק עשויה להמשך גם בתחילת השבוע שכן עד ליום חמישי תיוותר מגמה של חוסר ודאות אם שערי הריבית בגרמניה ירדו או לא. את התשובה לכך נקבל רק ביום רביעי כשתתכנס מועצת הבנק המרכזי של גרמניה כדי לדון על המדיניות המוניטרית.

בשוקי ניירות הערך היתה ביום שישי יציבות תוך ירידות שערים קלות ברוב הבורסות החשובות של העולם. רק בוול סטריט היו ביקושים קלים אשר העלו את מדד הדאו ג'ונס ב־2.59 נקודות ל־3,735.04 נקודות. במניות הישראליות הנסחרות בניו יורק היתה אתמול מגמה חיובית למרות השערים של רוב ניירות הערך עלו.

בשוקי הקמודיטיס התחדשו הביקושים לקפה. בלונדון עלה מחיר טונה קפה ל־3,630 דולר ואילו בניו יורק מחיר ליברה קפה עלתה ל־219.40 סנטים. ההערכה היא שהמסחר בקפה עצבני מאוד והשוק מחפש נקודת מחיר שסביבה הוא יוכל להתייצב.

שערי מטבע חוץ 23.7.94

דולר יציג	מרק יציג	דולר שחור	סל
3.0580	1.9163	3.06	3.3752

העברות והמחאות – דיסקונט מכירה	העברות והמחאות – דיסקונט קניה	העברות והמחאות – הפועלים מכירה	העברות והמחאות – הפועלים קניה	העברות והמחאות – לאומי מכירה	העברות והמחאות – לאומי קניה	בנקנוטים – דיסקונט מכירה	בנקנוטים – דיסקונט קניה	בנקנוטים – הפועלים מכירה	בנקנוטים – הפועלים קניה	בנקנוטים – לאומי מכירה	בנקנוטים – לאומי קניה	השינוי באחוזים מתחילת השנה	השינוי היומי באחוזים	שער יציג	המטבע
3.0791	3.0369	3.0826	3.0397	3.0791	3.0362	3.12	2.99	3.13	2.99	3.12	2.98	+2.41	+0.69	3.0580	1 דולר ארה"ב
1.9252	1.9086	1.9357	1.9087	1.9335	1.9066	1.98	1.89	1.97	1.88	1.96	1.87	+11.35	−1.48	1.9163	1 מרק גרמני
4.6957	4.6224	4.6994	4.6340	4.6956	4.6302	4.81	4.59	4.78	4.57	4.75	4.53	−5.51	−0.88	4.6566	1 לירה שטרלינג
0.5639	0.5561	0.5651	0.5571	0.5650	0.5571	0.57	0.54	0.58	0.54	0.57	0.54	+10.64	−1.28	0.5605	1 פרנק צרפתי
3.1169	3.0740	3.1216	3.0781	3.1187	3.0753	3.17	3.02	3.17	3.03	3.16	3.02	+15.65	+0.05	3.0880	100 ין יפני
1.7260	1.7013	1.7255	1.7014	1.7231	1.6981	1.77	1.69	1.75	1.67	1.75	1.67	+11.12	−1.42	1.7095	1 גולדן הולנדי
2.2984	2.2570	2.2881	2.2562	2.2625	2.2507	2.35	2.24	2.33	2.23	2.31	2.21	+12.54	−1.52	2.2691	1 פרנק שווייצרי
0.3920	0.3854	0.3915	0.3859	0.3913	0.3858	0.40	0.38	0.40	0.38	0.40	0.38	+8.31	−1.09	0.3883	1 כתר שוודי
0.4435	0.4374	0.4442	0.4380	0.4430	0.4369	0.45	0.43	0.45	0.43	0.45	0.43	+10.87	−1.32	0.4396	1 כתר נורווגי
0.4920	0.4852	0.4929	0.4859	0.4933	0.4865	0.50	0.48	0.50	0.48	0.50	0.49	+10.77	−1.35	0.4897	1 כתר דני
[illegible]	0.5760	0.5846	0.5766	0.5892	0.5810	0.59	0.56	0.60	0.57	0.60	0.57	+12.2	−1.31	0.5795	1 מרק פיני
[illegible]	2.2025	2.2362	2.2070	2.2357	2.2025	2.27	2.16	[illegible]	2.17	2.26	2.16	−1.22	+1.11	2.2200	1 דולר קנדי
2.2633	2.2381	2.2765	2.2437	2.2724	2.2407	2.30	2.18	2.33	2.17	2.30	2.18	+11.54	+0.95	2.2567	1 דולר אוסטרלי
0.8355	0.8240	0.8349	0.8232	0.8343	0.8226	0.84	0.66	0.84	0.59	0.76	0.53	−5.70	+0.27	0.8286	1 רנד דרא"פ
0.9371	0.9242	0.9393	0.9262	0.9382	0.9251	0.96	0.91	0.96	0.90	0.95	0.91	+12.63	−1.34	0.9311	10 פרנק בלגי
2.7479	2.7053	2.7489	2.7106	2.7455	2.7073	2.81	2.68	2.79	2.67	2.78	2.66	+11.3	−1.42	2.7246	10 שי' אוסטרי
1.9473	1.9206	1.9474	1.9202	1.9442	1.9172	2.00	1.90	2.00	1.88	1.98	1.87	+10.46	−1.16	1.9278	1000 לי' איטלקית
2.3488	2.3166	2.3496	2.3168	2.3478	2.3151	2.41	2.30	2.44	2.29	2.40	2.25	+11.2	−1.35	2.3276	100 פזטה ספרדית
[illegible]	[illegible]	3.6894	3.6479	3.6980	3.6465	----	----	----	----	----	----	+9.86	−1.31	3.6661	E.C.U.
----	----	----	----	0.9200	0.8700	----	----	0.93	0.87	0.92	0.87	+9.72	+0.69	1.0321	1 לירה מצרית

صكنا من الاحل

هكذا من الاجل

כל דבר

טלוויזיה

חינוכית
08.00 המומינים – סדרה בהנפשה לפי הספר "עמק הזוית המוחרת" מאת טובה יאנסן (כ).
08.25 גבורת פלפלת – סדרה מדובבת בהנפשה (כ).
08.35 בצנצנים – סדרה בהנפשה לילדים שגיבורה הוא "ספקי" – הבניה לעלמנו מהולל הדרגון (כ).
09.00 מעשיות חיות – סדרה בהנפשה העוסקת באגדות שונות בהן מככבים בעלי חיים.
09.10 אבא אווזה – סדרה מדובבת בהנפשה (כ).
09.30 דימי בעקבות התגליות הגדולות – סדרה חדשה מדובבת בהנפשה (כ).
09.55 כמעט עשר – לקט דפים בעינייני אקטואלית.
10.00 קשר משפחתי – גניבה. גשר בן 12 נגנב בקפי מבני משפחתו הקרובים. לכמה זכה צריכים לעשות?
10.30 עשרת בני לאבוק – סדרה קומית.
11.00 יבנה קין.
12.30 הכוכבים הצעירים – סדרת הרפתקאות.
13.30 בית המסתורין – סדרת מתח משעשעת.
14.00 חוגג סמפסון – בגישה פתוח תצות (כ).
14.30 במצולות הים עם דלפי – סדרה מדובבת בהנפשה (כ).
15.00 אמא, בלש פרטי – סדרה בלשית משעשעת.
17.00 ערב חדש.

בלילה
06.30 חדשות בעברית – מבזק.
06.31 מהדורת חדשות בערבית.
06.45 "פו הדוב" – סדרה בהנפשה מבית היוצר של דיסני (דיבוב עברי).
07.00 בוקר טוב ישראל – תכנית הבוקר של הטלוויזיה.
15.30 "אסטריקס" – סדרה של 8 סרטי קולנוע בהנפשה המבוססת על דמויות הקומיקס של גוסיני ואודרזו. סיפורי העלילה מתרחשים בשנת חמישים לפנה"ס, כאשר כל גליה היתה כבושה בידי הרומאים מלבד כפר אחד קטן של לוחמים ללא חת.
16.00 חדשות.
16.05 "אסטריקס" – המשך.
16.45 "עבים בא" – סדרה עלילתית לילדים בנושא הבטיחות בדרכים.
17.00 ערב חדש.
17.30 "תוסט" – מגזין לצעירים.
18.15 חדשות באנגלית.
18.30 "כמו טבעי" – סדרת משלים מצוירים (תרגום לעברית).
18.45 "היהודים והמצאות" – על איכות הסביבה ושיקום הקרקע – חלק ב' (תרגום לעברית).
19.00 חדשות.
19.30 "אהבה ממבט ראשון" – סדרה בריטית חדשה ב־8 פרקים. סיפורי אהבה אופייניים של מבנים דומיות בנותות, בעלי מבנה משותף אחד: כולם נפלו תחת כישוף האהבה ממבט ראשון. הפרק הראשון: "מעבשים" – סיפור ההתאהבות המהיר והמפתיע של ויקטור בבתורה זוה שפגש 15 שנה קודם לכן בנסיעה ברכבת לילית (תרגום עברי־ערבי).
20.00 מבט – מהדורת חדשות עם מוספים בענייני היום + שבשבת.
21.00 "מוקדים בשבוע" – לקט ממבחר מתוחות ששודרו במשך העונה.
21.30 "מבט שני" – "מכון השאר" – על סוכנים תאאים בשירות המשטרה. התכנית שודרה ב־2 בינואר, 94.
22.30 "שיחות קיץ" – סדרת מפגשים של הבמאי חיים גיל עם דמויות שונות בחברה הישראלית. הסרט הראשון הוא סיפור בדויה של מול דוקס. דוקטן מולר בוויסבאם, גר באלבייה, היה לעיתונאי בכיר בעיתון הקומוניסטי "ל'הומניטה" בפריס, התיישב בבקעת הירדן במושב יפית (30 דק').
23.00 "שעה להצגה" – חדשות הלילה.
23.10 "נפרדים אך שווים" – דרמה אמריקאית חדשה ב־2 חלקים. דרמה תיעודית־משפטית המשחזרת את סיפור מאבקם של שחורים דרומיים לביטול ההפרדה הגזעית בבתי הספר בארצות הברית. בתפקידים הראשיים: סידני פואטייה וברט לנקסטר. ביים ג'ורג' סטיווגס. החלק הראשון.
00.05 "פסוק של מקום" – מבט אל תמר.

ערוץ 2 החדש
11.00 פתיחת שידורי רשת.
11.01 "ביגג בארץ הלומות" – סדרה מצוירת לילדים (דיבוב עברי).
11.30 "מסביב לעולם ב־80 חלומות" – סדרה מצוירת לילדים (דיבוב עברי).
12.00 "לאסי שובי הביתה" – סרט קולנוע לכל המשפחה 1943. הסרט הראשון המצליח ביותר בסדרה ארוכה בקולנוע ובטלוויזיה – על כלבת הקולי היפה שהורחקה לבית עשירים בסקוטלנד וחזרה כל הדרך, לכפר הכורים העניים בוולס.
13.35 "קליפים לצעירים" – מיטב הקליפים העכשוויים.
14.00 "פלכשש".
14.05 "מסע בין כוכבים – הדור הבא".
15.01 "אגת או תגמה" – סדרה לילדים ולנוער.
15.30 "שוקי וג'והר" – סדרה מצויירת לילדים, בדיבוב עברי.
16.00 "היפים והאמיצים" – אופרת סבון רהסטית.
17.00 "קו לחדשות" – תכנית מיוחדת לקיץ ובה עדכוני חדשות ומרואיין מרכזי באולפן המשיב לשאלות הצופים.
17.30 "מועט" – אתה"ים על האש.
18.01 "חלום עליכם" – עם עוזי חיטמן. ילדים מגשימים חלומות.
18.30 "חוף פרדייס" – סדרה.
19.00 "סמייל" – שעשועון.
19.30 "מיסטר בין".
20.00 חדשות.
20.30 "זמן תנוע" – חגי גולדנרט ונתן נתנזון מגישים כתבות מקוריות ווידיאות.
21.00 "בשידור חי – דן שילון מארח".
22.30 "קיץ על החוף" – תכנית קיץ שתשודר מחוף בנגשוב בת"א ותכלול הופעות, תחרויות ופרסים גדולים.
23.30 חדשות.
23.35 "רצח באפלה" – סדרת מתח.
24.35 "התחנה" – סדרת משטרה בריטית על תחנה בלונדון המטפלת בבעיות הכל התושבים.

המזרח תיכונית
14.00 תהלוכת הניצחון – תכנית מיוחדת: 14.30 ג'ון אוסטין; 15.00 מגע (תכנית פרט); 16.00 יומנותה של משפחה מאושרת; 16.30 סרט: רצח דרמה, מתחותיך; 18.15 – L.W.F. – האבקות; 19.00 שעת ספורט בטלוויזיית המזה"ת; 20.00 חדשות העולם בערבית; 20.30 סי.אן.אן. פרות – כותרות החדשות; 21.00 כדורגל מהאן.בי.אי. מגזין; 21.30 משחק אן.בי.אי. (כדורגל); 23.30 תשובות – אקטואליה; 24.00 סרט תכנת ש.ת. "רצח".

ע. צופיה / היום בטלוויזיה

לראות	לנסות	לוותר

"לאסי, שובי הביתה"

ה המלצה הראשונה שלי היום תלויה קודם כל במזלקי העיתון ושנית בנבונות של הקוראים לוותר על יום עבודה. אני יודעת שזה נשמע נורא לא מוסרי, אבל כבר שנים, ואל תשאלו אותי כמה, אני מחכה לראות שוב את "לאסי שובי הביתה". בקיצור, אם העיתון הגיע אליכם בזמן, ואם הבוס שלכם נחמד כמו הבוס שלי, תתבייתו ב־12:00 בצהריים על ערוץ 2 ותראו את הסרט הנפלא הזה משנת 1943.

אני, למשל, מתכוננת לראות את הסרט עם שוקי. שוקי היא אמנם חתולה, אבל בגלל השכבים שלי היא נורא רגילה לכלבים. אני משוכנעת שהיא תהיה מרותקת כמוני לסיפורה של לאסי האומללה מכפר הכורים הקטן והעני בוולס, שהועברה לבית עשירים בסקוטלנד. התנאים המשופרים של לאסי לא עשו עליה הרבה רושם ולא הקהו את חושי הריח והכיוון שלה בעת שעשתה בכוחות עצמה, ובלא מעט ייסורים, את כל הדרך חזרה לביתה בוולס.

עצה להורים: אם אתם באמת רוצים להיות מלאסי – שלחו את ילדיכם מהכיתה לפני שמתחיל הסרט. לאסי, אחרי הכול, היא כלבה, וזה לא עושה שום דבר לנינג'ות שגידלנו.

לראות	לנסות	לוותר

"נפרדים אך שווים"

ה הבכורה הגדולה להיום נמצאת בלוח השידורים של הערוץ הראשון. לא יודעת איך, אבל אני מתכוננת לעשות מאמץ ולא להירדם לפני 23.10, כדי לראות את הפרק הראשון ולהחליט אם אני נתקעת עם הסדרה החדשה "נפרדים אך שווים" גם בשלושת פרקיה הנוספים. בפרסומי רשות השידור מבטיחים לנו דראמה אמריקאית תיעודית־משפטית "המשחזרת את סיפור מאבקם של שחורים דרומיים לביטול ההפרדה הגזעית בבתי הספר בארצות הברית". העלילה מתרחשת בדרום קרוליינה בראשית שנות החמישים, ומתבססת על עובדות שעשו היסטוריה במאבק לזכויות האדם. סידני פואטייה וברט לנקסטר בתפקידים הראשיים. שווה לתת לזה צ'אנס.

רדיו

קול המוסיקה
06.06 שחרית מוסיקלית – שעה ראשונה.
07.07 "שחרית מוסיקלית" – שעה שניה – קטעי הדרן מיצירותיהם של סלמן, ליסט, גוסק, דופלה, שופן, קרייזלר, רחמנינוב, ויאניאבסקי.
07.55 פרסים על שידורי היום ב"קול המוסיקה".
08.05 "שחרית מוסיקלית" – שעה שלישית. סוטה הפתיחה "דונה והאביגהה"; יוהן שטראוס הבן: ולסים "שושני הדרום" ו"חיי אמן"; יוהן שטראוס האב: מרש רדצקי; יוסף שטראוס: "פנטזיות הכפר באוסטריה"; פולקה "עליזות ודבורית" – פתיחה.
09.00 תכניות הבוקר של "קול המוסיקה" – באך: קונצ'רטו בדה מינור לכנור, אבוב ותזמורת כלי קשת; בטהובן: סונטה מס. 31 בלהלהבמל מג'ור לפסנתר, אופ. 110; רספיגי: "הציפורים"; הידן: ששה מחולות גרמניים.
10.00 שידורי כפר־בלום – שידור חי מכפר־בלום – מה מחורות, ראיונות והדרן מוסיקלי טלפוני.
11.00 סדנת ברוק – מנחה מיכאל מלצר.
12.30 תכניות הבוקר של "קול המוסיקה" – רמבראוס סקרנר קפריצ'וזו, אופ. 66; גלאזונוב: קונצ'רטו – בלדה לצ'לו ולתזמורת, אופ. 108; ברליוז: "לילות קיץ", מחזור שירים אופ. 7; יאנאצ'ק: סוויטה למיתרים.
13.57 ביצת שיר – בעריכת אילנה צוקרמן – פרינצ'סקו פסוריקה, בהגשתה של לאה גולדברג.
14.05 "שבוע בתמונות".
14.06 "מוסיקה לשעת צהריים" – מוצרט: סרנדה בסי־במול מג'ור ל־13 כלי־נשיפה, ק. 361; בטהובן: הקונצ'רטו המשולש בדו מג'ור לפסנתר, כנור, צ'לו ותזמורת, אופ. 56; ברהמס: רפסודיה לאלט, מקהלת גברים ותזמורת, אופ. 53.
16.00 שידורי כפר־בלום – שידור חי מכפר־בלום – "השיר האמנותי", אנסמ קאבאמאייר – בריטון / אוריאל צור – פסנתר. ברהמס: שירי־עם גרמניים; מאייה: שירי־עם ספרדיים; רוול: שירים יווניים; קלייר: שירים לפי ניגונים יהודיים.
17.00 מוסיקה ליום ראשון – י.א. האמה: "מיזרוד" בפי מינור, תהלים נ"א "חנני ה' כחסדך"; שוברט: מיסה בדו מג'ור, ד. 452.
18.00 שידורי כפר־בלום – קונצרט ברוק – סלמן: קנטטה "האזינו עמים"; באך: אריות מתוך קנטטות; לקלר: שלישיה לחליל, ויולה דהגמבה וקונטינואו; מבחר סונטות וקנצונות מהברוק האיטלקי המוקדם.
19.05 "מאולפן הקלטות" יורם חייקר – בס / רבקה ויין – פסנתר. מבחר שירים מאת צ'ייקובסקי, רחמנינוב, רימסקי־קורסקוב, מוסורגסקי וגלינקה.
20.00 ביצת שיר – מבחר הליד עם עדה ברודסקי.
20.03 "צלילים בין ערביים" – פורה: "פלאס ומליסנדה", אופ. 80; ש.ג. אלקאן: קונצ'רטו דה קמארה בלה מינור לפסנתר ולתז.; שוברט: "הסרנטה" – שיר; פרוקופייב: הסימפוניה "הקלאסית", אופ. 25.
21.00 "קול המוסיקה הקמרית בגליל העליון, 1994" – שידור חי מאולם כיתהעם בכפר־בלום – קונצרט מס. 2. צבי אבני: "צלליות" לחליל ולכלי נקישה; ברהמס: 4 הזאנים לסופרן, מצוסופרן ולפסנתר, אופ. 61; קודאי: סרנדה לשני כנורות ולויולה – הפסקה – ראיונות בשידור חי (כ־20 דקות); מוצרט: חמישיה בדו מג'ור לכלי־קשת, ק. 515.
23.00 צלילים לסיומו של יום.

רשת א'
06.06 "שירים עבריים".
07.30 שירים עבריים.
08.05 פרשת.
08.55 קראתי ספר.
09.05 פתוח – תכנון השקעות.
09.55 מתכון יומי.
10.05 סלודיו – שיחות מדע למאזינים.
11.05 חיים – שעה בענייני בריאות, רפואה ותזונה.
12.05 עיתונות בנשק.
14.05 בראש צעיר – מגזין יומי לילדים ולבני נוער.
14.55 תפוס מקום.
15.05 פנים אל פנים.
16.05 מה עיה לי – סיפורים מתוחים.
17.05 "קול האמנויות" – "טביעת עין" – מגזין לבקורת המקומות של האמנויות.
18.05 "מיגנות ערב" – משדר לאקטואליה ולמורשת ישראל.
19.05 "בין הזמנים".
20.00 מבט לחדשות – העברה מהטלוויזיה הישראלית.
20.50 פרקי היום בתנ"ך.
21.00 "כלים שלובים".
22.05 אמר בשכון – פיוטים ופרקי חזנות.
23.05 עיתונות בנשק.

רשת ב'
06.06 הבוקר הזה – חדשות + מוסיקה.
08.05 עניין אחר – עוד חדשות האורח.
10.05 הכל דיבורים.
12.05 בחצי היום – משדר צהריים + מוסיקה.
14.05 רגעי קסם.
15.05 יומן חוץ.
15.45 עיתונות חוץ.
16.05 צבע הכסף.
16.57 רגע של עברית.
17.05 שירים עבריים.
18.05 "היום הזה" חדשות + מוסיקה.
19.05 שירים עבריים.
20.05 שירים עבריים.
20.57 רגע של עברית.
21.05 כותרות מבט והיום הזה.
21.15 שירים עבריים.
23.05 אהבה עברית.
00.05 יומן חצות.
00.30 אהבה עברית.
01.05 לתוך הלילה.
05.05 אור ראשון.

רשת ג'
6.06 סע לאט.
07.05 "אוקסון גימל".
09.05 עקוץ את הוקליסיה.
10.05 קול סיאם וקול כלה.
11.05 עשים גלים.
13.05 להוט.
14.00 עגולה – חדשות הפס של רשת גימל.
14.05 אהבה עצמית.
15.05 קפסת הלהיטים.
17.05 בדרך מן הים.
18.05 מקום בצמרת – מצעד הפזמונים הישראליים.
21.05 בתוך המזרח/תחנה ברבריות – שעה עם אומן.
22.05 שיר לאחותי – ד"שים בבקשתך.
23.05 חולם בהקיץ.

גלי צה"ל
05.02 בוקר טוב צה"ל – תכנית בוקר לחיילים.
05.56 באופן מילולי – פינתו של אבשלום קור.
06.00 תאריך + מבזק ידיעות.
06.05 אוניברסיטה משודרת – זרמים ותפישות ביהדות – "תקופת שיבת ציון". מרצה: ד"ר ישראל קנוהל.
06.30 בוקר טוב ישראל – מהדורה ראשונה.
07.15 בוקר חדש.
08.00 בוקר טוב ישראל – מהדורה שניה.
09.05 עברית על הבוקר.
10.05 נבון לקרן.
12.50 בילוי היום – מדריך יומי בנושאי תרבות ובידור.
13.00 בצהרי היום – יומן לסיכום חדשות הצהריים והבוקר.
13.15 היום בטל – התכנית שתעשה לכם את הקיץ.
15.05 יש עם מי לדבר – נתני מדרור בשיחות טלפוניות עם מאזינים בעניני היום.
15.55 באופן מילולי – פינתו של אבשלום קור.
16.00 שעה לפני.
17.00 ערב טוב ישראל.
18.05 שעה קלה על כלכלה.
18.30 סוף היום.
19.55 הודעות לחיילים.
20.00 מבט לחדשות.
20.50 פסק זמן מוסיקלי.
21.05 "שגרתיה".
22.05 ריטמיקים – מוסיקה בריאה.
23.05 עשרים הארבע – היום שהיה.
00.00 יומן חצות – יומן לסיכום חדשות היום.
00.10 ציפורי לילה משוחחות – עם ברוך רייבר המשוחח עם מאזינים.
02.00 לא רוצים לישון – מוסיקה לשעות הקטנות של הלילה.

גלגל"צ
07.05 "מריכה בדרך".
09.05 "גלגל הצלה" – שירים עבריים.
11.05 "שמש".
13.05 "בנוז אויר".
14.05 "תרץ קיץ".
15.05 "שבוע דוב".
16.05 "חוכם בכבישי".
18.05 "גלגלאו".
20.05 "דרייב אין".
22.05 "לילה טוב".

כבלים

ערוץ 3
08:00 שידור מקומי, אה
08:00 הגבירה הצעירה
08:30 בן אפקים. סלט אויה.
09:00 לחיות את החיים. אופרת סבון (ש.ח)
09:45 צעירים חסרי מנוח. אופרת סבון (ש.ח)
10:30 אורחים בסלון. תכנית אירוח.
11:00 לוסי אהבתי. קומדיה.
11:30 אבטנולה. טלנובלה (ש.ח)
12:15 מרפי בראון. קומדיה.
12:40 פלקון קרסט. דרמה בהמשכים (ש.ח)
13:30 הנאמן. קומדיה.
14:00 הקופסה. קליפים ישראלים (ש.ח)
14:10 נשים מסוכנות. דרמה.
15:00 מחפ. טלנובלה.
15:50 נוטס לנדינג. דרמה בהמשכים.
16:40 שלושה בדירה אחת. קומדיה.
17:05 ספינת האהבה. קומדיה.
17:50 הקופסה. קליפים ישראלים (ש.ח)
18:00 לחיות את החיים. אופרת סבון.
18:45 צעירים חסרי מנוח. אופרת סבון.
19:30 שידור מקומי.
20:00 שפת קיר. שידור חי. אורחת באולפן הערב: אנדריאה ריליבקה ("אבטנולה").
20:05 אבטנולה. טלנובלה.
20:50 שפת קיר. ראיון עם אנדריאה ריליבקה ("אבטנולה").
21:00 פלקון קרסט. דרמה בהמשכים.
21:50 שפת קיר. חדשות בידור.
22:00 ספיר. דרמה מקורית בהמשכים.
22:10 אחיות. דרמה משפחתית.
22:50 שפת קיר.
23:00 סיכולים. דרמה.
23:45 רדיו סינגלס הורים. קומדיה.
24:10 ויבוק לאהתמול. דרמה.
24:55 קו'ראק. פעולה.
מבלדבר

ערוץ הסרטים
10:30 תשוקתה הבודדת של ג'ודית הרן (1987, אנגליה. דרמה בריטית המתרחשת בדבלין, בשנות החמישים. מגי סמית מגלמת את ג'ודית הרן, מורה מוזיקת לפסנתר שהיא אלכוהוליסטית ובודדה. היא מתאהבת בנוכל שמוליך אותה שולל (בוב הוסקינס). בימוי ג'ק קלייטון.
12:30 ידידות התשוקה (1949, אנגליה. סרט הבריטי, הקלאסי של דייוויד לין הוא עיבוד לספרו של הג'י. וולס, על משולש רומנטי בין בני המעמד הגבוה. עם טרוור האוורד, אן טוד וקלוד ריינס.
14:00 בוכב דוער (1987, ארה"ב. קומדיית ביסבול, המתרחשת בטלוויזיה של שנות ה־50, ומגוללת את סיפורה של קבוצה קטנה בליגה הנמוכה הנאבקת על האליפות. עם ויר'גיניה מאדסן. במאי: מרטין דייווידסון.
15:50 קלמנטיין יקירתי (1946, ארה"ב. מערבון קלאסי בבימויו של הנרי פונדה, שבמרכזו עימות בין שניים מתושבי עירה, המוביל לדו־קרב האקדוחים הבלתי נמנע. ג'ון פורד ("ענבי הזעם") ביים. עם וולטר ברנן.
17:25 בראש שומר בשער ישעה. סרט הדה.
19:20 איש קטן השמר פניו (1991, ארה"ב. פרד טייט הוא ילד מחונן וכישרוני שמשתעמם בבית הספר ונרדה ע"י בני גילו. אמו הראגנית משתכנעת למסור אותו לפסיכולוגית מפורסמת המנהלת מוסד לטיפוח ילדים מחוננים. עם: ג'ודי פוסטר, אדם האן בירד דיאן ווסט. בימוי: ג'ודי פוסטר.
21:00 המרבה, השען וחוות הגזל (1991, אנגליה. קומדיה. צלם מוטוה לצילומי דת מתפש נאשות בגמבן, שנלכם. אנו יושב חזה. פוגש אשה מבוגרת הדוכה את מאהבה לשעבר, שהוא בדיוק מה שחיפש, אלא שהמצב מתחיל לקחת את תפקיד. הדרש בריבינת ויכה מריי. עם: בוב הוסקינס, נטשה ריצ'רדסון, וג'ף גולדבלום. במאי: בן לוין.
22:30 נחה תאהב (1991, ארה"ב. יאפי אנוכי נורג בתאונת דרכים ומגיע לבית הדין של מעלה, בתקווה שיתנו לו הזדמנות לשפר את מעשיו. במהלך המשפט הוא פוגש סגינות מחייו ואשה שהיא התגשמות הנשיות האמתות. ביים: אלברט ברוקס, שגם מככב בסרט, יחד עם מריל סטריפ, לי גרנט וריפ תורן.
24:20 בכתיה (1983, אנגליה. דרמה. ג'רמי איירונס ובן קינגסלי מככבים בסרט המבוסס על מחזור של הרולד פינטר. משולש אהבים בין מו"ל, אשתו והמאהב שלה מסופר כך שהוא מתחיל מן הסוף, וחוזר אחורה כמון את תולדותה. במאי: דיוויד ג'ונס.
01:55 משפחה נבושה (1991, ארה"ב. דרמה. אשה צעירה באמצע החיים נותרת תקועה עם שלוש בנות וללא פרנסה, אחרי שהבעל ברח מהבית ועקבותיו נעלמו. היא נאלצת לחיות על קצבת סעד ועזרה מההורים, ואחרי שנים קשות מגלה שהבעל חי עם אישה אחרת. במאי: ג'ק ניקולה. עם: דונה מילס, ג'ק סקלייה, כריס טולק.

ערוץ הילדים
06:30 ארוחת בוקר. מצויירים על הבוקר.
08:30 המחסן של כאילה. על שעון השמש, סיפורי סבא.
09:00 כדור פורח: הספידה לאתגר.
09:05 עוגב ססויות.
09:30 סבב פראי.
10:00 כדור פורח.
10:05 באטמן איש העטלף.
10:30 שושו.
11:00 שעת הדרור. לוני טונס.
11:30 פרקי לואים.
12:00 אבא יש רק שניים.
12:30 אני וסוד כחי.
13:00 תיכון דגרסי.
13:20 הנגו. משחק טלויזיה.
13:30 אחי הגדול ג'ייק.
14:00 המחסן של כאילה. על שעון השמש, סיפורי סבא (ש.ח)
14:30 כדור פורח: הספידה לאתגר (ש.ח)
14:35 עוגב ססויות (ש.ח)
15:00 סבב פראי (ש.ח)
15:30 כדור פורח (ש.ח)
15:35 באטמן איש העטלף (ש.ח)
16:00 שושו (ש.ח)
16:30 שעת הדרור. לוני טונס (ש.ח)
17:00 פרקי לואים (ש.ח)
17:30 אבא יש רק שניים (ש.ח)
18:00 אני וסוד כחי (ש.ח)
18:30 תיכון דגרסי (ש.ח)
19:00 אחי הגדול ג'ייק (ש.ח)

הצגה שניה
22:00 עשה את הדבר הנכון (1989, ארה"ב. דרמה של ספייק לי, שמככב לצידו של דני איילו. מוקי הוא צעיר שחור העובד כשליח בפיצריה של סאל, אמריקני ממוצא איטלקי, שוכן בשכונת השחורים בברוקלין כבר 20 שנה. הפיצריה הופכת למוקד של מתיחות על רקע גזעני.
24:00 יומנה של אנה פרנק (1959, ארה"ב. עיבוד קולנועי שהפך לקלאסיקה, ליומן המפורסם בעולם, של אנה, הנערה המתבגרת, שמצאה את מותה בשואה. ביים: ג'ורג' סטיבנס, עם מילי פרקינס, שלי וינטרס, לו ג'ייקובי וג'וזף שילדקראוט.

שעש פלוס
19:30 שכנים, שכנים. אופרת סבון.
19:55 בשאים פלוס. קומדיה.
20:20 משפחת סימפסון. קומדיה.
20:45 הכל נשאר במשפחה. קומדיה.
21:10 האבור. פעולה.

תרבות, מדע וטבע
06:00 אוניברסיטה פתוחה. תרבות ואמנות (פירוט ב־18:00)
11:00 דיסקברי. קפארג (ש.ח)
12:00 דיסקברי. בעקבות ההרפתקאה (ש.ח)
13:00 דיסקברי. רפואה אלטרנטיבית. "היפנוזה".
13:30 דיסקברי. שוברים שיאים.
14:00 אוניברסיטה פתוחה (ש.ח)
16:00 דיסקברי. קפארג (ש.ח)
17:00 דיסקברי. בעקבות ההרפתקאה (ש.ח)
18:00 אוניברסיטה פתוחה. קלאס אולדנבורג.
18:30 אוניברסיטה פתוחה. הבי אולם.
19:30 אוניברסיטה פתוחה. ציירים במכחולו של קיטינג. "קונסטבל".
20:00 דיסקברי. להגשים חלום.
20:30 דיסקברי. על גג העולם. ברבדוס.
21:00 גוף בריא. מגזין לעניני בריאות.
21:30 דיסקברי. אוצרות חביים. מוזיאון אלברט ויקטוריה.
22:00 דיסקברי. מעבר ל־2000.
23:00 דיסקברי. רפואה אלטרנטיבית (ש.ח)
23:30 דיסקברי. שוברים שיאים (ש.ח)
24:00 אוניברסיטה פתוחה (ש.ח)

קולנוע

תל־אביב
גורדון: מיכאל שלי 17.00
אמון הודי 20.00
מיכאל שלי 17.00
בן העיר 1: סרט מטורף 14.30, 17.00, 19.30, 21.45
בית: מלך האריות אנגלית 19.30, 21.50, (עברית) 17.00
דיזנגוף 1: הבריחה 11.00, 13.05, 15.10, 17.15, 19.40, 21.50
דיזנגוף 2: שמיניות באוויר 11.00, 13.05, 15.10, 17.15
שלושת הצבעים – לבן 19.40, 21.50
דיזנגוף 3: ברכה – עולם מופלא 13.05, 15.10, 19.40
כלבי אשמורת 17.15, 21.50
יהוה טוב סלומונסקי 11.00
דקל: פילדלפיה 19.30, 21.50
הוד 1: לשחרר את ווילי 11.00, 13.30, 17.00, 19.30, 22.00
הוד 2: פארק היורה 11.00, 13.30, 17.00, 19.30, 22.00
הוד 3: בשם האב 19.30, 22.00
סוד הגן הנעלם 11.00, 13.30, 17.00
הוד 4: ללא פחד 19.30, 22.00
המסע לעמק הלומות 11.00, 13.30, 17.00
הקולנוע 1: בודהה קטן ב', ד' 16.30, 19.15, 21.45
חן 1: ספיד 19.25, 21.55
מלך האריות (עברית) 11.00, 13.00, 15.30, 17.30
חן 2: מלך האריות 19.30, 21.50
ספיד 11.00, 13.30, 17.00
חן 3: אייס ונטורה – בלש בנתוק 11.00, 13.05, 15.10, 17.15, 19.30, 21.50
חן 4: הנבורה שלי 2. 11.00, 13.05, 15.10, 17.15
חן 5: צמד בלתי מנוצח 11.00, 13.05, 15.10, 17.15, 19.30, 21.50
מילת 1: בשם האב 17.00, 19.30, 22.00
מילת 2: העיתון 17.00, 19.30, 22.00
מילת 3: על קרקע בוערת 17.00, 19.30, 22.00
לב 1: הקפיצה הגדולה 11.00, 13.00, 15.10, 17.20, 19.30, 22.00
לב 2: בו פיש 11.10, 13.10, 15.00, 17.30, 19.50, 22.00
לב 3: עידום 13.00, 15.15, 22.00
קיקה 11.05, 13.05, 17.30, 19.50
לב 4: קליפורניה 11.05, 15.20, 17.30, 19.40, 22.00
מוזיאון ת"א: האשה שיצרה שמן שומשום 18.00
היומן של נני מורטי 16.00, 20.00, 22.00
מקסים התרש: הבבנה השחורה 17.00
עידן התמימות 19.15, 21.40
צפון: שלושת הצבעים – אדום 17.00, 19.30, 21.50
הרשלה 14.00
רב אור 1: תבונות קטרות 14.00, 17.30, 21.00
רב אור 2: אבא מרדנית 14.30, 17.00, 19.30, 21.50
רב אור 3: תעצרו את העיר פעם שניה 17.00, 19.30, 21.50
רב אור 4: ארץ הצללים 16.45, 19.20, 21.50
רב אור 5: עידן התמימות 19.15, 21.50
בלוז להמיש הגדול 17.00
שחף 1: מאווריק 17.00, 19.30, 22.00
שחף 2: רשימת שינדלר 17.00, 20.45
תל־אביב 1: מאווריק 17.00, 19.30, 22.00
ללקק ת'תות 11.30, 13.30 ה' 11.30
תל־אביב 2: האקדח מת מבתק 33 ושליש 11.30, 13.30, 16.00, 18.00, 20.00, 22.00
תל־אביב 3: קוראים לי בטהובן 2 11.30, 14.00, 16.00, 18.00, 20.00, 22.00

חיפה
אורלי: תעצרו את העיר פעם שניה 19.00, 21.15
סינמה קפה מוריה: בו פיש 19.30, 21.30
אלכס וחלה אהבה 17.30
סינמה קפה עממי 1: רשימת שינדלר 18.15, 21.15
סינמה קפה עממי 2: קיקה 21.30
הנבורה שלי 2 19.00
עצמון 1: מאווריק 16.30, 18.50, 21.20
עצמון 2: הבריחה 16.30, 19.00, 21.20
עצמון 3: האקדח מת מבתק 33 ושליש 16.30, 19.00, 21.20
עצמון 4: בשם האב 16.15, 18.50, 21.20
עצמון 5: שמיניות באוויר 16.30, 19.00, 21.20
פנורמה 1: שלושת הצבעים – אדום 16.30, 19.00, 21.30
סוד הגן הנעלם 11.00
פנורמה 2: לשחרר את ווילי 11.00, 16.30, 19.00
ברכה – עולם מופלא 21.30
פנורמה 3: קוראים לי בטהובן 2 11.00, 16.30, 19.00
אורלנדו 21.30
קריון 1: מאווריק 11.00, 16.45, 19.00, 21.30
קריון 2: לשחרר את ווילי 11.00, 16.45 19.00, 21.30
קריון 3: בשם האב 19.00, 21.30
שמיניות באוויר 11.00, 16.45, 19.00, 21.30
קריון 4: תעצרו את העיר פעם שניה 11.00, 16.45, 19.00, 21.30
קריון 5: שלושת הצבעים – אדום 19.00, 21.30
התולים בנצרת 11.00, 16.45
קריון 6: האקדח מת מבתק 33 ושליש 11.00, 16.45, 19.00, 21.30
קריון 7: קליפורניה 16.45, 21.30
קריון 8: קוראים לי בטהובן 2 11.00, 16.45, 19.00
קריון 9: הבריחה 19.00, 21.30
מאהב אחד יותר מדי 11.00, 16.45
רב אור 1: אייס ונטורה – בלש בנתוק 11.00, 16.45 19.00, 21.20
רב אור 2: הנבורה שלי 2 11.00, 16.40
אבא מרדנית 19.00, 21.20
רב אור 3: הקפיצה הגדולה 19.00, 21.20
גלשני הג'נג'ה 16.45
הסמבה ושודדי הסוסים 11.00
רב נת 1: ספיד 19.00, 21.20
מלך האריות (עברית) 11.00, 17.00
רב נת 2: מלך האריות (אנגלית) 19.00, 21.20
בנות 11.00
ספיד 16.40
רב מור 1: אייס ונטורה – בלש בנתוק 11.00, 13.00, 16.45, 19.00, 21.30
רב מור 2: צמד בלתי מנוצח 11.00, 13.00, 16.45, 19.00, 21.30
רב מור 3: מאהב אחד יותר מדי 11.00, 19.00, 21.30
ספיד 16.40
רב מור 4: ספיד 19.00, 21.30
מלך האריות (עברית) 11.00, 13.00, 17.00
רב מור 5: מלך האריות (עברית) 16.00 (אנגלית) 19.00, 21.20
רב מור 6: עדה באפלה 16.45, 19.00, 21.30
ארזן לאזן 11.00
רב מור 7: תעצרו את העיר פעם שניה 21.30
הנבורה שלי 2 11.00, 13.00, 16.45, 19.00

ירושלים
אור: האשה שיצרה שמן שומשום 19.30, 21.30
גיל 1: מאווריק 11.00, 13.30, 16.30, 19.15, 22.00
גיל 2: לשחרר את ווילי 11.00, 13.30, 16.30, 19.00, 21.30
גיל 3: בשם האב 16.30, 19.10, 21.45
סוד הגן הנעלם 11.00
גיל 4: האקדח מת מבתק 33 ושליש 11.00, 13.30, 17.00, 19.30, 21.30
גיל 5: הבריחה 11.00, 13.30, 16.30, 19.30, 22.00
גיל 6: שלושת הצבעים – אדום 17.00, 19.30, 21.30
פארק היורה 11.00, 13.30
גיל 7: רשימת שינדלר 21.10
שמיניות באוויר 11.30, 13.30, 17.00, 19.00
גיל 8: קוראים לי בטהובן 2 11.30, 13.30, 16.00, 18.00, 20.00, 22.00
חן 1: אייס ונטורה – בלש בנתוק 11.00, 13.00, 17.00, 19.30, 21.50
חן 2: ספיד 19.25, 21.55
מלך האריות (עברית) 11.00, 13.00, 17.00
חן 3: אבא מרדנית 19.30, 21.50
גלשני הג'נג'ה 11.00, 17.00
חן 4: מלך האריות (אנגלית) 19.30, 21.50
הנבורה שלי 2 11.00, 13.00, 17.00
חן 5: מלך האריות (אנגלית) 19.30, 21.50
ספיד 11.00, 17.00
חן 6: הקפיצה הגדולה 19.30, 21.50
ארזן לאזן 17.00
חן 7: צמד בלתי מנוצח 11.00, 13.00, 17.00, 19.30, 21.50
מוזיאון ישראל: סאוזיות היום ה' 21.00, ג' 21.15
שלושת המוסקטרים א', ג', ה' 16.00
רון 1: ספיד 10.45, 17.00, 19.15, 21.30
רון 2: הנבורה שלי 2. 10.45, 17.00
פילדלפיה 19.15, 21.30
תיאטרון ירושלים: יומנו של נני מורטי א', ג' 19.00, ב', ד', ה' 19.00, 21.30
ברכה – עולם מופלא 17.00
שלושת הצבעים – אדום א', ג' 21.30, ב', ד', ה' 19.00, 21.30

רמת גן — גבעתיים
ארמון 1: ספיד 17.00, 19.30, 21.55
ארמון 2: מאווריק 19.15, 21.55
ארזן לאזן 17.00
ארמון 3: שמיניות באוויר 17.00
אייס ונטורה – בלש בנתוק 19.30, 21.50
רב בן 1: מלך האריות (אנגלית) 19.30, 21.50 (עברית) 11.00, 13.05, 15.10, 17.15
רב בן 2: פילדלפיה 21.50
קוראים לי בטהובן 2 11.00, 13.00, 17.00, 19.30
הסמבה ושודדי הסוסים 15.00
רב בן 3: הנבורה שלי 2 11.00, 15.10, 19.30
עדה באפלה 21.50
אייס ונטורה – בלש בנתוק 13.05, 17.15
רב בן 4: אייס ונטורה – בלש בנתוק 19.40, 21.55
לשחרר את ווילי 11.00, 13.10, 15.20, 17.30

אור־יהודה
גיל 1: פילדלפיה 17.00, 19.45, 21.45
גלשני הג'נג'ה 11.30
גיל 2: עדה באפלה 17.00, 19.45, 21.45
המסע המופלא הביתה 11.30
גיל 3: רומאו בן זונה 17.00, 19.45, 22.00
חתולים בצמרת 11.30
גיל 4: לב אמריקאי 17.00, 19.30, 22.00
סוס ונדרי 11.30

אשדוד
גיל 1: מלך האריות (עברית) 11.30, 17.00, 19.30, 21.30
גיל 2: ספיד 11.30, 17.00, 19.30, 22.00
גיל 3: לשחרר את ווילי 11.30, 17.00, 19.30, 22.00
גיל 4: מאווריק 19.30, 22.00
שמיניות באוויר 11.30, 17.00
גיל 5: אייס ונטורה – בלש בנתוק 11.30, 17.00, 19.30, 21.30

אשקלון
חן 1: מלך האריות (עברית) 11.00, 17.00 (אנגלית) 19.20, 21.50
חן 2: הנבורה שלי 2 11.00, 17.00
פילדלפיה 19.20, 21.50
חן 3: ספיד 17.00, 19.25, 21.55
חן 4: הבריחה 19.30, 21.50
ארזן ליאזן 17.00
חן 5: אייס ונטורה – בלש בנתוק 11.00, 17.00, 19.30, 21.50

באר־שבע
רב נגב 1: ספיד 19.25, 21.50
מלך האריות (עברית) 11.00, 13.00, 17.00
רב נגב 2: ארץ הצללים 21.55
בנות 13.00
ספיד 17.00
לשחרר את ווילי 19.30
סוס ונדרי 11.00
רב נגב 3: אייס ונטורה – בלש בנתוק 11.00, 13.00, 17.00, 19.30, 21.50
רב נגב 4: מלך האריות (אנגלית) 19.30, 21.50
לשחרר את ווילי 11.00, 13.10, 17.00

בת־ים
חן 1: צמד בלתי מנוצח 11.00, 17.00, 19.30, 21.50
חן 2: ספיד 19.25, 21.50
מלך האריות (עברית) 11.00, 17.00
חן 3: הנבורה שלי 2. 11.00, 17.00 מלך האריות (אנגלית) 19.30, 21.50
חן 4: אייס ונטורה – בלש בנתוק 11.00, 17.00, 19.30, 21.50
חן 5: לשחרר את ווילי 11.00, 17.00, 19.30
הבריחה 21.50
חן 6: מאווריק 19.25, 21.55
שמיניות באוויר 17.00
ארזן ליאזן 11.00
חן 7: קוראים לי בטהובן 2 11.00, 17.00, 19.30, 21.50

הרצליה
אודיטוריום דניאל: תמונות קצרות ג'־ה' 20.45
חסד מופלא ג'־ה' 19.00, א' 11.00
מבדיין 1: ארץ הצללים 19.30, 22.00
מבדיין 2: בשם האב 19.30, 22.00
סבאר 1: ספיד 20.10, 22.15
אייס ונטורה – בלש בנתוק 18.30
לשחרר את ווילי 11.00, 13.30, 16.30
סבאר 2: קוראים לי בטהובן 11.00, 13.00, 16.40
לשחרר את ווילי 18.30
אייס ונטורה – בלש בנתוק 20.30
מאווריק 22.15
סבאר 3: מלך האריות (עברית) 11.00, 13.00, 16.45, (אנגלית) 18.30, 20.10, 22.00

חדרה
לב 1: מלך האריות (עברית) 10.30, 12.15, 14.00, 16.30, 18.15, (אנגלית) 12.30, 20.00, 22.00
לב 2: מאווריק 20.00, 22.10
קוראים לי בטהובן 2 10.30, 16.30, 18.15
לב 3: ספיד 14.15, 17.40, 19.45, 22.00
אייס ונטורה – בלש בנתוק 10.30, 12.15, 14.00, 16.00
לב 4: אייס ונטורה – בלש בנתוק 18.30, 22.00
לשחרר את ווילי 10.30, 12.30, 14.30, 16.30, 20.00

חולון
גל 1: מלך האריות (עברית) 11.30, 14.00, 16.00, 18.00, (אנגלית) 20.00, 22.00
גל 2: בשם האב 17.00, 19.30, 22.00
גל 3: אייס ונטורה – בלש בנתוק 11.30, 14.00, 16.00, 18.00, 20.00, 22.00
גל 4: קוראים לי בטהובן 2 11.30, 14.00, 16.00, 18.00, 20.00, 22.00
גל 5: הבריחה 19.30, 22.00
פארק היורה 11.30, 14.00, 16.00, 18.00

כפר־סבא
גיל 1: ספיד 11.00, 13.30, 17.00, 19.30, 22.00
גיל 2: מלך האריות (עברית) 11.30, 14.00, 16.00, 18.00 (אנגלית) 20.00, 22.00
גיל 3: קוראים לי בטהובן 11.30, 14.00, 16.00, 18.00, 20.00
בשם האב 22.00
גיל 4: מאווריק 17.00, 19.45, 22.15
גיל 5: הבריחה 19.30, 22.00 שמיניות באוויר 11.30, 14.00, 17.00
גיל 6: אייס ונטורה – בלש בנתוק 11.30, 14.00, 16.00, 18.00, 20.00, 22.00
גיל 7: שלושת הצבעים – אדום 22.00
לשחרר את ווילי 11.00, 13.30, 17.00, 19.30
עמל: ג'מאיקה מתחת לאפס א', ב' 19.30, 21.30, ג', ד' 17.30, 19.30, 21.30
פינק פלויד בסטפי ה' 20.30

נס־ציונה
גיל 1: מאווריק 11.30, 14.00, 17.00, 19.30, 22.00
גיל 2: לשחרר את ווילי 11.30, 14.00, 17.00, 19.30, 22.00
גיל 3: קוראים לי בטהובן 11.30, 14.00, 17.00
תעצרו את העיר פעם שניה 19.30, 22.00
גיל 4: שמיניות באוויר 11.30, 14.00, 17.00
קליפורניה 19.30, 22.00

נצרת עלית
גיל 1: תעצרו את העיר פעם שניה 19.30, 22.00
שמיניות באוויר 11.30, 17.00
גיל 2: הבריחה 11.30, 17.00, 19.30, 22.00
גיל 3: ספיד 11.30, 17.00, 19.30, 22.00
גיל 4: קוראים לי בטהובן 11.30, 17.00, 19.30
קיקה 21.30
גיל 5: מאווריק 11.30, 17.00, 19.45, 22.15
גיל 6: מלך האריות (עברית) 11.30, 17.00, 19.30, 22.00
גיל 7: לשחרר את ווילי 11.30, 17.00, 19.30, 22.00

נתניה
גיל 1: מאווריק 11.00, 13.30, 16.45, 19.30, 22.00
גיל 2: לשחרר את ווילי 11.00, 13.30, 17.00, 19.30, 22.00
גיל 3: הבריחה 11.30, 17.00, 19.30, 22.00
גיל 4: קוראים לי בטהובן 2 11.30, 14.00, 16.00, 18.00, 20.00
שלושה צבעים – אדום 22.00
גיל 5: שמיניות באוויר 11.30, 14.00, 17.00
הקפיצה הגדולה 19.30, 22.00

פתח־תקוה
היכל 1: קוראים לי בטהובן 11.30, 14.00, 16.00, 18.00
ספיד 19.45, 22.00
היכל 2: מאווריק 11.30, 17.00, 19.30, 22.00
כן וקרוס 14.00
היכל 3: מלך האריות (עברית) 11.30, 14.00, 16.00, 18.00 (אנגלית) 20.00, 22.00
רם 1: מאווריק 17.00, 19.30, 22.00
רם 2: הבריחה 17.00, 19.30, 22.00
רם 3: תעצרו את העיר פעם שניה 17.00, 19.30, 22.00

קרית מלאכי
הקריה: תעצרו את העיר פעם שניה 17.00, 19.30, 21.30
היכל התרבות: פילדלפיה 21.30
אש צולבת 19.30

ראשון־לציון
הזהב 1: מאווריק 11.30, 14.00, 17.00, 19.45, 22.15
הזהב 2: שמיניות באוויר 11.30, 13.30, 17.00, 19.30
מאווריק 22.15
הזהב 3: לשחרר את ווילי 11.00, 13.30, 17.00, 19.30, 22.00
חן 1: ספיד 19.25, 22.55
מלך האריות (עברית) 11.00, 13.00, 17.00
חן 2: בנות 17.00
צמד בלתי מנוצח 11.00, 17.00, 19.30, 21.50
חן 3: אייס ונטורה – בלש בנתוק 11.00, 13.00, 17.00
מלך האריות (אנגלית) 19.30, 21.50
חן 4: הנבורה שלי 2 11.00, 13.00, 17.00 אייס ונטורה – בלש בנתוק 19.30, 21.50
בקמן: רשימת שינדלר 17.00, 20.45
סבאר 1: ספיד 11.30, 17.00, 19.30, 22.00
סבאר 2: תעצרו את העיר פעם שניה 19.30, 22.00
הנבורה שלי 2 11.30, 17.00
סבאר 3: קיקה 19.30, 22.00
המופרעים מבבלי הילס 11.30, 17.00
סבאר 4: הקפיצה הגדולה 19.30, 22.00
המסע המופלא 11.30, 17.00
ראשון: קיקה 19.30, 21.45
רון 1: תעצרו את העיר פעם שניה 19.30, 21.30
רון 2: גב' דאוטפייר 19.30, 21.30

רחובות
חן 1: ספיד 17.00, 19.20, 21.50
חן 2: אייס ונטורה – בלש בנתוק 11.00, 17.30, 21.15
מאווריק 19.20, 22.00
חן 3: שלושת הצבעים – אדום 23.00
לשחרר את ווילי 11.00, 16.00, 18.10
חן 4: מלך האריות (עברית) 11.00, 15.45, 17.30 (אנגלית) 11.30, 19.30, 21.45